ప్రతిష్ఠారాజము

పరిష్కర్త :

త్రిగుళ్ళ రాజమౌళిశర్మ

ప్రధాన సంపాదకులు :

డా॥ ఆదరాసుపల్లి యజ్ఞరాములు M.A., Ph.D.

సహాయ సంపాదకులు :

త్రిగుళ్ళ ప్రభాకరశర్మ

ఆదరాసుపల్లి లక్ష్మీనరహరి

ప్రకాశకులు :

త్రిగుళ్ళ రాజమౌళిశర్మ

PRATISHTHA RAJAMU :

This book is Published with the Financial Assistance of Tirumala Tirupati Devasthanams under their scheme Aid to Publish Religious books.

ప్రతులు : 1000

వెల : రు. **50/-**

ప్రతులకు :

టి. రాజమౌళిశర్మ
తిగుల్ పోస్టు,
జగదేవపూర్ (మండల్),
మెదక్ జిల్లా.

మరియు

ఎ. రాజేశ్వరి,
1-3-183-39/12/B/1/2,
కవాడిగూడ,
హైద్రాబాద్ - 500 080.

ముద్రణ :

పద్మశ్రీ ప్రింటర్స్,
1-1-770/5, గాంధీనగర్,
హైద్రాబాదు - 500 080.
ఫోన్ : 7612283

విన్నపము

మన ప్రాచీన వైదిక సంప్రదాయానుసారం దేవతారాధనకు ఒక ఉన్నతమైన స్థానం ఉంది. నిర్గుణ-నిరంజన-నిరాకార-చిత్ స్వరూపాత్మకమైన పరబ్రహ్మను తెలుసుకోవడం కష్టతమం. గురుముఖతః వేదాన్నాన్ని అభ్యసించి పరబ్రహ్మను తెలుసుకోవచ్చు. కాని గురువు మరియు వేదాలు కూడా "తటస్థాః బోధయన్తిన్మ" అని చెప్పబడినట్లు "ఇలా వెళ్ళు" "ఇలా వెళ్ళు" అని మాత్రమే బోధిస్తాయి. కావున నిర్గుణాత్మకమైన పరమాత్మజ్ఞానం సులభసాధ్యంకానందున సగుణాత్మకంగా ఉపాసించవలసియున్నది. శివ-రామ-కృష్ణ-దేవీ ఇత్యాది రూపాల్లో ఆరాధన జరిపినచో ఏకాగ్రత లభించి, తద్వారా సంసారం నుండి ముక్తినొందగలరు.

దేవతారాధన విషయంలో నేడు అనేక విధములైన విధివిధానాలు అగుపించుచున్నవి. అట్టి దేవతల్ని ఆరాధించుటకుగాను మొదట ఆయా దేవతల్ని శాస్త్రోక్త ప్రకారంగా ప్రతిష్ఠించవలసి యున్నది. కావున మొదట దేవతా ప్రతిష్ఠా విధానంపై అవగాహన కలుగవలసిన అవసరం ఉంది.

అందువల్ల దేవతా ప్రతిష్ఠకు సంబంధించిన శాస్త్రీయమైన విధానాన్ని అందరికీ అందించాలన్న సంకల్పంతో ఈ గ్రంథాన్ని కూర్చడం జరిగింది.

నేను గత 50 సంవత్సరాలనుండి మెదక్‌జిల్లాలోని వేద పండితుల ద్వారా 'దేవతా ప్రతిష్ఠ' ను సక్రమంగా సూచించు వైదిక భాగములను సేకరించి వాటికి సరియైన రూపకల్పన చేసియుంటిని. అట్టి మంత్రాలతో గూడినదే ఈ గ్రంథం.

మరియు ఈ గ్రంథమునందు దేవతాప్రతిష్ఠకు సంబంధించిన విధానంతోపాటు పురోహితులకు నిత్యావసరమైన ఎన్నో విశేషాంశాల్ని చెప్పడం జరిగింది. సహజంగా తత్తత్క్రియా ప్రామాణ్య సంపాదకములైన కారికలు దొరుకుట చాలా కష్టం. అట్టి అనేకములైన కారికలను ఇందులో చెప్పడం జరిగింది. దీనివల్ల ప్రతిష్ఠలను నిర్వహించు పురోహితునికి అందులోని క్రియలకు సంబంధించిన ప్రామాణికతపై అవగాహన ఏర్పడి, ఆ క్రియను నిర్దుష్టంగా నిర్వహించడానికి వీలౌతుంది.

సహజంగా నేడు హోమకుండ నిర్మాణంలో సరియైన అవగాహన లేక యథేష్టంగా చేయుచున్నారు. చేసే పని సక్రమంగా లేనిచో, అది యజమాని వినాశానికి కారణం కాగలదు. అందుకని అలాంటి హోమకుండ నిర్మాణాదులకు సంబంధించిన కారికల్ని ఇందులో సూచించడం జరిగింది.

ఈ గ్రంథముద్రణకు ఉదారంగా ఆర్థికసహాయం అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానము, కార్యనిర్వహణ అధికారులకు ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ గ్రంథం దేవతా ప్రతిష్ఠకు ఏమాత్రం ఉపకరించినా నా కృషి సఫలమైనట్లు భావిస్తాను.

ఇట్లు
త్రిగుళ్ళ రాజమౌళి శర్మ

విషయసూచిక

పేరు	పేజి నెం.
వరుణానయనము.	1
శాంతి మంత్రములు	4
సంకల్పము	6
ఋత్విగ్వరణము	9
రక్షాబంధనము	11
మాతృకాస్థాపనము	12
నాంది	15
ఇడాహవాచనము	16
అఖండ దీపస్థాపనము.	17
దేవ అంకురారోపణము	19
సర్వతోభద్ర మంత్రములు	20
కలశ స్థాపనవిధి	27
కలశ దేవతలు	27
వాస్తు	28
నవగ్రహారాధనము	33
దేవతా ఆనయనము	36
ప్రతిమా శోధనము	36
స్నానవిధి	38
ఆగ్నేయగాణాపత్యము	40
యోగినీస్థాపనము	40
మండప సంస్కారము	44
ద్వారతోరణ పూజ	48/1
కుండ సంస్కారము	52
అరణి లక్షణము	53

పేరు	పేజి నెం.
జలాధివాసము	55
ధాన్యాధివాసము	57
శయ్యాధివాసము	59
ప్రాసాద సంస్కారము	63
(ఏకాశీతికలశ స్నపనవిధి)	
గర్త సంస్కారము	65
పీఠపూజ	65
మూర్తి ప్రతిష్ఠ	68
ప్రాణప్రతిష్ఠ	69
ధ్యానము	70
దృగ్బలి కల్పనము	73
పూర్ణాహుతి	77
ఉత్తర పరిషేచనము	78
పౌరాణిక మార్జనము	79
మంత్రాక్షతలు	80
దానఫలము	80
స్థాపిత దేవతాహవనము	81
గాణాపత్యహోమము	81
శ్రీలక్ష్మీమహాగణపతి మంత్రము	81
రుద్రపంచకము	83
నవగ్రహమండలాధిష్ఠిత దేవతా హోమము	84
సర్వతోభద్ర మండలాధిష్ఠిత దేవతా హోమము	85
అష్టలింగతోభద్రవిధి	86
వాస్తు మండలాధిష్ఠిత దేవతా హోమము	87
యోగినీ హోమమంత్రములు	88
శ్రీరామప్రతిష్ఠాంగ దేవతా హోమము	92

పేరు	పేజి నెం.
హనుమద్యంత్రాంగ దేవతా హోమము	95
క్షేత్రపాలక పీఠము	96
పురుషసూక్త హోమము	97
లక్ష్మీసూక్త హోమము	98
మన్యుసూక్త హోమము	99
షోడశతత్త్వన్యాస హోమము	100
జయాదిహోమవ్యవస్థ	112
అగ్నిలక్షణము	113
స్వాహాకారవిధి	114
స్రుక్స్రువ లక్షణము	114
జీవతండులములు	114
దక్షిణాక్రమము	114
కలశార్చనము	115
ఆసనవిధి-భూశుద్ధి	116
భూతశుద్ధి	118
అంతర్మాతృకాన్యాసము	119
బహిర్మాతృక	121
ద్వారతోరణవర్ణ పతాకములు	122
కళా-ధాత్వాదిన్యాసము	123
కళాన్యాస వివరణము	127
బింబకళాన్యాసము	127
పవమాన సూక్తము	131
యాజాతా	132
అఘమర్షణ సూక్తము	133
ప్రాసాద ధ్యానము-ఉత్సర్గము	135
జీర్ణవిగ్రహోత్పాటన విధి	136

పేరు	పేజి నెం.
చక్రరాజ ప్రతిష్ఠ	137
నవగ్రహ గాయత్రీ మంత్రములు	138
ద్వాదశలింగతోభద్ర దేవతాస్థాపన విధి	142
ద్వాదశలింగతోభద్ర దేవతా నామమంత్రములు	145
మూలమంత్ర నిర్ణయ విధి	148
పంచమహాభూతసిద్ధి	148
విశేషాధివాసములు	149
పంచగవ్యాధివాసములు	151
ధ్వజప్రమాణస్థానాది వివరణము	158
ధ్వజ ప్రతిష్ఠాక్లుప్తి	158
మత్స్యయంత్ర ప్రతిష్ఠాక్లుప్తి	159
మత్స్యగాయత్రి-మంత్రము	160
పూర్ణాహుతికాలనిర్ణయము	160
ప్రతిష్ఠా కాలనిర్ణయము	161
తిథి నిర్ణయము	161
క్షేత్రపాలక పీఠము	163
క్షేత్రపాలక పీఠస్థ దేవతా హోమము	164
త్రిరాత్ర - పంచరాత్ర విధానము	165
కుండ రచనా ప్రకారము	165
సమిల్లక్షణము	167
అంగుళ ప్రమాణము	168
కుండహస్త ప్రమాణము	169
భగవచ్ఛబ్దార్థము	170
సంప్రోక్షణ ప్రయోగము	170
పునః ప్రతిష్ఠావిధి	171
కలశస్నపనము	171

పేరు	పేజి నెం.
జీర్ణోద్ధార ఫలము	174
అంగప్రతిమాది జీర్ణోద్ధారము	174
సంప్రోక్షణ విధి	176
రుద్రలక్షణము	177
కుండమంటపవిధాన విశేషము	177
రుద్రయంత్రోద్ధారము	178
రుద్రస్వాహాకార సంకల్పము	183
రుద్రస్వాహాకారములు	185
దేవతాప్రవరలు	193
ఏకబేర షడ్బేర విధానము	196
కూర్మశిల-బ్రహ్మశిల - పిండిక స్థాపనవిధి	197
శ్రీరామనామ లేఖన ఉద్యాపనము	199
ప్రతిష్ఠా సంభారములు	**200**
యాజ్ఞీకమునకు	**201**
విష్ణ్వాదిపంచాయతనము	202
అగ్న్యుత్తారణ మంత్రములు	203
కుండదిగ్బలము	204
దేవరథారోహణము	206
అవతారార్ఘ్య మంత్రములు	208
బ్రహ్మశిలాస్థాపన విధి	209
విశేషాధివాసావసర వస్తువులు	**212**
తప్పొప్పుల పట్టిక	**213**
ఏకహస్త కుండము	**214**

శ్రీః

ప్రతిష్ఠారాజము

శ్రీ భావానంద రాధాకృష్ణ

శ్రీ రుక్మిణీపాండురంగాభ్యాం నమః

శ్రీకృష్ణద్వైతసిద్ధాంతస్థాపినం యతిశేఖరమ్ ।
భావనాబలసంపన్నం భావానందగురుం భజే ॥

వరుణానయనము

ఓం తతో యజమానః పూర్వేద్యుః కుటుంబసహితో మంగళస్నానం కృత్వా పరేద్యుః ధృతధౌతాంబరః ఆచమ్య - అలంకారగంధపుష్పాక్షతైరలంకృతో వందితాభీష్ట దేవతాజ్ఞాతి బాంధవైస్సహ వరుణ పూజాద్రవ్యాణి గృహీత్వా - సపత్నీక యజమానః ఆచార్యాదిబ్రాహ్మణైః - అప్సరో మంగళ గీతవాద్యాది పురస్సరం ఉదకతీరం గత్వా - నద్యాం తటాకే వా. కించిద్భూమౌ ప్రోక్ష్య - తత్ర రంగవల్లీం కృత్వా। యాతుధానాః అపయాంతు - విష్ణో దేవయజనం రక్షస్వ । తత్ర మహీద్యౌరిత్యాది పుణ్యాహకలశవత్కుర్యాత్। మహీద్యౌరితి భూమిం సంప్రార్థ్య। ఓం మహీద్యౌః పృథివీ చ న ఇమం యజ్ఞం మిమిక్షతామ్। పిపృతాన్నో భరీమభిః ॥ అభివస్త్రా ఇతి వస్త్రమాస్తీర్య। అభివస్త్రా సువసనాన్యర్షాభిధేనో సుదుఘాః పూయమానాః। అభిచంద్రా భర్తవే నో హిరణ్యాభ్యశ్వాన్ రథినో దేవసోమ ॥ ఓషధయ ఇతి తండులాన్ నిక్షిప్య । ఓషధయస్సంవదంతే సోమేన సహ రాజ్ఞా । యస్మై కరోతి బ్రాహ్మణస్తగం రాజన్పారయామసి ॥ ఆకలశేష్వితి స్థూలకలశం సంస్థాప్య। ఆకలశేషు ధావతే పవిత్రే పరిషిచ్యతే। ఉక్థైర్యజ్ఞేషు వర్ధతే ॥ హిరణ్యశృంగమితి తీర్థం సంప్రార్థ్య। హిరణ్యశృంగం

వరుణం ప్రపద్యే తీర్థం మే దేహి యాచితః। యన్మయా భుక్త మసాధూనాం పాపేభ్యశ్చ ప్రతిగ్రహః। యన్మే మనసా వాచా కర్మణా వా దుష్కృతం కృతమ్। తన్న ఇంద్రో వరుణో బృహస్పతిస్సవితా చ పునంతు పునఃపునః ॥ సంపూజ్య। ఇమం మె గంగెతి వస్త్ర పూతం జలం తత్కలశె సంపూర్య। ఇమం మే గంగే యమునే సరస్వతి శుతుద్రిస్తోమగ్ం స చ తాపరుష్ణియా। అసిక్న్యియా మరుద్వృధేవితస్తయార్జీకీయె। శృణుహ్యా సుషోమయా॥

గంధద్వారామితి గంధలేపనం కృత్వా। గంధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్య పుష్టాం కరీషిణీమ్। ఈశ్వరీగ్ం సర్వభూతానాం తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్ ॥ యా జాతా ఇతి సర్వౌషధీన్ నిక్షిప్య। యా జాతా ఓషధయో దేవేభ్య స్త్రియుగం పురా। మందామిబభ్రూణా మహగ్ం శతం ధామాని సప్త చ ॥ ఆయనేతే ఇతి పుష్పాణి నిక్షిప్య। ఆయనేతే పరాయణె దూర్వా రోహంతు పుష్పిణీః। హ్రదాశ్చ పుండరీకాణి సముద్రస్య గృహా ఇమె ॥ సుగంధద్రవ్యాణి। కాండాత్కాండా ఇతి దూర్వా। కాండాత్కాండాత్ప్రరోహంతీ పరుషః పరుషఃపరి। ఏవానో దూర్వేప్రతను సహస్రేణ శతేన చ। యా శతేన ప్రతనోషి సహస్రేణ విరోహసి। తస్యాస్తె దేవీష్టకే విధేమహవిషావయమ్ ॥ అశ్వత్థేవో ఇతి పంచపల్లవాన్నిక్షిప్య। అశ్వత్థేవో నిషదనం పర్ణేవో వసతిః కృతా। గో భాజ ఇత్కిలా సథయత్సనవథపూరుషమ్ ॥ స్యోనా పృథివీతి పప్తమృదమ్। స్యోనా పృథివి భవానృక్షరా నివేశనీ। యచ్ఛా నశ్శర్మ సప్రథాః ॥

యాః ఫలినీరితి ఫలాని నిక్షిప్య। యాః ఫలినీర్యా అఫలా అపుష్పా యాశ్చ పుష్పిణీః। బృహస్పతిప్రసూతాస్తా నో ముంచంత్వగ్ం హసః ॥ సహిరత్నానీతి రత్నాని నిక్షిప్య। సహిరత్నాని దాశుషె సువాతి సవితా భగః। తం భాగం చిత్రమీమహె। పూర్ణాదర్విపరాపత సుపూర్ణా పునరాపత। వస్నేవ విక్రీణావహా ఇషమూర్జగ్ం శతక్రతో ॥

హిరణ్యరూప ఇతి హిరణ్యం నిక్షిప్య। హిరణ్యరూపస్సహిరణ్య సంద్రుగపాన్నపాత్సేదు హిరణ్యవర్ణః। హిరణ్యయాత్పరియోనేర్నిషద్య

హిరణ్యదాదదదన్నమస్మై ॥ తత్సవితురితి గోమూత్రమ్ ॥ గంధ ద్వారా మితి గోమయమ్ ॥ ఆప్యాయస్వేతి క్షీరమ్ ॥ దధిక్రావ్ణు ఇతి దధి ॥ శుక్రమసీత్యాజ్యమ్॥ మధువాతా ఇతి మధు। మధువాతా ఋతాయతే మధుక్షరంతి సింధవః। మాధ్వీర్నస్సంత్వోషధీః। మధునక్తముతోషసి మధు మత్పార్థివగ్ం రజః। మధుద్యౌరస్తు నః పితా। మధు మాన్నో వనస్పతిర్మధుమాగ్ం అస్తు సూర్యః। మాధ్వీర్గావో భవంతు నః ॥ దేవస్యత్వేతి కుశోదకమ్। దేవస్యత్వా సవితుః ప్రసవే2శ్వినోర్బాహుభ్యాం పూష్ణో హస్తాభ్యా మాదదె ॥ యువాసు వాసాః పరివీత ఆ గాత్స ఉశ్రేయాన్భవతి జాయమానః। తం ధీరాసః కవయ ఉన్నయంతి స్వాధియో మనసా దేవయంతః ॥ ఇతి కలశకంఠె వస్త్రంవా సూత్రంవా కంకణ సహితం బధ్నీయాత్ ॥ పూర్ణాదర్వి పరాపత సుపూర్ణా పునరాపత। వస్నేవవిక్రీణావహా ఇషమూర్జగ్ం శతక్రతో ॥ తత్వాయామీతి వరుణమావాహ్య। తత్వాయామి బ్రహ్మణా వందమానస్తదాశాస్తె యజమానో హవిర్భిః। అహేడమానో వరుణెహబోధ్యురుశగ్ం సమాన ఆయుః ప్రమోషీః ॥ అస్మిన్కలశె వస్త్రాభరణభూషితం వరుణం సాంగం = యామి ॥ వరుణాయ నమః ఇతి షోడశోపచార పూజాం కుర్యాత్। వరుణస్సుప్రీతో వరదో భవతు ॥

తతో యజమానః అన్యో వా కలశం శిరసి నిధాయ భద్రం వద - శన్న ఇంద్రాగ్నీ - భద్రం కర్ణేభిరితిసూక్తాన్ పఠన్ పునరాగత్య మంటపం త్రిఃప్రదక్షిణీకృత్వా॥ భద్రం వద దక్షిణతో భద్ర ముత్తరతో వద ॥ భద్రం పురస్తాన్నో వద పశ్చాత్కపింజరా ॥ భద్రం వద పుత్రైర్భద్రం వద గృహేషు చ। భద్రమస్మాకం నో వద భద్రం నో అభయం కృధి। భద్రమధస్తాన్నో వద భద్రముపరిష్టాన్నో వద భద్రం భద్రన్న ఆభర। భద్రన్న స్సర్వతో వద। అసపత్నం పురస్తాన్నః। శివం దక్షిణతస్కృధి। అభయం సతతం పశ్చాద్భద్రముత్తరతో గృహే యౌష్మాని. మహాయసి। జిగ్యుషామివ దుందుభిః।

శకుంతకప్రదక్షిణం । శతపత్రాభినో వద ॥

శన్న ఇంద్రాగ్నీ భవతామవోభిశ్శన్న ఇంద్రావరుణౌరాత హవ్యా । శమింద్రాసో మాసువితయా శంయో శృంన్న ఇంద్రాపూషణావాజసాతౌ ॥

ఓం భద్రంకర్ణేభిశ్శృణుయామ దేవాః । భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రాః । స్థిరైరంగైస్తుష్టువాగ్ం సస్తనూభిః । వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః । స్వస్తిన ఇంద్రో వృద్ధశ్రవాః । స్వస్తినః పూషా విశ్వవేదాః । స్వస్తిన స్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః । స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు ॥ ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః ॥

ప్రత్యగ్ద్వారేణ మంటపం ప్రవిశ్య ఈశాన్యకోణే మండలోపరి (ధాన్యస్య) వరుణ కలశం సంస్థాప్య ।

గృహావై ప్రతిష్ఠాం సూక్తమ్ తత్ప్రతిష్ఠితతమయా వాచా శంస్తవ్యమ్ । తస్మాద్యద్యపిదూరైవ పశూన్లభతె గృహానేవైనానాజిగమిషతి । గృహాహి పశూనాం ప్రతిష్ఠా ప్రతిష్ఠా సుప్రతిష్ఠితమస్తు । సుముహూర్తమస్తు । వరుణం పునస్సంపూజ్య ॥

ఇతి వరుణానయనమ్ ॥

శ్వేతసర్షపాన్వికిరేత్ । అపసర్పంతు యె భూతా యె భూతా భూమిభారకాః । యే భూతా విఘ్నకర్తారః తె నశ్యంతు శివాజ్ఞయా । ఇతి భూతాన్యుచ్చాట్య ॥ రక్షణపర్యగ్నికరణం కుర్యాత్ ॥

రక్షోహణోవలగహనో వైష్ణవాన్ఖనామీదమహంతంవలగ ముద్వపామి ॥ విష్ణోరరాటమసి విష్ణోః పృష్ఠమసి । విష్ణోశ్శ్నప్త్రేస్థో విష్ణోస్స్యూరసి విష్ణోర్ధ్రువమసి వైష్ణవమసి విష్ణవె త్వా ॥

శాంతి మంత్రాణి

అయం ముహూర్తస్సుముహూర్తో అస్తు -

తతో యజమానః స్నానసంధ్యావందనాదికం కృత్వా బ్రాహ్మణైస్సహ దేవాయతనం త్రిః ప్రదక్షిణీకృత్వా. దేవసభాం ప్రార్థయేత్

1. ఓం గణానాం త్వా = సీదసాదనమ్ ।
2. ఓం నమో బ్రహ్మణె నమో = బృహతే కరోమి ।
3. ఓం శన్నో మిత్రశ్శంవరుణః = వక్తారమ్ ।
4. ఓం ఉద్గాతెవ శకునే = ప్రతినస్సుమనో భవ ।
5. ఓం నమస్సదసె నమస్సదసస్పతయె నమస్సఖీనామ్ ।
   పురోగాణాం చక్షుషె నమో దివె నమః పృథివ్యై ॥
6. సప్రధసభాం మె గోపాయ । యే చ సభ్యా స్సభా సదః ।
   తానింద్రియావతః కురు । సర్వమాయురుపాసతామ్ ॥
7. నమో మహద్భ్యో నమో అర్భకేభ్యో నమో యువభ్యో నమ ఆశినేభ్యః ।
   యయామదేవాన్ యది శక్నవా మమాద్యాయసశ్శంసమావృక్షి దేవాః ॥
   న కర్మణా న ప్రజయా = మహేశ్వరః ।
8. నారాయణం పద్మభువం .... । శంకరం శంకరాచార్యం .... ।

ఇతి సభానమస్కారం కృత్వా -

అయం మహూర్తస్సుముహూర్తో అస్తు -

దేవీం వాచమజనయంత దేవాస్తాం విశ్వరూపాః పశవో వదంతి । సానో మంద్రేషమూర్జందుహానాధేనుర్వాగస్మానుప సుష్టుతైతు ॥

తదేవ లగ్నం సుదినం తదేవ తారాబలం చంద్రబలం తదేవ । విద్యాబలం దైవబలం తదేవ లక్ష్మీపతే తే2ంఘ్రియుగం స్మరామి ॥ యత్ర యోగీశ్వరః కృష్ణో యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః । తత్ర శ్రీర్విజయో భూతిః ధ్రువానీతిర్మతిర్మమ । స్మృతే

సకలకల్యాణభాజనం యత్ర జాయతే । పురుషః తమజం నిత్యం ప్రజామి శరణం హరిమ్ ॥ సర్వదా సర్వకార్యేషు నాస్తి తేషామమంగళమ్ । యేషాం హృదిస్థో భగవాన్మంగళాయతనం హరిః ॥ లాభస్తేషాం జయస్తేషాం కుతస్తేషాం పరాభవః ॥ యేషామిందీవరశ్యామో హృదయస్థో జనార్దనః ॥ ఆపదామపహర్తారం ధాతారం సర్వసంపదామ్॥ లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥ సుముఖశ్చైకదంతశ్చ కపిలో గజకర్ణకః ॥ లంబోదరశ్చ వికటో విఘ్నరాజో గణాధిపః ॥ ధూమకేతుర్గణాధ్యక్షః ఫాలచంద్రో గజాననః ॥ వక్రతుండశ్శూర్పకర్ణో హేరంబ స్స్కందపూర్వజః ॥ షోడశైతాని నామాని యః పఠేచ్ఛృణుయాదపి ॥ విద్యారంభే వివాహే చ ప్రవేశే నిర్గమే తథా ॥ సంగ్రామే సర్వకార్యేషు విఘ్నస్తస్య న జాయతే ॥ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ । ప్రసన్నవదనం ధ్యాయే త్సర్వ విఘ్నోపశాంతయే ॥ అభీప్సితార్థసిద్ధ్యర్థం పూజితో యస్సురాసురైః । సర్వవిఘ్నచ్ఛిదే తస్మై గణాధిపతయే నమః ॥ సర్వమంగళమాంగళ్యే శివే సర్వార్థసాధికే । శరణ్యే త్ర్యంబకే దేవి నారాయణి నమోఽస్తుతే ॥

లక్ష్మీనారాయణాభ్యాం నమః ॥ వాణీహిరణ్యగర్భాభ్యాం నమః ॥

శచీపురందరాభ్యాం నమః ॥ ఉమామహేశ్వరాభ్యాం నమః ॥

శ్రీరుక్మిణీపాండురంగాభ్యాం నమః ॥ సర్వేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యో నమః ॥

సంకల్పము

ఆచమ్య ప్రాణానాయమ్య । పృథివ్యాః = శుభతిథౌ ॥

(అస్మాకం సహకుటుంబానాం క్షేమస్థైర్య విజయ ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభి వృద్ధ్యర్థం)

శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకస్య దేవదేవాత్మకస్య జగత్కుటుంబినః

జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య (అవతీర్ణానాం) అముకమూర్తేః (మూర్తీనాం)

అనుగ్రహద్వారా - ఆసేతుహిమాచలమధ్యవాసినాం తత్రాప్యస్మిన్గ్రామే స్థితానాం ఆగతానాం ఆగమిష్యమాణానాం బ్రాహ్మణాది సర్వవర్ణానాం తత్తద్వర్ణా శ్రమోచితకర్మానుష్ఠానద్వారా జనితచిత్తశుద్ధిసంపాదిత సాధనచతుష్టయ సమాసాదితాత్మవిచారసంజాతప్రత్యగ్బ్రహ్మైక్యాను సంధాననిష్ఠా నిరస్తాశేషానర్థ వ్రాతతాసంబోధితాఖండానంద బ్రహ్మసాక్షాత్కారప్రాప్త్యర్థం । అస్మిన్దేశే క్షామాది మహామారీప్రవేశ అగ్నిభయ జారచోరాది సమస్తభయనివారణార్థం సకలసస్య సమృద్ధ్యర్థం సకల కల్యాణసమృద్ధ్యర్థం త్రిగుణీకృతాగ్నిష్టోమవాజపేయ పౌండరీక అశ్వమేధాది సర్వక్రతుసంపూర్ణసకల ఫలావాప్త్యర్థమ్। అముకమూర్తీనాం యంత్రోత్సవ మంత్రోత్సవ మాసోత్సవ పక్షోత్సవ నిత్యోత్సవ మంటపోత్సవ రథోత్సవ మార్గికోత్సవాది సంసిద్ధ్యర్థం । కర్తుః గోత్రస్య నామధేయస్య సమస్తపాపక్షయద్వారా ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధఫలపురుషార్థసిద్ధ్యర్థం । అస్మిన్ గ్రామే నివసితబ్రాహ్మణానాం వేదవేదాంగాది సమస్త విద్యాసమేత సంయుతోపాసన అగ్నిహోత్ర యాగసత్క్రియాసంసిద్ధ్యర్థం - వైశ్యజనానాం గోవత్సవృషభరక్షణ వాణిజ్యపూర్వక అపరిమిత జనసంతోషకరణార్థం- తపస్విజనానాం పంచేంద్రియజయార్థం - శివవిష్ణుపరాణాం నిత్యనిర్విఘ్నశివవిష్ణు దేవార్చనార్థం - రాజ్ఞాం దిగ్విజయపూర్వకలక్ష్మీసమృద్ధ్యర్థం అస్మిన్గ్రామే సర్వజనానాం యథాన్యాయపరిపాలనార్థం - పృథివీస్థిత సర్వజనానాం నిజకులాచార అనుష్ఠాన యోగ్యతాసిద్ధ్యర్థం - పుత్రమిత్రకళత్ర భృత్యాది విపులనానావిధసౌభాగ్యసిద్ధ్యర్థం - స్థాప్యదేవనాముద్దిశ్య ప్రీత్యర్థం విష్ణుఈశ్వరారాధనోఽహం - పంచరాత్రాగమ శాస్త్రవిద్యాగమోక్త ప్రకారేణ బోధాయనోక్త ప్రకారేణ ఆయుష్మత్సుగుణానేక సుపుత్రా వాప్త్యర్థం - మయా సహ - దశ పూర్వేషాం - దశాపరేషాం పితౄణాం అక్షయపుణ్య

లోకావాప్త్యర్థం - దీర్ఘాయుర్లక్ష్మీసర్వకామ సమృద్ధ్యర్థం - సుఖ కామో - యజమాన నియోగేన - అముకగోత్రస్య - అముకనామధేయస్య - సకుటుంబస్య సపుత్రకస్య - సపరివారస్య - సాలోక్య సామీప్య సారూప్య సాయుజ్య ప్రాప్త్యర్థం - అస్మిన్గ్రామే - అస్మిన్రాష్ట్రే సర్వారిష్టశాంత్యర్థం - రాజోపద్రవ చోరోపద్రవ - వ్యాఘ్రోపద్రవ - అతివృష్టి అనావృష్టి - నివృత్త్యర్థం - మూర్తిప్రతిష్ఠాపనాఖ్యం కర్మ కరిష్యమాణస్తదంగత్వేన - గణపతిపూజాం - పుణ్యాహవాచనమ్ - ఋత్విగ్వరణమ్ - శరీరరక్షణార్థం రక్షాబంధనమ్- అఖండదీపస్థాపనమ్ - మాతృకా - నాందీ - ఇడాహవాచనమ్ - అంకురారోపణమ్ - సర్వతోభద్రమండలోపరి దేవతాస్థాపనం - వాస్తుపీఠస్థాపనం - నవగ్రహమఖాఖ్యం కర్మ - యోగినీపీఠస్థాపనం - క్షేత్రపాలకపీఠోపరి అజరాది క్షేత్రపాలకస్థాపనం - మంటపసంస్కారమ్ అగ్న్యుత్తారణపూర్వకం ప్రతిమాశోధనం - నేత్రోన్మీలనం - ప్రాసాదసంస్కారం - శిల్పిగృహాత్ విగ్రహానయనం - జలాధివాసం - అగ్నిప్రతిష్ఠాపనం- ఆవాహిత దేవతా హోమం - ధాన్యాధివాస - శయ్యాధివాస - గర్తసంస్కారకూర్మశిలా- పిండికా - సంస్కారన్యాస యంత్రస్థాపన మూర్తిప్రతిష్ఠా - ప్రాణప్రతిష్ఠా - కళాన్యాస- గుడజీరక- దృగ్పలి - ఉన్మీలనం - ప్రతిష్ఠాంగహోమం - బలిప్రదానం - పూర్ణాహుతిం- ప్రతిష్ఠాంగమూర్తి పూజాం- ఆవాహితదేవతాపూజాం - విసర్జనం - బ్రహ్మావరుణకలశ మార్జనం - ఆశీర్వచనాదికం కర్మ కరిష్యమాణస్తదంగత్వేన తదాదౌ శుద్ధ్యర్థం వృద్ధ్యర్థం శాంత్యర్థం అభ్యుదయార్థం చాయుష్కామ్యార్థఫలసిద్ధ్యర్థం - బ్రాహ్మణైర్మహాజనైస్సహ స్వస్తిపుణ్యాహవాచనం కరిష్యే ॥ తదంగనిర్విఘ్నపరిసమాప్త్యర్థం కలశగణాధిపతి పూజాం కరిష్యే ॥ గణపతి పూజాం - పుణ్యాహవాచనం కృత్వా ॥ గౌరసర్షపాన్వికిరేత్। అపసర్పంతు యే భూతా యే భూతా భూమిభారకాః ॥ యే భూతా విఘ్నకర్తార : తే నశ్యంతు శివాజ్ఞయా ॥ ఆపోహిష్ఠేతి కుశోదకేన భూమిం సంప్రోక్ష్య ॥ దేవాః ఆయాంతు- యాతుధానాః అపయాంతు । విష్ణో దేవయజనం రక్షస్వ - ఇతి భూమౌ ప్రాదేశం కుర్యాత్ -

ఋత్విగ్వరణము

పృథివ్యాః = శుభతిథౌ శ్రీమదఖిలాండ = మూర్తీనాం ప్రతిష్ఠా కర్మణి ఆచార్యాది ఋత్విగ్వరణం కరిష్యే - ॥

ఋత్విగ్భ్యోనమః ఇతి ఋత్విజాన్ (క్రముకాన్వా) పూజయేత్ ॥

(బ్రాహ్మణం యాగసాధకం వృణుయాత్)

అస్మిన్ ప్రతిష్ఠాకర్మణి ఆచార్యం త్వామహంవృణే । ఆచార్యస్తు యథాస్వర్గే శక్రాదీనాం బృహస్పతిః ॥ తథైవ మమ యజ్ఞే2స్మిన్నాచార్యో భవ సువ్రత ॥

ఓంబృహస్పతె అతియదర్యో2ర్హాద్ద్యుమద్విభాతి క్రతుమజ్జనేషు। యద్దీదయచ్ఛవసర్తప్రజాత తదస్మాసు ద్రవిణం ధేహి చిత్రమ్ ॥ వృతో2స్మి కరిష్యామి । యథాజ్ఞానతః మమాస్మిన్ప్రతిష్ఠా కర్మణి బ్రహ్మాణం త్వామహం వృణె । వృతో2స్మి కరిష్యామి ।

యథాచతుర్ముఖో బ్రహ్మా సత్యలోకే పితామహః ॥ తథా త్వం మమ యజ్ఞేస్మిన్ బ్రహ్మా భవ ద్విజోత్తమ ॥ బ్రహ్మాజజ్ఞానం = వివః - ఇతి ప్రార్థయేత్ అస్మిన్ ప్రతిష్ఠాకర్మణి సదస్యం త్వామహంవృణే ॥ వృతో2స్మి యథాజ్ఞానతః - కరిష్యామి ।

ఓం నమస్సదసె నమస్సదసస్పతయె నమస్సఖీనాం పురోగాణాం చక్షుషె నమో దివె నమః పృథివ్యై ॥ త్వన్నో గురుః పితా మాతా త్వం ప్రభుస్త్వం పరాయణః॥ వితతె మమ యజ్ఞే2స్మిన్ సదస్యో భవ సువ్రత ॥ ఇతి ప్రార్థ్య ॥

ఉపద్రష్టారం త్వామహం వృణే ॥ వృతో = మి ॥ భగవన్ సర్వధర్మజ్ఞ సర్వధర్మభృతాం వర । వితతే మమ యజ్ఞే2స్మిన్ ఉపద్రష్టా భవ ద్విజ ॥ ఇతి ప్రార్థ్య ॥

గాణాపత్యం త్వామహం వృణె ॥ వృతో = మి ॥ ప్రారీప్సితస్య యజ్ఞస్య జపస్య హవనస్య చ ॥ నిర్విఘ్నేన సమాప్త్యర్థం త్వామహం గణపం వృణె ॥ గణానాంత్వేతి సంప్రార్థ్య ।

హోమసహాయార్థం - వేదపారాయణార్థం - మూలమంత్రజపార్థం - స్థాపిత దేవతాపూజార్థం - ఉపనిషత్ - సహస్రనామ - గీతా - భాగవత - రామాయణ - ఇత్యాది ఋత్విజాన్ వృత్వా - అస్య యాగస్య సిద్ధ్యర్థం భవంతో2ప్యర్థితా మయా ॥ సుప్రసన్నేన కర్తవ్యం ప్రతిష్ఠావిధిపూర్వకమ్ ॥

మంత్రమూర్తిభవన్నాథ సంసారోచ్ఛేదకారక ।
దేవపూజా యథార్థాస్యాత్ కురు ధర్మాద్గతిం చ నః ॥
సంసార భయభీతేన అథ యజ్ఞస్సుభక్తితః ।
ప్రారబ్ధిః త్వత్ప్రసాదేన నిర్విఘ్నం మే భవత్వితి ॥ ఇతి సంప్రార్థ్య ॥

యథావిభవం - వస్త్రద్వయం - అంగుళీయకం - చిత్రాసనాని - పాత్రాణి తులసీరుద్రాక్షమాలాని రక్షాబంధనం చ కార్యమ్ ॥

మధుపర్కవిధినా పూజయేత్

తద్యథా విష్టరాణి దద్యాత్ ॥ రాష్ట్రభృదసీతి యజుషోపవిశతి ॥ అర్ఘ్యతప్రా = త - అలంకృత్య ॥ యాః ఫలినీరితి ఫలాని దత్వా ॥ యువం వస్త్రాణీతి వస్త్రాణి ॥ హిరణ్యరూప ఇతి అంగుళీయకం దధి మధునగ్ం కాగ్ంసైన వర్షీయ్యసాపిధాయ ఉభయతః కూర్చాభ్యాం పరిగృహ్య ॥ మధుపర్క ఇతి త్రిరుక్తే ॥ అయం మధుపర్కో మధుపర్కో మధుపర్కః ॥ త్రయ్యైవిద్యాయా మాగన్నితి ద్వాభ్యాం మధుపర్కమభి మంత్రయతె ॥ త్రయ్యైవి = పశూనామ్ । అమృతోపస్తరణ మసీత్యపః పీత్వా ॥ ఆచామేత్ గౌః ఇత్యుక్తే - గౌరసీతి యజుషా గామభిమంత్రయతే ॥ గౌః గౌరస్యపహత

పాప్మానం జహి । కేశవశర్మణో మమ చ । గోవింద శర్మణో2ముష్య చ । యజ్ఞోపర్ధతామిత్యుపాగ్ం శూక్వా ॥ యజ్ఞోపర్ధతాం = తృణాన్యత్సృ - ఓముత్సృజత। సిద్ధమన్నం భూతమిత్యుక్తే ॥ భూతం సా విరాట్ । తన్మాక్షాయితస్యతేశీయతన్మ ఊర్జంధాః ॥ ఓం కల్పయత ॥ ఇత్యంతం కృత్వా నమస్కుర్యాత్ । యథావిభవమ్ - అంగుళియ్యకాదీని దద్యాత్ ॥

ఇతి ఋత్విగ్వరణమ్

పృథివ్యాః = అస్మిన్ ప్రతిష్ఠాకర్మణి శరీరశుద్ధ్యర్థం - అంతర్మాతృకా - బహిర్మాతృకా భూశుద్ధి - భూతశుద్ధిం చ కరిష్యే -

ఏతాని కృత్వా -

రక్షాబంధనము

పృథివ్యాః = శ్రీమద = ప్రతిష్ఠాంగత్వేన ప్రతిష్ఠాద్యవభృథాంతం మూర్తీనాం స్థిరీకరణ సాన్నిధ్యార్థమ్ ఆచార్యాది ఋత్విక్పరిచారకానాం జననాద్యాశౌచదోషనిరాసార్థం రక్షాసూత్ర ధారణాంగ సూత్రపూజాం కరిష్యే -

దేవస్యాగ్రే కాంస్యపాత్రే తండులకల్పిత అష్టదళపద్మమధ్యే సౌవర్ణరజత కార్పాససూత్రేషు యథాలాభసూత్రాణి నవసప్తత్రితంతుభిర్వా యుతాని హరిద్రాసూర్ణ లిప్తాని - సుదృఢాని విన్యస్య। తదగ్రే కదళీ జంబీరదాడిమనారికేళ ఫలాని నిక్షిప్య । పుణ్యాహజలేన శుచీవో హవ్యేతి ప్రోక్ష్య । ప్రణవేన సప్తవారమభిమంత్ర్య । నిరీక్షణప్రోక్షణతాడన అభ్యుక్షణాఖ్యచతుస్సంస్కారైస్సంస్కృత్య । తత్వత్రయైరభ్యర్చ్య ఓం హాం ఆత్మతత్వాయ నమః । ఓం హీం విద్యాతత్వాయ నమ ఓం హూం శివతత్వాయ నమః । సూత్రాన్యనంతమయానిధ్యాత్వా । నమో అస్తు సర్పేభ్యో ఇత్యభిమంత్ర్య । భుజంగాయ విద్మహే చక్షుశ్రవణాయ ధీమహి తన్నస్సర్పః

ప్రచోదయాత్ । సూత్రాధిపాయ అనంతాయ నమః ఇతి షోడశోపచారైస్సంపూజ్య । దేవం నమస్కృత్యా । ఫలపుష్పదక్షిణాం ధృత్వా। భగవన్ సర్వలోకేశ భక్తేష్ట ఫలదాయక। ఆరబ్ధకర్మ సంపూర్తిం కురు దేవ దయానిధే। ఇతి సంప్రార్థ్య బృహత్సామేతి దక్షిణ హస్తే ధారయేత్ ॥

రక్షోహణం వాజిన ఇతి వా ॥ ఇతి రక్షాబంధనవిధిః ॥

గణేశేనాధికాహ్యేతావృద్ధౌ పూజ్యాశ్చషోడశ

ఆగ్నేయకోణే మాతృకాం స్థాపయేత్

పృథివ్యాః = శుభతిథౌ, శ్రీమద = ప్రతిష్ఠాంగత్వేన మాతృకాపీఠోపరి మాతృకాస్థాపనం కరిష్యే ॥

పంచోర్ధ్వాః పంచ తిర్యగ్రేఖాశ్చ కృత్వా । తత్ర సంపద్యమాన షోడశకోష్ఠాత్మకే ప్రాక్ ఉదక్సంస్థాపనం కార్యమ్ । గౌరీ పద్మా - శచీ - మేధా - సావిత్రీ - విజయా - జయా- దేవసేనా స్వధా - స్వాహా - మాతరో - లోకమాతరః ॥ ధృతిః - తుష్టిః - తథా పుష్టిః - ఆత్మనః కులదేవతాః -- బ్రాహ్మీ - మాహేశ్వరీ - చైవా కౌమారీ - వైష్ణవీ తథా- వారాహీ చైవ - చెంద్రాణీ - చాముండాసప్తమాతరః - తత్ర ప్రథమకోష్ఠం ద్విధా విభజ్య- ప్రథమార్ధే గణపతిం ద్వితీయ గౌరం

గణపతిం ॥ గణానాంత్వా = సీదసాదనమ్ గణపతి మావాహయామి

గౌర్యై నమః గౌరీమిమాయసలిలాని = పరమే వ్యోమన్ - గౌరీం మాతృకా మావాహయామి

పద్మాయై నమః హిరణ్యవర్ణాం హరిణీం = మమావహ । పద్మాంమాతృకా మావాహయామి

శచ్యై నమః ఓం నివేశనస్సంగమనోవసూనాం విశ్వారూపాణిచష్టే శచీభిః ।

దేవ ఇవ సవితాసత్యధర్మేంద్రోనతస్థౌ సమరే పథీనాం ।

నివేశనీసంగమనీవసూనాం విశ్వారూపాణి వసూన్యావేశ యంతీ ।

సహస్ర పోషగంసుభగారరాణాసాన ఆగన్వర్చసా సంవిదా నా ॥

శచీంమాతృకా ....

మేధాయై నమః మేధా దేవీ జుషమాణాన ఆగాద్విశ్వాచీభద్రాసుమనస్యమానా॥

త్వయా జుష్టా నుదమానాదురుక్తాన్ బృహద్వధేమ విదథేసువీరాః॥

మేధాయై నమః .... -

సావిత్ర్యై నమః ఓం సవితా త్వా ప్రసవానాగం సువతా మగ్నిర్గృహపతీ నాగం సోమో వనస్పతీనాగం రుద్రః పశూనామ్ ।

విజయాయై నమః ఓం విజ్యం ధనుః కపర్దినో విశల్యో బాణవాగం ఉత । అనేశన్నస్యేషవ ఆభురస్య నిషంగథిః ॥

జయాయై నమః మర్మాణి తే వర్మభిశ్ఛాదయామి సోమస్త్వా రాజామృతేనా భివస్తామ్। ఉరోర్వరీయ్యోవరివస్తే అస్తు ॥ జయంతం త్వా మనుమదంతు దేవాః ॥

దేవసేనాయై నమః ఇంద్ర ఆసాం నేతా బృహస్పతిర్దక్షిణా యజ్ఞః పుర ఏతు సోమః । దేవసేనానా మభిభంజతీనాం జయంతీనాం మరుతో యంత్వగ్రే॥

స్వధాయై నమః స్వధా పితృభ్య ఊర్జవ బర్హిషద్భ్య ఊర్జా పృథివీం గచ్ఛత ।

స్వాహాయై నమః స్వాహా22ధిమాధీతాయస్వాహా ॥

ఓంమాతృభ్యో నమః ఆపో అస్మాన్మాతరశ్శుంధంతు ఘృతేన నో ఘృతపువః పునంతు ।

విశ్వమస్మత్ప్రవహంతురిప్రముదాభ్యశ్శుచిరాపూత ఏమి ॥

లోకమాతృభ్యో నమః మాతా రుద్రాణాం దుహితా వసూనాగ్‌ స్వసాదిత్యానామమృతస్య

నాభిః॥

ప్రణువోచంచికితుషేజనాయమాగామనాగామదితిం వధిష్ట ॥

ధృత్యై నమః యంతా చ మే ధర్తా చ మే క్షేమశ్చ మే ధృతిశ్చ మే విశ్వం చ ॥

పుష్ట్యై నమః శ్రియం చ లక్ష్మీం చ పుష్టిం చ కీర్తిం చానృణ్యతాం।బ్రహ్మణ్యం

బహుపుత్రతామ్ ॥

శ్రద్ధా మేధే ప్రజ్ఞా తు జాత వేదస్సందదాతు స్వాహా ॥

తుష్ట్యై నమః భద్రం కర్ణేభిః = దేవహితం యదాయుః ।

కులదేవతాయైనమః

బ్రాహ్మ్యై నమః ప్రణోదేవీ = వతు ॥

మాహేశ్వర్యై నమః యాతే రుద్ర శివా తనూ = భిచాకశీహి ॥

కౌమార్యై నమః యత్కుమారీ మంద్రయతే యద్యోషిద్యత్పతివ్రతా ।

అరిష్టం యత్కిం చ క్రియతే అగ్నిస్తదనువేధతి ।।

వైష్ణవ్యై నమః విష్ణోరరాటమసి = విష్ణవేత్వా ॥

వారాహ్యై నమః ఆయం గౌః పృశ్నిరక్రమీ దసనన్మాతరం పునః ।

పితరం చ ప్రయన్ సువః ।।

ఇంద్రాణ్యై నమః ఇంద్రాణీ మాసునారిషు సుపత్నీమహమశ్రవమ్ ।

నహ్యస్యాపరం చ న జరసా మరతేపతిః ॥

చాముండాయై నమః తామగ్నివర్ణాం తపసా జ్వలంతీం వైరోచనీం కర్మఫలేషు

జుష్టామ్ ॥

దుర్గాం దేవీగ్ం శరణమహం ప్రపద్యే సుతరసితరసే నమః ॥

గౌర్యాదిషోడశమాతృకాదేవతాభ్యోనమః

బ్రాహ్మ్యాదిసప్తమాతృకదేవతాభ్యోనమః

ఆవాహనాదిషోడశోపచారపూజాం సమర్పయామి -

ఇతి మాతృకా

గౌరి / గణపతి	పద్మా	శచీ	మేధా
సవిత్రీ	విజయా	జయా	దేవసెనా
స్వధా	స్వాహా	మాతృ	లోకమాత
ధృతి	తుష్టి	పుష్టి	కులదేవతా

బ్రా - మా - కౌ - వై - వా - ఇం - చా -

తండులపూర్ణపాత్రె ఏకాదశ పూగీఫలాన్నిధాయ -

నాంది

పృథివ్యాః = ప్రతిష్ఠాంగత్వేన నాందీ సువర్ణాభ్యుదయికం కర్మ కరిష్యే ।

అత్ర దేవతాః వృద్ధప్రపితామహి వృద్ధపితామహి వృద్ధమాతరః ।

నాందీముఖాః నాందీ ।

వృద్ధప్రపితామహ వృద్ధపితామహ వృద్ధపితరః । నాందీ ముఖాః నాందీ ।

వృద్ధమాతుః ప్రపితామహ వృద్ధ మాతుః పితామహ

వృద్ధమాతామహాః సపత్నీకాః । నాందీముఖాః నాందీ ॥

దక్షక్రతుసంజ్ఞికవిశ్వేదేవాశ్చ - దుర్గా గణపతి క్షేత్రపాలకాశ్చ - అష్టవసుసంఖ్యాక

బ్రాహ్మణభోజన పర్యాప్తం యథాశక్తి హిరణ్యం తుభ్యమహం సంప్రదదే న మమ ॥

ఇడాహవాచనము

పృథివ్యాః = తిథౌ శ్రీమద = ప్రతిష్ఠాంగత్వేన దేవతాహ్వానార్థం ఇడాహవాచనం కరిష్యే॥

నారికేళ తండుల సహిత పాత్రేణోత్థాయ । ఓం ఇడా దేవహూర్మనుర్యజ్ఞనీర్

బృహస్పతిరుక్థామదాని శగ్ంసిషద్విశ్వేదేవాస్సూక్తవాచః పృథివిమాతర్మామా

హిగంసీర్మధుమనిష్యే మధుజనిష్యే మధువక్ష్యామి - మధువదిష్యామి మధుమతీం

దేవేభ్యో వాచముద్యాసగ్ం శుశ్రూషేణ్యాం మనుష్యేభ్యస్తమ్మాదేవా అవంతు శోభాయై

పితరో2నుమదంతు ॥

అస్మిన్నాలయే ఆముకదేవతా ప్రతిష్ఠా భవతి । సర్వే దేవాః సర్వే పితరః అస్మిన్మంటపే

తిన్నపు దివసేషు ఇహాగచ్ఛంతు । తిష్ఠంతు । మాం రక్షంతు । యజమానగ్ం రక్షంతు।

అస్మిన్ దినె పరమేశ్వరస్య - మెషలగ్నె ప్రతిష్ఠాం కుర్మః । తస్మా దిష్టదేవతాః

కులదేవతాః నాందీ దేవతాః శోభనదేవతాః మంటప దేవతాః త్రయస్త్రిగ్ంశత్కోటి

దేవతాః సుముఖాః సుప్రతిష్ఠితాః స్థీయంతామ్॥

ఇడఏహి ఇడామగ్నే పురుదగ్ం సగ్ం సనింగోశ్వత్త మగ్ం హవమానాయ

సాధ । స్యాన్నస్సూనుస్తనయోవిజావాగ్నె సా తే సుమతిర్భూత్వస్మె ॥

అస్మిన్నాలయే అముక = స్థీయంతామ్ ।

అదితఏహి - ఇడామహై దేవాగ్ం ఈడేన్యాన్నమస్యామనమస్యాన్ । యజామ

యజ్ఞియాన్నిత్యాహ । మనుష్యా వా ఈ డేన్యాః పితరో నమస్యా దేవా యజ్ఞియా దేవతా

ఏవ తద్యథా భాగం యజతి ॥

అస్మిన్నాలయే = స్థీయంతామ్

సరస్వత్యేహి । ఇడఏహ్యదిత ఏహి సరస్వత్యేహ్య స్వావెహ్యావెహి । గృహావై ప్రతిష్ఠా

సూక్తం తత్ప్రతిష్ఠిత తమయా వాచా శం స్తవ్యం తస్మాద్య ద్యపితురైవ పశూన్ లభతే

గృహానేవైనానాజిగమిషతి॥ గృహా హి పశూనాం ప్రతిష్ఠా ప్రతిష్ఠ సుప్రతిష్ఠితమస్తు ॥

సుముహూర్త మస్తు ॥ త్రయస్త్రిగంశత్కోటి దేవతాభ్యో నమః ఆవాహయామి పూజాం

కర్యాత్ ॥ ఇతి ఇడాహవాచనమ్ ॥ అత్ర కేచిత్ ఉదకశాంతిం కుర్వంతి

అఖండదీప స్థాపనము

పృథివ్యాః=తిథౌ శ్రీమ=ప్రతిష్ఠాంగత్వేన అఖండదీపస్థాపనం కరిష్యే । భూమిం సంప్రోక్ష్య

రంగవల్లీం ప్రకల్ప్య వర్తిద్వయసహిత తైలపూర్ణ దీపపాత్రం తండులోపరి నిధాయ

అన్యవర్తినా దీపం ప్రజ్వాల్య । అగ్నినాగ్నిస్సమిధ్యతే । కవిర్గృహపతిర్యథా ॥

హవ్యవాడ్జుహ్వాస్యః ॥

ఓం జ్యోతిష్మతీం త్వాసాదయామి ॥ జ్యోతిష్కృదంత్వాసాదయామి ॥

జ్యోతిర్విదంత్వా సాదయామి । భాస్వతీంత్వాసాదయామి । జ్వలన్తీం త్వాసాదయామి।

మల్మలాభవన్తీం త్వాసాదయామి । దీప్యమానాంత్వాసాదయామి। రోచమానాంత్వా

సాదయామ్య జస్రాంత్వా సాదయామి। బృహజ్జ్యోతిషంత్వా సాదయామి।

బోధయంతీంత్వా సాదయామి । జాగ్రతీంత్వా సాదయామి -

హేజ్వలేహేతు సౌభాగ్యం దేహి దేవ శుభం భవేత్ ।

పుత్రపౌత్రం చ మే దేహి యావన్నియమసిద్ధయే ॥

ఏతద్వ్రతస్య సిద్ధ్యర్థం తమో హరతు సర్వదా ।

భో దీప బ్రహ్మరూపేణ సర్వేషాం హృది సంస్థితః ॥

అతస్త్వాం స్థాపయామ్యద్య మదజ్ఞానమపాకురు ॥

గృహావై ప్రతిష్ఠా = మస్తు జ్యోతిస్వరూప పరమాత్మనే నమః

షోడశోపచార పూజాం సమర్పయామి ॥

లేక అఖండం రెండవ పద్ధతి

పృథివ్యాః = ప్రతిష్ఠాం గత్వేన దీక్షాది దీక్షాంతం అఖండ దీపారాధనం కరిష్యే ॥

భూమిం గోమయేనోపలిప్య। రంగవల్యాదికం విరచ్య। స్థండిలం కల్పయిత్వా॥ నవధాన్యాని నిధాయ॥ తదుపరి అష్టదళపద్మం విలిఖ్య॥ప్రాగాదిదళేషు ప్రణవముల్లిఖ్య॥ ప్రాగాదిదళేషు ఇంద్రాదీనావాహ్య ॥ పునఃప్రాగాది క్రమేణ - బ్రహ్మజజ్ఞానమితి బ్రహ్మాణం ॥ ఇదం విష్ణురితి విష్ణుం ॥ త్ర్యంబకమితి రుద్రం ॥ తద్విష్ణోరితి ఈశ్వరమ్॥ ఈశానస్సర్వవిద్యానామితి సదాశివం ॥ యదక్రంద ఇతి స్కందం ॥ సోమోధేనుమితి సోమం ॥ గణానాంత్వేతి గణపతిం ॥ ఇత్యావాహ్య సంపూజ్య ॥ దేవస్యత్వేతి దీపపాత్ర మాదాయ ॥ ధాన్యరాశ్యుపరి సంస్థాప్య ॥ జ్యోతిష్మతీం త్వా ఇతి దీపపాత్రేవర్తిద్వయం విక్షిప్య ॥ ఘృతం మిమిక్షిరే ఇతి - గోఘృతం నిక్షిప్య॥ ॥ ఘృతం మిమిక్షిరే ఘృతమస్యయోనిర్ఘృతే శ్రితో ఘృతమువస్యధామ ॥ అనుష్వధమావహ మాదయస్వ స్వాహా ఘృతం వృషభనుక్షిహవ్యం (రం) వహ్నిబీజేన వర్తిం సంస్పృశ్య ॥ -

అగ్నినాగ్నిస్సమి = ॥ ఓం గగనలోక రత్నాయ నమః ॥ ఓం స్వర్లోకరత్నాయ నమః ॥ ఓం మర్త్యలోకరత్నాయ నమః ॥ ఓం పవనలోక రత్నాయ నమః ॥ ఓం నాగలోకరత్నాయ నమః ॥ ఇతి సంపూజ్య - ॥

అగ్నినాగ్నిస్సమిధ్యతె - ఉద్దీప్యస్వజాతవేదో ఇతి ద్వాభ్యాం దీపం ప్రజ్వాల్య। అగ్నేః దశకళాః సంపూజ్య। అగ్నిందూతమిత్యభిమంత్ర్య ॥ అసునీతె ఇతి ప్రాణప్రతిష్ఠాపనం

కృత్వా భో దీపబ్రహ్మ = కురు । గృహావైప్రతి = సుముహూర్తమస్తు

లం ఇత్యాది పంచోపచార పూజాం కుర్యాత్

ఇతి అఖండ దీపవిధిః

(వాయవ్యే)

దేవ అంకురారోపణము

పృథివ్యాః = తిథౌ । శ్రీమ = కర్మణి సర్వసస్యాభివృద్ధిద్వారా మంగళావాప్త్యర్థం శోభనహేతుర్భూతం అంకురారోపణాఖ్యం కర్మ కరిష్యే ॥ వాయవ్యకోష్ఠే వేదికాం కృత్వా ॥ అద్భిరభ్యుక్ష్య ॥ అక్షతైస్సంప్రకీర్య ॥ నవకోష్ఠానికృత్వా ॥

మధ్యే చతుర్దిక్షు పాలికాః సంస్థాప్య । విదిక్షు చతురః కుంభాన్ సంస్థాప్య ॥ తిలమాషాది ఓషధీః యథాసంభవం సమానీయ ॥ గాయత్ర్యా మృదం ప్రోక్ష్య ॥ భూమిర్భూమ్నేతి మృదమభిమంత్ర్య ॥ ఉద్ధృతాసీతి పాలికాసు మృదం ప్రక్షిపెత్ ॥ శన్నో దేవీత్యద్భిరవోక్ష్య ॥ మధ్యమపాలికాయాం - బ్రహ్మాణం ప్రజాపతిం చతుర్ముఖగ్ం - హిరణ్యగర్భంవజ్రిణగ్ం శచీపతిగ్ం శతక్రతుమింద్రం। యమం వైవస్వతం పితృపతిం ధర్మరాజం । వరుణ మపాంపతిం ప్రచేతసంపాశధరం । శశినం నిశాకరమిందుగ్ం సోమం । ఆగ్నేయాది కలశేషు హిరణ్యగర్భ ఇతి బ్రహ్మాణం । ఇంద్రంవో ఇతి ఇద్రం - ఇమంమేవరుణ ఇతి వరుణం - ఆప్యాయస్వేతి సోమం సంపూజ్య ।

మధువాతా ఇతి - మధునా ఓషధీనభ్యజ్య ॥ ఓషధయస్సంవదంతె ఇతి - పుష్పావతీః ప్రసూవతీః = తీరితరపః ఇతిద్వాభ్యాం పాలికాసు ధాన్యాని వాపయెత్ - శుద్ధాభిః సికతాభిః ప్రచ్ఛాదయెత్ ॥ ఆపోహిష్ఠేతి ఉదకం సించెత్ ॥ తంతుం తన్వన్నితి సూత్రేణ అవెష్ట్య ॥ షోడశోపచారైరభ్యర్చ్య ॥ అవశిష్టధాన్యాని నమస్తవ్యాహృతిభిః అష్టావష్టాజహుయాత్ ॥

ఓం భూః తత్సవితుర్వరేణ్యం స్వాహా ॥ ఓం భువః భర్గోదేవస్య ధీమహి స్వాహా॥ ఓగ్ం సువః ధియో యోనః ప్రచోదయాత్స్వాహా ॥ ఓంభూర్భువ = ధీమహి ధియో యోనః ప్రచోదయాత్స్వాహా ఇతిహుత్వా, పరిత్వేతి ఉష్ణీషేణ చతుస్తంభోర్ధ్వభాగం సంవేష్ట్య సంపూజ్య నమేత్ ॥ ఇత్యం కురారోపణమ్

శివపక్షే - విశేషః

ఓం భూః సద్యోజాతమావాహయామి

ఓం భువః సదాశివమావాహయామి ॥

ఓగ్ం సువః గిరిపతిమావాహయామి ॥

ఓం భూర్భువస్సువః మృత్యుంజయ మావాహయామి ॥

ప్రాచ్యాం = వామదేవ - పశుపతి - కృత్తివాస - విశ్వేశ్వరం -

దక్షిణే = అఘోర - పినాకి - శ్రీకంఠ - మహేశ్వరం -

పశ్చిమె = తత్పురుష - కపర్ది - గంగాధర - వృషధ్వజం -

ఉత్తరే = ఈశాన - సర్వేశ్వర - త్రిలోచన - ప్రమథాధిపం -

సర్వతోభద్ర

పృథివ్యాః = శుభతిథౌ శ్రీమ = ప్రతిష్ఠాంగత్వేన బ్రహ్మాది షట్పంచాశత్సర్వతోభద్ర మండలాధిష్ఠిత దేవతా స్థాపనం కరిష్యే ॥

1. ఓం బ్రహ్మజజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్విసీమతస్సురుచో వేన ఆవః ॥ సబుధ్నియా ఉపమా అస్య విష్ఠాస్సతశ్చ యోనిమసతశ్చ వివః ॥ బ్రహ్మాణం సాంగం సాయుధం సవాహనం సశక్తిపత్నీ పుత్ర పరివార సహితం మధ్యే బ్రహ్మాణ మావాహయామి స్థాపయామి ॥

తతః ఉదీచీమారభ్య వాయవ్య పర్యంతం అష్టలోకపాలాః స్థాపనీయాః ॥

2. ఓం ఆప్యాయస్వసమేతుతే విశ్వతస్సోమవృష్ణియం భవా వాజస్య సంగథే ॥

॥ ఉత్తరె సోమమావాహయామి ॥

3. ఓం అభిత్వా శూరనోనుమో దుగ్ధా ఇవధేనవః ॥ ఈశానమస్య జగత స్సువర్దృశమీశానమింద్రతస్థుషః ॥ ఈశాన్యాం ఈశానమావాహయామి॥

4. ఓం ఇంద్రం వో విశ్వతస్పరి హవామహే జనేభ్యః । అస్మాక మస్తు కేవలః ॥

॥ ప్రాగ్భాగే ఇంద్రమావాహయామి ॥

5. ఓం అగ్నిం దూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వవేదసమ్ ॥ అస్య యజ్ఞస్య సుక్రతుమ్ ॥ ఆగ్నేయభాగే అగ్ని మావాహయామి ॥

6. యమాయ సోమగ్ం సునుత యమాయ జుహుతా హవిః । యమగ్ం హయజ్ఞో గచ్ఛత్యగ్ని దూతో అరంకృతః ॥ దక్షిణే యమమావాహయామి ॥

7. ఓం మోషుణః పరాపరాని ర్ఋతిర్దుహణా వధీత్ । పతీష్ట దృష్ణయా సహ

॥ నైరృత్యాం నిర్ఋతి మావాహయామి ॥

8. తత్వాయామి బ్రహ్మణా వందమానస్తదాశాస్తే యజమానో హవిర్భిః ॥ అహేడమానో వరుణేహ బోధ్యురుశగ్ం సమాన అయుః ప్రమోషీః ॥

॥ పశ్చిమదిగ్భాగే వరుణ మావాహయామి ॥

9. తవ వాయవృతస్పతె త్వష్టుర్జామాతురద్భుత ఆవాం స్యాం వృణీమహే॥

॥ వాయవ్యాం వాయుమావాహయామి ॥

10. వాయుసోమమధ్యె తృతీయరేఖోపరి అష్టౌ వసవః ॥

ఓం వసవో రుద్రా ఆదిత్యా ఉపరిస్పృశంమోగ్రం చేత్తార మధిరాజమక్రన్ । అర్వాంచమింద్ర మముతో హవామహే యోగో జిద్ధన జిదశ్వ జిద్యః ॥

॥ వాయుసోమ మధ్యే తృతీయ రేఖోపరి అష్టవసూనావాహయామి ॥

11. ఓం కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీఢుష్టమాయ తవ్యసే । వో చే మ శం తమగ్ం హృదే ॥ సోమేశాన మధ్యే ఏకాదశ రుద్రాన్ సాంగాన్ = ఏకాదశ రుద్రానావాహయామి॥

12. ఓం తాన్ క్షత్రియాగ్ంఅవ ఆదిత్యాన్ యాచిషామహే సుమృదికామభీష్టయే॥ ఈశానేంద్ర మధ్యే ద్వాదశాదిత్యానావాహయామి ॥

13. అశ్వినావర్తిరస్మదాగోమద్దస్రాహిరణ్యవత్ । అర్వాగ్రథం సమనసా నియచ్ఛతమ్॥ ఇంద్రాగ్న్యోర్మధ్యే అశ్వినావావాహయామి ॥

14. ఓం ఓమాసశ్చర్షణీధృతో విశ్వేదేవా స ఆగతా । దాశ్వాగ్ం సోదాశుషస్సుతమ్॥ అగ్నియమ మధ్యే విశ్వాన్ దేవాన్ సపైతృకానావాహయామి ॥

15. ఓం అభిత్యం దేవగ్ం సవితార మూణ్యోః కవిక్రతు మర్చామిసత్య సవసగ్ం రత్నధామభిప్రియం మతిమూర్ధా యస్యామతిర్భా అతిద్యుతత్సవీమని హిరణ్యపాణి రమిమీత సుక్రతుః కృపాసువః ॥ యమనిర్ఋతి మధ్యే సప్తయక్షా నావాహయామి ॥

16. ఓం అయం గౌః పృశ్నిరక్రమీద సనన్మాతరం పునః । పితరం చ ప్రయన్ సువః॥ నిర్ఋతి వరుణ మధ్యే భూతనాగానావాహయామి ॥

17 ఓం అప్సరసాం గంధర్వాణాం మృగాణాం చరణే చరన్
కేశీ విశ్వస్య విద్వాన్ సఖాస్వాదుర్మదింతమః ॥
వరుణవాయ్వోర్మధ్యే గంధర్వాప్సరస ఆవాహయామి ॥

18. ఓం యదక్రంద ప్రథమం జాయమానః । ఉద్యన్ సముద్రాదుత వా పురీషాత్॥ శ్యేనస్య పక్షాహరిణస్య బాహూ పస్తుత్యం మహిజాతం తే అర్వన్ ॥
బ్రహ్మసోమమధ్యే స్కంద మావాహయామి ॥

19. ఋషభం మాసమానానాం సపత్నానాం వృషాసహిమ్ ॥
హంతారం శత్రూణాం కృధి విరాజం గోపతిం గవామ్ ॥

తత్రైవ వృషభేశ్వర మావాహయామి ॥

20. కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీఢుష్ట మాయ తవ్యసే । వోచేమ శంతమగ్ం హృదే
తత్రైవ శూల మావాహయామి ॥

21. కుమారం మాతా యువతిస్సముద్ధం గుహాబిభర్తి సదదాతి పిత్రే । అనీకమస్య నమినజ్జనాసః పురః పశ్యంతి నిహిత మరతౌ ॥
తత్రైవ మహాకాల మావాహయామి ॥

22. అదితిర్హ్య జనిష్ట దక్షయాదుహితా తవ ।
తాం దేవా అన్వజాయంత భద్రా అమృత బంధవః ॥
॥ బ్రహ్మేశాన మధ్యే బ్రహ్మాది సప్త గణానావాహయామి ॥

23. తామగ్ని వర్ణాం తపసా జ్వలంతీం వైరోచనీం కర్మ ఫలేషు జుష్టామ్ । దుర్గాం దేవీగ్ం శరణమహం ప్రపద్యే సీతర సుతరసే నమః ॥
బ్రహ్మేంద్ర మధ్యే దుర్గా మావాహయామి ॥

24. ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదమ్ । సమూఢమస్యపాగ్ం సురే ॥
బ్రహ్మేంద్ర మధ్యే విష్ణు మావాహయామి ॥

25. ఉదీరతామవర ఉత్పరాస ఉన్మధ్యమాః పితరస్సోమ్యాసః । అసుం య ఈయురవృకా ఋతజ్ఞాస్తేనో2వంతు పితరో హవేషు ॥
బ్రహ్మాగ్ని మధ్యే స్వధామావాహయామి ॥

26. పరం మృత్యో అనుపరేహి పంథాం యస్తెస్వ ఇతరో దేవయానాతు చక్షుష్మతే శృణ్వతే తే బ్రవీమిమానః ప్రజాగ్ం రీరిషో మోత వీరాన్ ॥
బ్రహ్మ యమ మధ్యే మృత్యు రోగానావాహయామి ॥

27. ఓం గణానాం త్వా గణపతిగ్ం హవామహే కవిం కవీనా ముపమశ్రవస్తవమ్।

జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పత ఆనశ్శృణ్వన్నూతి భిస్సీదసాదనమ్ ॥

బ్రహ్మ నిర్ఋతి మధ్యే గణపతి మావాహయామి ॥

28. శన్నో దేవీరభిష్టయ ఆపో భవంతు పీతయే శం యోరభిస్రవంతునః ॥

బ్రహ్మ వరుణ మధ్యే ఆపఃఆవాహయామి ॥

29. మరుతో యస్య హి క్షయే పాథోదివో విమహసః । ససుగోపాతమోజసః ।

యజ్ఞైర్వా యజ్ఞవాహసః ॥ బ్రహ్మ వాయుమధ్యే మరుత ఆవాహయామి ॥

30. స్యోనా పృథివి భవా నృక్షరా నివేశని యచ్ఛానశ్శర్మ సప్రథాః ॥ బ్రహ్మణః

పాదమూలె కర్ణికాధః పృథివీ మావాహయామి ॥

31. ఇమం మే గంగే యమునే సరస్వతి శుతుద్రిస్తోమగ్ం స చ తాపరుష్ణియా

అసిక్నియా మరుద్వృధేవితస్త యార్జీకియే శృణుహ్యాసుషోమయా ॥

తత్రైవ గంగాది సప్త నదీః ఆవాహయామి ॥

32. ధామ్నోధామ్నో రాజన్నితో వరుణ నోముంచ యదాపో అఘ్నియా వరుణేతి

శపామహే తతో వరుణనోముంచ ॥ తత్రైవ సప్తసాగరా నావాహయామి ॥

33. తదుపరి మేరవే నమః ॥ మేరుమా వాహయామి ॥

34. తతో మండలాద్బహిః సోమాది సన్నిధౌ ఆయుధాన్యావాహయేత్

సోమసమీపె గదాయై నమః ॥ గదా మావాహయామి ॥

35. కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీఢుష్టమాయ తవ్యసె వోచే మ శంతమగ్ం హృదే।

ఈశానసమీపే త్రిశూలాయనమః ॥ త్రిశూల మావాహయామి ॥

36. యో మా హృదా మనసా యశ్చ వాచా యో బ్రహ్మణా కర్మణా ద్వేష్టి దేవాః

యశ్శ్రుతేన హృదయే నేష్టతా చ తస్యేంద్రవజ్రేణ శిరశ్ఛినద్మి ॥

॥ ఇంద్ర సమీపే వజ్ర మావాహయామి ॥

37. కర్మ చ మే శక్తిః చ మే2ర్థశ్చ మే ఏమశ్చ మ ఇతి శ్చ మే గతిశ్చ మె -- అగ్ని సమీపే

శక్త్యై నమః ॥ శక్తి మావాహయామి ॥

38. యమ సమీపె దండాయ నమః ॥ ॥ దండమావాహయామి ॥

39. ఓషధే త్రాయస్వైనగ్ం స్వధితే మైనగ్ం హిగ్ం సీర్దేవశవారేతాని ప్రవపే

స్వస్త్యుత్తరాణ్యశియ ॥ నిర్ఋత్యంతికే ఖడ్గ మావాహయామి ॥

40. ఇమం విష్యామి వరుణస్య పాశం యమబధ్నీత సవితా సుశేవః ॥

ధాతుశ్చయోనౌ సుకృతస్య లోకే స్యోనంతే సహపత్యాకృణోమి ॥ వరుణ సమీపే

పాశాయనమః ॥ పాశ మావాహయామి ॥

41. వాయు సమీపె అంకుశాయనమః ॥ అంకుశ మావాహయామి ॥

42. గౌతమకుమారమితి । సహోవాచ । పరే హి మృత్యోర్గృహాన్ । మృత్యవే వై త్వా

దదామీతి ॥ గౌతమాయ నమః ॥ ఉత్తరే గౌతమ మావాహయామి ॥

43. బృహద్బృహతో భరద్వాజఋషిః ॥ ప్రజాపతిగృహీతయా త్వయా మనో

గృహ్ణామి॥ ఈశాన్యాం భరద్వాజాయనమః ॥ భరద్వాజ మావాహయామి ॥

44. వైరూపం వైరూపాద్విశ్వామిత్ర ఋషిః ప్రజాపతి గృహీతయా త్వయా చక్షుర్గృహ్ణామి

ప్రజాభ్యః । పూర్వే విశ్వామిత్రమావాహయామి ॥

45. త్ర్యాయుషం జమదగ్నేః కశ్యపస్యత్ర్యాయుషమ్ । యద్దేవానాం త్ర్యాయుషం

తన్మే అస్తు త్ర్యాయుషమ్ ॥ అగ్నయె కశ్యపాయ నమః ॥ కశ్యపమావాహయామి ॥

46. వైరాజం వైరాజాజ్జమదగ్నిరృషిః ప్రజాపతి గృహీతయా త్వయా శ్రోత్రం

గృహ్ణామి ప్రజాభ్యః । దక్షిణే జమదగ్నయేనమః ॥ జమదగ్ని మావాహయామి ॥

47. ఉపాగ్ం శురుపాగ్ం శో స్త్రివృత్త్రివృతో రథం తరగ్ం రథం తరాద్వసిష్ఠ ఋషిః

ప్రజాపతి గృహీతయా త్వయా ప్రాణం గృహ్ణామి । నైరృత్యాం వసిష్ఠాయ నమః ॥

॥ వసిష్ఠ మావాహయామి ॥

48. అత్రిరద్దాదౌర్వాయ ప్రజాః పశుకామో వా । పశ్చిమే అత్రయే నమః ॥

॥ అత్రి మావాహయామి ॥

49. సప్త ఋషయః ప్రథమాం కృత్తికానా మరుంధతీమ్ ॥ యద్ధ్రువతాగ్ం హన్నిన్యుః షట్కృత్తికాముఖ్యయోగం వహంతీయమస్మాక మెధత్వష్టమీ । వాయవ్యాం అరుంధత్యై నమః ॥ అరుంధతీ మావాహయామి ॥

50. ఐంద్రీమావృతమన్వావర్తే సమహం ప్రజయా సంమయా ప్రజా సమహగం రాయస్పోషేణ సంమయా రాయస్పోషాన్నాయత్వాన్నాద్యాయత్వా । పూర్వే ఐంద్ర్యై నమః ॥ ఐంద్రీ మావాహయామి ॥

51. యత్కుమారీ మంద్రయతె యద్యోషిద్యత్పతివ్రతా । అరిష్టం యత్కించ క్రియతే అగ్నిస్తదనువేధతి

ఆగ్నేయె కౌమార్యైనమః ॥	॥ కౌమారీ మావాహయామి ॥
52. దక్షిణె బ్రాహ్మ్యై నమః ॥	॥ బ్రాహ్మీ మావాహయామి ॥
53. నైరృత్యాం వారాహ్యై నమః ॥	॥ వారాహీ మావాహయామి ॥
54. పశ్చిమె చాముండాయై నమః ॥	॥ చాముండా మావాహయామి ॥
55. వాయవ్యాం వైష్ణవ్యై నమః ॥	॥ వైష్ణవీ మావాహయామి ॥
56. ఉత్తరే మాహేశ్వర్యై నమః ॥	॥ మాహేశ్వరీ మావాహయామి ॥
57. ఈశాన్యాం పైనాక్యై నమః ॥	॥ పైనాకీ మావాహయామి ॥

గృహావై ప్రతిష్ఠా సూక్తం తత్ప్రతిష్ఠిత తమయా వాచా శం స్తవ్యమ్ తస్మాద్యద్యపితురైవ పశూన్లభతె ॥

గృహాన్వైనానాజిగమిషతి । గృహా హి పశూనాం ప్రతిష్ఠా ప్రతిష్ఠ

సుప్రతిష్ఠితమస్తు సుముహూర్తమస్తు ॥

బ్రహ్మకలశస్థాపనం విధినా కుర్యాత్। చతుర్దిక్షు కలశాన్విన్యసేత్। షోడశోపచార పూజాం కుర్యాత్ ।

కలశ స్థాపన విధి

మహీద్యౌరితి భూమిం ప్రార్థ్య ॥	గంధద్వారామితి సుగంధద్రవ్యాన్ ॥
అభివస్త్రా ఇతి వస్త్రమాస్తీర్య ॥	యా జాతా ఇతి ఓషధీన్ ॥
ఓషధయ ఇతి తండులాన్ నిక్షిప్య ॥	కాండాత్కాండా ఇతి దూర్వామ్ ॥
ఆకలశేష్వితి కలశం సంస్థాప్య ॥	అశ్వత్థేవో ఇతి పంచపల్లవాన్ ॥
ఇమం మే గంగేతి జలమాపూర్య ॥	స్యోనా పృథివీతి సప్తమృదః ॥
యాః ఫలినీరితి ఫలాని ॥	దేవస్యత్వేతి దర్భకూర్చమ్ ॥
సహిరత్నానీతి రత్నాని ॥	యువాసువాసాఇతివస్త్రం కంకణమ్॥
హిరణ్యరూప ఇతి హిరణ్యం ॥	తత్వాయామీతి వరుణా వాహనమ్॥

సువర్ణప్రతిమాం పంచామృతై రభిషిచ్య ప్రాణప్రతిష్ఠాం కృత్వా । కలశోపరి స్థాపయిత్వా ॥

బ్రహ్మాది షట్పంచాశత్సర్వతోభద్ర మండలాధిష్ఠిత దేవతాభ్యో నమః షోడశోపచార పూజాం కుర్యాత్ ॥ ఇతి సర్వతోభద్ర విధిః

కలశ దేవతలు

ఇదం విష్ణురితి	- కలశముఖే	- విష్ణుమావాహ్య
కద్రుద్రాయేతి	- కంఠే	- రుద్ర మావాహయామి
బ్రహ్మజజ్ఞానమితి	- మూలే	- బ్రహ్మాణ మావాహయామి
గౌరీమిమాయేతి	- మధ్యే	- మాతృగణానావాహయామి

ఇమంమేగంగేతి	- కుక్షౌ	సప్తసాగరాన్ ఆవాహయామి
స్యోనాపృథివీతి	- కుక్షౌ	- సప్తద్వీప వసుంధరా మావాహయామి
అగ్నిమీళె ఇతి	- ఉదరె	- ఋగ్వేద మావాహయామి
ఇషేత్వేతి	- ఉదరె	- యజుర్వేద మావాహయామి
అగ్నఆయాహీతి	- ఉదరె	- సామవేద మావాహయామి
శన్నో దేవీతి	- ఉదరె	- అధర్వణవేద మావాహయామి

తత్సవితు = గాయత్రీమా - సావిత్రీమా - ప్రణోదేవీ = సరస్వతీమా

శాంతిమా - పుష్టిమా

కూర్చాగ్రైః రాక్షసాన్ ఘోరాన్ ఛింది కర్మవిఘాతినః ।

త్వామర్పయామి కుంభేఽస్మిన్ సాఫల్యం కురు కర్మణి ॥

ఇతి ఊర్ధ్వాగ్రం కూర్చం నిక్షిప్య । కాండాత్కాండా ఇతి

నారికేళ సముద్భూత త్రినేత్ర హర సంభవ ॥

శిఖయాదురితం సర్వం పాపం పీడాం చ మేనుద । ఇతి

యాః ఫలినీరితి నారికేళం నిక్షిప్య -

ఆవాహిత దేవాన్ సర్వోపచారైః పూజయేత్ ॥

నైరృతి వాస్తు

పృథివ్యాః - తిథౌ - శ్రీమ - కర్మణివాస్తు పీఠోపరి వాస్తు దేవతావాహనపూజాం కరిష్యే ॥

విశంతు భూతలే నాగా లోకపాలాశ్చ సర్వదా ।

అస్మిన్ గృహే ప్రతిష్ఠాంతె ఆయుర్బలకరాస్సదా । ఇతి మంత్రేణ మంటపస్య ఈశాన్యాది చతుష్కోణేషు శంకూన్ స్థాపయేత్ ।

అగ్నిభ్యోఽప్యథ సర్వేభ్యో యేచాన్యే చ సమాశ్రితాః ।

తేభ్యో బలిం ప్రయచ్ఛామి పుణ్యాయోదనముత్తమమ్ । ఇతిమంటపస్య చతుష్కోణేషు బలిం దద్యాత్ । దక్షిణత ఆరభ్య నవరేఖాః కుంకుమేన కుర్యాత్ ।

ఓం శాంతాయై నమః, యశోవత్యై నమః, ఏకాంతాయై నమః, విశాలాయై నమః, ప్రాణవాహిన్యై నమః, సత్యసుమానాయై నమః, నందాయ నమః, సురోత్తమాయై నమః, పశ్చిమత ఆరభ్య నవరేఖాః కుంకుమేన కారయేత్ ఏభిఃనామభిః హిరణ్యాయై నమః, లక్ష్మ్యై నమః, విభూత్యై నమః, విమలాయై నమః, ప్రియాయై నమః, జయాయై నమః, కథాయై నమః, అశోకాయై నమః, నిపుణాయై నమః, ఇతిరేఖాః కృత్వా అంతస్తత్రైవ దేవతానావాహయేత్ మధ్యే బ్రహ్మణే నమః, బ్రహ్మాణ మావాహయామి పూర్వే అర్యమణ మావాహయామి ॥ దక్షిణే వైవస్వత మావాహయామి ॥ పశ్చిమే మిత్ర మావాహయామి ॥ ఉత్తరే పృథ్వీ ధరాయ నమః ॥ పృ = మి ॥ ఆగ్నేయాది అర్ధ పాదద్వయేషు॥ సావిత్ర్యై నమః - సావిత్రీ మావాహయామి ॥ సవిత్రె నమః - సవితా రమావాహయామి ॥ విబుధాయ నమః ॥ జయాయ నమః ॥ రాజయక్ష్మణె నమః ॥ రుద్రాయ నమః ॥ అద్భ్యో నమః ॥ సత్యాయై నమః ॥ అర్చవారణాదిషు ॥ శిఖినే నమః॥ పర్జన్యాయ నమః ॥ జయంతాయ నమః ॥ రుధీశాయ నమః ॥ సూర్యాయ నమః॥ సత్యాయ నమః ॥ భృంగినె నమః ॥ ఆకాశాయ నమః ॥ గృహక్షధాయ నమః ॥ యమాయ నమః ॥గంధర్వాయ నమః ॥ భృంగిరాజాయ నమః ॥ మృగాయ నమః ॥ పితృభ్యో నమః ॥ దౌవారికాయ నమః ॥ సుగ్రీవాయ నమః ॥ పుష్పదంతాయ నమః॥ వరుణాయ నమః ॥ అసురాయ నమః ॥ పాపాయ నమః ॥ రోగాయ నమః ॥ అహ్నె నమః ॥ భల్లాటాయ నమః ॥ సోమాయ నమః ॥ సర్పేభ్యో నమః ॥ అదితయె నమః॥ దితయే నమః ॥ మండలాద్బహిః ॥ పూర్వాది ॥ అర్యమ్ణే నమః ॥ ఋక్షఖాయ నమః॥

పిలిపింఛాయ నమః ॥ నైర్ఋత్యాం వాస్తుపురుషాయ నమః ॥ ఈశాన్యే చిచ్ఛక్త్యై నమః॥ ఆగ్నేయే విధాత్రే నమః ॥ నైర్ఋత్యాం పూతనాయై నమః ॥ వాయవ్యే పాపరాక్షస్యై నమః॥ ఏవం పంచచత్వారింశ ద్దేవతాన్ సంస్థాప్య సంపూజ్య బలిందద్యాత్ ॥ చతుర్దిక్షు అష్టదిక్షు వా కలశాన్ సంస్థాప్య, సయథా - మహీద్యౌః = మహిః ఇతి పృథివీమభిమృశ్య॥ ఓషధయస్సం = యామసి - ఇతి తండులాన్నిక్షిప్య ॥ ఆకలశేషు = వర్ధతె ఇతి కలశాన్నిక్షిప్య ॥ ఇమంమెవరు = రాచకె - ఇతి కలశేషు జలమాపూర్య ॥ గంధ ద్వారాం= శ్రియమ్ ఇతి గంధం నిక్షిప్య ॥ అశ్వత్థేవో = పూరుషం - ఇతి పంచ పల్లవాన్నిక్షిప్య ॥ యాజాతా = సప్తచ - ఇతి సప్తధాన్యాని నిక్షిప్య ॥ ఉద్ధృతాసి = మృత్తికె - ఇతి సప్తమృత్తికాః నిక్షిప్య ॥ యాః ఫలి నీరితి ఫలాని నిక్షిప్య ॥ సహిరత్నానీతి రత్నాని నిక్షిప్య॥ హిరణ్యరూప ఇతి హిరణ్యం నిక్షిప్య ॥ యువం వస్త్రాణీతి వస్త్రేణవేష్టయేత్ ॥ పూర్ణాదర్విపరాపత ఇతి - కలశోపరి సంస్థాప్య తత్త్వా మీతి వరుణమావాహ్య ॥ ఆవాహిత దేవతాభ్యో నమః । ఇతి - షోడశోపచారైస్సంపూజ్య । మంటపస్య ఉదగ్భాగే అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య । ఆజ్య భాగాంతే చరుతిల ఆజ్య సమిద్భిః ప్రత్యేకమష్టావింశతి - అష్టౌ వా ప్రణవాది నామమంత్రైర్జుహుయాత్ । ఓం బ్రహ్మణే స్వాహా ॥ ఇతి ॥ వాస్తోష్పతే ఇతి చతుర్భిః మంత్రైః బిల్వఫలాని సమిద్భిర్వా జుహుయాత్ ॥

1. వాస్తోష్పతేప్రతరణోనఏధిగయస్ఫానో గోభిరశ్వేభిరిందో । అజరాసస్తె సఖ్యేస్యామ పితేవ పుత్రాన్ప్రతినో జుషస్వ స్వాహా ॥ వాస్తు పురుష యేదమ్ ॥

2. వాస్తోష్పతే ప్రతిజానీహ్యస్మాన్ స్వావేశో అనమీవో భవానః । యత్త్వేమహే ప్రతితన్నో జుషస్వ శన్న ఏధి ద్విపదే శం చతుష్పదే స్వాహా । వాస్తుపురుషాయేదమ్ ॥

3. వాస్తోష్పతే శగ్మయాసగ్ంసదా తె సక్షీమహి రణ్వయా గాతుమత్యా । అవహక్షేమ ఉతయోగే వరంనో యూయం పాతస్వస్తిభిస్సదా నస్స్వాహా ॥ వాస్తు

పురుషాయేదమ్ ॥

4. అమీవహావాస్తోష్పతే విశ్వారూపాణ్యావిశన్ సఖాసుశేవ ఏధినస్స్వాహా ॥ వాస్తోష్పత ఇదమ్ ॥

స్విష్టకృదాది హోమశేషం సమాప్య బలిం దద్యాత్ ॥ యథా-

నానాపక్వాన్నసంయుక్తం నానాగంధసమన్వితమ్ ।
బలిం గృహాణ దేవేశ వాస్తుదోషప్రణాశక ॥

ఓం వాస్తుపురుష । ఏషబలింగృహాణ । యజ్ఞం రక్ష రక్ష ఇతి నమస్కృత్య ।

పూజ్యో2సి త్రిషు లోకేషు యజ్ఞరక్షార్థ హేతవే ।
త్వద్వినా చ న సిద్ధ్యంతి యజ్ఞదానాన్యనేకశః ॥
అయోనె భగవన్ భర్గలలాటస్వేద సంభవ ।
గృహాణార్ఘ్యం మయా దత్తం వాస్తో స్వామిన్నమో2స్తుతె ॥

ఇత్యర్ఘ్యం దత్వా నమేత్, తతో రక్షోఘ్న సూక్తేన పవమానసూక్తేన వా మంటపం పయప్సూత్ర త్రిసూత్రేణ వేష్టయేత్ ॥

వాస్తోష్పతె ధృవాస్థూణాం సత్రం సోమ్యానాం ద్రప్సోభేత్తాపురాంశశ్వ తీనా మింద్రోమునీనాం సఖా ।

వాస్తు స్తుతిః - పూజితో2సి మయావాస్తో - హోమాద్యైః అర్చనైః శుభైః ।
ప్రసీద పాహి విశ్వేశ దేహిమె గృహజం సుఖమ్ ॥
వాస్తుమూర్తె నమస్తె2స్తు । భూశయ్యాభిరతస్సదా ।
మద్గృహం ధనధాన్యాది సమృద్ధిం కురు సర్వదా ॥

వాస్తుపూజా విధి స్సమాప్తా

అత్ర కెచిత్ వాస్తుహోమాంతే దర్భనిర్మిత వాస్తుపురుషం దగ్ధ్వామందిరాద్బహిష్వ

జెదితి వదంతి ।

తదుక్తం పాంచరాత్రె ।

వాస్తునాథ ప్రతికృతిం దర్భసంచయ నిర్మితామ్ ।

దగ్ధ్వా వాస్త్వీశ కూర్చెన విసృజెన్మందిరాద్బహిః ॥

ఇతి తచ్ఛిష్టాచారాభావాత్ - ప్రతిష్ఠా ప్రకాశాది గ్రంథేష్వనుక్తత్వాచ్చ

ఉపెక్ష్యమ్ ॥

ఈశాన్యమందు నవగ్రహారాధనము

పృథివ్యాః = శుభతిథౌ శ్రీమద్ = ప్రతిష్ఠాంగత్వేన ఆదిత్యాది నవగ్రహ మఖాఖ్యం కర్మ కరిష్యే॥

1. ఓం ఆకృష్ణేన = పశ్యన్ సూర్యగ్రహ మావాహయామిస్థాపయామి ॥
2. అగ్నిం = సుక్రతుమ్ ॥ సూర్యగ్రహాధిదేవతం అగ్నిమావాహయామిస్థాపయామి
3. కద్రుద్రాయ = హృదే ప్రత్యధి దేవతం రుద్రమావాహయామిస్థాపయామి ॥
1. ఆప్యాయస్వ = సంగథే॥ చంద్రగ్రహమావాహయామిస్థాపయామి ॥
2. అప్సు మే సోమో = భేషజీః ॥ చంద్రగ్రహాధి దేవతమ్ ఆపః ఆవాహయామి
3. గౌరీమిమాయ = పరమేవ్యోమన్ ॥ చంద్రగ్రహప్రత్యధిదేవతాం గౌరీమావాహయామి ॥
1. అగ్నిర్మూర్ధా = సిజిన్వితి ॥ అంగారకగ్రహమావాహయామి ॥
2. స్యోనాపృథివి = సప్రథాః ॥అంగారకగ్రహాధిదేవతాం పృథివీమావాహయామి
3. క్షేత్రస్య=నసోమృడాతీదృశే ॥ అంగా= ప్రత్యధిదేవతం క్షేత్రపాలకమావాహయామి॥ 1. ఉద్బుధ్యస్వాగ్నే = తంతుమేతమ్ ॥ బుధగ్రహహం=ఆవాహయామి ॥
2. ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే = సురే ॥ బుధగ్రహాధిదేవతం విష్ణుం ఆవాహయామి
3. సహస్రశీర్షాపురుషః = అత్యతిష్ఠద్దశాంగులమ్ ॥ బుధ =ప్రత్య= నారాయణమావాహయామి॥
1. బృహస్పతే = చిత్రమ్ ॥ బృహస్పతిగ్రహమావాహయామి॥
2. బ్రహ్మజజ్ఞానం =వివః ॥ బృహస్పతి =అధిదేవతం బ్రహ్మాణమావాహయామి॥
3. ఇంద్రం వో =కేవలః బృహస్పతి= ప్రత్యధిదేవతం ఇంద్రమావాహయామి॥
1. శుక్రం తే =రస్తు॥ శుక్రగ్రహమావాహయామి॥
2. ఇంద్రాణీ= పతిః ॥ శుక్ర అధిదేవతాం ఇంద్రాణీమావాహయామి॥
3. ఇంద్రమరుత్వ = కవయస్స్వయజ్ఞాః ॥ శుక్ర =ప్రత్యధిదేవతమ్ ఇంద్రమరుత్వమావాహయామి॥

1. శమగ్ని = అపశ్రిధః ॥ శనైశ్చరగ్రహమావాహయామి॥

2. యమాయ =అరం కృత॥ శనిగ్రహాధిదేవతం యమం = ఆవాహయామి

3. ప్రజాపతేన =వతయో రయీణాం ॥ శనై=ప్రత్యధిదేవతం ప్రజాపతిమావాహయామి॥

1. కయానశ్చిత్ర= వృతా ॥ రాహుగ్రహమావాహయామి॥

2. వరం మృత్యో = రీరిషమోతవీరాన్ ॥ రాహు= అధిదేవతం మృత్యుమావాహయామి॥

3. నమో అస్తు సర్పేభ్యో = సర్పేభ్యో నమః ॥ రాహు = ప్రత్యధిదేవతం సర్పమావాహయామి॥

1. కేతుం = రజాయథ॥ కేతుగ్రహమావాహయామి ॥

2. సచిత్ర చిత్రం =దువస్య ॥ కేతు = అధిదేవతం చిత్రగుప్తమావాహయామి॥

3. బ్రహ్మ దేవానాం =రేభన్ ॥ కేతు = ప్రత్యధి = బ్రహ్మాణమావాహయామి॥

ఉపగ్రహములు

1. జ్ఞాతవేదసే=దురితాత్యగ్నిః॥ దుర్గాం సాంగాం = తాం దుర్గామావాహయామి॥

2. గణానాంత్వా= సీదసాదనమ్ ॥ గణపతిమావాహయామి॥

3. క్షేత్రస్య= మృడాతీదృశే ॥ క్షేత్రపాలకమావాహయామి॥

4. తవవాయు= వృణీమహే ॥ వాయుమావాహయామి॥

5. క్రాణాశిశుర్మహీనాం =థద్విజా॥ ఆకాశమావాహయామి॥

6. ఆదిత్ప్రత్న=తేదివా॥

ఏషో ఊషా =బృహత్॥ అశ్వినీ దేవతే సాంగే = అశ్వినీదేవతీమావాహయామి॥

7. సుపర్ణో సి గరుత్మాన్ = సువఃపత ॥ గరుత్మంతమావాహయామి॥

8. వాస్తోష్పతే = శం చతుష్పదే॥ వాస్తు పురుషమావాహయామి॥

9. యత ఇంద్ర = విమృధో జహి ॥ మఘవంతమావాహయామి॥

10. స్వస్తిదా =అభయం కరః ॥ అభయంకరమావాహయామి॥

11. యోతే సహస్రమయుతమ్ ॥ మృత్యవే స్వాహా ॥ మృత్యుంజయమావాహయామి॥

12. త్ర్యయంబకం = మామృతాత్ ॥ సదాశివమావాహయామి॥

13. అపమృత్యుమప= స్రిణమ్ ॥అప మృత్యుమావాహయామి॥

14. బ్రహ్మదేవానాం = మర్చేతి రేభన్ ॥ బ్రహ్మాణమావాహయామి॥

15. ప్రణోదేవీ సరస్వతీ = ధీనామవిత్ర్యవత్ ॥ సరస్వతీమావాహయామి॥

16. ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే = సురే॥ విష్ణుమావాహయామి॥

17. సక్తుమివ = క్ష్మీ ర్నిహిధివాచి ॥ లక్ష్మీమావాహయామి॥

18. కద్రుద్రాయ =హృదే ॥ రుద్రమావాహయామి॥

19. గౌరీమిమాయ = క్షరా పరమేవ్యోమన్ ॥ గౌరీమావాహయామి॥

20. ధన్వనాగా =దిశో జయేమ ॥

21. సంసృష్టం =అపనిలయంతామ్॥

22. దూరమస్మ = అస్తు ॥ శతృత్రయమావాహయామి॥

23. అపమృత్యు = సహస్రిణమ్ ॥

24. పరం మృత్యో = వీరాన్ ॥

25. అపైతు మృత్యు = శృచీపతిః ॥ మృత్యుత్రయమావాహయామి॥

26. అచ్యుతాయనమః ॥ అనంతాయనమః ॥గోవిందాయ నమః॥ నామత్రయమావాహయామి॥

27. ఇంద్రంవో =కేవలః ॥ ఇంద్రమావాహయామి॥

28. అగ్నిందూతం = సుక్రతుమ్ ॥ అగ్నిమావాహయామి॥

29. యమాయ = అరంకృతః॥ యమమావాహయామి॥

30. మోషుణః పరా =సహ ॥ నిర్ఋతిమావాహయామి॥

31. తత్వాయామి = మోషీః ॥ వరుణమావాహయామి॥

32. తవవాయువృ= వృణీమహే ॥ వాయుమావాహయామి॥

33. సోమోధేనుగ్ం = దదాశతస్మై ॥ కుబేరమావాహయామి॥

34. శమీశానం = దబ్దస్వస్తయే॥ ఈశానమావాహయామి॥

35.ఊర్ధ్వ ఊషణ =హ్వాయామహే ॥ ఊర్ధ్వ పాలకమావాహయామి॥

36. స్యోనా పృథివి =ప్రథాః ॥ పృథివీమావాహయామి॥

37. తద్విష్ణోః =పదమ్ ॥ శ్రీ మహావిష్ణుమావాహయామి॥

నవగ్రహ మండలాధిష్ఠిత దేవతాభ్యో నమః ఆవాహనాది పూజాంకుర్యాత్॥

ఇతి గ్రహమఖమ్॥

శిల్పి గృహమునుండి దేవతా ఆనయనము

అథ సపత్నీకయజమానః ఆచార్యాది బ్రహ్మణైస్సహ మంగళ గీతవాద్య పురస్సరం శిల్పిగృహం గచ్ఛేత్ ॥ తదా శిల్పిః పంచమృద్భిః పంచకషాయోదకైః పంచామృతైః శుద్ధిం కృత్వా స్నాపయిత్వా ఆచార్యాయ దర్శయేత్ ॥ తతో యజమానః వస్త్రకంబలాదినా శిల్పిం సంతోష్య ॥ ఆచార్య : మూర్తేః అవయవాన్ని రీక్ష్య ॥ దేవం అముకసంజ్ఞికం శుద్ధియుక్తామిమాంకురు॥ ఇతి దేవం ప్రణిపత్య

స్వాగతం దేవదేవేశ విశ్వరూప నమో స్తుతే ॥ శుద్ధే పిత్వద ధిష్ఠానే శుద్ధిం కుర్మః సహస్వతామ్ ॥ ఇతి ప్రార్థ్య ॥ దేవస్య దక్షిణహస్తే ఊర్ణ సహిత సూత్రకంకణం బధ్వా ॥ రథమారోప్య ॥ గీతవాద్య వేదఘోషైః ఆగత్య ॥ స్నానమండపే నిధాయ తత్రవిధివత్ అగ్న్యుత్తారణం కృత్వా ॥

స్వాగతం దేవ దేవేశ విశ్వరూపనమో స్తుతే॥

శుద్ధే పి త్వదధిష్ఠానే శుద్ధిం కుర్మః సహస్వతామ్ ॥ ఇతి దేవం సంప్రార్థ్య

ఇతి దేవానయనమ్ ॥

ప్రతిమాశోధనము

(అగ్న్యుత్తారణం యంత్రాణమపి)

పృథివ్యాః = తిథౌ శ్రీమ= ప్రతిష్ఠాంగత్వేన అముకదేవతాయాం అంగుష్ఠాది

శిరః పర్యంతం సర్వాంగేషు తపన తాడన ఛేదన దహన పాదస్పర్శాది ద్వారా అంగప్రత్యంగ సంధి సముత్పన్న వ్యాసాగ్ని కుద్దాలాగ్ని టంకాగ్ని ఆతపనిరాసార్థం అయః పిండదోషనివృత్తి ద్వారా అవఘాతాది దోషపరిహారార్థం అగ్న్యుత్తారణం దేవతా సాన్నిధ్యార్థం ప్రతిమాశోధనం ప్రాణప్రతిష్ఠాపనం చ కరిష్యే॥తదుత్తరతః పీఠే స్థాపితమూర్తీనాం ప్రతిమానావాహయేత్ ॥ పీఠోపరి వస్త్రమాస్తీర్య ॥ తండులాన్నిధాయ ॥ తదుపరి రజతమయం శివం, సువర్ణమయీం- ఉమాం, నందిం -విఘ్నం -గణపతిం-రవిం నిధాయ తద్యథా

హిరణ్య గర్భస్సమ వర్త తాగ్రే భూతస్య జాతః పతిరేక ఆసీత్ సదాధార పృథివీం ద్యాముతేమాం కస్మై దేవాయ హవిషావిధేమ ॥ ఇతి జలం ప్రార్థ్య - పంచగవ్య పంచామృతైః తత్తన్మంత్రైః దేవమభిషిచ్య ॥ అగ్నిస్సప్తిమితి అగ్నిపద సహితం అగ్నిపదరహితం ఏకవారం భవతి॥ ఇత్థం 1-8-108 వారాన్ పఠేత్ జలధారం క్షిపన్-అశ్మన్నూర్జమిత్యను వాకం పఠేత్ (108-28-8 వారం పఠేత్)

తతః- ఓం అశ్మన్నూర్జం పర్వతే శిశ్రియాణాం వాతే పర్జన్యే వరుణస్య శుష్మే అద్భ్య ఓషధీభ్యో వనస్పతిభ్యో ధిసంభృతాంతాన ఇషమూర్జం ధత్త మరుతస్సగం రాణాః॥ అశ్మగ్గ్ స్తేక్షుధముం తేశు గృచ్ఛతు యం ద్విష్మః ॥

సముద్రస్య త్వా వాకయాగ్నే పరివ్యయామసి పావకో అస్మభ్యగ్ం శివో భవ ॥ హిమస్యత్వా జరాయుణాగ్నే పరివ్యయామసి పావకో అస్మ భ్యగ్ం శివో భవ 1. ఉప జ్మన్నుప వేత సేవత్తరం నదీష్వా ॥ అగ్నే పిత్తమపామసి మండూకితాభిరాగహి సేమన్నోయజ్ఞంపావకవర్ణగ్ం శివం కృధి॥ పావక ఆచితయం త్యాకృపా క్షామన్నృబుచ ఉషసో న భానునా ॥ తూర్వన్నయామన్నేత శస్యనారణ యోప్సృణే నతత్పృషాణో అజరః ॥ అగ్నే పావక రోచిషా మంద్రయా దేవజిహ్వయా ఆదేవాన్ ॥ 2 ॥

వక్షియక్షిచ స నః పావకదీదివో గ్నే దేవాగ్ం ఇహావహ॥

ఉపయజ్ఞగ్ం హవిశ్చనః ॥ అపామిదం న్యయనగ్ం సముద్రస్య నివేశనమ్ ॥ అన్యంతే అస్మత్తపంతు హేతయః పావకో అస్మభ్యగ్ం శివో భవ॥ నమస్తేహరసే

శోచిష్టే నమస్తే అస్త్వర్చిషే ॥ అన్యంతే అస్మత్త పంతు హేతయః పావకో అస్మభ్యగ్ం శివో భవ ॥ నృషదేవట్ ॥ 3॥ అప్సుషదే వద్వనసదే నద్బర్హిషదేవట్సు వర్విదేవట్ ॥ యే దేవా దేవానాం యజ్ఞియా యజ్ఞియానాగ్ం సంవత్సరీణముపభాగమాసతే ॥ అహుతాదోహవిషో యజ్ఞే అస్మిన్ స్వయం జుహుధ్వం మధునోఘృతస్య ॥ యేదేవా దేవేష్వధి దేవత్వ మాయన్ యే బ్రహ్మణః పురఏతారో అస్య ॥ యేభ్యో నర్తే పవతే ధామ కిం చ న నతే దివో న పృథివ్యా అధిస్నుషు ॥4॥ ప్రాణదాఃఅపానదా వ్యానదాశ్చక్షుర్దావర్చోదావరివోదాః అన్యంతే అస్మత్త పంతు హేతయః పావకో అస్మభ్యగ్ం శివో భవ ॥ అగ్నిస్తిగ్మేన శోచిషా యగ్ం సద్విశ్వన్య త్రిణమ్ ॥ అగ్నిర్నోవగ్ం స తే రయిమ్ ॥ సైనానీకేన సువిదత్రో అస్మేయ ష్టాదేవాగ్ం ఆయజిష్ఠస్వస్తి ॥ అదబ్ధో గోపా ఉత నః పరస్పా అగ్నేద్యు మదుతరేవద్దిదీహి ॥5॥ ఉపదేవాన్ వషట్ ప్రాణదాశ్చతుశ్శత్వారిగ్ం శచ్చ॥

స్నానవిధి

తతః విధివత్ స్నాపయేత్ తద్యథా ॥ దేవస్య ప్రాగాది ప్రదక్షిణం చతుర్దిక్షు-అష్టావా -ద్వాత్రింశత్సంఖ్యయా వా కలశాన్నిధాయ॥ మహీద్యౌః॥ ఓషధయస్సం॥ ఆకలశేషు ॥ ఇమంమే గంగే ॥ గంధద్వారాం ॥ యాజాతా॥ ఆపోహిష్ఠామ ॥ కాండాత్కాండా ॥ అశ్వత్థేవో ॥ స్యోనాపృథివి॥ యాః ఫలినీ ॥ సహిరత్నాని॥ హిరణ్యా రూప ॥ దేవస్యత్వా ॥ (కేచిత్ శతచ్ఛిద్రకలశేనాభిషించతి) ఓం ప్రహోయజ్ఞేషు దేవయంతో అర్చన్త్యావానమోభిః పృథివ్యా ఇషధ్యై ॥యేషాం బ్రహ్మణ్యా సమాని విప్రావిష్వగ్వియం తవనినోనశాఖాః॥ ఇతి పంచపల్లవాన్॥ యువాసు వాసాః ॥ పూర్ణాదర్విపరాపత ॥ తత్త్వాయామి ॥ తత్త్వధినా సంప్రార్థ్య॥ తేమకలశేషు ఓషధి శుద్ధోదక వల్మీకమృత్తిక ॥ పర్వత ॥ వృషశృంగస్థ ॥ క్షేత్ర అశ్వత్థమూల॥ మృత్తికాః ॥ పంచగవ్య ॥రజత ॥ సర్వౌషధి ॥ సర్షప ॥ గోధుమ ॥ యవ॥ త్రేతాగ్ని భస్మ ॥ క్షీర ॥ పంచామృత ॥ రత్నహిరణ్య ॥ కుశ ॥ పల్లవ ॥ పుష్ప ॥ పంచరత్న॥రుద్రాక్ష॥ ఏకైకకలశే ప్రత్యేకం నిధాయ ॥ వరుణ పూజాం కృత్వా ॥ దేవం స్నాపయేత్ ॥ తే చ మంత్రాః॥

ఓషధయ ఇతి ఓషధిస్నానమ్ ॥ ఇమంమే గంగేతి శుద్ధోదకస్నానమ్ ॥ ఉధృతాసీతివల్మీక మృత్తికా స్నానమ్॥ మృత్తికేహనమేతి పర్వతమృత్తికాస్నానమ్॥ హిరణ్య శృంగమితి శృంగమృత్తికాస్నానమ్ ॥ భూమిర్ధేనుర్ధరణీతి క్షేత్రమృత్తికాస్నానమ్ ॥ అశ్వత్థేవోనిషదనమితి అశ్వత్థమృత్తికాస్నానమ్॥ గాయత్ర్యాది పంచగవ్యస్నానమ్ ॥ హిరణ్య గర్భస్సమ ఇతి ద్రవ్యోదకస్నానమ్ ॥ ఓషధయస్సం ఇతి సర్వౌషధీస్నానమ్ ॥ పవమానస్సు వర్జన ఇతి సర్షపమిశ్రోదక స్నానమ్ ॥ మానస్తోక ఇతి త్రేతాగ్ని భస్మస్నానమ్ ॥ పురుషసూక్తేన శుద్ధోదక స్నానమ్ ॥ సహిరత్నా నీతి రత్నోదకస్నానమ్॥ హిరణ్య రూప ఇతి హిరణ్యోదకస్నానమ్ ॥ దేవస్యత్వేతి కుశోదక స్నానమ్॥ వ్రీహయశ్చ మేయవాశ్చ మ ఇతి వ్రీహిమిశ్రితోదక స్నానమ్ ॥ యాః ఫలినీరితి ఫలోదక స్నానమ్ ॥ అశ్వత్థేవో ఇతి పల్లవోదక స్నానమ్ ॥ యో పాం పుష్పమితి పుష్పోదక స్నానమ్ ॥ విష్ణోర్నుకం వీర్యాణీతి పంచరత్నోదక స్నానమ్ ॥ నమస్తే రుద్రమన్యవ ఇతిరుద్రాక్షోదక స్నానమ్ ॥ శేషకలశోదకేన రుద్రసూక్తేన స్నాపయిత్వా ॥ వస్త్రేణ సంశోధ్య ॥ గంధపుష్పాక్షతై స్సంపూజ్య ॥ దేవతా సాన్నిధ్యార్థం ప్రాణప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్ ॥ కద్రుద్రాయేతి రుద్రమావాహ్య ॥ గౌరీమిమాయేతి గౌరీమావాహ్య ॥ తత్పురుషాయ విద్మహే చక్రతుండాయ ధీమహి తన్నోనందిః ప్రచోదయాత్॥ నందికేశ్వర మావాహయామి ॥ (పేజిలో కలశస్నపనము)

ఘృణిస్సూర్య ఆదిత్యో - సూర్యమావాహయామి ॥

నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమమహి తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్॥ విష్ణుమావాహయామి ॥

ఇదం విష్ణుర్విచ = సురే ఇతి ॥ ఇత్యావాహ్య సంపూజ్య దేవం వస్త్రేణాచ్ఛాదయేత్ ॥

చతుర్దిక్షు కలశాన్ విధివత్ స్థాపయేత్ ॥ నేత్రోన్మీలనం కుర్యాత్ ॥ తతః వాస్తు-నవగ్రహ-రుద్ర మంత్ర-సర్వతోభద్ర మంత్ర-వేద పారాయణ-ఉపనిషత్పారాయణార్థం బ్రాహ్మణాన్వృణుయాత్ ఇతి అగ్న్యుత్తారణం

ప్రతిమాశోధనమ్ ॥

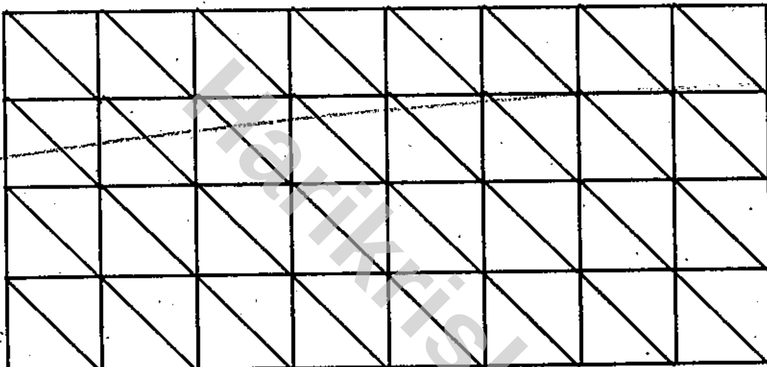
ఆగ్నేయేగాణాపత్యమ్

పృథివ్యాః = తిథౌ శ్రీమ = ప్రతిష్ఠాంగత్వేన గాణాపత్యపీఠే గణపత్యావాహన-పూజాం కరిష్యే ॥ వేద్యువరినూతనవస్త్రమాస్తీర్య ॥ పంచ ప్రస్థపరిమితతండులాన్నిధాయ ॥ తదుపరి రజతమయం గణపతిం గణానాంత్వేతి ఆవాహ్య ॥ గణప్రాణ ఇహ ప్రాణ ఇతి ప్రాతిష్ఠాంకృత్వా ॥ అగ్న్యుత్తారణాది షోడశోపచారైః పూజయేత్ ॥ ఇతి గాణాపత్యస్థాపనమ్ ॥

(ఆగ్నేయ్యాంవా) **అథయోగినీ స్థాపనమ్** వాయవ్యే

మండలవ్యవస్థా :

పూర్వాపరాయతా రేఖాః కర్తవ్యా పంచసంఖ్యయా ॥
నవ రేఖాశ్చ సంయోజ్యా దక్షిణోత్తరతస్తథా ॥
తిర్యగ్రేఖాస్తతో దద్యాచ్చతుష్షష్టిర్భవేద్యథా ॥
చతుష్షష్టియోగిన్యః పూజ్యాస్తత్ర ప్రయత్నతః ॥ ఇతి

యోగినీవాయవ్యామ్ (88 లో మంత్రసహితం)

పృథివ్యాః = తిథౌ ప్రతిష్ఠా కర్మణి వాయవ్యకోణే యోగినీస్థాపనం కరిష్యే॥ పీఠోపరి వస్త్రమాస్తీర్య - వస్త్రోపరి పంచప్రస్థ పరిమితతండులాన్ నిక్షిప్య ॥ తండులానాముపరి సర్వాకారాన్ త్రీన్ రేఖాన్ కుంకుమేన కుర్యాత్ ॥ రేఖానాముపరి యోగినీదేవతానావాహయేత్-(64-దేవతలు)

1. దివ్యయోగిన్యై నమః	దివ్యయోగినీమావాహయామి
2. మహాయోగిన్యై నమః	మహాయోగినీమావాహయామి
3. సిద్ధయోగిన్యై నమః	సిద్ధయోగినీమావాహయామి
4. మాహేశ్వర్యై నమః	మాహేశ్వరీమావాహయామి
5. ప్రేతాక్షిణ్యై నయః	ప్రేతాక్షిణీమావాహయామి
6. ఢాకినిస్థాయై నమః	ఢాకినీమావాహయామి
7. కాళికాయై నమః	కాళికామావాహయామి
8. కాళరాత్రిణ్యై నమః	కాళరాత్రిణీమావాహయామి
9. నిశాకర్యై నమః	నిశాకరీమావాహయామి
10. అహంకారిణ్యై నమః	అహంకారిణీమావాహయామి
11. సిద్ధవైతాళిన్యై నమః	సిద్ధవైతాళినీమావాహయామి
12. క్లీంకారిణ్యై నమః	క్లీంకారిణీమావాహయామి
13. వేద్యై నమః	వేదీమావాహయామి
14. ఊర్ధ్వకేశిన్యై నమః	ఊర్ధ్వకేశినీమావాహయామి
15. రూపాక్షిణ్యై నమః	రూపాక్షిణీమావాహయామి
16. శుక్లాంగిస్థాయై నమః	శుక్లాంగిస్థామావాహయామి
17. వీరభోగిన్యై నమః	వీరభోగినీమావాహయామి
18. ఫేత్కారిణ్యై నమః	ఫేత్కారిణీమావాహయామి
19. ధూమాక్షిణ్యై నమః	ధూమాక్షిణీమావాహయామి

20. కమలప్రియాయై నమః	కమలప్రియామావాహయామి
21. వీరభద్రాయై నమః	వీరభద్రామావాహయామి
22. రాక్షస్యై నమః	రాక్షసీమావాహయామి
23 రక్తాక్షిణ్యై నమః	రక్తాక్షిణీమావాహయామి
24. విరూపాక్షిణ్యై నమః	విరూపాక్షిణీమావాహయామి
25. భయంకర్యై నమః	భయంకరీమావాహయామి
26. విరోధిన్యై నమః	విరోధినీమావాహయామి
27. కామారిణ్యై నమః	కామారిణీమావాహయామి
28. చండికాయై నమః	చండికామావాహయామి
29. ముండధారిణ్యై నమః	ముండధారిణీమావాహయామి
30. భైరవ్యై నమః	భైరవీమావాహయామి
31. వజ్రిణ్యై నమః	వజ్రిణీమావాహయామి
32. క్రోధాయై నమః	క్రోధామావాహయామి
33. దుర్భృషాయై నమః	దుర్భృషామావాహయామి
34. ప్రేతవాహిన్యై నమః	ప్రేతవాహినీమావాహయామి
35. కంటక్యై నమః	కంటకీమావాహయమి
36. లంబోదర్యై నమః	లంబోదరీమావాహయామి
37. మాలిన్యై నమః	మాలినీమావాహయామి
38. యోగిన్యై నమః	యోగినీమావాహయామి
39. కాలాగ్నిన్యై నమః	కాలాగ్నినీమావాహయామి
40. మోహిన్యై నమః	మోహినీమావాహయామి
41. వక్రాస్యాయై నమః	వక్రాస్యామావాహయామి
42. కంకాళిన్యై నమః	కంకాళీమావాహయామి
43. భువనైశ్వర్యై నమః	భువనైశ్వరీమావాహయామి
44. కవాలింగిన్యై నమః	కవాలింగినీమావాహయామి

45.యమదూత్యై నమః	యమదూతీమావాహయామి
46 కరాళిన్యై నమః	కరాళినీమావాహయామి
47. యక్షిణ్యై నమః	యక్షిణీమావాహయామి
48. భక్షిణ్యై నమః	భక్షిణీమావాహయామి
49. కామారిస్థాయై నమః	కామారిస్థామావాహయామి
50. యంత్రవాహిన్యై నమః	యంత్రవాహినీమావాహయామి
51. విశారిణ్యై నమః	విశారిణీమావాహయామి
52. కార్ముక్యై నమః	కార్ముకీమావాహయామి
53. వ్యాఘ్రిణ్యై నమః	వ్యాఘ్రిణీమావాహయామి
54. రక్షిణ్యై నమః	రక్షిణీమావాహయామి
55. ప్రేతభక్షిణ్యై నమః	ప్రేతభక్షిణీమావాహయామి
56. ధూర్జటిన్యై నమః	ధూర్జటినీమావాహయామి
57. వికటాయై నమః	వికటా మావాహ యామి
58. మహావీరాయై నమః	మహావీరామావాహయామి
59. కపాలిన్యై నమః	కపాలినీమావాహయామి
60. మంత్రవాహిన్యై నమః	మంత్రవాహినీ మావాహయామి
61. శుష్కాంగిన్యై నమః	శుష్కాంగినీమావాహయామి
62. వికషలాంగుళ్యై నమః	వికషలాంగుళీమావాహయామి
63. కృష్ణాయై నమః	కృష్ణామావాహయామి
64. నమోదేవ్యై నమః	నమో దేవీమావాహయామి

అష్టదిక్షు అసితాంగభైరవాయ నమః ॥ రురుభైరవాయ నమః ॥ చండభైరవాయ నమః ॥ క్రోధభైరవాయ నమః ॥ ఉన్మత్తభైరవాయ నమః ॥ కపాలభైరవాయ నమః॥ భీషణ భైరవాయ నమః ॥ సంహారభైరవాయ నమః॥ మార్తండభైరవాయ నమః॥ పునః అష్టదిక్షు ఇంద్రాయ నమః ॥ అగ్నయే నమః॥ యమాయ నమః ॥ నిర్ఋతయే నమః ॥ వరుణాయ నమః ॥వాయవే నమః॥

కుబేరాయ నమః ॥ఈశానాయ నమః ॥ విధివత్ కలశాన్ సంస్థాప్య ॥
స్థాపితదేవతా పూజాంకుర్యాత్ ॥ హోమశేషం సమాప్య బలిం దద్యాత్ ॥
ఇతియోగినీ ॥

మండపసంస్కారము

పృథివ్యాః= తిథౌశ్రీమదఖి = ప్రతిష్ఠాంగత్వేన పూర్వాది ద్వారస్తంభ దిక్పాలక
పూజా ధ్వజ పతాక స్థాపన పూర్వకమండప సంస్కారం కరిష్యే ॥ అథ
ఆచార్యః - అపక్రామంతు భూతాద్యా : పిశాచాస్సర్వతో దిశమ్ ॥
సర్వేషామవిరోధేన బ్రహ్మ కర్మ సమారభే ॥ తత్రశ్వేత సర్షపాన్ వికిరేత్ ॥
దేవాః ఆయాంతు యాతుధానాః అపయాంతు ॥ విష్ణోదేవయజనం రక్షస్వ ॥
ఇతి రక్షాం కృత్వా ॥ ఆగ్నేయాంతం వేదికా ఆగ్నేయకోణే॥ స్తంభే వసుధాయై
నమః ॥ వసుధామావాహయామి ॥ ఇదం విష్ణురితి విష్ణు మావాహ్య =
సంపూజ్య ॥ తత్రైవ ఓం లక్ష్మై నమః ఆదిత్యాయ నమః॥ వసుధాయై నమః
వైష్ణవ్యై నమః॥ ఇత్యాదిదేవతాస్సంపూజ్య ఊర్ధ్వ ఊషణ =మహే
ఇత్యాగ్నేయస్తంభమాలభ్య స్తంభశిరసి ఆయంగౌరితి ॥ ఓం నాగ మాత్రే నమః
నమో అస్తు సర్వేభ్య ఇతి శాఖాబంధనం సంపూజ్య॥ విష్ణవే బలిం దద్యాత్
విష్ణు స్సుప్రియతో వరదో భవతు ॥
నిర్మతిస్తంభే ॥ భద్రాయై నమః ॥ యాతే రుద్ర శివాతనూరఘోరాపాప కాశినీ
॥ తయా నస్తనువా శంత మయాగిరిశంతా భిచాకశీహి॥ ఇతి రుద్రమావాహ్య
తత్ర ఓం గౌర్యై నమః ఓం మాహేశ్వర్యైనమః శోభనాయై నమః ॥ ఓం
భద్రాయై నమః ఇత్యావాహ్య సంపూజ్య ॥ ఊర్ధ్వ ఊషణ ఊతయే ఇతి
స్తంభమాలభ్య॥ ఆయంగౌరితి - నాగమాత్రేనమః ॥ నమో అస్తు సర్వేభ్య ఇతి
శాఖా బంధనం సంపూజ్య ॥ రుద్రాయ బలిం దద్యాత్ ॥
వాయవ్యకోణే - అదిత్యై నమః ॥ త్రాతార్ మింద్రమ వితార్ మింద్రగ్ం హవే
హవే సుహవగ్ం శూర్మింద్రం హువేను శక్రం పురుహూతమింద్రగ్గ్ స్వస్తి నో
మఘవా దాత్వింద్ర : ఇతి ఇంద్రమావాహ్య సంపూజ్య ॥ ఓం ఇంద్రాణ్యై

నమః నందాయై నమః ॥ విభూత్యై నమః ఇత్యావాహ్య అధి దేవతా
స్సంపూజ్య ఊర్ధ్వ ఊషణ=ఇతిస్తంభమాలభ్య స్తంభశిరసి ఆయంగౌరితి -
నాగమాత్రేనమః నమో అస్తు సర్వేభ్య ఇతి శాఖోద్బంధనాని సంపూజ్య ॥
ఇంద్రాయ బలిం దద్యాత్ ॥
ఈ శాన్యకోణే నందాయై నమః, బ్రహ్మజజ్ఞానమితి బ్రహ్మాణ మావాహ్య ॥
సంపూజ్య ॥ తత్రైవ బ్రాహ్మ్యై నమః సావిత్ర్యై నమః వాస్తు దేవతాయై నమః ॥
గంగాయై నమః ॥ సంపూజ్య ॥ ఊర్ధ్వ ఊషణ ఇతి స్తంభమాలభ్య ॥ ఆయం
గౌః పృశ్నిరితి - నాగామాత్రే నమః ॥ నమో అస్తు సర్వేభ్యో ఇతి
శాఖోద్బంధనాని సంపూజ్య బ్రహ్మణే బలిం దద్యాత్ ॥

అథబాహ్య స్తంభేషు, ఆగ్నేయే

1. భూత్యై నమః భూతిమావాహయామి ॥ యా ఇషవో యాతు ధానానాం
యేవా వనస్పతీగ్ం రను ॥ యేషా మ్రప్సు సదః కృతం తేభ్య స్సర్వేభ్యో నమః॥
ఇతి శేషమావాహ్య సంపూజ్య తత్ర మధ్య సంధ్యాయై నమః ॥ ప్రద్మి న్యై
నమః మహా పద్మి న్యై నమః అంగనాయై నమః ఇత్యధి దేవతాస్సంపూజ్య
ఊర్ధ్వ ఊషణ ఇత్యాలభ్య ఆయం గౌః నాగమాత్రే నమః నమో అస్తు
సర్వేభ్య ఇతి శాఖో ద్బంధనాని సంపూజ్య ॥ నాగరాజాయ బలిం దద్యాత్ ॥
2. ఆగ్నేయ దక్షిణ యోర్మధ్యే ॥ సరస్వత్యై నమః ఓం యదక్రంద ప్రథమం
జాయమానః ॥ ఉద్యన్ సముద్రాదుత వా పురీషాత్ ॥ శ్యేనస్య పక్షా హరిణస్య
బాహూ పస్తుత్యం మహి జాతం తే అర్వన్ ॥ ఇతి స్కందమావాహ్య ॥
తత్రస్కంద ప్రియాయై నమః ॥ పశ్చిమ సంధ్యాయై నమః ॥ ఇతి సంపూజ్య
ఊర్ధ్వ ఊషణేతి ఆలభ్య ॥ ఆయం గౌః = నాగమాత్రేనమః ॥ నమో అస్తు
సర్వేభ్య ఇతి శాఖోద్బంధనాని సంపూజ్య ॥ స్కంధాయ బలిం దద్యాత్॥
3. దక్షిణ నిర్మతి మధ్యే ॥ పూర్వ సంధ్యాయై నమః ॥ తవవాయురితి
వాయుమావాహ్య ॥ వాయుప్రియాయై నమః వాయవ్యై నమః ॥ గాయత్ర్యై

నమః ॥ కౌమార్యై నమః ఇత్యావాహ్య సంపూజ్య ఊర్ధ్వ ఊషణ ॥
ఆయంగౌః ॥ నమో అస్తు సర్వేభ్యో ॥ వాయవే బలిం దద్యాత్ ॥
4. నైరృత్యాం-మధ్యసంధ్యాయై నమః॥ ఆప్యాయస్వేతి సోమమావాహ్య ॥
సోమప్రియాయై నమః ॥ సౌమ్యాయై నమః ॥ అమృతకళాయై నమః ॥
విజయాయై నమః ॥ ఇత్యధిదేవతాస్సంపూజ్య ॥ ఊర్ధ్వ ఊషణ ఇత్యాలభ్య
ఆయంగౌఃపృశ్ని - నాగమాత్రే నమః ॥ నమో అస్త్వితి శాఖోద్బంధనాని
సంపూజ్య సోమాయ బలిం దద్యాత్ ॥
5.నిరృతి పశ్చిమయోర్మధ్యే - పశ్చిమసంధ్యాయై నమః॥ ఇమంమే వరుణేతి
వరుణ మావాహ్య ॥ వరుణ ప్రియాయై నమః ఇత్యధి దేవతా స్సంపూజ్య॥
ఊర్ధ్వ ఊషణేతి స్తంభమాలభ్య ఆయం గౌః =త్సువః నాగమాత్రే నమః ॥
నమో అస్తు సర్వేభ్య ఇతి శాఖోద్బంధనాని సంపూజ్య ॥ వరుణాయ బలిం
దద్యాత్ ॥
6. పశ్చిమ వాయవ్యాంతరాళే ॥ గాయత్ర్యై నమః ॥ అష్టౌదేవా వసవస్సో
మ్యాసః ॥ చతస్రోదేవీరజరాశ్రవిష్టాః ॥ తేయజ్ఞం పాంతు వసవః పురస్తాత్ ॥
ఇత్యష్ట వసూనావాహ్య, వినతాయై నమః అణిమాయై భూత్యైనమః గరిమాయై
నమః ఇత్యధిదేవతా స్సంపూజ్య॥ ఊర్ధ్వ ఊషణేతి స్తంభమాలభ్య, ఆయంగౌః
పృ- నాగమాత్రే నమః నమో అస్తు సర్వేభ్యో = నమః ఇతి శాఖోద్బంధనాని
సంపూజ్య ॥ అష్టౌ వసుభ్యః బలిం దద్యాత్ ॥
7. వాయవ్యస్తంభే ॥ సావిత్ర్యై నమః ॥ సోమోధేనుమితి ధనదమావాహ్య ॥
ధనదప్రియాయై నమః ॥ ఆదిత్యాయైనమః ॥ ఓం లఘిమాయై నమః ॥
సినీవాల్యై నమః ॥ ఇత్యధి దేవతా స్సంపూజ్య ॥ ఊర్ధ్వ ఊషణేతి
స్తంభమాలభ్య ॥ ఆయంగౌః- నమోఅస్తు సర్వేభ్య ఇతి ఉద్బంధనాని
సంపూజ్య ॥ ధనదాయ బలిం దద్యాత్ ॥
8. వాయవ్యోత్తరయోర్మధ్యే సరస్వత్యై నమః ॥ ఓం బృహస్పతే
అతియదర్యో౽ర్హా - ఇతి బృహస్పతి మావాహ్య, పౌర్ణమాస్యై నమః ॥ సావిత్ర్యై
నమః ॥ ఇతి సంపూజ్య ఊర్ధ్వ ఊషణేతి ఆలభ్య, ఆయంగౌరితి నాగమాత్రే

నమః ॥ నమో అస్తు సర్వేభ్యో ఇతి శాఖోద్బంధనాని సంపూజ్య
బృహస్పతయే బలిం దద్యాత్ ॥
9. ఉత్తరేశానయోర్మధ్యే అదిత్యై నమః ॥ విశ్వక ఋషిః ప్రజాపతి
గృహీతయా త్వయా చక్షుర్గృహ్ణామి ప్రజాభ్యః ॥ విశ్వ కర్మాణమావాహయామి॥
వాస్తు దేవతాయై నమః ॥ సావిత్ర్యై నమః ॥ సినీవాల్యై నమః ॥ ఇత్యధిదేవాతా
స్సంపూజ్య ॥ ఓం ఊర్ధ్వ ఊషణ = ఇతి స్తంభమాలభ్య ఆయం గౌరితి -
నాగమాత్రే నమః ॥ నమో అస్తు సర్వేభ్య ఇతి శాఖోద్బంధనాని సంపూజ్య ॥
విశ్వకర్మణే బలిం దద్యాత్ ॥
10. ఈశాన్యకోణే ॥ వినతాయై నమః ॥ ఆసత్యేనేతి సూర్యమావాహ్య ॥ సౌర్యై
నమః ॥ భూత్యై నమః ॥ సావిత్ర్యై నమః ॥ మంగళాయై నమః ఇతి సంపూజ్య
ఊర్ధ్వ ఊషణేతి స్తంభమాలభ్య ॥ ఆయంగౌః = ఇతి నాగమాత్రే నమః ॥
నమో అస్తు సర్వేభ్య ఇతి శాఖోద్బంధనాని సంపూజ్య॥ సూర్యాయ బలిం
దద్యాత్ ॥
11. ఈశాన పూర్వయోర్మధ్యే ॥ పౌర్ణమాస్యై నమః ॥ గణానాం త్వేతి గణ
పతిమావాహ్య ॥ సిద్ధ్యై నమః ॥ బుద్ధ్యై నమః ॥ విఘ్న హారిణ్యై నమః॥
జయాయై నమః ॥ ఇత్యధి దేవతా స్సంపూజ్య ॥ ఊర్ధ్వ ఊషణేతి
స్తంభమాలభ్య ॥ నాగమాత్రే నమః ॥ ఆయం గౌరితి ॥ నమో అస్తు సర్వేభ్య
ఇతి ఉద్బంధనాని పూజయిత్వా ॥ గణపతయే బలిం దద్యాత్ ॥
12. పూర్వ ఆగ్నేయయోర్మధ్యే ॥ సినీవాల్యై నమః ॥ యమాయ సోమమితి
యమమావాహ్య ॥ ధర్మరాజ్ఞ్యై నమః ॥ ప్రాక్సంధ్యాయై నమః ॥ అంజనాయై
నమః ॥ ఓం క్రూరాయై నమః ॥ ఇత్యధిదేవతా స్సంపూజ్య ॥ ఊర్ధ్వ ఊషణేతి
స్తంభమాలభ్య ॥ ఆయం గౌరితి నాగమాత్రే నమః ॥ నమో అస్తు సర్వేభ్య ఇతి
ఉద్బంధనాని సంపూజ్య ॥ యమాయ బలిం దద్యాత్ ॥

ఇతి స్తంభ పూజా

ద్వారతోరణ పూజ

తతః పశ్చిమద్వారేణ నిర్గత్య ప్రాగ్ద్వారస్య బహిః ప్రవిశ్య పూర్వ దిగాదిద్వారతోరణ పూజాం కరిష్యే ॥

ప్రాచ్యాం

అగ్ని మీళే మధుశ్చందసాగ్నిర్గాయత్రీ ॥ ప్రాగ్ద్వార తోరణ బంధనే వినియోగః ॥ అగ్ని మీళే పురోహితంయజ్ఞస్య దేవమృత్విజమ్ ॥ హోతారం రత్న ధాతమమ్ ॥ అత్ర సుదృఢ తోరణాయ నమః ॥ అశ్వత్థతోరణైనం యజ్ఞం రక్షస్వ ॥ సర్వవిఘ్నాన్నివారయేతి పూజయేత్ ॥

అథత్రిశూలశృంగేషు - ఇంద్రం - ధాతారం - భగం - ఇత్యాదిత్యన్యాసః ॥ ద్వారదక్షిణోత్తర పార్శ్వయోః ॥ నందినే నమః ॥ మహాకాలాయ నమః ॥ మాయా శక్త్యై నమః ॥ ఛిచ్ఛక్త్యై నమః ॥ గంగాయై నమః ॥ యమునాయై నమః ॥ ధాత్రే నమః ॥విధాత్రే నమః ॥ శంఖనిధయే నమః ॥ పద్మనిధయే నమః ॥ ద్వారేద్వారశ్రియై నమః ॥ దేహళ్యాం వాస్తుపురుషాయ నమః ॥ ద్వార శాఖామూలయోః ధ్రువమధ్వరంచేతి వసుద్వయమర్చయేత్ ॥ శాఖామూలయోః ధాన్యరాశ్యుపరి రత్నగర్భౌ ప్రశాంత శిశిరనామానౌ కలశౌ ప్రతిష్ఠాప్య పూజయేత్॥ తతో ద్వారస్థకలశే ఇంద్రమావాహ్య ఐరావతం సంపూజ్య ॥ ఇంద్రంవో ఇతి పీత పతాకం ధ్వజం చాలభ్య త్రాతారమింద్రమితి తాం తోరణోపరి నిదధ్యాత్ ॥ ఓం త్రాతారమింద్రమవితారమింద్రగ్‍ం హవేహవేసుహవగ్‍ం శూరమింద్రమ్॥ హువేను శక్రం పురుహూతమింద్రగ్‍ స్వస్తినోమఘవా ధాత్వింద్రః ॥ ఇంద్రాయ ఘృతౌదనబలిం దదామి ॥ అగ్నిమీళే ఇతి ఋగ్వేదం పూజయేత్ ॥ ఋగ్వేదః పద్మపత్రాక్షః గాయత్రీ సోమదైవతః ॥ అత్రి గోత్రస్తు విప్రేంద్రః ఋత్విక్త్వం మే మఖే భవ ॥ ఇతి ధ్యానమ్ ॥ తత్ర శ్రీ సూక్తం-రుద్రసూక్తం- పవమాన సూక్తం-పురుష సూక్తం వామదేవ్యం ఇతి ద్వారపాల జపః ॥

అథాగ్నేయకోణే

ఓం అగ్నయే నమః ఇత్యగ్నిమావాహ్య ॥ సంపూజ్య ॥ అగ్న ఆయాహీతి

రక్త ధ్వజపతాకాలంబః । అగ్న ఆయాహి వీతయే గృణానో హవ్యదాతయే నిహో తాసత్సి బర్హిషి। త్వన్నో అగ్నఇతి పతాకోచ్ఛ్రయః। త్వన్నో అగ్నే వరుణస్య విద్వాన్ దేవస్య హేళోవయాసిసీష్ఠాః యజిష్ఠోవహ్నితమ శోశుచానో విశ్వాద్వేషాగ్ంసి ప్రముముగ్ధ్యస్మత్ పుండరీకదిగ్గజమావాహ్య। అగ్నిందూతమితి ఘృతౌదనబలిః అగ్నిందూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వవేదసమ్ । అస్యయజ్ఞస్య సుక్రతుమ్ ఇతి నమస్కుర్యాత్

అథదక్షిణే

సుభద్రతోరణాయనమః । ఔదుంబరతోరణైనం యజ్ఞం రక్షస్వ సర్వ విఘ్నాన్నివారయ । ఇతి పూజయేత్ । అథ త్రిశూల శృంగేషు మిత్రాయనమః పూష్ణేనమః । వరుణాయనమః । ఇత్యాదిత్యన్యాసః । ద్వారశాఖయోః । సోమాయనమః । అధ్వ్యేనమః । ఇతి వసుద్వయమర్చయేత్ । ద్వార దక్షిణోత్తర పార్శ్వయోః ద్వారశ్రియైనమః । జయాయనమః । విజయాయనమః । చిచ్ఛక్త్యైనమః । మాయా శక్త్యైనమః । గంగాయైనమః । యమునాయైనమః ధాత్రేనమః । విధాత్రేనమః । శంఖనిధయేనమః । పద్మనిధయేనమః । ద్వారే ద్వారశ్రియైనమః । దేహళ్యాం వాస్తు పురుషాయనమః । పార్శ్వయోః గణేశ్వరాయనమః। వృషభేశ్వరాయనమః। శాఖామూలయోః పర్జన్యాశోకనామానౌ కలశౌ ప్రతిష్ఠాప్య పూజయేత్ తతోదక్షిణద్వారదేశే కలశేయమం వామన దిగ్గజంచావాహ్య యమాయసోమమితి శ్యామధ్వజ పతాకాలంబః సుభద్రతోరణాయనమః ఇతి మాషభక్త బలిదానమ్. ఇషేత్వేతి యజుర్వేదం పూజయేత్ । కాతరాక్షో యజుర్వేదః త్రైష్టుభో విష్ణుదైవతః కాశ్యపేయస్తు విప్రేంద్ర ఋత్విక్త్వంమే మఖేభవ। ఇతి యజుర్వేద ధ్యానమ్. ఆప్యాయస్వ=గథే-నమోఅస్తు సర్పేభ్యో=నమః. ఆకృష్ణేన=పశ్యన్, నమశ్శంభవేచ = తరాయచ -

ఇతి పఠిత్వా । ఆనోభద్రానువాకశ్చ - అశుశ్శిశానో - యద్దేవా త్రీణిచ పఠేత్ (యమ వైవస్వత నామానౌ కలశౌ ప్రతిష్ఠాప్య పూజయేత్)-ఇతి దక్షిణ ద్వారపూజ.

అథనిర్రృతౌ

నిర్రృతి పూజాం కరిష్యే। అసున్వంతం ప్రజాపతిర్నిర్రృతి త్రిష్టుప్, నిర్రృతి ప్రీతయే ధ్వజపతాక స్థాపనే వినియోగః । మోషుణః పరాఇతి రక్త ధ్వజ పతాక ఆలంబః॥ మోషుణఃపరా పరానిర్రృతిర్దుర్హణావధీత్, పతీష్టతృష్ణయాసహా, అసున్వంతమితి ధ్వజ పతాకోచ్ఛ్రయణమ్ । అసున్వంతమ యజమానమిచ్ఛస్తేనస్యేత్యాం తస్కరస్యాన్వేషి అన్యమస్మ దిచ్ఛసాత ఇజ్యానమోదేవీ నిర్రృతే తుభ్యమస్తు । కలశే మోషుణఃపరా ఇతి నిర్రృతిం కుముద దిగ్గజంచావాహ్య పూజయేత్ । నిర్రృతిస్తు సువర్ణాభః నిర్రృతీ రక్షసాంపతిః । ఖడ్గహస్తోమహాభీమః తస్మై నిత్యం నమోనమః ॥ ఇతిధ్యాత్వా కృష్ణవ్రీహ్యన్న ఘృత సహిత. బలిదానం కుర్యాత్.

అథపశ్చిమాయాం

ప్రాణానాయమ్య పశ్చిమద్వారతోరణ వరుణ పూజాం కరిష్యే - సుభీమతోరణాయనమః ప్లక్షతోరణైనం యజ్ఞం రక్షస్వ । సర్వ విఘ్నాన్నివారయ॥ ఇతి సంపూజ్య। అగ్నఆయాహీతితోరణం బధ్వా సామవేదమావాహ్య। సామవేదస్తు పింగాక్షః జాగతశ్శుక్రదైవతః । భరద్వాజస్తు విప్రేంద్ర ఋత్విక్త్వం మే మఖే భవ॥ ఇతి ఋత్విజం వృత్వా। అథత్రిశూల శృంగేషు అర్యమ్ణే నమః । అంశవేనమః॥ వివస్వతేనమః । ఇత్యాదిత్యన్యాసః । ద్వారదక్షిణోత్తరపార్శ్వయోః । మాయా శక్త్యైనమః । చిచ్ఛక్త్యైనమః । సంధ్యాయైనమః । యమునాయైనమః । శంఖనిధయే నమః । పద్మనిధయేనమః । ధాత్రేనమః । విధాత్రేనమః । ద్వారే

ద్వారశ్రియై నమః ॥ దేహళ్యాం వాస్తు పురుషాయ నమః ॥ పార్శ్వయోః భృంగిరాజాయ నమః ॥ స్కందాయ నమః ॥ద్వారశాఖయో ర్మూలయోః రనిలాయ నమః ॥ అనలాయ నమః ॥ఇతి వసుద్వయమావాహ్య ॥ శాఖా ధాన్యపుంజోపరి సంజీవ అమృతనామానౌ కలశౌ ప్రతిష్ఠాప్య పూజయేత్॥ తత్వాయామీతి వరుణం అంజన నామానం అవాహ్య సంపూజ్య ॥ శ్వేత ధ్వజపతాకాలంభః ॥ ఉదుత్తమం వరుణేతి తోరణోపరినిధానం ॥ ఉదుత్తమం వరుణ పాశమస్మదవాధమమ్ ॥ విమధ్యమగ్గ్ శ్రథాయ ॥ అథా వయమాదిత్య వ్రతే తవానాగస్తో అదితయే శ్యామ వరుణాయ నవనీతౌదనబలిదానమ్ ॥ ఇంద్రాయ సామగాయతీతితత్ర జపః ॥ అహమస్మి ప్రథమ జాఋతస్య ॥ పూర్వం దేవేభ్యో అమృతస్య నాభిః ॥ యోమా దదాతి స ఇదేవమావాః॥ అహమన్నమన్న మదంతమద్మి ॥ సేతునాతియంత్యన్యమ్॥ స్వాదిష్టయా ॥ గాయంతిత్వా గాయత్రిణః ॥ ఇతి ప్రార్థయేత్ ॥

ఇతి పశ్చిమద్వార పూజా

అథవాయవ్యే

ప్రాణానాయమ్య వాయుపూజాం కరిష్యే వాయుప్రీతయే వాయవ్యధ్వజపతాకస్థాపనే వినియోగః ॥ వాయోశతమితి ధూమధ్వజపతాకాలంభః ॥ వాయోశ్శతం హరీణాం యువస్వపోష్యాణామ్॥ ఉతవాతే సహస్రిణో రథ ఆయాతు వాజసా ॥ తవ వాయుగితి ధూమ్రపతాకోచ్ఛ్ర యణమ్ ॥ కలశే వాయుం పుష్పదంత దిగ్గజం చావాహ్య ॥ సంపూజ్య॥ వాయవే యవఓదనబలిం దద్యాత్ ॥

అథ ఉత్తరే

పృథివ్యాః = ఉత్తరద్వారతోరణధ్వజదిక్పతి పూజాం కరిష్యే॥ సుప్రభాతోరణాయ నమః ॥ న్యగ్రోధతోరణైనం యజ్ఞం రక్షస్వ ॥ సర్వ విఘ్నాన్నివారయ ॥ ఇతి పూజయేత్॥ శన్నోదేవీ సింధుద్వీప ఆపోగాయత్రి ॥ శన్నో దేవీరభిష్టయ ఆపో భవంతు ప్రీతయే శంయోరభిస్రవంతు నః ॥ ఇతితోరణం బధ్వా ॥ ద్వారస్య దక్షిణోత్తర పార్శ్వ యోః మాయాశక్త్యై నమః ॥ చిచ్ఛక్త్యై నమః ॥గంగాయై నమః॥ యమునాయై నమః ॥ ధాత్రే నమః ॥ విధాత్రే నమః ॥ శంఖ నిధయేనమః ॥ పద్మ

నిధయే నమః ॥ ద్వారే ద్వారశ్రియై నమః ॥ దేహళ్యాం వాస్తు పురుషాయ నమః పార్శ్వయోః ॥ చండీశ్వరాయ నమః ॥ కుమార స్వామినే నమః ॥ త్రిశూలశృంగేషు త్వష్ట్రేనమః ॥ సవిత్రే నమః ॥ విష్ణవే నమః ॥ ఇత్యాదిత్యన్యాసః ॥ ద్వారశాఖయోః ప్రత్యూషాయ నమః ॥ ప్రభాసాయ నమః ॥ ఇతి వసుద్వయ మర్చయేత్ ॥ శాఖామూలయోః ధాన్యరాశ్యుపరిధనద శ్రీపదనామానౌ కలశౌ ప్రతిష్ఠాప్య పూజయేత్ తత్ర సోమం సార్వభౌమదిగ్గజం ఆవాహ్య సంపూజ్య ॥ సోమోధేనుమితి సువర్ణ ధ్వజ పతాకాలంభః ॥ సోమోధేనుగ్ం సోమో అర్వంతమాశుగ్ం సోమో వీరం కర్మణ్యం దదాతుసాదన్యం విదథ్యగ్ం సభేయం పితుశ్రవణం యో దదాశ తస్మై ॥ వయగ్ం సోమవ్రతే తవ మనస్తనూషి బిభ్రతః ॥ ప్రజావంతో అశీమహి ॥ ఇంద్రాణీ దేవీ సుభగా సుపత్నీ ॥ ఆప్యాయస్వేతి ప్రైయ్యంగవబలిదానమ్ ॥ శన్నోదేవీరితి అథర్వణ వేదం సంపూజ్య ॥

సువర్ణనయనో ధర్వో నుష్టుప్ఛందః పురందరః ॥ వేదోవైతానగోత్రస్తు బుత్విక్త్వం మే మఖే భవ ఇతి ధ్యానమ్ ॥ అథర్వాంగిరసం చైవ అథర్వశిరసం తథా ॥ శాంత్యధ్యాయం చ పఠేత్ ॥

అథ ఈశాన్యే

ప్రాణానాయమ్య = ఈశానధ్వజపతాక పూజాం కరిష్యే ॥ ఈశానాయ నమః ఇత్యావాహ్య సంపూజ్య ॥ నమశ్శంభవేతి రక్త ధ్వజపతాకాలంభః ॥ తమీశానమితి ఉఛ్ఛ్రయః ॥ తమీశానం జగతస్తస్థుషస్పతిం ధియం జిన్వమవసే హూమహే వయమ్ ॥ పూషానో యథా వేదసామసద్వృధే రక్షితాపాయుర దబ్ధస్స్వస్తయే ॥ కద్రుద్రాయేతి రుద్రం సుప్రతీకదిగ్గజం కలశే ఆవాహ్య సంపూజ్య ॥ రుద్రాయ గావీధుకబలిదానం కుర్యాత్ ॥ ఈశానపురుష శ్రేష్ఠ సర్వవిద్యాధిపో బల ॥ శూలహస్త విరూపాక్షస్తస్మై నిత్యం నమోనమః ॥ తత్రకలశం సంస్థాప్య పూజయేత్ ॥ ఈశానపూర్వయోర్మధ్యే ఆకాశాధి దేవతం అనంతాయ నమః ॥ ఇతి కలశే ఆవాహ్య పూజయుత్ ॥ నమో అస్తు సర్వేభ్య ఇతి మేఘవర్ణధ్వజపతాకాలంభః ॥ నమో అస్తుసర్పేభ్యో యేకేచ పృథివీమను ॥ యేఅంతరిక్షే యే దివి తేభ్యస్సర్పేభ్యో

నమః ॥ తద్విష్ణోరితి-ఉచ్ఛ్రయః ॥ తద్విష్ణోః పరమం పదగ్ం సదా పశ్యన్తి సూరయః దివీవ చక్షురాతతం తద్విప్రాసో విపన్యవో జాగృవాన్సస్సమిందతే విష్ణోర్యత్పరమం పదమ్ ॥ విష్ణోర్నుకమితి బలిదానమ్, విష్ణోర్నుకం వీర్యాణి ప్రవోచం యః పార్థివానివిమమేరజాగ్ంసియో అస్కభాయదుత్తరగ్ం సదస్థం విచక్రమాణ స్త్రేధోరుగాయః ఇతి బలిందద్యాత్ ॥

పశ్చిమ నిర్ఋతిమధ్యే

బ్రహ్మణే నమః = పృథివ్యై నమః ఇత్యావాహ్య పూజయేత్ ॥ యద్దేవాదేవహేళనమితి రక్తధ్వజపతాకాలంభః ॥ యద్దేవా దేవహేళనం దేవాసశ్చ కృమావయమ్ ॥ ఆదిత్యా స్తస్మాన్మాముంచతర్తస్యర్తేనమాముత ॥ ఇత్యాలంబ్య బ్రహ్మజజ్ఞానమిత్యుచ్ఛ్రయః ॥ నమో భువనస్య పత ఇదగ్ం హవిః ॥ ఇతి పాయసబలిదానమ్ ॥ ప్రాచ్యాం గణానాంత్వేతి గణేశం సంపూజ్య ॥

మధ్యస్తంభచతుష్టయే

ఈశాన స్తంభే పద్మ వర్ణ పతాకం బధ్వా, బ్రహజజ్ఞానమితి బ్రహ్మాణ మావాహ్య పూజయేత్ ॥ ఆగ్నేయ స్తంభే మేఘవర్ణ పతాకం బధ్వా తద్విష్ణోరితి విష్ణుమావాహ్య పూజయేత్ ॥ నైరృతిస్తంభే శ్వేత వర్ణ పతాకం బధ్వా కద్రుద్రాయేతి రుద్ర మావాహ్య పూజయేత్ ॥ వాయవ్య స్తంభే సింధూర వర్ణ పతాకం బధ్వా ఇంద్రం వో ఇతి శంభుమావాహ్య పూజయేత్ ॥ యే పృథివ్యాఇతిపాయస బలిదానమ్ ॥ యే పృథివ్యాం

నమో రుద్రేభ్యో యేఽంతరిక్షే యే దివి యేషామన్నం వాతో వర్షమిషవస్తేభ్యో దశప్రాచీర్దశదక్షిణా ॥ దశ ప్రతీచీర్దశోదీచీర్దశోర్ధ్వాస్తేభ్యో నమస్తేనో మృడయంతు తేయం ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తం వో జంభే దదామి ॥ ఇతి మంటపాద్బహిః దిక్షు విదిక్షు రుద్రాన్ సంస్థాప్య తేభ్యో బలిం దద్యాత్ ॥

యే కేచిత్త్విహలోకేషు ఆగతా బలికాంక్షిణః ॥
తేభ్యో బలిం ప్రయచ్ఛామి నమస్కృత్య పునః పునః ॥

ఇతి ఈశాన్యాం సర్వేభ్యో భూతేభ్యో నమ ఇతి బలిం దద్యాత్ ఆచామేత్ ॥

అనేన సార్వభౌతికబలిదానేనసర్వభూతాధిపతీరుద్రః ప్రీయతామ్ ఇత్యక్షతో దకం విసృజేత్॥ పాణీపాదౌ ప్రక్షాళ్య ఆచామేత్॥ మంటపం సూత్రేణ వేష్టయేత్ రాక్షోఘ్న సూక్తేన ॥ ఇతి మంటప సంస్కారః

శ్లో॥ త్రైలోక్యే యాని భూతాని స్థావరాణి చరాణి చ
బ్రహ్మ విష్ణు శివైస్సార్థం రక్షాం కుర్వంతు తే సదా ॥
దేవదానవ గంధర్వా యక్షరక్షాంసి పన్నగాః ॥
ఋషయో మునయోగావో దేవమాతర ఏవచ ॥
సర్వే మమాధ్వరే రక్షాం ప్రకుర్వంతు ముదాన్వితాః ॥

ఇతి ప్రార్థయేత్

కుండ సంస్కారము

మంటపస్య ఈశాన్యాం ద్విహస్తమాత్రం త్రిమేఖల కుండం ఖాత్వా తతః కుండాంతిక మేత్య -

పృథివ్యాః = ప్రతిష్ఠాంగత్వేన హవనం కర్తుం కుండోపరిలేపనాది సంస్కారం అగ్ని ప్రతిష్ఠాపనం కరిష్యే ॥

కుండం గోమయేనోపలిప్య ॥ శన్నోదేవీతి ప్రోక్ష్య ॥ ఉల్లిఖ్య ॥ ఉపరి మేఖలాయాం శ్వేత వర్ణాలంకృతాయాం॥ ఇదం విష్ణురితి విష్ణుమావాహ్య ॥ఇదం విష్ణు = సురే విష్ణుం సాంగం = ఉపరి మేఖలాయాం విష్ణు మావాహయామి ॥ మధ్య మేఖలాయాం రక్త వర్ణాలంకృతాయాం బహ్మ జజ్ఞానమితి బ్రహ్మాణ మావాహ్య బ్రహ్మజజ్ఞాన = వివః బ్రహ్మాణం సాంగం = బ్రహ్మాణ మావాహయామి ॥ అథో మేఖలాయాం నీలవర్ణాలంకృతాయాం ॥ కద్రుద్రాయేతి రుద్రమావాహ్య ॥ కద్రుద్రాయ = హృదే రుద్రం = యామి యోన్యాం రక్త వర్ణాలంకృతాయాం గౌరీమిమాయేతి గౌరీమావాహ్య ॥

నాభ్యా ఆసీదితి నాభ్యాం ఆకాశమావాహ్య ॥ నాభ్యా ఆసీదంతరిక్షగ్ం ॥ శీర్ష్ణో ద్యౌస్స మవర్తత ॥ పద్భ్యాం భూమిర్దిశ శ్శ్రోత్రాత్॥ తథాలోకాగ్ం అకల్పయన్ ఇతి ఆకాశమావాహ్య॥ కంఠే నీలగ్రీవా ఇతి నీలకంఠమావాహ్య॥ నీలగ్రీవాశ్శితికం

ఠాశ్శర్వా అధః క్షమాచరాః ॥ నీలగ్రీవాశ్శితికంఠా దివగ్ం రుద్రా ఉపశ్రితాః ॥ ఇతి కంఠే రుద్రమావాహ్య కుండం హరిద్రాఖండయుక్తం సూత్రేణ త్రిరావేష్ట్య ఆవాహితదేవతా పూజాంకృత్వా - ప్రార్థయేత్ ॥

యే యే కుండ స్థితా దేవాః కుండాగ్రే యాశ్చ దేవతాః ॥
బుద్ధిం యచ్ఛంతు తే సర్వే కర్మ సిద్ధిం ముదాన్వితాః॥
హే కుండ తవ నిర్మాణం యథా మతి మయా కృతమ్ ॥
కృపయా భవ సంపూర్ణం కురు సిద్ధిం నమో స్తుతే ॥ ఇతి సంప్రార్థ్య

యత్రాగ్నీత్యాది ఇధ్మ ప్రక్షేపణాంతే - బ్రహ్మన్ ఇధ్మానాధాస్యే॥ ఆధత్స్వ - తతః అస్యాగ్నేః పంచదశ సంస్కారహోమం కరిష్యే ॥

అస్యాగ్నేః - గర్భాధాన -పుంసవన - సీమంత - ఉన్నయన - జాతకర్మ - నామకరణ ఉపనిష్క్రమణ అన్న ప్రాశన - చౌల- ఉపనయన- ప్రాజాపత్య - సౌమ్య - ఆగ్నేయ - గోదాన వ్రత - సమావర్తన - వివాహ సంస్కారాన్ సంపాదయామి ॥ నమః స్వాహా ॥ ఇత్యాజ్యాహుతిః హుత్వా ॥ స్రువేణాజ్య మాదయేత్యాది ఆఘారాదీన్ కుర్యాత్

అరణి లక్షణము

అశ్వత్థోయ శ్శమీగర్భః ప్రశస్తో రసముద్భవః ॥
తస్యయా ప్రాజ్మ్ముఖీ శాఖా ఉదీచీ చోర్ధ్వ గామివా ॥
అరణీతన్మయా జ్ఞేయా తన్మధ్యే చోత్తరారణిః ॥

తదలాభే అశ్వత్థాదేవ అరణిప్రమాణం చతుర్వింశత్యంగుళోదీర్ఘః విస్తారేణ షడంగుళీ॥ చతురంగుళముత్సేధో అరణీయాజ్ఞికైస్మృతా ॥ మూలాదష్టాంగుళీం త్యక్త్వా అగ్రాచ్చద్వాదశాంగులమ్ ॥

అంతరం దేవయోనిస్స్యాత్ తత్ర మధ్యో హుతాశనః ॥
తత్రయో జాతవహ్నిః స కళ్యాణకృదుచ్యతే॥ ఏతల్లక్షణమరణీం సంపాద్య॥

మథనాగ్ని ర్వా

పృథివ్యాః = ప్రతిష్ఠాకర్మణి హోమార్థం అగ్నిమథనం కరిష్యే॥ శమీగర్భ స్యాశ్వత్థస్యా

అరణీఆహరతి ॥ (విధ్యుక్తఅరణింసంపాద్య)
అథ బ్రహ్మా అధరారణిం యజమానాయ దద్యాత్ ॥ శన్నోదేవీరితి భూమిం ప్రోక్ష్య స్యోనాపృథివీత్యభిమంత్ర్య యేన దేవా ఇతి - రంగవల్లీం కృత్వా ॥ దర్భా నాస్తీర్య దేవస్యత్వేతి కృష్ణాజినమాదాయ ॥ అవధూతగ్ం రక్షోవధేతా అరాతయః ॥ ఇత్యవధూయ ॥ ఆదిత్యాస్త్వగస్యిప్రతిత్వా పృథివీవేత్ ఇతి కృష్ణాజినం ఉత్తరతో ఆస్తీర్య జ్ఞాతోయదగ్నే భువనావ్యఖ్యం పశున్నగోపాఇర్యః పరిజ్మా ॥ వైశ్వానర బ్రహ్మణేవింద గాతుం యూయం పాతస్వస్తిభిస్సదానః ॥ ఇతి ప్రదక్షిణం కృత్వా అగ్న్యాయతనదేశే ద్వాదశాంగుళం శంకుం నిధాయ ॥ ఉర్వస్యసి॥ కృష్ణాజినే అధరారణీం నిధాయ పురూరవాః ॥ ఉత్తరారణీం ॥ దేవోవాగ్ం సవితామధ్వానక్తు ఆజ్యస్థాల్యాభిలేంజ్య శంకుంరజ్జునావేష్ట్య ॥ గాయత్రం చందోను ప్రజాయస్వ ప్రథమమ్ ॥ త్రైష్టుభం ఛందోనుప్రజాయస్వ ద్వితీయం జాతగం చందోనుప్రజాయస్వ తృతియ్యం తతోయధాప్రాశు వదతి ॥ యధాఅగ్న్యుత్పత్తిః ॥ ఉద్యత్సురశ్మిషు అగ్నిందృఢీకృత్య ఉపావరోహ =ణేఅగ్ని మనుమంత్ర్య ॥ ఓం ఇతః ప్రథమంజజ్ఞే అగ్ని స్వాదోయనైరధిజాతవేదాః॥ సగాయత్ర్యా త్రిష్టుభాజగత్యా దేవేభ్యో హవ్యం వహనుః ప్రజానన్ ఇతి ప్రార్థ్య ॥ అత్ర చతుర్థోత్పాన్ యజమానం వాచయతి ॥ చిత్తి స్రుక్ = సూర్యంతేచక్షుః = మహోహవిర్హోతా ॥ పృథివీహోతా = ॥ జాతమభిమంత్ర్య ॥ జాతే యజమానో వరం దదాతి ॥ ప్రజాపతే స్త్వా ప్రాణే నాభిః ప్రాణిసిపూష్ణః ॥ పోషేణ మహీందీర్ఘాయుత్వా యశతశారదాయ ॥ శతగ్ం శరద్భ్య ఆయుషే వర్చసే బలాయ ॥ జాతమధ్వర్యురంజలినా గృహ్య ॥ సంస్కృతే కుండే భూర్భువస్సువరో మితి నిదధ్యాత్॥ ఇత్యేకః పక్షః॥ అథవా శ్రోత్రియాగారాత్ మహానసాత్ బహ్వన్నపాకాద్వా అగ్నిం సంపాదయేత్-ఏతదేవముఖ్యః ॥ పూజాం కృత్వా యత్రా గ్నీత్యాది = నైరృత్యాందర్భముత్సృజేత్ ఇత్యంతం కృత్వా ॥ కుండం వస్త్రేణా చ్ఛాద్య ॥ బ్రహ్మణా సహ వేద ఘోషైః మంగళవాద్య పురస్సరం బహుయాజినో బ్రాహ్మణస్య గృహాత్ బహ్వన్న పాకాత్ బ్రాహ్మణ మాహానసాద్వా స్థాల్యామగ్నిం గృహీత్వా కుండాంతికమేత్య ప్రచ్ఛాదనవస్త్ర మపాకృత్యా ॥ ప్రాఙ్ముఖ

ఉపవిశ్య ॥ భూర్భువస్సువరోమితి ఆత్మాభిముఖమగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య ॥ అగ్న్యానయనపాత్రే అక్షతో దకం నినియ్య అగ్న్యానీతాన్ కుంకుమతాం బూలాన్ దత్వా సంతోషయేత్ ॥ అగ్నిమిధ్వాగ్నేరిత్యాది=ముఖాహుతి పర్యంతం కృత్వా॥ స్విష్టకృదర్థం నిధాయ హవనం కుర్యాత్ గణానా●ంత్వా ॥ శక్తిః చేత్ విశేషాధివాసానంతరమేవ జలాధివాసాని

జలాధివాసము

పృథివ్యాః = శ్రీమద= ప్రతిష్ఠాంగత్వేన స్థూల శరీరసంసిద్ధ్యర్థం జలాధివాసం కరిష్యే ॥ ప్రథమతః గోమూత్రేణ ప్రతిమాం ప్రక్షాళ్య ॥ తైలలేపనం కృత్వా ॥ మాషపిష్టేనోద్వర్తనం కృత్వా ॥ మూర్తీనుష్ణోదకేన స్నాపయత్వా ॥ తతః అన్యత్ర అద్భిరభ్యుక్ష్య రంగవల్లీం కృత్వా ఏకం విస్తృత కలశం సంస్థాప్య ॥ తీర్థోదకేనా పూర్య ॥ గంధపుష్పాక్షతైరభ్యర్చ్య॥ కర్పూరాగరు చందనాద్యై రాలోడ్య ॥ దూర్వాగ్రతులసీ దళ కుశాన్నిక్షిప్య ॥ దేవం పురూష సూక్తేన అభిషిచ్య పాత్రస్థోదకేన వీశే ప్రతిష్ఠాప్య॥ ప్రణవేనాభిమంత్ర్య॥ ప్రాణదా అపానదావ్యాన దాశ్చక్షుర్దావర్చోదావరివోదాః ॥ అన్యంతే అస్మత్త పంతు హేతయః పావకో అస్మభ్యగ్ం శివో భవ ॥ రుద్రసూక్తేన మూలమంత్రేణ వా అర్ఘ్య పాద్యాది నైవేద్యాంతం సంపూజ్య ॥

నమస్తే స్తు సురాధీశ ప్రతిమాయాం స్థిరో భవ ॥

ప్రకాశయ ప్రతిష్ఠాంత్వం ధాత్రేతుభ్యం నమోనమః ॥

హర మత్సర్వదోషాఘాన్ ప్రసన్నో మే పరాభవ ॥ ఇతి సంప్రార్థ్య॥ రుద్రగాయత్ర్యా శివమష్టోత్తరశతం అష్టావింశతి వారం వా అభిమంత్ర్య ॥ తతః దేవస్య దక్షిణహస్తే కంకణం బధ్నీయాత్ ॥ఏవం సర్వేషాం కంకణ బంధనం కృత్వా ॥ విశ్వేత్తాతేతి దేవస్య ॥ బృహత్సామేతి దేవ్యాః ॥ దేవాన్ ప్రాగుదగ్వా శిరసాన్ శాయయేత్ ॥ తతః సృష్టిసంహారక్రమేణ ధ్యాయేత్॥ తస్మాద్వాఏతస్మాదాత్మన ఆకాశస్సంభూతః ఆకాశాద్వాయుః ॥ వాయోరగ్నిః ॥ అగ్నేరాపః ॥ అద్భ్యః పృథివీ ॥ పృథివ్యా ఓషధయః॥ ఓషధీభ్యో అన్నం॥ అన్నా త్పురుషః॥ స వా ఏష పురుషో న్నరసమయః॥

ఇతి సృష్టిక్రమః ॥పృథివ్యా పస్తేజోవాయురాకాశాత్ ॥ ఇతి సహ్మారక్రమః ॥ ఇతి ధ్యాత్వా ॥ పలాశ ఔదుంబర అశ్వత్థప్లక్షదళై స్సహ అహతవస్త్రేణాచ్ఛాద్య ॥ మూర్థాది పాదపర్యంతం సంవేష్ట్య ॥ స్వస్తిన ఇంద్ర ఇతి జలం క్షీర సముద్రం ధ్యాత్వా ॥

స్వస్తి న ఇంద్రో వృద్ధశ్రవాః ॥ స్వస్తినః పూషా విశ్వ వేదాః ॥ స్వస్తి నస్తా ర్క్ష్యోఅరిష్టనేమిః ॥ స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు ॥ దేవం ప్రాగుదగ్వా శిరసం జలే శాయయిత్వా ॥ శివా నశ్శం తమా భవ సుమృడీకా సరస్వతీ ॥ మాతే వ్యోమ సందృశి ॥ ప్రతిష్ఠాసి ప్రతిష్ఠాస్స భూయాద్యోస్మాన్ద్వేష్టి యం చ వయం ద్విష్మః ॥ శివాన శ్శంతమా భవ సుమృడీకా సరస్వతీ ॥ మాతేవ్యోమసందృశి ॥ ఇతి జపేత్ ఇమంమేవరుణ ॥ తత్త్వాయామి ॥ త్వన్నో అగ్నే ॥ ఆపోవా ఇదగ్ం సర్వం ॥ వవమానస్సువర్జనమ్॥ ఇతి మంత్రైర్జలే అధివాసయేత్ ॥ అధివాసాంగషోడశోపచారైరభ్యర్చ్య ॥

అష్టదిక్షు కలశాన్ సంస్థాప్య ఇంద్రాదీనావాహ్య॥ సంపూజ్య॥ తస్మిన్దినేయజమానః జితేంద్రి యస్సన్ ఉపవాసం కుర్యాత్॥ రక్షణార్థం ద్వారపాలాన్ నిక్షిపేత్॥ రాత్రౌ స్వగృహ్యోక్తప్రకారేణ అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య త్రిమేఖలకుండే చరు ఆజ్యేన తత్తన్మూలమంత్రేణ జలాధివాసాంగహోమం కృత్వా హోమశేషం సమాపయేత్, తతః పరేద్యుః ప్రాతరాహ్నికపూర్వకం ఋత్విజో యజమానః జల సమీపం గత్వా దండవత్ప్రణమేత్ ॥ ఉత్తిష్ఠ బ్రహ్మణస్పతే దేవ యంతస్త్వేమహే ॥

ఉపప్రయంతుమరుతస్సుదానవః ॥ ఇంద్రప్రాశూర్భవాసచా ॥ ఇతి దేవముత్థాప్య లోకపాలాన్ కలశాన్ నోద్వాసయేత్॥ కంకణాన్ విసృజేత్॥ దేవం మహాకుంభోదకేన కలశోదకేన స్నాపయిత్వా ॥ షోడశోపచారైరభ్యర్చ్య దేవం శిబికాయమారోప్య మంగళ వాద్యైస్సహ శనైః దేవాలయం త్రిః ప్రదక్షిణీకృత్య మంటపం ప్రవిశేత్ ॥ దేవం సంస్థాప్య నీరాజనం దద్యాత్ ॥ ఇతి జలాధివాసః॥

క్రౌర్యాదిదోషనివృత్తిస్సుముఖీకరణంచ-అంభస్యేత్యనువాకం తజ్జలం స్పృష్ట్వా జపేత్ ఏకరాత్రం త్రిరాత్రం-మాసద్వయం వా (పై) అనువాకాభిమంత్రణమ్ ॥

ధాన్యాధివాసము

పృథివ్యాః = శ్రీమద=ప్రతిష్ఠాంగత్వేన సూక్ష్మ శరీరసంసిద్ధ్యర్థం ధాన్యాధివాసం కరిష్యే॥ మంటపే దక్షిణతః పుణ్యాహం వాచయిత్వా వేదిం గోమయేనోపలిప్య ॥ వేద్యాం స్వస్తిక శంఖ చక్ర పద్మాంకాని విరచ్య ॥ రంగవల్యా అలంకారం కుర్యాత్ తత్ర వేదిం గంధాదినా సంపూజ్య ॥ తదుపరి ధాన్యరాశిం నిధాయ, తదుపరి తండులానాస్తీర్య, తదుపరి తదర్థం తిలాన్ వికీర్య, తదుపరి ముద్గానాపూర్య ॥ తదుపరి పద్మం విలిఖ్య, తదుపరి శ్వేతరత్న కంబలమాస్తీర్య ॥ తదుపరి సూక్ష్మ వస్త్రద్వయ మాస్తీర్య, తదుపరి శయనయోగ్య వస్త్రాణి పరిధాయ, తతోవ్యాఘ్రచర్మాస్తీర్య ॥ తదుపరి శిరోపధానం నిధాయ ॥ శయ్యాం గంధపుష్పాక్షతై స్సంపూజ్య ॥ శయనస్య ప్రాగాది అష్టకలశాన్ సంస్థాప్య ॥ కూర్చరత్న సహితాన్ కృత్వా ॥ పూర్వకలశే ఆది వరాహ మావాహయామి ॥ దక్షిణకలశే నారసిహ్మమావాహయామి ॥ పశ్చిమ కలశే లక్ష్మీధరమావాహయామి ఉత్తర కలశే హయగ్రీవమావాహయామి ॥ ఆగ్నేయ కలశేజామదగ్నిమావాహయామి ॥ నైరృతి కలశే కాకుస్థమావాహయామి ॥ వాయవ్య కలశే వామనమావాహయామి ॥ ఈశాన కలశే వామదేవమావాహయామి ॥ ఏతాన్ పూజయేత్ ॥ కుండే మూలమంత్రేణ అష్టోత్తర శతమాజ్యాహుతీర్జుహుయాత్॥ యాజాత ఓషధయ ఇతి శాయయిత్వా మూలమంత్రేణ దేవం ప్రాగుదగ్వాశిరసం శాయయిత్వా రుద్రసూక్త శాంతిసూక్తాని పఠేత్ ॥

ఓం కృణుష్వ పాజః ప్రసితిన్న పృథ్వీంయాహిరాజేవామవాగ్ం ఇభేన ॥ తృష్వీమను ప్రసితిద్రూణానోస్తాసివిధ్యరక్షసస్త పిష్ఠైః ॥

త్రాతారమింద్రమవితారమింద్రగ్ం హవే హవే సుహవగ్ం శూరమింద్రమ్ ॥ హువేనుశక్రం పురుహూతమింద్రగ్గ్ స్వస్తినో మఘవా ధాత్వింద్రః ॥

యత ఇంద్ర భయామహేతతో నో అభయం కృధి ॥ మఘవన్ఛగ్ధి తవ తన్న ఊతయే విద్విషో విమృధో జహి॥ స్వస్తిదావిశస్పతిర్వృత్రహా విమృధో వశీ॥ వృషేంద్రః పురఏతు న స్వస్తిదా అభయంకరః ॥

ఆభిర్గీర్భిర్య దతోన ఊన మాప్యాయయ హరివో వర్ధమానః ॥ యదా స్తోతృభ్యో మహ గోత్రాబ్రుజాసి భూయిష్ఠభాజో అథ తే స్యామ ॥

యేదేవాః పురస్సదోగ్నినేత్రారక్షోహణస్తే నః పాంతు తే నో వంతు తేభ్యో నమస్తేభ్యస్స్వాహా ॥

అగ్నిరాయుష్మాన్సవనస్పతి భిరాయుష్మాన్తే నత్వాయుషాయుష్మన్తం కరోమి ॥ సోమ ఆయుష్మాన్స ఓషధీభిరాయుష్మాన్తేన త్వాయుషాయుష్మంతం కరోమి యజ్ఞాయుష్మాన్సదక్షిణాభిరాయష్మాన్తే నత్వాయుషాయుష్మంతం కరోమి ॥ దేవా ఆయుష్మన్తస్తే మృతేనాయుష్మన్తస్తేనత్వాయుషాయుష్మన్తం కరోమి ॥ బ్రహ్మాయుష్మత్తద్బ్రాహ్మణైరాయుష్మన్తస్తేన త్వాయుషాయుష్మన్తం కరోమి ॥

యా జాతా ఓషధయో ॥ నవో నవోతి భవతి ॥ తచ్ఛంయోరా వృ॥ గణానాంత్వా॥ అర్యమాయాతి ॥ వయగ్ం సోమవ్రతే తవ॥ మనస్తనూషి బిభ్రతః॥ ప్రజావంతో అశీమహి॥ ఇంద్రాణీ దేవీ సుభగా సుపత్నీ ॥ నమో అస్తు సర్పేభ్యో = నమః ॥ అపాం యోద్ర వణేరసః తమహమస్మా ఆ[illegible]ప్యాయణాయ కృష్యై ప్రజననాయగృహ్ణామి॥ శం చ మే మయశ్చ మే ॥ నమో బ్రహ్మణే నమో అస్త్వగ్నయే నమః పృథివ్యై నమ ఓషధీభ్యః ॥ నమో వాచే నమో వాచస్పతయే నమో విష్ణవే బృహతే కరోమి ॥

ఇతి శాంతి సూక్తాని పఠిత్వా॥ అస్మిన్దినే యజమానః రాత్రౌ జాగరణం కుర్యాత్ పరేద్యుః ప్రాతరాహ్నికం కృత్వా ఋత్విగ్భిస్సహ యజమానః దేవసమీపం గత్వా ఉత్తిష్ఠ బ్రహ్మణస్పతే దేవయన్తస్త్వే మహే ॥ ఉపప్రయంతు మరుతస్సుదానవః ॥ ఇంద్రప్రాశూర్భవాసచా ॥ ఇతి దేవ ముత్థాప్య మూలమంత్రేణ బింబమాదాయ శాకునమన్త్రైస్సహ స్నానవేద్యాం ఔదుంబరపీఠే నిధాయ ॥ కలశోదకేన స్నపయిత్వా॥ నదీమృ త్తికామాదాయ ॥ మృత్తికేహన మే పాపం ఇతి బింబస్య లేపనం కృత్వా॥ మూలమంత్రేణ గంధోదక స్నానం కారయిత్వా ॥ గంధాది పూజాం నిర్వర్త్య ॥ నీరాజనం కుర్యాత్ ॥

ఇతి ధాన్యాధివాసః

శయ్యాధివాసము

పృథివ్యాః = శ్రీమ= ప్రతిష్ఠాంగత్వేన పంచకోశత్వ కారణశరీర సంసిద్ధ్యర్థం శయ్యాధివాసం కరిష్యే॥ అధివాసాంగకర్మణః పుణ్యాహవాచనంకృత్వా॥ స్యోనా పృథివీతి పృథ్వీ మభిమంత్ర్య ॥ భూమిం గోమయేనోపలిప్య॥ రంగవల్యాదిభిరలంకృత్వా భూమ్యాం సోపధానాం సతూలికాం సవస్త్రాం సకంబలాం కాశ్మీర్యాదియుతాం సకలోపస్కరాం శయ్యాంనిర్మాయ॥ తత్ర పంచమహాభూతాని-పంచకర్మేంద్రియాణి పంచజ్ఞానేంద్రియాణి-షట్గుణాన్- అంతఃకరణ చతుష్టయమ్-ఇతి పంచవింశతి తత్త్వాన్విన్యసేత్॥ శయ్యావామభాగే తాన్యక్షతైరావాహయేత్॥

పృథివ్యై నమః- పృథివీతత్త్వమావాహయామి। ఇతి సర్వత్ర॥ అద్భ్యోనమః- ఆపస్తత్త్వ=మి॥ అగ్నయేనమః= అగ్నితత్త్వ॥ వాయవేనమః= వాయుతత్త్వ=మి॥ ఆకాశాయ నమః= ఆకాశతత్త్వమా॥ కామాయ నమః॥ క్రోధాయ నమః॥ లోభాయ నమః॥ మోహాయ నమః॥ మదాయ నమః॥ మత్సరాయ నమః॥

వాగింద్రియాయ నమః	=	వాగింద్రియతత్త్వమావాహయామి॥
వాయ్వింద్రియాయ నమః	=	వాయ్వింద్రియతత్త్వమావాహయామి॥
ఉపస్థేంద్రియాయ నమః	=	ఉపస్థేంద్రియతత్త్వమావాహయామి॥
త్వగింద్రియాయ నమః	=	త్వగింద్రియతత్త్వమావాహయామి॥
చక్షురింద్రియాయ నమః	=	చక్షురింద్రియతత్త్వమావాహయామి॥
శ్రోత్రేంద్రియాయ నమః	=	శ్రోత్రేంద్రియతత్త్వమావాహయామి॥
జిహ్వేంద్రియాయ నమః	=	జిహ్వేంద్రియతత్త్వమావాహయామి॥
ఘ్రాణేంద్రియాయ నమః	=	ఘ్రాణేంద్రియతత్త్వమావాహయామి॥
మనఇంద్రియాయ నమః	=	మనఇంద్రియతత్త్వమావాహయామి॥
బుద్ధీంద్రియాయ నమః	=	బుద్ధీంద్రియతత్త్వమావాహయామి॥
చిత్తేంద్రియాయ నమః	=	చిత్తేంద్రియతత్త్వమావాహయామి॥
అహంకారాయ నమః	=	అహంకారతత్త్వమావాహయామి॥

ఇత్యావాహ్య తతః షోడశ తత్త్వన్యాసానపి కుర్యాత్॥

తతః ప్రతిమా సమీపమాగత్య స్వస్తివాచన పూర్వకం తస్యాం శయ్యాయాం మూలమంత్రేణ పూర్వ శిరసం దేవం శాయయిత్వా త్రిభిః పట్టదుకూలాది స్వచ్ఛవసనైః దేవ మాచ్ఛాద్య మండల శయ్యయోరంతరాళే న గంతవ్యమితి ఉచ్చైః ప్రేశయేత్ ॥ ఏవం శయ్యాధివాసం విధాయ భూమావేవ శిరః ప్రదేశే వస్త్రేణాలంకృతంనిద్రాకలశం సజలం ప్రతిష్ఠాప్య తండులోపరి అభ్యర్చ్య

వాసుదేవం నమస్కృత్య నిద్రామావాహయామ్యహమ్॥
మోహినీం సర్వభూతానాం మనోవిభ్రమకారిణీమ్ ॥
ఏహి సావిత్రి మూర్తిస్త్వాం చక్షుర్భ్యాం జ్ఞానగోచరే ।
విశ నాసా పుటే దేవీ కంఠే చోత్కంఠితా భవ ॥

ఇతి నిద్రామావాహ్య సంపూజ్య విష్ణోః సంకర్షణాదిద్వాదశనామభిః ఆవాహనహోమశ్చ విష్ణోర్నుకం ఇదం విష్ణురితి ॥ తతః రాత్రి సూక్తం పఠేత్ ॥

ఓంరాత్రీర్వ్యఖ్యదాయతీ పురుత్రాదేవ్య క్షభిః విశ్వా అధి శ్రియోధిత॥ఓర్వప్రాఅమర్త్యానివతో దేవ్యు ద్వతః ॥ జ్యోతిషి బాధతే తమః॥ నిరుస్వసారమస్కృతోషసందేవ్యాయతీ॥ ఆపేదుహాసతేనమః॥ సానోఅద్యయస్యావయస్నితై యామన్నవిక్ష్మహి ॥ వృక్షేన వసతిం వయః॥ నిగ్రామాసో అవిక్షత నిపద్వంతోనిపక్షిణః॥ నిశ్యే సాసశ్చిదర్థినః॥ యావయావృక్యం వృకంయయవస్తేనమూర్మ్యై॥ అథానస్సు తరా భవ॥ ఉపమ్మాపేపిశత్తమః॥ కృష్ణంవ్యక్తమస్థిత॥ ఉషరుణ్వేవయా తయా ॥ 2 ॥ ఉపతేగా ఇవాకరమ్ వృణీష్వ దుహితర్దివః ॥ రాత్రిస్తోమం నిజగ్యుషే ॥ ఇతి రాత్రిసూక్తం పఠిత్వా ॥

గీతనృత్య వాద్యైః స్తోత్రైశ్చ సుఖశాయీ భవేతి, సంప్రార్థ్య దక్షిణపార్శ్వే ఛత్రమ్ ॥ చరణదేశే పాదుకే ॥ వ్యజనమ్ ॥ పార్శ్వయోః శాంతి కుంభే ॥ ఆసన దర్పణ ఘంటా భక్ష్య భోజ్య జలపాత్ర పానీయాని-నాగవల్లీ పేటికా, ఫలాని జాజిఫలాని సుగంధతైలాదీని మాంగలిక ద్రవ్యాణి - (అత్తరు -పన్నీరు -కాటుక -బొట్టు -పౌడరు-గాజులు - దువ్వెనలు-ఏలకులు -లవంగాలు -బాగాలు -మిఠాయి - తమలపాకులు - కుంకుమపూవు మొదలగుని మాంగలికములు) నిక్షిప్య ॥

భూతేభ్యో భస్మ॥ అష్టకలశాన్నిధాయ॥ ఇంద్రాదీనావాహ్య విష్ణుశ్చేత్ ॥విష్ణుం - మధుసూదనం తివిక్రమం - వామనం - శ్రీధరం - హృషీకేశం -పద్మనాభం- దామోదరం- ఇత్యష్టకలశేషు ఆవాహ్య పూజయేత్ ॥

శైవే ॥ నమశ్శంభవేతి శయ్యాయాం నివేశ్య అష్టౌ కలశాన్ సంస్థాప్య ప్రతికలశే- పూర్వాది-భవం-శర్వం పశుపతిం -ఈశానం, విదిక్షు-రుద్రం-ఉగ్రం భీమం మహాంతం ఆవాహ్య పూజయేత్॥

ప్రతికలశే కలశార్చనం కృత్వా ॥ దర్భైః ప్రజ్వలితైః ప్రాకార త్రయం కృత్వా ॥ మండ పాద్బహిర్నిర్గ॥ ॥ప్రతిదిశం లోకపాలేభ్యో బల్యంతకర్మవిధేయమ్ ॥ భూతేభ్యః త్ర్యంబకమితిబలిమంత్రః॥ పూర్వదిగ్వాసిభ్యః దిక్పతి దిగ్భూతాధిపతి- దిక్-రుద్రదిక్- క్షేత్రపాలేభ్యో నమః ఇత్యేవం ప్రతిదిశమ్ ॥

తత ఆచమ్య ॥కుండసమీపం గత్వా॥ పృథివ్యాః= త్వేన శయ్యాధివాసాంగహోమం కరిష్యే॥ మూలమంత్రేణ అష్టోత్తర శతం హుత్వా॥ శక్తిశ్చేత్॥ పరాయై మహాకాళ్యాత్మనే నమస్స్వాహా॥ పరాయ విష్ణ్వాత్మనే స్వాహా॥ ఇతిహుత్వా ॥

పృథివ్యాః= త్వేన మూర్తేః సర్వాంగ పరిపూర్ణత్వ సిద్ధ్యర్థం తత్త్వహోమం కరిష్యే॥ ప్రతిమంత్రం ద్వాదశ సంఖ్యయా తత్తన్నామ్నా చతుర్థ్యంతేన తిల- యవ- పంచామృతేన జుహుయాత్ ॥ స్వాహాంతే సంపాతాజ్యం సంపాదయేత్ ॥

ఓంపృథివీతత్త్వాయ స్వాహా ॥ పృథివీ తత్త్వాయేదమ్ ॥ సర్వత్ర॥ ఆపస్తత్త్వాయ స్వాహా ॥ తేజస్తత్త్వాయస్వాహా ॥
వాయుతత్త్వాయ స్వాహా ॥ ఆకాశతత్త్వాయ స్వాహా ॥
మన స్తత్త్వాయ స్వాహా ॥ । బుద్ధితత్త్వాయ స్వాహా ॥
చిత్త తత్త్వాయ స్వాహా ॥ అహంకారతత్త్వాయ స్వాహా ॥
శబ్ద తత్త్వాయ స్వాహా ॥ స్పర్శతత్త్వాయ స్వాహా ॥
రూపతత్త్వాయ స్వాహా ॥ రసతత్త్వాయ స్వాహా ॥
గంధ తత్త్వాయ స్వాహా ॥ త్వగింద్రియతత్త్వాయ స్వాహా ॥
చక్షురింద్రియ తత్త్వాయ స్వాహా ॥ శ్రోత్రేంద్రియ తత్త్వాయ స్వాహా ॥

జిహ్వేంద్రియ తత్త్వాయ స్వాహా ॥ ఘ్రాణేంద్రియ తత్త్వాయ స్వాహా ॥
వాగింద్రియ తత్త్వాయ స్వాహా ॥ పాణీంద్రియ తత్త్వాయ స్వాహా ॥
పాదేంద్రియ తత్త్వాయ స్వాహా ॥ పాయ్వింద్రియతత్త్వాయ స్వాహా ॥
సత్వ గుణ తత్త్వాయ స్వాహా ॥ రజోగుణ తత్త్వాయ స్వాహా ॥
తమోగుణ తత్త్వాయ స్వాహా ॥ ప్రాణాయ స్వాహా ॥
అపానాయ స్వాహా ॥ వ్యానాయ స్వాహా॥
ఉదానాయ స్వాహా ॥ సమానాయ స్వాహా ॥

(తతః షోడశ తత్త్వన్యాస హోమం చ కాలానుసారేణ కార్యమ్॥ తతః పురుష సూక్తేన ప్రత్యృచం హుత్వా ॥ సంపాతాజ్యేన పురుష సూక్తేన దేవస్య సర్వాంగాణి స్పృశేత్ ॥ పునః కద్రుద్రాయేతి దేవస్య మృత్తికాలేపనం కృత్వా ॥ బృహత్కలశే శుద్ధోదక మానీయ ॥ తదుదకే వమిత్యమృతబీజం లిఖిత్వా ధేనుముద్రాం ప్రదర్శ్య ॥ఆపోహిష్ఠామ ॥ హిరణ్య వర్ణాః ॥ ఆపోహ్యదగ్ం ॥ పవమానస్సువర్జనః॥ ఆపమాపామప సర్వాః ॥ యోపాం పుష్పం ॥ ఇత్యనువాకైః పురుష-దేవీ సూక్తేన చ స్నాపయిత్వా ॥ గంధాది పూజాం కృత్వా ॥ ప్రాణ ప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్ ॥ ప్రార్థయేత్ ॥

త్వం గతిస్సర్వ భూతానాం ప్రతిష్ఠా ఫలదా భవ ।
సంహర్తా చ త్వమేవాత్మా సుముఖో భవ హే ప్రభో ॥
ఇహ సన్నిహితో భూత్వా మాం పాలయ సురేశ్వర ॥

ఇతి ప్రార్థయేత్ ॥

ఇతిశయ్యాధి వాసః-

ప్రాసాద సంస్కారము, ఏకాశీతికలశస్నపనవిధి ॥

✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡
✡	9	✡	✡	2	✡	✡	3	✡
✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡
✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡
✡	8	✡	✡	1	✡	✡	4	✡
✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡
✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡
✡	7	✡	✡	6	✡	✡	5	✡
✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡	✡

పృథివ్యాః = గత్వేన ప్రాసాదసంస్కారం కరిష్యే ॥ ప్రాసాదసంస్కారాంగ విఘ్నేశ పూజాం స్వస్తి (కర్మణః) వాచనం కరిష్యే ॥ గణపతి పూజాం పుణ్యాహం కృత్వా ప్రాసాదో౽పి నూతనశ్చేత్ తస్యా వ్యధివాసనమ్ ॥ తత్ర ప్రాసాదాగ్రే ఏకాశీతి పదం మండలమక్షతైః కృత్వా ॥ తేషు సప్త ధాన్య పుంజాన్ కృత్వా ॥ జలపూర్ణానే కాశీతి కుంభానాహృత్య ॥ తత్ర నవనవకానాం మధ్యమంమధ్యమః ॥ కోష్ఠం జ్ఞాత్వా ॥ తేషునవకుంభాన్మధ్య పుర్వాదిక్రమేణ విన్యస్య ॥ మధ్య కుంభే - శమ్యు దుంబరాశ్వత్థ చంపకాశోక పలాశ ప్లక్ష న్యగ్రోధ కదంబ ఆమ్ర బిల్వార్జున వృక్ష సంభవం పల్లవద్వాదశకం సోమాయ వనస్పత్యం తర్గతాయ నమ ఇతి నిక్షిపేత్ తతః పద్మక రోచన దూర్వాంకురదర్భపుంజీల - శ్వేత పీత సర్షప- రక్త చందన సిత చందన - జాతీ కుసుమ కుందమందార వర్తకమితి దశకం పూర్వే॥ యవవ్రీహి తిల సువర్ణ రజిత సముద్రగామీ నదీమృత్తికా భూమ్య స్పృష్ట గోమయమితి సప్తక మాగ్నేయే॥ సహదేవ విష్ణుక్రాంత భృంగరాజ మహౌషధి

శమీ శతావరీ గుడూచీ శ్యామాకమిత్యష్టకం యామ్యే ॥ కదళీఫల నారికేళ బిల్వ నారంగ మాతులుంగ బదరీ ఆమలకమితి ఫలాష్టకం నైర్పతే ॥ మంత్రసాధితం పంచగవ్యం వారుణే॥ శమ్యుదుంబరాశ్వత్థ న్యగ్రోధ పలాశ కాషాయ పంచకం వాయవ్యే ॥ శంఖపుష్పీ సహదేవీ బలాశతావరీ కుమారీ గుడూచీ వచా వ్యాఘ్రీతి మూలాష్టకం సౌమ్యే - వల్మీకాది సప్తమృత్తికా ఈశానకుంభే నిధాయ ॥ హిరణ్య వర్ణాం హరిణీమితి మధ్య కుంభానభి మంత్ర్య ॥ శేషాన్ గంధోదక పూరితాన్ మధ్య మాదికలశానాం సమంతాత్పూర్వాదిక్రమేణ అష్టావిన్యస్య ॥ మూల మంత్రేణాభి మంత్ర్య ॥ సూత్రేణావేష్ట్య ॥ అంతర్బహిరధస్తాత్ ఊర్ధ్వంచ ప్రాసాదం పంచగవ్యేన ప్రోక్ష్య ॥ మూర్ధానం దివ ఇతి వల్మీక మృదావిలిప్య ॥ ఉధృతాసీతి ఈశానదిక్ స్థితేన మృత్తికాకుంభేన స్నాపయేత్ ॥ యజ్ఞాయజ్ఞావ ఇతి వాయవ్యేన కషాయకుంభేన స్నాపయేత్ ॥ పయః పృథివ్యామితి వారుణేన పంచగవ్య కుంభేన స్నాపయేత్ ॥ యాః ఫలినీరితి నైర్రుతి కుంభేన ఫలాష్టకతోయేన స్నాపయేత్ ॥ హగ్ం సశ్శుచిషదితి సౌమ్యాష్టమూలాష్టక కుంభతోయేన స్నాపయేత్ ॥ విష్ణోరరాటమసీతి పద్మకాది దశకపూర్వ కుంభతోయేన ॥ సోమంరాజానమితి - యవవ్రీహ్యాదిసప్త ఆగ్నేయకుంభోదకేన॥ విశ్వతశ్చక్షురితి సహదేవ్యష్ట కనిహితయామ్య కుంభోదకేన ॥ నమో అస్తు సర్పేభ్య ఇతి పల్లవద్వాదశకనిక్షిప్త మధ్యకుంభోదకేన స్నాపయేత్ ॥ ఇదమాపః ప్రవహతావద్యం చాన్నృతం చ యత్ ॥ యద్వాహమభిదుద్రుహానృతం యద్వాశే షేఅభీరుణమ్ ॥ ఇత్యష్టభిః పూర్వాదిక్రమేణ ప్రాసాదం స శిఖరం స్నాపయేత్ ॥ ఏకాశీతి కుంభా సంభవే గంధోదక పూరితేనైకేన కలశేన శుంధధ్వం దైవ్యాయకర్మణే దేవయజ్యాయై ఇతి స్నాపయిత్వా॥ సూత్రేణావేష్ట్య ॥ దేవరూపం ప్రాసాదం చింతయిత్వా ॥ పతాకాదినాశోభయిత్వా॥ గంధ మాల్యాదినా పూజయిత్వా ॥ తస్యాధస్తా ద్దేవం సంచింత్య ॥ సర్వరత్నోజ్జ్వలా కృతే ॥ యావచ్చంద్ర శ్చ సూర్యశ్చ తావదత్ర స్థిరోభవ ॥ ఇత్యధివాస్య పిండికావాహనపరివారదేవతానాం తత్తన్మంత్రైః ప్రత్యేకంఅష్టావింశతి సంఖ్యాకహోమంతిలైః కృత్వా ॥ మూలమంత్రేణ చర్వష్టోత్తర

శతం హుత్వా చతస్రోగాః విష్ణు గాయత్ర్యాదుగ్ధ్వా ॥ క్షీరేణ విష్ణుగాయత్ర్యా చరుగ్గ్ శ్రపయిత్వా॥ దేవాయ నివేద్య ద్వాదశ బ్రాహ్మణాన్భోజయిత్వా॥ విష్ణుర్మేత్రాయతామితి వదేత్ ॥ తతః ఆచార్యాయ ధేనూః దత్వా రాత్రౌ జాగరణం కుర్యాత్ ॥ ప్రాసాదధ్యానము 135 కమ్మలో

ఇతి ప్రాసాద సంస్కారః ॥ (మయూఖోక్తవిధినా.)

గర్త సంస్కారము

అస్తిచేత్ కూర్మశిలా బ్రహ్మశిలా-పిండికాస్థాపనం పత్రాంతర స్థిత విధినాస్థాపయత్వా - ....

పృథివ్యాః= త్వేన మూర్తి ప్రతిష్ఠాస్థానే గర్త సంస్కారం కరిష్యే ॥ గర్తం శన్నో దేవీతి అభిమంత్ర్య ॥ ప్రోక్ష్య ॥దేవతాస్థాపిత స్థానే అరత్ని మాత్రగర్తే మధ్యే సహిరత్నా నీతి పంచరత్నాని నిక్షిప్య॥ (ప్రవాళం మౌక్తికం నీలం పద్మరాగం చ పుష్యకమ్) యా జాతా ఓషధయ ఇతి సప్తధాన్యాని - (తిలమాషాది నిక్షిప్య) కుట్టి మాయాం సిహ్మాద్యాం ముద్గాశ్చ మే ఖల్వాశ్చ మే ఇతి చందనమ్ ॥ త్వరా ఖర్జూర ముస్తాచ శతౌషధిరితీరితాః ॥ ఓషధయస్సం వదంతే ఇతి శతౌషధీన్నిక్షిప్య ఓషధయ స్సంవదంతే సోమేన సహ రాజ్ఞా ॥ యస్మై కరోతి బ్రాహ్మణ స్తగ్ం రాజన్పారయామసి॥ పంచపల్లవాః న్యగ్రోధౌదుంబర ప్లక్ష అశ్వత్థ బిల్వ పల్లవాః ॥ అశ్వత్థేవో ఇతి నిక్షిప్య ॥ సప్తమృదః- గజాశ్వగోవృషాణాం చ నదీవల్మీక దేవక్షేత్రాణి ఉద్వృతాసీతి నిక్షిపేత్ ॥

ఉధృతాసి వరాహేణ = మృత్తికే ॥ అష్టగంధాః శ్రీఖండాగురు కస్తూరి కుంకుమం రక్తచందనమ్ ॥ కర్పూర రోచనమాంసి గంధాష్టకమిదం శృణు ॥ గంధద్వారామితి అష్టగంధాన్నిక్షిప్య ॥ హిరణ్య రూప ఇతి హిరణ్యం నిక్షిప్య ॥

పీఠపూజ

ఆధారశక్త్యై నమః ॥ మూల ప్రకృత్యై నమః ॥కూర్మాయ నమః॥ వరాహాయ నమః॥

శేషాయ నమః ॥ పృథివ్యై నమః ॥ క్షీరోదాయ నమః ॥ సప్తద్వీపేభ్యో నమః ॥
మధ్యే సిహ్మాసనాయ నమః ॥ పూర్వద్వారే ద్వారశ్రియై నమః ॥ జయాయై నమః
విజయాయై నమః ॥ గౌర్యై నమః ॥ ప్రబలాయ నమః ॥ గంగాయై నమః ॥
యమునాయై నమః ॥ పశ్చిమ ద్వారే ॥ ద్వారశ్రియై నమః ॥ భద్రాయై నమః
॥ సుభద్రాయై నమః ॥ చిచ్ఛక్త్యై నమః ॥ మాయాశక్త్యై నమః ॥ ఉత్తర ద్వారే
ద్వారశ్రియై నమః ॥ లజ్జాయై నమః ॥ శంఖాయ నమః॥ చండికాయై నమః॥
ప్రచండికాయై నమః ॥ ఇతి ద్వార పూజా॥

సిహ్మాసనప్రస్తరే ఆగ్నేయకోణమారభ్య॥ ధర్మాయనమః॥ జ్ఞానాయ నమః॥
వైరాగ్యాయ నమః॥ ఐశ్వర్యాయ నమః॥ అధర్మాయ- అజ్ఞానాయ-అవైరాగ్యాయ-
అనైశ్వర్యాయ- మధ్యే సత్వాయ నమః ॥ రజసే నమః ॥ తమసే నమః ॥
మాయాతత్వాయ నమః ॥ విద్యాతత్వాయ నమః ॥ కళాతత్వాయ నమః ॥
మూలాయ నమః ॥ కందాయ నమః ॥ నాళాయ నమః ॥ పద్మాయ నమః ॥
పద్మపత్రేభ్యో నమః ॥
కేసరేభ్యో నమః ॥ కర్ణికాయ నమః ॥ సూర్య మండలాయ నమః ॥
సూర్యమండలాధిపతయే బ్రహ్మణే నమః ॥ వహ్నిమండలాయ నమః ॥
వహ్నిమండలాధిపతయే రుద్రాయ నమః ॥ సోమమండలాయ నమః ॥
సోమమండలాధిపతయే విష్ణవే నమః ॥ ఆత్మనే నమః ॥ అంతరాత్మనే నమః ॥
పరమాత్మనే నమః ॥ విజ్ఞానాత్మనేనమః ॥ లక్ష్మ్యై నమః ॥ శ్రియై నమః ॥ శక్త్యై
నమః ॥ రత్యై నమః ॥ తుష్ట్యై నమః ॥ పుష్ట్యై నమః ॥ సూక్ష్మాయ నమః ॥
పూర్వాది లోకపాలేభ్యో నమః ॥ ఇతి పీఠపూజాంకుర్యాత్ ॥ ఆసనశక్తిభ్యో నమః॥
ఇత్యుక్త్వా- ఆచమ్య సర్వదేవ మయీశాని త్రైలోక్యాహ్లాదకారిణీ ॥ త్వాం
ప్రతిష్ఠాపయామ్యత్ర మందిరే విశ్వనిర్మితే॥ యావచ్చంద్రశ్చ సూర్యశ్చ
యావదేషా వసుంధరా॥ తావత్త్వం దేవ దేవేశ మందిరే స్మిన్ స్థిరో భవ॥
ఇతి ప్రార్థ్య॥ గర్తే మధ్యే రత్నాదీనిన్యసేత్ యథా = బాహ్య పరిధౌ
యవవ్రీహినిష్పావ-ప్రియంగు-తిల-నీవార-శాలి-సిద్ధార్థకాన్- వజ్ర-మౌక్తిక-

వైడూర్య-శంఖ-స్ఫటిక-పుష్యరాగ-చంద్రకాంత-ఇంద్రనీల-పద్మరాగ-
మనశ్శిలా-హరితాళ-అంజన-శ్యామాంజన-కాసీస-సౌరాష్ట్రి-రోచన గైరిక-
పారదాన్ ॥ సౌవర్ణ-రజత-తామ్ర-ఆయస-త్రపు-సీస- కాంస్య-ఆరకూట-
తీక్ష్ణలోహాని॥ శ్వేత రక్త చందన-అగరు- అర్జున-ఉశీర-వైష్ణవి-సహదేవీ-
లక్ష్మణం చ- ఇతి తత్ర॥ బీజా భావే యవాన్ ॥ రత్నానామభావే వజ్రమ్॥
ధాతూనామభావే హరితాళమ్ ॥ తామ్రాద్యభావే సువర్ణమ్ ॥ ఓషధీనామభావే
సహదేవమ్॥ ఇతి ఏవం న్యస్తానాం రత్నానాం దిక్పాలక మంత్రైః ఆలంబనం
కృత్వా॥ పృథ్వీ-మేరు-కూర్మ- వాహనాని సౌవర్ణాని ద్వారోన్ముఖాని పారదం చ
తస్మిన్గర్తమధ్యే నిధాయ ॥ గుగ్గులురసేన రత్నాదికం స్థిరీకృత్వా ॥
వస్త్రేణాచ్ఛాద్య ॥ కవచేనావకుంఠ్య॥ అస్త్రమంత్రేణ సంరక్ష్య॥ అస్త్రాయఫట్॥
గృహాయై ప్రతి=స్తుస్పృష్ట్వా ఇంద్రాదిభ్యో బలిం దత్వా ఆచామేత్ ॥

ఇతి గర్త సంస్కారః

ప్రాణావటే (క్రిందిచాలులో)

ఓం లం హంవజ్రాయుధాయ ఇంద్రమావాహయామి॥
ఓం హం రం దండాయుధాయ అగ్నిమావాహయామి॥
ఓం హం షం ఖడ్గాయుధాయ యమమావాహయామి॥
ఓం హం శం పాశాయుధాయ నిర్ఋతిమావాహయామి॥
ఓం హం వం అంకుశాయుధాయ వరుణమావాహయామి॥
ఓం హం యం గదాయుధాయ వాయుమావాహయామి॥
ఓం హం సం త్రిశూలాయుధాయ సోమమావాహయామి॥
ఓం హం ఈం చక్రాయుధాయ ఈశానమావాహయామి॥
పద్మాయుధమావాహయామి॥ భవం దేవమావాహయామి॥
శర్వం దేవమావాహయామి॥ రుద్రం దేవమావాహయామి॥
ఉగ్రం దేవమావాహయామి॥ భీమం దేవమావాహయామి॥
మహాన్తం దేవమావాహయామి॥ ఈశానం దేవమావాహయామి॥

పశుపతిం దేవమావాహయామి॥ ఇత్యావాహ్య, సద్యోజాతాది =
త్ర్యంబకం=పఠేత్ ॥ ఇతి ప్రాణావట సంస్కారః

మూర్తి ప్రతిష్ఠ

ఆచమ్య= శుభతిథౌ, శ్రీమత్=అంగత్వేన శ్రీఉమామహేశ్వర-రవి-విష్ణు-గణపతి-లేక శ్రీ సీతా రామ లక్ష్మణ హనుమన్మూర్తీనాం-అముక మూర్తీనాం ప్రతిష్ఠాంగ పూజాం కరిష్యే॥ దేవం అష్టకలశోదకేన రుద్ర సూక్త- పురుష సూక్త-నమో అస్తు సర్వేభ్యః- మూల మంత్రేణ అభిషిచ్య-సంపూజ్య-నీరాజనం దత్వా॥ దధి మధు సర్పిరేకపాత్రే నిక్షిప్య॥ ఏకవింశతి దర్భ పుంజీలైః మూర్తేః మూర్ధ్ని కళాక్షరాణి విలిఖేత్॥ త్ర్యంబకమితి విలిఖ్య పునః పఠేత్॥ జాతవేదసే సునవామ= త్యగ్నిః ॥ ఇతి శివలింగ శోధనం శుద్ధచిత్తేన కృత్వా॥
తామగ్నివర్ణాం= తరసేనమః॥ ప్రాణావటం పుణ్యా హోదకేన ప్రోక్ష్య విష్ణుర్యోనింకల్పయతీతి మంత్రేణేతి॥ అనంతరం శ్రీచక్రం రుద్రయంత్రాదీని న్యసేత్ (పై కి)
నవరత్నఖచితసిమ్హాసనే ఇంద్రాది దిక్షు వామదేవాది మనోన్మనాయ నమః
ఇత్యంతం క్రమాద్విన్యసేత్॥
వామ=జ్యేష్ఠ=శ్రేష్ఠా=రుద్రా=కాలా=కల=బల=బలప్ర=స్పర్వ=మనోన్మనాయ నమః ॥ తతో అనంతాసనం పూర్వం సింహాసనం ద్వితీయమ్॥ యోగాసనం తృతీయమ్॥ పద్మాసనం చతుర్థమ్॥ విమలాసనం పంచమమ్॥
పంచభూతాత్మక ఇమే ఇతి పీఠార్చనం కృత్వా॥ దేవం వస్త్రాది మంత్ర పుష్పాంతం పూజయిత్వా॥ ఉత్తిష్ఠబ్రహ్మణస్పతే దేవయంతస్త్వేమహే॥ ఉపప్రయంతుమరుతస్సుదానవః॥ఇంద్రప్రాశూర్భవా సచా ॥ ఇతి దేవముత్థాప్య॥ రథే ఉపవేశ్య॥ ప్రతిమాపురతో గురుః ॥ పృష్ఠతో యజమానః ॥ పార్శ్వతో మూర్తిపాః॥ ఏవం ప్రాసాదం ప్రదక్షిణీ కృత్య ॥ ప్రాసాదద్వార సంముఖం మూర్తిం కృత్వా ॥ అర్ఘ్యం దత్వా ॥ అంతః ప్రవేశనం కృత్వా ॥

తతస్సుముహూర్తే యంత్రం మూర్తిం చ ప్రతిష్ఠాప్య ॥
ప్రధాన పురుషోయావత్ యావచ్చంద్రదివాకరౌ॥ తావత్త్వ మనయా శక్త్యా యుక్తోత్రైవ స్థిరో భవ ॥ గృహో వై ప్రతి =ప్రతిష్ఠ ॥ ధృవంతే రాజా ఇతి మంత్రం పఠిత్వా ॥ యవం యవార్థం ఉత్త రాత్రితం ఈశానా శ్రితం వా దేవంగర్తే విధాయ ॥ గుడజీరకం నిక్షిపేత్ ॥ స్థిరో భవ ॥ వరదో భవ ॥ శాశ్వతో భవ ॥ గర్త మూర్త్యంతరాళం వాలుకాసీసకాదిభిః పూరయిత్వా పునర్న చాలయేత్ ॥ తతః విశ్వతశ్చక్షురుత విశ్వతో ముఖో విశ్వతో హస్త ఉతవిశ్వత స్పాత్ ॥ సంబాహుభ్యాంన మత సంపత త్రైర్ద్యావాపృథివీ జనయన్దేవ ఏకః ॥ రుద్ర సూక్తదేవతానామాని పఠిత్వా ॥ ప్రాతిష్ఠికాన్ మంత్రాన్ పఠేత్ ॥

ప్రాణప్రతిష్ఠ

షోడశన్యాసాన్ మూర్తౌ విన్యస్య ॥
అత్రైవ భూశుద్ధి- భూతశుద్ధి అంతర్మాతృకా బహిర్మాతృకాం కృత్వా ॥
ఆచమ్య =ప్రతిష్ఠాంగత్వేన-అస్యాం మూర్తౌ ప్రాణప్రతిష్ఠాం కరిష్యే ॥
ఓం అస్యశ్రీప్రాణప్రతిష్ఠామహామంత్రస్య -బ్రహ్మ-విష్ణు-మహేశ్వరా ఋషయః॥ ఋగ్యజుస్సామాధర్వాణశ్ఛందాంసి ॥ క్రియా వపుః ॥ ప్రాణ శక్తిః పరాదేవతా ॥ ఆం బీజం ॥ హ్రీం శక్తిః॥ క్రోం కీలకం ॥ దేవస్య ప్రాణ ప్రతిష్ఠా సిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః ॥
బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర ఋషిభ్యో నమః శిరసి ॥ ఋగ్యజుస్సామాధర్వాణశ్ఛందోభ్యో నమః ॥ ముఖే॥ ప్రాణ శక్తిః పరాదేవతాయై నమః హృదయే ॥
ఆం బీజాయ నమః గుహ్యే, క్రోం శక్త్యై నమః పాదయోః, ఓం అం కం ఖం గం ఘం ఙం. ఆం. ఓం. పృథివ్యాపస్తేజోవాయురాకాశాత్మనే - అంగుష్ఠాభ్యాం నమః = హృదయాయనమః. ఓం ఇం చం ఛం జం ఝం ఞం. ఈం ఓం, శబ్ద స్పర్శరూప రస గంధాత్మనే - తర్జనీభ్యాం నమః = శిరసే స్వాహా ఓం ఉం. టం ఠం డం ఢం ణం ఊం ఓం, శ్రోత్రత్వక్చక్షుర్జిహ్వా ఘ్రాణాత్మనే - మధ్యమాభ్యాం నమః = శిఖాయై వషట్, ఓం ఏం తం థం దం ధం నం ఐం ఓం, వాక్పాణి పాద పాయూపస్థాత్మనే - అనామికాభ్యాంనమః = కవచాయహుమ్. ఓం. భం ఫం. పం బం భం మం ఓం ఓం
వచనాదాన గమన విసర్గానందాత్మనే = కనిష్ఠికాభ్యాం నమః = నేత్రత్రయాయ వౌషట్.

ఓం అం యం రం లం వం శం షం సం హం ళం క్షం అః - మనో బుద్ధి చిత్తాహంకార విజ్ఞానాత్మనే కరతలకర పృష్ఠాభ్యాం నమః ॥అస్త్రాయ ఫట్ భూర్భు వస్సువరోమితి దిగ్బంధః ॥

ధ్యానము

రక్తాం భోధిస్థ పోతోల్ల సదరుణ సరోజాధిరూఢాకరాబ్జైః
పాశం కోదండ మిక్షూద్భవమణిగుణమప్యంకుశం పంచబాణాన్
బిభ్రాణా సృక్కపాలం త్రినయనవిలసత్పీనవక్షోరుహాఢ్యా
దేవీ బాలార్క వర్ణా భవతు సుఖకరీ ప్రాణ శక్తిః పరా నః ॥

దేవం హృదిస్పృష్ట్వా జపేత్ ॥

ఓం ఆం హ్రీం క్రోం యం రం లం వం శం షం సం హం ళం క్షం హం సః ఆం దేవస్య ప్రాణాః ఇహ ప్రాణాః-

ఓం ఆం హ్రీం క్రోం యం రం లం వం శం షం సం హం ళం క్షం హం సః- ఆం దేవ జీవ ఇహ స్థితః-

ఓం ఆం హ్రీం క్రోం యం రం లం వం శం షం సం హం ళం క్షం హం సః- ఆం శ్రీదేవస్య సర్వేంద్రియాణి- (అముకమూర్తనాం)

ఓం ఆం హ్రీం క్రోం యం రం లం వం శం షం సం హం ళం క్షం హం సః-ఆం వాఙ్మనః చక్షుః శ్రోత్ర జిహ్వా ఘ్రాణప్రాణ ఇహాగత్య స్వస్తయే సుఖం చిరం తిష్ఠంతు స్వాహా ॥

మూర్తేః హృది అంగుష్ఠం దత్వా జపేత్ ॥ తతః ప్రణవేన సంరుధ్య - సజీవం ధ్యాత్వా ॥ అమృతం వైప్రాణా అమృతమాపః ప్రాణానేవ యథా స్థానము పహ్వాయతే ॥ అసునీతే పునరస్మాసు చక్షుః పునః ప్రాణ మిహనో ధేహి భోగం జ్యోక్పశ్యేమసూర్యముచ్చరంతమనుమతే మృడయాన స్వస్తి॥ ప్రాణదా అపానదా వ్యానదాశ్చక్షుర్దావర్చోదా వరివోదాః అన్యం తే అస్మత్త పంతు హేతయః పావకో అస్మభ్యగ్ం శివో భవ ॥ధ్రువాద్యౌః ధ్రువాపృథివీ ధ్రువాసః పర్వతా ఇమే ధ్రువం విశ్వ

మిదం జగత్ ॥ ధ్రువో రాజా విశామ్యయమ్॥

ధ్రువం తె రాజా వరుణో ధ్రువం దేవో బృహస్పతిః ॥ ధ్రువంత ఇంద్ర శ్చాగ్నిశ్చ రాష్ట్రంధారయతాం ధ్రువమ్॥

హృది ప్రాణో గుదే పానః సమానో నాభిసంస్థితః॥ ఉదానః కంఠదేశస్థో వ్యానస్సర్వ శరీరగః॥

పృథి వ్యాపస్తేజో వాయురాకాశాత్ ॥ ఆకాశాద్వాయుః ॥ వాయోరగ్నిః॥ అగ్నేరాపః॥ అద్భ్యః పృథివీ ॥ పృథివ్యా ఓషధయః ॥ ఓషధీభ్యో న్నమ్॥ అన్నాత్పురుషః ॥ స వా ఏష పురుషో న్నరసమయః ॥ తస్యేదమేవ శిరః ॥ అయం దక్షిణః పక్షః ॥ అయముత్తరః పక్షః ॥ అయమాత్మా ఇదం పుచ్ఛం ప్రతిష్ఠా తదప్యేష శ్లోకో భవతి ॥ అగ్నిర్మే వాచి శ్రితః ॥ వాగ్ఘృదయే ॥ హృదయం మయి ॥ అహమమృతే ॥ అమృతం బ్రహ్మణి॥ వాయుర్మే ప్రాణే శ్రితః॥ ప్రాణగ్ం హృదయే ॥ హృదయం మయి అహమమృతే ॥ అమృతం బ్రహ్మణి॥ సూర్యోమే చక్షుషిశ్రిత : ॥ చక్షుర్హృదయే ॥ హృదయం మయి ॥ అహమమృతే అమృతం బ్రహ్మణి॥ చంద్రమా మే మనసి శ్రితః॥ మనో హృదయే హృదయం మయి॥ అహమమృతే ॥ అమృతం బ్రహ్మణి ॥ దిశోమే శ్రోత్రే శ్రితాః॥ శ్రోత్రగ్ం హృదయే హృదయం మయి ॥ అహమమృతే ॥ అమృతం బ్రహ్మణి ॥ ఆపోమే రేతసి శ్రితః॥ రేతో హృదయే ॥ హృదయం మయి ॥ అహమమృతే ॥ అమృతం బ్రహ్మణి ॥ పృథివీ మే శరీరే శ్రితా ॥ శరీరగ్ం హృదయే ॥ హృదయం మయి ॥ అహమమృతే ॥ అమృతం బ్రహ్మణి ॥ ఓషధి వనస్పతయోమే లోమసు శ్రితాః లోమాని హృదయే॥ హృదయం మయి॥ అహమమృతే॥ అమృతం బ్రహ్మణి॥ ఇంద్రో మే బలే శ్రితః ॥ బలగ్ం హృదయే ॥ హృదయం మయి ॥ అహమమృతే ॥ అమృతం బ్రహ్మణి ॥ పర్జన్యో మే మూర్ధ్ని శ్రితః ॥ మూర్ధా హృదయే ॥ హృదయం మయి ॥ అహమమృతే ॥ అమృతం బ్రహ్మణి ॥ ఈశానో మే మన్యౌ శ్రితః॥ మన్యు ర్హృదయే ॥ హృదయం మయి ॥ అహమమృతే ॥ అమృతం బ్రహ్మణి ॥ ఆత్మా మ ఆత్మని శ్రితః ॥ ఆత్మా

హృదయే ॥ హృదయం మయి ॥ అహమమృతే ॥ అమృతం బ్రహ్మణి ॥
పునర్మ ఆత్మా పునరాయురాగాత్ ॥ పునః ప్రాణః పునరాకూత మాగాత్ ॥
వైశ్వానరో రశ్మిభిర్వా వృధానః ॥ అంత స్తిష్ఠత్వ మృతస్య గోపాః॥
ఓం శిరో మే శ్రీః యశో ముఖమ్ ॥ త్విషిః కేశాశ్చ శ్మశ్రూణి॥ రాజా మే ప్రాణో
అమృతమ్ ॥ సమ్రాట్చక్షుః॥ విరాట్ఛ్రోత్రమ్ ॥ జిహ్వా మే భద్రమ్॥ వాఙ్మహః ॥
మనో మన్యుః॥ స్వరాడ్ధామః ॥ మోదాః ప్రమోదా ॥ అంగుళీరంగాని ॥ చిత్రం
మేసహః॥ బాహూమే బలమింద్రియమ్ ॥హస్తౌ మే కర్మ వీర్యమ్॥ ఆత్మా
క్షత్రమురో మమ॥పృష్టిర్మే రాష్ట్రముదరమగ్ంసౌ ॥ గ్రీవాశ్చ శ్రోణ్యౌ ॥ ఊరూ
అరత్నీ జానునీ ॥ విశోమే ంగాని సర్వతః ॥ నా భిర్మే చిత్తం విజ్ఞానమ్ ॥ పాయుర్మే
పచతిర్భసత్॥ ఆనందనందావాండౌ మే ॥ భగస్సౌభాగ్యం పసః ॥ జంఘాభ్యాం
పద్భ్యాం ధర్మోఽసి ॥ విశిరాజా ప్రతిష్టితః॥ ప్రతిక్షత్రే ప్రతితిష్ఠామి రాష్ట్రే॥
ప్రత్య శ్వేషు ప్రతి తిష్ఠామిగోషు ॥ ప్రత్యంగేషు ప్రతి తిష్ఠామ్యాత్మన్ ॥
ప్రతిప్రాణేషు ప్రతితిష్ఠామి పృష్టే॥ ప్రతిద్యావా పృథివ్యోః॥ త్రయోదేవా ఏకాదశ ॥
త్రయస్త్రిగ్ంశాస్సురాధసః॥ బృహస్పతిః పురోహితాః ॥ దేవస్య సవితుస్సవే దేవా
దేవైరవంతుమా॥ ప్రథమా ద్వితీయైః॥ ద్వితీయా స్తృతీయైః॥ తృతీయా స్సత్యేన ॥
సత్యం యజ్ఞేన యజ్ఞో యజుర్భిః॥ యజూగ్ంషి సామభిః ॥ సామా న్యృగ్భిః ॥
ఋజో యాజ్యాభిః ॥ యాజ్యా వషట్కారైః ॥ వషట్కార ఆహుతిభిః॥ ఆహుతయో
మే కామాన్ సమర్ధయంతు ॥ భూస్స్వాహా ॥ లోమాని ప్రయతిర్మమ ॥ త్వఙ్మ
ఆనతిరాగతిః ॥ మాగ్ంసమ్మ ఉపనతిః ॥ వస్వస్థమ జ్జామ ఆనతిః ॥
ఓం ప్రాణో రక్షతి విశ్వ మే జత్ ॥ ఇర్యో భూత్వా బహుధాబహూని స ఇత్సర్వం
వ్యానశే ॥ యో దేవో దేవేషు విభూరంతః ఆవృదూదాతే క్ష త్రియధ్వ గద్వ్యషా॥
తమిత్ప్రాణం మనసో పశిక్షత ॥ అగ్రందేవానా మిదమత్తు నో హవిః ॥ మనస్తశ్చిత్తే
దం భూతం భవ్యంచ గుప్యతే ॥ తద్ధిదే వేష్వగ్రియమ్ ॥ ఆనఏతు పురస్సరమ్ ॥
సహదేవైరి మగ్ంహవమ్॥ మద్రశ్రేయసి కర్మన్యక్షపతిం దధత్ ॥
జుషతాం మేవాగ్నిదగ్ంహవిః ॥ విరాడ్దేవీ పురోహితా ॥ హవ్య వాడన పాయనీ ॥

యయా రూపాణి బహుధా భవంతి ॥పేశాగ్ంసి దేవాః పరమేష్ఠ్యర్హ ॥ సానో
విరాడపస్ఫురంతి ॥ మృడీ జుషతామిదగ్ంహవిః ॥ చక్షుర్దేవానాం జ్యోతిరమృతే
న్యక్తమ్ ॥ అస్య విజ్ఞానాయ బహుధా విధీయతే ॥ తస్య సుమ్నమశీమహి ॥
మానోహాసీద్విచక్షణమ్ ॥ ఆయురన్నః ప్రతీర్యతామ్ ॥ ఆనంధాశ్చక్షుషావయమ్॥
వాజ్యోతిరశీమహి ॥సువర్జ్యోతిరుతామృతమ్ ॥ శ్రోత్రేణ భద్రముత శృణ్వంతి
సత్యమ్ ॥ శ్రోత్రేణ వాచం బహుధోద్యమానామ్॥ శ్రోత్రేణ మోదశ్చ
మోహశ్చశ్రూయతే॥ శ్రోత్రేణ సర్వా దిశ ఆశృణోమి ॥ యేన ప్రాచ్యా ఉత దక్షిణా॥
ప్రతీచ్యైదిశశ్శృణ్వంత్యుత్తరాత్ ॥ తది ఛ్రోత్రం బహుధోద్యమానామ్ ॥
ఆరాన్ననేమిః పరిసర్వం బభూవ ॥
యోగ్ంశం గృహ్ణోత్యానః ప్రాణ ఏతు పరావత ఇత్యాహాయురేవప్రాణ మాత్మన్దత్తే
మృతమసి ప్రాణాయత్వేతి హిరణ్య మభివ్యనిత్యమృతం వై హిరణ్య మాయుః
ప్రాణో మృతేనైవాయురాత్మ న్దత్తేశతమానం భవతి శతాయుః పురుషశ్శతేంద్రియ
ఆయుష్యేవేంద్రియే ప్రతితిష్ఠత్యప ఉపస్పృశతి భేషజం వా ఆపో భేషజమేవ
కురుతే ॥ ఇతి దేవం స్పృష్ట్వా మూలమంత్రమష్టోత్తర శతం జప్త్వా గర్భాధానాది
పంచదశ సంస్కారార్ధం మూలమంత్ర మష్టోత్తర శతం జుహుయాత్ ॥ పంచ దశ
ప్రణవావృత్తిం కృత్వా॥ దేవం వస్త్రేణాచ్ఛాద్య ॥ గాయత్రీం జపేత్

దృక్‌బలి కల్పనము

దేవస్య పురతః ఆవరణ వస్త్రాదీన్ బధ్వా ॥ ఆవరణ వస్త్రాంతరే యథా శక్తి
బల్యన్నం సోపస్కరం ॥ భక్ష్యయుతం ॥ మహానైవేద్యం రక్తాక్షత చందన
దీపనారికేళ కూశ్మాండ ఫల ధూపదీపవర్తిభిః ఇతరైర్మాంగలి కద్రవ్యైః ఆదర్శాదికం
నిధాయ ॥ సువర్ణం కపిలధేనుం చాసాద్య ॥ సువర్ణ పాత్రే సంపాతాజ్యం
గృహీత్వా॥ దేవస్య దక్షిణ పార్శ్వే స్థిత్వా ॥ మూలమంత్రేణ సువర్ణ శలాకయా
నేత్రోన్మీలనం కుర్యాత్ ॥ ఉదుత్యం చిత్రం దేవానామితి స్వర్ణ శలాకయా
సంపాతా జ్యేన నేత్రో పరి స్పృశేత్ ॥ పునస్సంపాతాజ్యం దూర్వాగ్రేణ గృహీత్వా
దేవమభ్యంజయేతు ॥

యఇమా విశ్వాభువనాని విశ్వదృష్టిరిహతాని షసాదాపితానః స ఆశిషాద్రవిణ మిచ్ఛమానా పరమచ్ఛదో వర ఆవివేశ మా ప్రగావ మతో వయమ్ ॥ మాయు జ్ఞ ఇంద్ర స్తోమనః॥ మాంతస్తుర్ద్వో అరాతయః॥

జాతవేదసే సునవామ్మ సోమమరాతీయదో నిదహాతి వేదః॥ స నః పరుషదతిదుర్గాణి విశ్వా నావేవ సింధుం దురితాత్యగ్నిః॥ త్ర్యంబకం యజామహే సుగంధిం పుష్టి వర్ధనమ్ ॥ ఉర్వారుకమివ బంధనాన్మృత్యోర్ముక్షీయ మామృతాత్ ॥ జాతవేదసే త్ర్యయంబకమితి త్రివారం పఠేత్ ॥ కళాన్యాసాదికం కుర్యాత్ ॥

ఇతి ప్రాణప్రతిష్ఠా

దృగ్బలి

బలిం ప్రోక్షణాదినా సంస్కృత్య ॥ తస్మిన్సమయే మహావాద్యాదికం కుర్యాత్ ॥ అన్నం బ్రహ్మేతి మన్త్రాన్పఠేత్ ॥ అన్నం బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్ ॥ అన్నాద్ధ్యేవ ఖల్వి మాని భూతాని జాయంతే ॥ అన్నేన జాతాని జీవంతి ॥ అన్నం ప్రయంత్యభి సంవిశంతీతి ॥ తద్విజ్ఞాయ ॥ పునరేవవరుణం పితరముపససార ॥ అధీహి భగవో బ్రహ్మేతి ॥ తగ్ం హోవాచ ॥ తపసా బ్రహ్మ విజిజ్ఞాసస్వ ॥ తపో బ్రహ్మేతి ॥ స తపోతప్యత॥ స తపస్తప్త్వా ॥ దేవం స్తోత్రేణ తోషయేత్ ॥ త్వం గతిస్సర్వభూతానాం సృష్టిపాలనయా ప్రభో ॥ సంహర్తా చైవ కర్మాత్మా గృహాణ త్వం నమో స్తుతే ॥ దేవం స్తుత్వా ॥ బలిముద్వాస్య ॥ నీరాజనం దద్యాత్ ॥ అగ్ని సమీపం గత్వా ॥ పృథివ్యాః = ప్రతిష్ఠాకల్పోక్త ఫలావాప్త్యర్థం ప్రతిష్ఠాంగ హోమం కరిష్యే ॥ సమిదాజ్య చరువ్రీహిభిరాజ్యేన మూలమంత్రం అష్టోత్తర శతం హుత్వా ॥ స్విష్ట కృద్ధోమం కృత్వా ॥ సమిత్సన్నహనాది జయాదీన్ బహిస్సమంజనం దర్వ్యా పరిధీశక్తి పాత్ర ప్రయుక్త దర్భాగ్రాణి దర్వ్యామభ్యుజ్య ॥దక్షిణతో దర్వీం ॥ మధ్యే స్రువం ॥ ఉత్తరత ఆజ్యస్థాలీం ॥ స్రువే మధ్య మూలే అనక్తి ॥ మూలాంజనేన దక్షిణం పాణి మధః కుర్యాత్ ॥ దేవం త్రిః ॥ కించిత్తృణముపాదాయ ॥ ప్రజ్ఞాతం నిదధాతి॥ పాణిభ్యాం దర్వ్యాం ప్రతిష్ఠాప్యహుతదేవతానుద్దిశ్య - అగ్నయ ఇదం

సోమాయేదం -అగ్నయ ఇదం - అగ్నయేస్విష్టకృత ఇదం ప్రహరతి ॥ త్రిరంజలి రుధృత్య తృణం ప్రహరతి త్రిరంగుళ్యాన్నిర్దిశ్య అగ్నిమభిమంత్ర్య పురతో భూమి ముపస్పృశ్య ॥ మధ్యమం పరిధిం ప్రహరతి ॥ ఇతరౌ యుగపత్ప్ర హరన్నుత్తరార్ధస్యాగ్రమంగారేషూ పోహతి ॥ పరిధీన భిమంత్ర్య ॥ ఆఘార సమిధా ప్రహృత్య తనుభ్యామిదమ్॥ జుహ్వాగ్స్రువం నిధాయ ॥ విశ్వాన్దేవానుద్దిశ్య సగ్గ్రావేణాభిజుహోతి ॥ విశ్వేభ్యో దేవేభ్య స్స్వాహ ॥ విశ్వేభ్యో దేవేభ్య ఇదం॥ ప్రాయశ్చిత్తాది హుత్వా ॥ ఆపి ॥ స్థాపిత దేవతానాం ఉత్తరపూజనం కృత్వా స్థాపిత దేవతానాం బలిం దద్యాత్॥

పృథివ్యాః =ప్రతిష్ఠా సాంగతా సిద్ధ్యర్థం దిక్పాలకసహితస్థాపితదేవతాబలిప్రదానం కరిష్యే ॥

గణానాంత్వా = సాదనమ్ గణపతిం సాంగం సాయుధం సవాహనం సపత్నీపుత్రపరివార సహితం గణపతిమావాహయామి ॥ గణపతయే సాంగాయ సాయుధాయ సవాహనాయ సపత్నీ పుత్ర పరివారాయ ఇమం సదీపమాషబలిం దదామి ॥ ఓం గణపతే అత్రాగచ్ఛ పూజాంగృహాణ, బలిం భుంక్ష్వ, యజమానస్య ఆయుః కర్తా పుష్టికర్తా తుష్టికర్తాక్షేమకర్తా కల్యాణ కర్తా భవ ॥ అనేన బలి ప్రదానేన గణపతిస్సుప్రీతో వరదో భవతు॥

ఓం జాతవేదసే సునవామ సోమ మరాతీయుతో నిదహాతి వేదః ॥ స నః పరుషదతి దుర్గాణి విశ్వా నావేవ సింధుం దురితాత్య గ్నిః॥

దుర్గాం సాంగాం =దుర్గా మావాహయామి దుర్గాయై సాంగాయై సాయు =ఇమం సదీపమాషబలిం దదామి ॥ భోదుర్గే అత్రా= ఆయుః కర్త్రీ పుష్టి కర్త్రీక్షేమకర్త్రీ కల్యాణ కర్త్రీభవ ॥ అనేన బలి ప్రదానేన దుర్గా సుప్రీతా వరదా భవతు ॥

మాతృక

ఓం గౌరీమిమాయ = మన్, మాతృకా మండలాధిష్ఠిత దేవతానావాహయామి॥ మాతృకామం డలాధిష్ఠిత దేవతాభ్యః ఇమం సదీ = దాదామి ఓం మాతృకా మం డలదేవతాః అత్రాగచ్ఛద్వం, పూజం గృహ్ణీద్వం, బలిం భుంజద్వం, యజమానస్య

ఆయుః కర్త్ర్యః పుష్టి కర్త్ర్యః తుష్టికర్త్ర్యః క్షేమకర్త్ర్యః కల్యాణ కర్త్ర్యః భవథ ॥ అనేన బలిప్రదానేన మాతృకామండలాధిష్ఠిత దేవతా స్సుప్రీతా భవంతు॥

నవగ్రహములు

ఆకృష్ణేన = ఆదిత్యాదినవగ్రహమండలాధిష్ఠిత దేవతానావాహయామి ఆదిత్యా=దేవతాభ్యః ఇమం సదీపమాషబలిం దదామి ॥ ఆదిత్యాది = దేవాః అత్రాగచ్ఛధ్వం పూజాం గృహ్ణీధ్వం బలిం భుంజధ్వం యజమానస్య ఆయుః కర్తారః పుష్టి తుష్టి కార్తారః క్షేమ కల్యాణ కార్తరః భవథ॥ అనేన బలిప్రదానేన ఆదిత్యాది నవగ్రహమండలాధిష్ఠితదేవాస్సుప్రీతా వరదా భవన్తు ॥

సర్వతో భద్ర — బ్రహ్మాదేవానాం
వాస్తు — వాస్తోష్పతేప్రతి
యోగినీ — ఆయంగౌః
క్షేత్రపాలక — క్షేత్రస్యపతినా
దుర్గా — తామగ్నివర్ణాం
ఇంద్రాదయః — ఇంద్రంవో ఇత్యాది
బ్రహ్మదేవానామితి — ఆకాశాధిపతయే బ్రహ్మణే
ఇదం విష్ణురితి — పృథివ్యధిపతయే విష్ణవే

అన్యేపీతాస్సంతి చేత్తేషాం బలిందద్యాత్ ॥

పృథివ్యాః ప్రతిష్ఠాసాంగతా సిద్ధ్యర్థం యజమానస్య సర్వారిష్టశాంత్యర్థం క్షేత్రాధి పతిప్రీత్యర్థం క్షేత్రపాలక బలిప్రదానం కరిష్యే॥ వాద్యైస్సహ ఈశాన్యాం గత్వా యేన దేవాః పవిత్రేణేతి భూమింప్రోక్ష్య॥క్షేత్రస్య పతినా ఇతి క్షేత్రపాలక మావాహ్య ॥ నారికేళకూశ్మాండధూపదీప దక్షిణ చందన సహిత బలింనిధాయ ॥

క్షేత్రపాలకాయ ఇదం బలిం దదామీత్యక్షతోదకం విసృజేత్ ॥ శాన్తా పృథివీ దివమ్మంతరిక్షం ద్యౌర్నోదే హ్యభయన్నో అస్తు శివాదిశః ప్రదిశ ఉద్దిశస్స ఆపో విశ్వతః పరిపాతు సర్వతః ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః ॥ నమస్కుర్యాత్ ॥

మౌనేనాగత్య, పాదౌప్రక్షాళ్య ॥ ఇతిబలిః

పూర్ణాహుతి

ఆచమ్య= శ్రీమ= ప్రతిష్ఠాసంపూర్ణ సకల ఫలావాప్త్యర్థం ప్రతిష్ఠాసాంగతాసిద్ధ్యర్థం పూర్ణాహుతింహోష్యామి ద్వాదశ గృహీతేనాజ్యేన స్రుచం పూరయిత్వా॥ యథాసంభవకనిష్ఠపూర్ణే కౌశేశ వస్త్రయుగ్మం శ్రీచందన ఉశీర కర్పూర పూగీఫల నారికేల ఫలపుష్ప పూగీ ఫల-సువర్ణప్రవాళాదీన్ నిక్షిప్య॥

పూర్ణాహుత్యై నమః ఇతి సంపూజ్య॥ సర్వేజనాః నమస్కృత్య ॥ సముద్రా దూర్మిర్మధుమాగ్ం ఉదారదుపాగ్ం శునాసమమృతత్వమానట్॥ ఘృతస్య నామగుహ్యం యదస్తి జిహ్వా దేవానామమృతస్య నాభిః చత్వారిశృంగాత్రయో=అవివేశ॥

మూర్ధానం దివో అరతిం పృథివ్యా వైశ్వానరమృతాయ జాతమగ్నిం కవిగ్ం స్సామ్రాజమతిథిం జనానామాసన్నాపాత్రం జనయంత దేవాః॥

పునస్త్వాదిత్యా రుద్రా వసవ స్సమింధతాం పునర్బ్రహ్మాణో వసునీథ యజ్ఞైః ఘృతేన త్వం తనువో వర్ధయస్వ సత్యాస్సంతు యజమానస్య కామాః ॥

సప్తవత్యా పూర్ణాహుతిం హోష్యామి ॥ ఋషయస్సప్త ఓం సప్తతే అగ్నే సమిధస్సప్త జిహ్వాస్సప్తధామప్రియాణి ॥ సప్తహోత్రా స్సప్తధాత్వాయజంతి సప్తయోనీరాపృణస్వాఘృతేన స్వాహా ॥ అగ్నయే సప్తవత ఇదం న మమ ॥ శం చ మే మయశ్చ మే = సుదినం చ మే ॥

వసోర్ధారాం జుహోతి వసోర్మే ధారా సదితివా ఏషాహూయతే ఘృతస్యవాఏనమేషాధారాముష్మిన్ లోకే పిన్వమానోపతిష్ఠత ఆజ్యేన జుహోతి తేజోవసోర్ధారా తేజతేజోవాఆజ్యంస్త్రైవాస్మై తేజో వరుంధే థోకామా వై వసోర్ధారా కామానేవావరుంధే యం కామయేవ ప్రాణానస్యాన్నాద్యంవి ॥

పూర్ణాహుతిముత్తమాం జుహోతి ॥ సర్వం వై పూర్ణాహుతిః ॥ సర్వమేవాప్నోతి ॥ అథో ఇయం వై పూర్ణాహుతిః ॥ అస్యామేవాప్నోతి ॥ పూర్ణాహుతి ముహూర్త స్సుముహూర్తో అస్తు ॥

ఉత్తర పరిషేచనమ్

పూర్ణపాత్రోద్వాసనమ్ ॥ సదసి సన్మే ఇత్యాది - యజ్ఞేశ్వర పూజాం కృత్వా ఆద్య నైవేద్యం ॥ అగ్నేనయసుపథా ఇతి అగ్నేః ఆలయస్య త్రిః ప్రదక్షిణం వాద్యైస్సహ ॥ శ్రీరస్తు మంగళాని భవంతు సంతతం శ్రీరస్తు సమస్త మంగళాని భవంతు యస్యస్మృత్యా చ= సర్వం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణమస్తు ॥

నమస్కారం కృత్వా శ్రేయస్సంపాదనం కుర్యాత్ ॥

పృథివ్యాః = ప్రతిష్ఠా ఫల ప్రాప్త్యర్థం ఆచార్యాది ఋత్విక్పూజనం శ్రేయస్సంపాదనం చ కరిష్యే ॥

ఆచార్యాది ఋత్విజః యజమాన హస్తే ఫలాక్షతాన్ దద్యాత్ ॥ భవన్నియోగేన యత్కృతం జపహోమః తదుప్తం నౌ శ్రేయః తుభ్యమహం సంప్రదదే నమమ ॥ (లేదా)

త్వయానిమిత్తేన మయా కృతేన అనేన పుణ్యేన త్వం పుణ్యవాన్భవ ॥ ఇతి - యజమానః ఆచార్యాది పూజనం కుర్యాత్ ॥ గాః - హేమసూత్రాణి - అంగుళీయకాః - వాసః- యానాః - పాదుకే - దక్షిణా చ ఇతి దత్వా ॥

ఆచార్యాయ గాం దద్యాత్ ॥

యజ్ఞసాధనభూతాయ విశ్వస్యాఘప్రణాశినే ॥ విశ్వరూప ధరో దేవః ప్రీయతామనయా గవా ॥ ప్రతిమా దానాని చ ॥ గాణాపత్యాయ వృషభమ్ ॥

సపత్నీక యజమానం కుండస్యేశానదేశే సకుటుంబముపవేశ్య ॥

తతః ఆచార్యాది ఋత్విజః సర్వ కలశోదకాని ఏకత్ర కృత్వా ప్రణవేన కుంభముత్థాప్య మార్జనం (అభిషేకం) కుర్యాత్ స్వామినమ్ ॥ ఆపోహిష్ఠామ = హిరణ్యవర్ణా =పవమానస్సువర్జనః ॥ మిత్రోసి వరుణోసి ॥ సమహం విశ్వైర్దేవైః ॥ క్షత్రస్యనాభిరసి ॥ క్షత్రస్య యోనిరసి ॥ స్యోనామాసీద ॥ సుషదామాసీద ॥ మాత్వాహిగ్ం సీః ॥ మామాహిగ్ం సీత్ ॥ నిషసాద ధృతవ్రతో వరుణః ॥ పస్త్యాస్వా సామ్రాజ్యాయ సుక్రతుః ॥ దేవస్యత్వాస = హస్తాభ్యాం అశ్వినోర్భైషజ్యేన తేజసే బ్రహ్మవర్చసాయాభిషించామి ॥

దేవస్యత్వా = హస్తాభ్యాం ఇంద్రస్యేంద్రియేణ శ్రియై యశసే బలాయాభిషించామి

దేవస్యత్వా = హస్తాభ్యాగ్ం సరస్వత్యై భైషజ్యేన వీర్యాయాన్నాద్యాయాభిషించామి

అర్యమణం బృహస్పతిమింద్రం దానాయ చోదయ వాచం విష్ణుగ్ం సరస్వతీగ్ం సవితారం చ వాజినమ్ సోమగ్ం రాజానం వరుణమగ్ని మన్వారభామహే ॥

ఆదిత్యాన్ విష్ణుగ్ం సూర్యం బ్రహ్మాణం చ బృహస్పతిమ్ ॥

దేవస్యత్వా = హస్తాభ్యాగ్ం సరస్వత్యై వాచో యంతుర్యంత్రేణాగ్నే స్త్వా సామ్రాజ్యేనాభిషించామీంద్రస్య బృహస్పతే స్త్వా సామ్రాజ్యేనాభిషించామి ॥

వసవస్త్వా పురస్తాదభిషించంతు గాయత్రేణ ఛందసా ॥ రుద్రాస్త్వా దక్షిణతో భిషించంతు త్రైష్టు భేనఛందసా ॥ ఆదిత్యాస్త్వా పశ్చాదభిషించంతు జాగతేన ఛందసా విశ్వేత్వా దేవా ఉత్తరతో భిషించంతు ప్రాజ్ఞేన ఛందసా ॥ ఇమారుద్రాయస్థిరధన్వనే గిరః ॥ క్షి ప్రేషవేదేవాయ స్వధామ్నే ఆషాఢాయ సహమానాయ మీఢుషే తిగ్మాయుధాయ భరతా శృణోతన ॥ త్వాదత్తే భీరుద్ర శంతమేభిః శతగ్ం హి మాఅశీయ్యభేషజీః ॥ వ్యస్మద్వేషో వితరవ్యగ్ంహః ॥ వ్యమీవాగ్శ్చాతయస్వావిషూచీః అర్హన్బిభర్షి మానస్తోకే ఆతేపితర్మరుతాగ్ం సుమ్నయేతు ॥ మానస్సూర్యస్య సందృశోవయోధాః ॥ అభినోవీరో అర్వక్షితమేత ॥ ప్రజాయేమహిరుద్రప్రజాభిః ॥ ఏవానో బభ్రోవృషభ చేకితానః ॥ యథా దేవనహృణీషేనహాగ్ంసి హావనశ్రుర్నోరుద్రేహబోబృహద్వదేమవిదథే సువీరాః ॥ పరిణోరుద్రస్యహేతిస్తుహి శృతంమీడుష్టమార్హన్బిభర్షి ॥ త్వమగ్నే రుద్ర ఆవో రాజానమ్ ॥

పౌరాణికమార్జనము

సురాస్త్వామభిషించంతు - బ్రహ్మ - విష్ణు - మహేశ్వరాః ॥ వాసుదేవో జగన్నాథః తథా సంకర్షణో విభుః ॥ ప్రద్యుమ్నశ్చానిరుద్ధశ్చ - భవంతు విజయాయ తే ॥ అగ్నిశ్చ భగవాన్ చైవ యమోనిర్‌ృతిస్తథా ॥ వరుణః పవనశ్చైవ ధనదో శ్రీ సదా శివః ॥

బ్రహ్మణా సహితాస్సర్వే దిక్పాలాః పాంతుతే సదా ॥ కీర్తిర్లక్ష్మీర్ధృతిర్మేధా శ్రద్ధా

విక్రమాతా మతిః ॥ బుద్ధిర్లజ్జా వపుశ్శాంతిః శాతిస్సర్వాశ్చ మాతరః ॥
ఏతాస్త్వామభిషించంతు ధర్మపత్న్యా సమాగతాః ॥ ఆదిత్యాశ్చంద్రమా స్సౌమ్యాః
కుజజీవసితార్కజాః ॥ గ్రహాస్త్వామభిషించంతు రాహుకేతుప్రకీర్తితాః ॥
దేవదానవగంధర్వాః యక్షరాక్షసపన్నగాః ॥ ఋషయోమునయో గావః దేవమాతర
ఏవ చ ॥ దేవపత్న్యోద్రుమా నాగాః దైత్యాశ్చాప్సరసాం గణాః ॥ అస్త్రాణి
సర్వశస్త్రాణి రాజాచాన్యజనాస్తథా ॥ ఓషధీనిచరత్నాని సరితస్సాగరశ్చైవ తీర్థాని
జలదానదాః ॥ ఏతస్త్వామభిషించంతు ధర్మకామార్థసిద్ధయే ॥ ఏతైరభిషించేత్
యజమానః ధౌతవస్త్రం ధృత్వా యజ్ఞేశ్వరపూజాం కృత్వా భస్మరక్షాం కృత్వా-
ఉద్వాసనం కుర్యాత్ ॥ యజ్ఞేన యజ్ఞ = దేవాః ఆవాహిత దేవతోద్వాసనమ్ ॥
యాంతు దేవగణాస్సర్వే పూజామాదాయపార్థివ ॥ ఇష్టకామ్యార్థసిద్ధ్యర్థం
పునరాగమనాయచ॥ అఖండం చ నమస్కృత్య బ్రహ్మకలశం సవస్త్రం సదక్షిణాం
సప్రతిమాం ఆచార్యాయ దద్యాత్ ॥
బ్రాహ్మణాన్భోజయిత్వా మహదాశీర్వాదం ప్రాప్య దక్షిణాం దత్వా కృపణాన్భో
జయిత్వా ॥ బంధుభిస్సహభోజయేత్ ॥
ఇతి పాంచరాత్రాగమఉక్త - బోధాయన సూత్రోక్తప్రకారేణ - కించిన్మయూఖోక్తేన
చ మిళిత్వా లిఖితమ్ ॥

ప్రతిష్ఠా సమాప్తా ॥

మంత్రాక్షతలు

మంత్రాక్షతా విప్రకరైర్విముక్తా పతంతి నిత్యం మది మస్తకే వా ।
శిలాశ్చ దేవా మనుజా నరేంద్రాః వంధ్యాంగనా పుత్రవతీభవేచ్చ ॥

దాన ఫలము

గౌరవం ప్రాప్యతే దానాన్నతు విత్తస్య రక్షణాత్ ।
స్థితిరుచ్చైః పయోదానాం పయోధీనా మధస్థితిః ॥
ఆపదర్థే ధనం రక్షేత్ శ్రీమతామాపదః కుతః ।

కదాచిదపగతాలక్ష్మీః సంచితార్థోపి నశ్యతి ॥
పారమార్థిక మద్వైతం ద్వైతం భజన హేతవే ।
తాదృశీ యది భక్తి స్స్యాత్ సాతు ముక్తి శతాధికా ॥
ద్వైతం బంధాయ భోధాత్ ప్రాక్ భోధే జాతే మనీషిమా ।
భక్త్యర్థం భావితం ద్వైతం అద్వైతాదపి సుందరమ్ ॥

స్థాపితదేవతాహవనము

ఆచమ్య = ప్రతిష్ఠాకర్మణి ఆవాహిత దేవతాహవనం కరిష్యే॥
అగ్నిమిద్ధ్వా ఇత్యాది ముఖాహుతిం హుత్వా స్విష్టకృదర్థం నిధాయ ॥ సకృత్
త్యాగః యక్ష్యమాణ సర్వదేవతా ఉద్దిశ్య హోష్యమాణాని చ సర్వాణి ద్రవ్యాణి
నిర్దిశ్య॥ ఏతాభ్యో దేవతాభ్యః ఇదం ద్రవ్యం అహం ఉత్సృజే ఇత్యక్షతో దకం
త్యజేత్ ॥
ఓం ఇడాదేవహూర్మ =నుమదంతు నమస్కృత్య॥

గాణాపత్య హోమము

ఓం గ్ణానాంత్వా గణ పతిగ్ం హవామహేకవిం కవీనాము పమశ్రవస్తమమ్ ॥
జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పత ఆనశ్శృణ్వన్నూతి భిస్సీదసానగ్ స్వాహా ॥

శ్రీ లక్ష్మీ మహాగణపతి మంత్రము

ఓం శ్రీం హ్రీం క్లీం గ్లౌం గం గణపతయే వరద వరద సర్వజనం మే వషమానయ
స్వాహా ॥
గణపతి మంత్రం దశధావిభజ్య దశాహుతీర్హుత్వా, సమస్తేనచ చతుర్వారమాజ్యేన
జుహుయాత్ తద్యథా ॥
ఓం స్వాహా
ఓం శ్రీం స్వాహా
ఓం శ్రీం హ్రీం స్వాహా

ఓం శ్రీం హ్రీం క్లీం స్వాహా
ఓం శ్రీం హ్రీం క్లీం గ్లౌంస్వాహా
ఓం శ్రీం హ్రీం క్లీం గ్లౌం గం స్వాహా
ఓం శ్రీం హ్రీం క్లీం గ్లౌం గం గణపతయే స్వాహా
ఓం శ్రీం హ్రీం క్లీం గ్లౌం గం గణపతయే వరద వరద స్వాహా
ఓం శ్రీం హ్రీం క్లీం గ్లౌం గం గణపతయే వరద వరద సర్వజనం మే వశం స్వాహా
శ్రీం హ్రీం క్లీం గ్లౌం గం గణపతయే వరద వరద సర్వజనం మే వశమానయ స్వాహా ॥ సంపూర్ణ మంత్రః చతుర్వారం జుహుయాత్ ॥

ఓం తామగ్ని వర్ణాం తపసా జ్వలంతీం వైరోచనీం కర్మఫలేషు జుష్టామ్ ॥ దుర్గాం దేవీగ్ం శరణ మహం ప్రపద్యే స్తతర సుతర సే నమస్స్వాహా॥
ఓం జాత వేదసే సునవామ సోమమరాతీయతో నిదహాతి వేదః॥ స నః పరుషదతి దుర్గాణి విశ్వా నావేవ సింధుం దురితాత్యగ్ని స్వాహా ॥
సద్యోజాతాది పంచమంత్రాన్ జుహుయాత్ ॥
విష్ణుషట్కం జుహుయాత్

1. ఓం అతో దేవా అవంతు నో యతో విష్ణుర్విచక్రమే ॥ పృథివ్యాస్సప్తధామభిస్స్వాహా॥
2. ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదమ్ సమూఢమస్య పాగ్ం సురే స్వాహా
3. త్రీణి పదా విచక్రమే విష్ణుర్గోపా అదాభ్యః ॥ తతో ధర్మాణి ధారయన్ స్వాహా
4. విష్ణోః కర్మాణి పశ్యత యతో వ్రతాని పస్పశే ॥ఇంద్రస్య యుజ్యస్సఖాస్వాహా॥
5. తద్విష్ణోః పరమం పదగ్ం సదా పశ్యంతి సూరయః ॥ దివీవ చక్షురాతతమ్ తద్విప్రాసో విపన్యవో జాగృవాన్ స్సమింధతే విష్ణోర్యత్పరమం పదగ్గ్ స్వాహా ॥
6. విష్ణో ర్నుకం వీర్యాణిప్రవోచం యః పార్థివాని విమమే రజాగ్ం సి యో అస్కభాయదుత్తరగ్ం సధస్థం విచక్రమాణస్త్రేధోరుగాయ స్వాహా ॥
7. విష్ణోరరాటమసి విష్ణోః పృష్ఠమసి విష్ణోశ్నప్త్రేస్థో విష్ణో స్సూరసి విష్ణోర్ధ్రువమసి వైష్ణవమసి విష్ణవేత్వా స్వాహా ॥

రుద్రపంచకము

1. కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీఢుష్టమాయ తవ్యసే ॥ వో చేమ శంతమగ్ం హృదే స్వాహా ॥
2. విశ్వం భూతం భువనం చిత్రం బహుధా జాతం జాయమానం చయత్॥సర్వో హ్యేష రుద్రస్తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు స్వాహా ॥
3. యో రుద్రో అగ్నౌ యో అప్సుయ ఓషధీషు యో రుద్రో విశ్వా భువనావివేశ తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు స్వాహా ॥
4. ఋతగ్ం సత్యం పరం బ్రహ్మ పురుషం కృష్ణ పింగళమ్ ॥
ఊర్ధ్వరేతం విరూపాక్షం విశ్వరూపాయ వై నమో నమ స్వాహా ॥
నమో రుద్రేభ్యో యే పృథి = జంభే దధామి స్వాహా ॥
5. మాతృకా మండలాధిష్ఠిత దేవతా హోమం కరిష్యే ॥ ఓం గౌరీమిమాయ సలిలాని తక్షత్యేక పదీద్విపదీ సా చతుష్పదీఅష్టాపదీనవపదీ బభూవుషీసహస్రాక్షరా పరమేవ్యోమన్ స్వాహా ॥

ఓం గౌర్యై స్వాహా	లోకమాతృభ్య స్వాహా
పద్మాయై స్వాహా	ధృత్యై స్వాహా
శచ్యై స్వాహా	తుష్ట్యై స్వాహా
మేధాయై స్వాహా	పుష్ట్యై స్వాహా
సావిత్ర్యై స్వాహా	ఆత్మనః కులదేవతాయై స్వాహా
విజయాయై స్వాహా	బ్రాహ్మ్యై స్వాహా
జయాయై స్వాహా	మాహేశ్వర్యై స్వాహా
దేవసేనాయై స్వాహా	కౌమార్యై స్వాహా
స్వధాయై స్వాహా	వైష్ణవ్యై స్వాహా
స్వాహాయై స్వాహా	వారాహ్యై స్వాహా
మాతృభ్య స్వాహా	ఇంద్రాణ్యై స్వాహా
	చాముండాయై స్వాహా

ఇతి మాతృకాహోమః

దేవతా మంత్రాః - ప్రణవాదినమోఽంతశ్చ చతుర్థ్యంతంచ సత్తమ,
దేవతాయాః స్వకంనామ మూలమంత్రః ప్రకీర్తితః

నవగ్రహ మండలాధిష్ఠిత దేవతా హోమము

అర్కః పలాశః ఖదిరః అపామార్గో2థ పిప్పలః ॥
ఔదుంబరశమీదూర్వాకుశాశ్చ సమిధః క్రమాత్ ॥

ఆకృష్ణేన = పశ్యన్స్వాహా ॥ ప్రజాపతయే స్వాహా ॥ సరస్వత్యై స్వాహా ॥
అగ్నయే స్వాహా ॥ రాహవే స్వాహా ॥ విష్ణవే స్వాహా ॥
రుద్రాయ స్వాహా ॥ మృత్యవే స్వాహా ॥ లక్ష్మ్యై స్వాహా ॥
సర్పేభ్య స్వాహా ॥ రుద్రాయ స్వాహా ॥
చంద్రమసే స్వాహా ॥ కేతవే స్వాహా ॥ గౌర్యై స్వాహా ॥
అద్భ్య స్వాహా ॥ చిత్రగుప్తాయ స్వాహా ॥ శత్రుత్రయేభ్య స్వాహా ॥
గౌర్యై స్వాహా ॥ బ్రహ్మణే స్వాహా ॥ మృత్యుత్రయేభ్య స్వాహా ॥
అంగారకాయ స్వాహా ॥ దుర్గాయై స్వాహా ॥ అచ్యుతాయ స్వాహా ॥
పృథివ్యై స్వాహా ॥ గణపతయే స్వాహా ॥ అనంతాయ స్వాహా ॥
క్షేత్రపాలకాయ స్వాహా ॥ క్షేత్రపాలకాయ స్వాహా ॥ గోవిందాయ స్వాహా ॥
బుధాయ స్వాహా ॥ వాయవే స్వాహా ॥ ఇంద్రాయ స్వాహా ॥
విష్ణవే స్వాహా ॥ ఆకాశాయ స్వాహా ॥ అగ్నయే స్వాహా ॥
నారాయణాయ స్వాహా ॥ అశ్విభ్యాగ్ స్వాహా ॥ యమాయ స్వాహా ॥
బృహస్పతయే స్వాహా ॥ గరుత్మతే స్వాహా ॥ నిరృతయే స్వాహా ॥
బ్రహ్మణేస్వాహా ॥ వాస్తుపురుషాయ స్వాహా ॥ వరుణాయ స్వాహా ॥
ఇంద్రాయ స్వాహా ॥ మఘవతే స్వాహా ॥ వాయవే స్వాహా ॥
శుక్రాయ స్వాహా ॥ అభయంకరాయ స్వాహా ॥ కుబేరాయ స్వాహా ॥
ఇంద్రాణ్యై స్వాహా ॥ మృత్యుంజయాయ స్వాహా ఈశానాయ స్వాహా ॥
ఇంద్రమరుత్వతే స్వాహా ॥ సదాశివాయ స్వాహా ॥ ఊర్ధ్వపాలకాయ స్వాహా
శనైశ్చరాయ స్వాహా ॥ అపమృత్యవే స్వాహా ॥ పృథివ్యై స్వాహా ॥
యమాయ స్వాహా ॥ బ్రహ్మణే స్వాహా ॥ విష్ణవే స్వాహా ॥

ఇతి నవగ్రహ హోమః ॥

సర్వతోభద్రమండలాధిష్ఠిత దేవతా హోమము

ఓం బ్రహ్మజజ్ఞానం బ్రహ్మణే స్వాహా ॥ దుర్గాయై స్వాహా ॥ కశ్యపాయ స్వాహా ॥
సోమాయ స్వాహా ॥ విష్ణవే స్వాహా ॥ జమదగ్నయే స్వాహా ॥
ఈశానాయ స్వాహా ॥ స్వధాయై స్వాహా ॥ వసిష్ఠాయ స్వాహా ॥
ఇంద్రాయ స్వాహా ॥ మృత్యురోగేభ్య స్వాహా ॥ అత్రయే స్వాహా ॥
అగ్నయే స్వాహా ॥ గణపతయే స్వాహా ॥ అరుంధత్యై స్వాహా ॥
యమాయ స్వాహా ॥ అద్భ్య స్వాహా ॥ ఐంద్ర్యై స్వాహా ॥
నిరృతయే స్వాహా ॥ మరుద్భ్య స్వాహా ॥ కౌమార్యై స్వాహా ॥
వరుణాయ స్వాహా ॥ పృథివ్యై స్వాహా ॥ బ్రాహ్మ్యై స్వాహా ॥
వాయవే స్వాహా ॥ గంగాది సప్తనదీభ్య స్వాహా ॥ వారాహ్యై స్వాహా ॥
అష్టవసుభ్య స్వాహా ॥ సప్తసాగరేభ్య స్వాహా ॥ చాముండాయై స్వాహా ॥
ఏకాదశరుద్రేభ్య స్వాహా ॥ మేరవే స్వాహా ॥ వైష్ణవ్యై స్వాహా ॥
ద్వాదశాదిత్యేభ్య స్వాహా ॥ గదాయై స్వాహా ॥ మహేశ్వర్యై స్వాహా ॥
అశ్విభ్యాగ్ స్వాహా ॥ త్రిశూలాయ స్వాహా ॥ పైనాక్యై స్వాహా ॥
విశ్వేభ్యోదేవేభ్యస్సపైతృకేభ్య స్వాహా ॥ వజ్రాయ స్వాహా ॥
సప్తయక్షేభ్య స్వాహా ॥ శక్త్యై స్వాహా ॥
భూతనాగేభ్య స్వాహా ॥ దండాయ స్వాహా ॥
గంధర్వాప్సరోభ్య స్వాహా ॥ ఖడ్గాయ స్వాహా ॥
స్కందాయ స్వాహా ॥ పాశాయ స్వాహా ॥
వృషభేశ్వరాయ స్వాహా ॥ అంకుశాయ స్వాహా ॥
శూలాయ స్వాహా ॥ గౌతమాయ స్వాహా ॥
మహాకాలాయ స్వాహా ॥ భరద్వాజాయ స్వాహా ॥
బ్రహ్మాదిసప్తగణేభ్య స్వాహా ॥ విశ్వామిత్రాయ స్వాహా ॥

ఇతిసర్వతోభద్రహోమః

అష్టలింగతోభద్ర విధి

అష్టలింగతోభద్రోపరి సర్వతోభద్రవత్ బ్రహ్మాదిదేవతానావాహ్య, తతః ఏతాన్ దేవతానావాహయేత్ ॥

పూర్వాది దిక్షు పరిధిషు ॥
ఓం అసితాంగభైరవాయ ॥
రురుభైరవాయ ॥
చండభైరవాయ ॥
క్రోధభైరవాయ ॥
ఉన్మత్తభైరవాయ ॥
కపాలభైరవాయ ॥
భీషణభైరవాయ ॥
సంహారభైరవాయ ॥
పునః పూర్వాది దిక్షు
భవాయ
శర్వాయ
పశుపతయే
రుద్రాయ
ఉగ్రాయ
భీమాయ
మహతే

అనంతాయ
వాసుకయే
తక్షకాయ
కులిశాయ
కర్కోటకాయ
శంఖపాలాయ
కంబలయే
అశ్వతరాయ
ఈశానపూర్వాద్యంతరాళేషు
శూలినే
చంద్రమౌళినే
వృషభధ్వజాయ
త్రిలోచనాయ
శక్తిధరాయ
మహేశ్వరాయ
శూలపాణయే
ఇత్యావాహ్య -

పునః పూర్వాది దిక్షు కద్రుద్రాయేతి మధ్యేరుద్రమావాహయేత్ - గృహాణై ప్రతిష్ఠా=స్తు, స్వాహేతి హోమః నమ ఇతి ఆవాహనం కుర్యాత్ ఇతి విధిః

వాస్తు మండలాధిష్ఠిత దేవతాహోమము

ఓం శాంతాయై స్వాహా ॥
యశోవత్యైన స్వాహా ॥
ఏకాంతాయే స్వాహా ॥
విశాలాయై స్వాహా ॥
ప్రాణవాహిన్యై స్వాహా॥
సత్యనుమానాయై స్వాహా॥
నందాయై స్వాహా ॥
సుభద్రాయై స్వాహా ॥
సురోత్తమాయై స్వాహా॥
హిరణ్యాయై స్వాహా ॥
లక్ష్మై స్వాహా ॥
విభూత్యై స్వాహా ॥
విమలాయై స్వాహా ॥
విమలాయై స్వాహా ॥
ప్రియాయై స్వాహా ॥
జయాయై స్వాహా ॥
కథాయై స్వాహా ॥
అశోకాయై స్వాహా ॥
నిపుణాయై స్వాహా॥
ఓం బ్రహ్మణే స్వాహా ॥
ఆర్యమ్ణే స్వాహా ॥
వైవస్వతాయ స్వాహా ॥
మిత్రాయ స్వాహా ॥
పృథివిధరాయ స్వాహా ॥

సవిత్రే స్వాహా ॥
విబుధాయ స్వాహా ॥
జయాయ స్వాహా ॥
రాజయక్ష్మణే స్వాహా॥
రుద్రాయ స్వాహా ॥
ఆధ్భ్య స్వాహా ॥
సత్యాయ స్వాహా ॥
శిఖినే స్వాహా ॥
పర్జన్యాయ స్వాహా ॥
జయంతాయ స్వాహా ॥
రుధీశాయ స్వాహా ॥
సూర్యాయ స్వాహా ॥
సత్యాయ స్వాహా ॥
భృంగినే స్వాహా ॥
ఆకాశాయ స్వాహా ॥
విష్ణవే స్వాహా ॥
వాయవే స్వాహా ॥
పూష్ణే స్వాహా॥
వితథాయ స్వాహా ॥
~~వితథాయ స్వాహా~~॥
గృహక్షథాయ స్వాహా॥
యమాయ స్వాహా ॥
గంధర్వాయ స్వాహా ॥
భృంగిరాజాయ స్వాహా॥
మృగాయ స్వాహా ॥
పితృభ్య స్వాహా ॥

దౌవారికాయ స్వాహా ॥ దితయే స్వాహా ॥
సుగ్రీవాయ స్వాహా ॥ స్కందాయ స్వాహా ॥
వరుణాయ స్వాహా ॥ అర్యమ్ణే స్వాహా ॥
పాశాయ స్వాహా ॥ రుక్షణాయ స్వాహా ॥
రోగాయ స్వాహా ॥ పిలిపింఛాయ స్వాహా ॥
అహ్నే స్వాహా ॥ వాస్తుపురుషాయ స్వాహా ॥
భల్లాటాయ స్వాహా ॥ చిచ్చక్రైన స్వాహా ॥
సోమాయ స్వాహా ॥ విధాత్ర్యై స్వాహా ॥
సర్పేభ్య స్వాహా ॥ పూతానాయై స్వాహా ॥
ఆదితయే స్వాహా ॥ పాపరాక్షస్యై స్వాహా ॥

వాస్తోష్పతే ప్రతరణీన వేధిగయ స్ఫానోశ్లోభిరశ్వేభిరందో ॥
ఆజరాసస్తే సఖ్యే స్యామప్షి తేవ పుత్రాన్ప్రతినో జుష స్వ స్వాహా ॥
వాస్తోష్పతే ప్రతిజానీహ్యస్మాన్ స్వావేశో అనమీవోభవానః ॥
యత్త్వే మహే ప్రతితన్నో జుషస్వ శన్నఏధి ద్విపదే శంచతుష్పదే స్వాహా ॥
వాస్తోష్పతే శగ్మయా సగం సదాతే సఖ్యే మహీరణ్మయాగాతుమర్త్యా ॥ అవహక్షేమ ఉతయోగే వరం నో యూయం పాత స్వస్తి భిస్సదాన స్వాహా ॥
అమీవహావాస్తోష్పతే విశ్వారూపాణ్యా విశన్ సఖాసుశేవ ఏధి న స్వాహా ॥

ఇతి వాస్తు హోమః

యోగినీ హోమము

1. దివ్యయోగిన్యై - ఓం తమీశానం జగతస్తస్థుష స్పతింధియం జిన్వమవసేహూ మహేవయం పూషానోయథా వేద సామసద్వృధే రక్షితా పా యురదబ్ధ స్స్వస్తయే స్వాహా
2. మహాయోగిన్యై- బ్రహ్మజజ్ఞానం = వివః స్వాహా

3. సిద్ధయోగిన్యై - మహాగ్ం ఇంద్రో వజ్రబాహుష్షోడశీ శర్మ యచ్ఛతు స్వ స్తినో మఘవా కరోతు హంతు పాప్మానం యో స్మాన్ద్వేష్టి స్వాహా ॥
4. మహేశ్వర్యై - సద్యోజాతమ్ = భవోద్భవాయ్న నమః - స్వాహా
5. ప్రేతాక్షిణ్యై - అదితిర్ద్యౌరదితి రంతరిక్షం అదితిర్మాతా స పితా సపుత్రః విశ్వే దేవా అదితిః పంచజన అదితిర్జాతమదితిర్జనిత్రం - స్వాహా ॥
6. డాకినిస్థాయై - సువర్ణం ఘర్మం పరివేదమేనం ఇంద్రస్యాత్మానం దశధా చరంతం అంతస్సముద్రే మనసా చరంతం బ్రహ్మన్వ విందద్దశహోతారమర్ణే = స్వాహా ॥
7. కాళికాయై సత్యంచ మేశ్రద్ధాచ మే జగచ్చ మే ధనం చ మే = స్వాహా ॥
8. కాళరాత్రిణ్యై - నయో దైభ్యోవృశ్ప్యత్రయ ద్వ్యశ్వకర్మణాని జుహోతిస దస్యామేవతత్ప్రీణాతి = స్వాహా ॥
9. నిశాకర్యై - జీవాతవే జీవనస్యాయై బృహద్రథంతరయోః స్తోమేన త్రిష్టుభోవర్తన్యాగయుణస్యవర్యేణ దేవస్యాసవితాత్ = స్వాహా ॥
10. అహంకారిణ్యై -ఈంకారాయ స్వాహేంకృతాయ స్వాహా క్రందతే స్వాహా వక్రందతే స్వాహా ప్రోధతే స్వాహా ప్రప్రోధతే స్వాహా ॥
11. సిద్ధ వైతాళిన్యై - అగ్నిశ్చమే ఘర్మశ్చ = సూర్యశ్చ మే = స్వాహా ॥
12. క్లీంకారిణ్యై - పూషాగ్ స్తవ వ్రతేవయం నరిష్యేమ కదాచన స్తోతా రస్మఇహ స్మసి యాస్తే పూర్ణావో అంతః స్వాహా ॥
13. వేదే నమః - వేదేనవేదిం వివిదుః పృథవీగ్ం సాపః ప్రథే పృథివీపార్థివాని గర్భం బిభర్తిభువనేష్వంతస్తతో యజ్ఞో అజాయతే విశ్వధానిః
14. ఊర్ధ్వకేశిన్యై- అయమగ్నిర్గృహపతిస్సు సగ్ం సత్పుష్టివర్ధనః ॥ యథా భగస్యాభ్యాందదద్రయిం పుష్టి మథో ప్రజాం స్వాహా ॥
15. రూపాక్షిణ్యై ఇమమం మేవరుణ = చకే స్వాహా ॥
16. శుక్లాంగిస్థాయై- వ్యస్మద్వేషోవితరవ్యగ్ంహః వ్యమీవాగ్శ్చాతయస్వా విషూచీః అర్ధన్నిభర్షిమానస్తోకే - స్వాహా ॥
17. నరభోగిన్యై - గంధర్వస్తస్సర్వా మాన్యప్సరస్తోవహ్నాయ - ఇషిరోవిశ్వవ్యచావాతో గంధర్వస్యాపోప్సరసః స్వాహా ॥
18. ఫేత్కారిణ్యై - మిత్రస్య చర్షణీ = వస్తమం స్వాహా ॥
19. వీరభద్రాయ - అగ్నింయునజ్మిశవసాఘృతేన ॥ దివ్యగ్ం సువర్ణం వయసాబృహంతం తేనవయంపతేమ బ్రధ్నస్యవిష్టపగ్ం సువోరుహాణా అధినాక ఉత్తమే స్వాహా ॥

20. ధూమ్రాక్షిణ్యై - భద్రం కర్ణేభిశ్శృణుయా = యదాయు : స్వాహా ॥
21. కమలప్రియాయై-సుపర్ణో సిగరుత్మాం = సువః పత స్వాహా ॥
22. రాక్షస్యై - పితృభ్యస్వాహా మఘాభ్య స్వాహా నఖాభ్య స్వాహాగదాభ్య స్వాహా ॥ అరుంధతిభ్య స్వాహా ॥
23. రక్తాక్షిణ్యై వరుణస్యస్కంభనమసి వరుణస్య స్కంభసర్జనమసి
24. విరూపిణ్యై- విరూపాస్సంతో బహుధైకరూపాః వాయుస్తాగ్ం అగ్రే ప్రముమోక్తు దేవం స్వాహా ॥
25. భయంకర్యై - సుసందృశం త్వా వయం మఘ వన్మందిషీ మహి॥ ప్రస్తూనం పూర్ణ బంధుర స్తుతోయాసివశాగ్ం అను యోజా న్వింద్ర తేహరీ స్వాహా ॥
26. విరోధిన్యై - హగ్ం సత్సుచిష = బృహత్
27. కౌమారిణ్యై - పరివీరసి పరిత్వాదైవీ ర్విశోవ్యయంతాం పరీమగ్ం రాయ స్పోషోయజమానం మన్నుష్యా : అంతరిక్ష స్య త్వా సానావవ గూహామి ॥
28. చంద్రికాయై - అశ్వినాహవిరింద్రియమ్॥ నముచేర్ధియా సరస్వతీ ॥ ఆశుక్రమా సురాద్వ సుమఘమింద్రాయజభ్రిరే ॥
29. ముండధారిణ్యై - దేవస్యత్వాసవితుః ప్రసవే శ్వినోర్బాహు భ్యాం పూష్ణో హస్తా భ్యా మాదదే ॥
30. భైరవ్యై - భువో దేవానాం కర్మణా పసర్తస్య పచ్చాసి భూరే : ॥ గాయత్రేణ త్వా ఛందసా యునజ్మి ॥
31. వజ్రిణ్యై కదాచనస్తరీరసినేంద్ర సశ్చసి దాశుషే॥ ఉపోపేన్ను మఘవన్భూయ ఇన్నుతే దానం దేవస్య పృచ్యతే ॥
32. క్రోధాయై - భద్రం కర్ణేభి = దాయు :॥
33. ప్రేతవాహిన్యై - అదితిర్ద్యావాపృథివీఅప్రదేతామ్ ॥
34. కంటక్యై - బ్రహ్మణే మే బ్రహ్మణే యుజా
35. లంబోదర్యై - విశ్వాని దేవ సవితుర్దురితాని పరాభవ యద్భద్రంతన్న ఆసువ
36. మాలిన్యై - అగ్నిశ్చ మ ఇంద్రశ్చ = సరస్వతీ చ మ ఇంద్రశ్చ మే ॥
37. యోగిన్యై - మహీనాం పయోసి విశ్వేషాందేవానాం తనూరుద్ధ్యా సమృద్యపృషతీనామ్ ॥
38. కాలాగ్నిన్యై- సమస్తే రుద్రమన్య వ = తే ధను : ॥
39. మోహిన్యై - ఋతవస్త ఋతుధా పరుశమితారో విశాసత్ సంవత్సర స్యదా

యస్తాశమేభి శ్శిమ్యంతుత్వా ॥

40. వక్రాస్యాయై తే ఆచరంతీ సవనేవయోషామాతేవ పుత్రం బిభృతాముపస్థే అపశత్రూన్ విధ్యతాగ్ం సంవిదానే ఆర్త్నీ ఇమే విస్ఫురంతీ అమిత్రాన్
41. కంకాళిన్యై - ఋుతవస్త ఆర్తుధా పరుశమితారో విశాసత్ సంవత్సరస్యదా యస్తాశ్శమీభిశ్శిమ్యంతుత్వా ॥
42. భువనేశ్వర్యై - పావకానస్సరస్వతీ వాజేభిర్వాజినీవతి॥ యజ్ఞం వష్టు ధియావసుః
43. కృలింగిన్యై - అసున్వంతమయజమాన మిచ్ఛస్తేన స్యేత్యాంతస్కరస్యాన్వేషి అన్యమస్మదిచ్ఛ సాతఇత్యా నమో దేవీ నిరృతే తుభ్యమస్తు ।
44. యమదూత్యై - తే ఆచరంతీ సవనేవయోషా మాతేవ పుత్రం బిభృతా ముపస్థే అపశత్రూన్ విధ్యతాగ్ం సంవిదానే ఆర్త్నీ ఇమే విస్ఫురంతీ అమిత్రాన్ ॥
45. కరాళిన్యై - మహీద్యౌ : = భరీమభిః॥
46. యక్షిణ్యై - ఆప్యాయస్వస = సంగధే॥
47. కౌమారిస్థాయై - త్ర్యంబకం = మామృతాత్. ॥
48. యంత్రవాహిన్యై- హ్రీశ్చతే లక్ష్మీశ్చపత్న్యౌ = వ్యాత్తమ్ ॥
49. విశారిణ్యై - విష్ణోరరాటమసి విష్ణోః పృష్ఠమసి విష్ణోశ్శ్నప్త్రేస్థో విష్ణో స్యూరసి విష్ణోర్ధ్రు మసి వైష్ణవమసి విష్ణవే త్వా ॥
50. కార్మ్మకైన - బ్రహ్మవాదినో వదంతి కిం చతుర్హోతౄణాగ్ చతుర్హోతృ త్వమితి ॥
51. వ్యాఘ్రిణ్యై - భద్రం కర్ణేభి = వ్యశేమ దేవహితంయదాయు : ॥
52. రక్షిణ్యై ఏకా చ మే తిస్రశ్చ = పంచదశ చ మే ॥
53. ప్రేత భక్షిణ్యై - మర్మాణి తే వర్మభిశ్ఛాదయామి సోమస్త్వా రాజామృతేనా భివస్తాం ఉరోర్వరీయో వరివస్తే అస్తు జయంతం త్వా మనుమదం తు దేవా : ॥

54. ధూర్జటిన్యై - అగ్ంశునా తే అగ్ంశుః పృచ్యతాం పరుషా పరుర్గంధస్తే కామమవతుమదాయ్యరసో అచ్యుతో మాత్యోసి శుక్రస్తే గ్రహః

55. వికటాయై - సుపర్ణోసి గరుత్మాన్ = యజాగంపినామ ।.

56. మహావీరాయై - యా తే రుద్ర శివా తనూ శ్శివా విశ్వాహా భేషజీ శివా రుద్రస్య భేషజీ ॥

57. కపాలిన్యై - ద్యావా పృథివీ సహస్తాంతేవేయతీ అబ్భాతామస్త్వివనౌ సహయ జ్ఞియమితి ॥

58. విషలాంగుల్యై - ఇదం విష్ణుర్వి = సురే ॥

59. కృష్ణాయై కృష్ణో స్యాఖరేష్ఠో గ్నయేత్వా స్వాహా ॥

60. నమోదేవ్యై - దేవ స్యత్వా సవితుః ప్ర = ప్రతి గృహ్ణామి ॥ ఇతి భైరావన్ - అక్షామభైరవాధీశాన్ స్వాహా ॥ఇంద్రాయ స్వాహా ॥

61. కౌశిక్యై నమః - 1. అసితాంగ భైరవాయ స్వాహా ॥అగ్నయే స్వాహా ॥

62. మంత్రవాహిన్యై- 2. రురు భైరవాయ స్వాహా ॥ యమాయ స్వాహా ॥

63. నరభోజిన్యై - 3. చండభైరవాయ స్వాహా ॥ నిర్భుతయే స్వాహా ॥

64. శుష్కాంగిన్యై - 4. క్రోధ భైరవాయ స్వాహా ॥ వరుణాయ స్వాహా ॥

5. ఉన్మత్త భైరవాయ స్వాహా ॥ వాయవే స్వాహా ॥

6. కపాల భైరవాయ స్వాహా ॥ కుబేరాయ స్వాహా

7. భీషణ భైరవాయ స్వాహా ॥ ఈశానాయ స్వాహా ॥

8. సహ్మార భైరవాయ స్వాహా ॥

9. మార్తాండ భైరవాయ స్వాహా ॥

ఇతి యోగినీమంత్ర నామ మంత్ర హోమా :

శ్రీరామ ప్రతిష్ఠాంగ దేవతా హోమము

ఓం శ్రీంరాం రామాయనమస్వాహా ॥

హ్రీం లక్షణాయ స్వాహా॥సీతాయై స్వాహా

శార్ఙ్గాయ స్వాహా ॥

ఓం శ్రీం రాం రామాయ నమ స్వాహా॥

ఓం సోహంహం సస్వోహం హంస స్వాహా

ఆంజనేయాయ స్వాహా ॥

వాసుదేవాయ స్వాహా ॥

హనూమతే స్వాహా ॥

ధృత్యై స్వాహా ॥

సుగ్రీవాయ స్వాహా॥

జయంతాయ స్వాహా॥

సంకర్షణాయ స్వాహా॥

భరతాయ స్వాహా॥

జయాయ స్వాహా॥

శాంత్యై స్వాహా॥

విభీషణాయ స్వాహా॥

సురాష్ట్రాయ స్వాహా॥

అగ్రాయ స్వాహా॥

నిషధాయ స్వాహా ॥

రాష్ట్ర వర్ధ నాయ స్వాహా ॥

ఓం అనిరుద్ధాయ స్వాహా ॥

అంగదాయ స్వాహా ॥

అకోపనాయ స్వాహా ॥

ప్రద్యుమ్నాయ స్వాహా ॥

శత్రుఘ్నాయ స్వాహా ॥

ధర్మ పాలాయ స్వాహా ॥

రత్యై స్వాహా ॥

జాంబవంతాయ స్వాహా ॥

ఆత్మనే స్వాహా ॥

నివృత్తయే స్వాహా ॥

అంతరాత్మనే స్వాహా ।

ప్రతిష్ఠాయ స్వాహా ॥

పరమాత్మనే స్వాహా ॥

విద్యాయై స్వాహా ॥

నానాత్మనే స్వాహా ॥

శాంతాయ స్వాహా ॥

వసిష్ఠాయ స్వాహా ॥

వామదేవాయ స్వాహా ॥

జాబాలయే స్వాహా ॥

గౌతమాయ స్వాహా ॥

భరద్వాజాయ స్వాహా॥

కశ్యపాయ స్వాహా ॥

వాల్మీకినే స్వాహా ॥

నారదాయ స్వాహా॥

సనకాయ స్వాహా ॥

సనాతనాయ స్వాహా ॥

సనందనాయ స్వాహా ।

సమత్కుమారాయ స్వాహా ॥

ఓం నమోభగవతే

వాసుదేవాయ స్వాహా ॥

ఓం నీలాయ స్వాహా ॥

సుషేణాయ స్వాహా ॥

మైందాయ స్వాహా ॥

శరభాయ స్వాహా ॥

ద్వివిదాయ స్వాహా ॥

గవాక్షాయ స్వాహా ॥
కిరీటాయ స్వాహా ॥
కుండలాయ స్వాహా ॥
శ్రీవత్సాయ స్వాహా ॥
కౌస్తుభాయ స్వాహా ॥
వనమాలాయ స్వాహా ॥
శంఖాయ స్వాహా ॥
గదాయై స్వాహా ॥
ఓం చక్రాయ స్వాహా ॥
పద్మాయ స్వాహా
అకారాది స్వరేభ్య స్స్వాహా ॥
ధృవాయ స్వాహా ॥
ధరాయ స్వా ॥
సోమాయ స్వాహా ॥
అధ్భ్య స్స్వాహా ॥
అనిలాయ స్వాహా॥
అనలాయ స్వాహా ॥
ప్రత్యూషే స్వాహా ॥
ప్రభాతాయ స్వాహా॥
వీరభద్రాయ స్వాహా ॥
చండాయ స్వాహా ॥
గిరీశాయ స్వాహా ॥
అజైక పాదే స్వాహా ॥
అహిర్బుధ్నియాయ స్వాహా ॥
పినాకినే స్వాహా ॥
అపరాజితాయ స్వాహా ॥

భువనాధీశ్వరాయ స్వాహా॥
కపాలినే స్వాహా॥
విశ్వపతయే స్వాహా ॥
స్థాణవే స్వాహా ॥
భర్గాయ స్వాహా ॥
వివస్వతే స్వాహా ॥
సూర్యాయ స్వాహా ॥
వేదాంగాయ స్వాహా॥
భానవే స్వాహా ॥
ఇంద్రాయ స్వాహా ॥
రవయే స్వాహా ॥
గభస్తయే స్వాహా ॥
యమాయ స్వాహా॥
సర్వసాక్షిణే స్వాహా ॥
దివాకరాయ స్వాహా॥
చిత్రాయ స్వాహా ॥
విష్ణవే స్వాహా ॥
కకారాది వ్యంజనేభ్య స్స్వాహా ॥
ఇంద్రాయ స్వాహా ॥
అగ్నయే స్వాహా ॥
యమాయ స్వాహా॥
నిర్భృతయే స్వాహా ॥
వరుణాయ స్వాహా ॥
వాయవే స్వాహా ॥
కుబేరాయ స్వాహా ॥
ఈశానాయ స్వాహా ॥

యంత్రరాజాయ విద్మహే
వరప్రసాదాయ ధీమహి తన్నో
యంత్ర : ప్రచోద యాత్స్వాహా ॥
ప్రాణ మంత్ర హోమ :
ఓం శ్రీం రాం రామాయ నమ స్వాహా ॥
దాశరథాయ విద్మహే సీతావల్లభాయ ధీమహి తన్నో రామ చంద్రః ప్రచోద యాత్స్వాహా ॥ ఓం నారాయణాయ విద్మహే వాసు దేవాయ ధీమహి తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్స్వాహా ॥ హంసహంసాయ విద్మహే పరను హంసాయ ధీమహి తన్నో హంసః ప్రచోదయాత్స్వాహా ॥
ఓం వజ్రహస్తాయ శచీపతయే నమస్స్వాహా ॥
ఓం శక్తి హస్తాయ స్వాహాపతయే నమస్స్వాహా ॥
ఓం దండహస్తాయ వారాహీపతయే నమస్స్వాహా ॥
ఓం ఖడ్గహస్తాయ ఖడ్గినీపతయే నమస్స్వాహా ॥
ఓం పాశహస్తాయ వారుణీపతయే నమస్స్వాహా ॥
ఓం అంకుశహస్తాయ మృగరూపాపతయే నమస్స్వాహా ॥
ఓం గదాహస్తాయ కౌబేరీపతయే నమస్స్వాహా ॥
ఓం త్రిశూల హస్తాయ శూలినీపతయే నమస్స్వాహా ॥
ఓం ఐరావతాయస్వాహా ॥ ఓం పుండరీకాయస్వాహా ॥
ఓం వామనాయస్వాహా ॥ ఓం కుముదాయస్వాహా ॥
ఓం అంజనాయస్వాహా ॥ ఓం పుష్పదంతాయస్వాహా ॥
ఓం సార్వ భౌమాయస్వాహా ॥ ఓం సుప్రతీకాయస్వాహా ॥
ఇతి రామ ప్రతిష్ఠాంగ దేవతా హోమః

హనుమద్యంత్రాంగదేవతాహోమము

ఓం హరి మర్కట మర్కటాయ స్వాహా ॥
ఆంజనేయాయ విద్మహే వాయుపుత్రాయ ధీమహితన్నో హనుమత్ప్రయోదయాత్స్వాహా

ఓం అం ఆం ఇం ఈం ఉం ఊం సౌః స్వాహా ॥

ఓం హ్రాం హ్రీం హ్యాం హ్రైం హ్రౌం హ్రః స్వాహా ॥

ఇతి హనుమద్యరత్రదేవతా హోమః

క్షేత్రపాల పీఠం వాయువ్యామ్

(163 లో పీఠక్రమః)

ప్రత్యహహోమే విశేషః (తంత్ర సారే)

యాగమండపద్వారతోరణ దిక్పాల ధ్వజపతాకస్తంభదేవతాభ్యశ్చైకై కాహుతిః ప్రథమదివస హోమము సకృత్ హుత్వా గ్రహాణాం సర్వతో భద్రమండలదేవానాం బ్రహ్మ కలశాద్యావాహిత దేవానాంచ హోమమాచార్యోయావద్యాగసమాప్తిః ప్రత్యహంకుర్యాత్ ॥ యాగమంటప ద్వారతోరణాది క్షేత్రపాలాంత హోమస్తు నపునరావర్తనీయమ్ ॥ మాధ్యందిన హోమాంతే ఆచార్యో జయాదిస్థానే మహావ్యాహృతి చతుష్టయం హుంత్వా ॥ ప్రథమదివసతంత్ర శేషః సమాపయేత్ ॥ ప్రాతర్హోమస్య పరిషేచనం కృత్వా సమాపయేత్ మాధ్యందిన హోమారంభేపరిషేచనం కృత్వా ఆరభేత్ ॥ తంత్రశేషం నామ -స్విష్టకృ దాది బ్రహ్మ విసర్జనాంతమ్ ॥

అథ స్తంభదేవతాః

ఓం బ్రహ్మణే స్వాహా ॥
విష్ణవే స్వాహా ॥
శంకరాయ స్వాహా ॥
ఇంద్రాయ స్వాహా ॥
సూర్యాయ స్వాహా ॥
గణేశాయస్వాహా
యమాయ స్వాహా
నాగరాజాయస్వాహా
స్కందాయ స్వాహా
వాయవే స్వాహా
సోమాయ స్వాహా
వరుణాయ స్వాహా
అష్టవసుభ్య స్వాహా
ధనదాయ స్వాహా
గురవే స్వాహా
విశ్వకర్మణే స్వాహా
ఇతి స్తంబదేవతాః
అథతోరణదేవతాః
ఋగ్వేదాయ స్వాహా
యజుర్వేదాయ స్వాహా
సామవేదాయ స్వాహా
అదర్వణవేదాయ స్వాహా
సుదృఢాయ స్వాహా
సుభద్రాయస్వాహా
సుభీమాయ స్వాహా
సుప్రభాయ స్వాహా
ద్వారదేవతాః స్వాహా
ప్రశాంతాయ స్వాహా
శిశిరాయ స్వాహా
ఇంద్రాయ స్వాహా

ధాత్రేస్వాహా
భగాయ స్వాహా
ధృవాయ స్వాహా
అధ్వరాయ స్వాహా
ఇంద్రాయ స్వాహా
ఐరావతాయ స్వాహా
పర్జన్యాయ స్వాహా
అశోకాయ స్వాహా
మిత్రాయ స్వాహా
పూష్ణే స్వాహా
వరుణాయ స్వాహా
సోమాయ స్వాహా
అధ్యై స్వాహా
యమాయ స్వాహా
వామనదిగ్గజాయ స్వాహా
సంజీవాయ స్వాహా
అమృ తాయ స్వాహా
అర్యమ్ణే స్వాహా
అంశవేస్వాహా
వివస్వతే సాహా
అనిలాయ స్వాహా
అనలాయ స్వాహా ॥
వరుణాయ స్వాహా ॥
అంజన దిగ్గజాయ స్వాహా ॥
ధనదాయ స్వాహా ॥
శ్రీపదాయ స్వాహా ॥
త్వష్ట్రే స్వాహా ॥
సవిత్రే స్వాహా ॥
విష్ణవే స్వాహా ॥
సోమాయ స్వాహా ॥
సార్వభౌమదిగ్గజాయ స్వాహా ॥
ద్వారశ్రియై స్వాహా ॥
దేహళ్యై స్వాహా ॥
గణేశాయ స్వాహా ॥
స్కందాయ స్వాహా ॥
గంగాయై స్వాహా ॥
యమునాయై స్వాహా ॥
పద్మనిధయే స్వాహా ॥
శంఖనిధయే స్వాహా ॥
చిచ్ఛక్త్యై స్వాహా ॥
ఇతి ద్వారస్థదేవతాః

పురుషసూక్త హోమము

సహస్ర శీర్షే తిషోడశర్చస్యసూక్తస్య నారాయణ ఋషి : పురుషో- నుష్టుప్ ఛందః అంత్యాస్త్రిష్టుప్ - హవనే వినియోగః

ఓం సహస్రశీ	=	గులగ్గ్ స్వాహా ॥
పురుషఏ	=	తిరోహితిస్వాహా ॥
ఏతావానస్య	=	దివిస్వాహా ॥
త్రిపాదూర్ధ్వ	=	నశనేఅభి స్వాహా ॥
తస్మాద్విరా	=	మిమథోపుర స్వాహా ॥
యత్పురుషేణ	=	శ్శరద్ధవిస్వాహా ॥
సప్తాస్యాసన్	=	పశుగ్గ్ స్వాహా ॥

తంయజ్ఞం	=	ఋషయశ్చయే స్వాహా॥
తస్మాద్యజ్ఞాత్	=	సంభృ = మ్యాశ్చయే స్వాహా ॥
తసాద్యజ్ఞాత్	=	ఋచ= దజాయత స్వాహా॥
తస్మాదశ్వా	=	అజావయః స్వాహా ॥
యత్పురుషం	=	ఉచ్యేతే స్వాహా ॥
బ్రాహ్మణో స్య	=	అజాయత స్వాహా ॥
చంద్రమామనసో	=	రజాయత స్వాహా ॥
నాభ్యాఆసీత్	=	అకల్పయన్ స్వాహా ॥
వేదాహమే తం	=	న్యదాత్రే స్వాహా ॥
ధాతాపురస్తాత్	=	విద్యతే స్వాహా ॥
యజ్ఞేనయజ్ఞం	=	దేవాస్వాహా ॥

ఇతి పురుష సూక్త హోమ :

లక్ష్మీ సూక్త హోమము

హిరణ్య వర్ణాం	=	మమావహ స్వాహా॥ ఆవా
తాంమ ఆవహ	=	షానహం స్వాహా ॥ ఆస
అశ్వపూర్వాం	=	జుషతాం స్వాహా॥ పాద్యం
కాంసోస్మితాం	=	యేశ్రియం స్వాహా ॥అర్ఘ్యం
చంద్రాంప్రభా సాం	=	త్వాంవృణే స్వాహా॥ఆచ
ఆదిత్యవర్ణే	=	అలక్ష్మీస్వాహా ॥ స్నాన
ఉపైతుమాం	=	దదాతుమే స్వాహా ॥వస్త్రం
క్షుత్పిపాసా	=	గృహాత్స్వాహా ॥ యజ్ఞో
గంధద్వారాం	=	శ్రియంస్వాహా ॥గంధం
శ్రీర్మేభజతు	=	తాంయశస్స్వాహా- అక్షత
కర్దమేనప్రజా	=	మాలినీం స్వాహా॥

ఆపస్రజంతు	=	మేకులే స్వాహా ॥
ఆర్ద్రాంపుష్కరిణీం	=	మావహస్వాహా ॥
ఆర్ద్రాం యః	=	మావహస్వా ॥
తాంమ ఆవహ	=	ప్ర= నహంస్వాహా ॥

మన్యు సూక్త హోమము

ఓం యస్తే మన్యోవి	=	సహసా సహస్వతా స్వాహా ॥
మన్యురింద్రో	=	సజోషా స్వాహా ॥
అభీహిమన్యో	=	భరాత్వంన స్వాహా ॥
త్వంహిమన్యో	=	సుధేహి స్వాహా ॥
అభాగస్సన్ నప	=	యమేహి స్వాహా ॥
అయంతే అస్మ్యు	=	ఋతపోధ్యాపే స్వాహా ॥
అభిప్రేహిదక్షిణతో	=	పిబావ స్వాహా ॥
త్వయామన్యో	=	అగ్ని రూపస్వాహా ॥
అగ్నిరివమన్యో	=	విభృధోనుదస్వ స్వాహా ॥
సహస్వమన్యో	=	యసవీకజత్వం స్వాహా ॥
ఏకోబహూనామా	=	విజయాయకృణ్మహే స్వాహా ॥
విజేషకృదింద్ర	=	ఆబభూధ స్వాహా ॥
ఆభూత్యాసహజా	=	పురుహూత సంసృజి స్వాహా ॥
సంసృష్టంధనముభయం	=	అపనిలయంతాం స్వాహా ॥
ధన్వనాగాధన్వనా	=	సమదోజయేమ స్వాహా

ఇతి మన్యుసూక్త హోమః

యథావసర : కార్య :

షోడశతత్త్వన్యాసహోమ : న్యాసశ్చ ॥

బ్రహ్మకర్మ సముచ్చయ గ్రంథే 307 పత్రే షోడశతత్త్వన్యా సహోమశ్చ ముఖ్యకుండే ప్రధాన హోమోత్తరం వాసుదేవ్యాముక్తః ॥ యథా

హేమాద్రి ఉక్తతత్త్వన్యాసహోమః ॥
ఓం అకారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం ఉకారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం మకారాయ నమ స్వాహా
ఇతి ప్రణవన్యాప హోమః
ఓం భూర్నమ స్వాహా ॥
ఓం భువర్నమస్వాహా ॥
ఓం స్వర్నమ స్వాహా ॥
ఇతి వ్యాహృతి హోమ :
అథ మాతృకాన్యాస హోమ :
ఓం అకారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం ఆకారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం ఇకారాయ స్వాహా ॥
ఓం ఈకారాయ స్వాహా ॥
ఓం ఉకారాయ స్వాహా ॥
ఓం ఊకారాయ స్వాహా ॥
ఓం ఋకారాయ స్వాహా ॥
ఓం ౠకారాయ స్వాహా ॥
ఓం ఌ కారాయ స్వాహా
ఓం ౡ కారాయ నమస్వాహా ॥
ఓం ఏకారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం ఐ కారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం ఓ కారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం ఔకారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం అం కారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం అః కారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం యకారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం రకారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం లకారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం వ కారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం శకరాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం షకారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం సకారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం హ కారాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం ళ కారాయ నమ స్వాహా ॥
పఫబభమే భ్యో నమ స్వాహా ॥
తథదధనేభ్యో నమ స్వాహా ॥
టఠడఢణే భ్యో నమ స్వాహా ॥
చఛజఝఞేభ్యో నమ స్వాహా ॥
కఖగఘఙేభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఇతి మాతృకాన్యాసహోమ :
ఓం సూర్యాయ స్వాహా ॥
ఓం చంద్రమసేస్వాహా ॥
ఓం అంగారకాయ స్వాహా ॥

ఓం బుధాయ స్వాహా ॥
ఓం బృహస్పతయే స్వాహా ॥
ఓం శుక్రాయ స్వాహా ॥
ఓం శనైశ్చరాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం రాహవే నమ స్వాహా ॥
ఓం కేతవే నమ స్వాహా ॥
ఓం రోహిణ్యర్ణాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం మృగశీర్షేభ్య స్వాహా ॥
ఓం ఆర్ద్రాయై స్వాహా ॥
ఓం పునర్వసుభ్యాగ్ స్వాహా ॥
ఓం పుష్యాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం ఆశ్లేషాయ స్వాహా ॥
ఓం మఘేభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం పూర్వాఫల్గుణీభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం ఉత్తరా ఫల్గుణీభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం హస్తాయ స్వాహా
ఓం చిత్రాయ స్వాహా ॥
ఓం స్వాత్యై స్వాహా ॥
ఓం విశాఖాభ్యాగ్ స్వాహా ॥
ఓం అనూరాధాభ్యాగ్ స్వాహా॥
ఓం జ్యేష్ఠాయై స్వాహా ॥
ఓం మూలాయై స్వాహా ॥
ఓం పూర్వాషాఢేభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం ఉత్తరాషాఢేభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం శ్రవణాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం ధనిష్ఠాభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం శతభిషజాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం పూర్వాభాద్ర పదాభ్యోనమ స్వాహా ॥
ఓం ఉత్తరాభాద్రపదాభ్యోనమ స్వాహా ॥
ఓం రేవత్యై నమస్వాహా ॥
ఓం అశ్విభ్యాం నమ స్వాహా ॥
ఓం భరణీభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం కృత్తికాభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం ధ్రువాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం సప్తఋషిభ్యస్వాహా ॥
ఓం మాతృమండలాయ స్వాహా ॥
ఓం విష్ణుపదేభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం నాగవీథ్యై నమ స్వాహా ॥
ఓం తారాభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఇతి గ్రహ నక్షత్ర ధ్రువాది హోమ :
ఓం చైత్రాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం వైశాఖాయ స్వాహా ॥
ఓం జ్యేష్ఠాయ స్వాహా
ఓం ఆషాఢాయ స్వాహా ॥
ఓం శ్రావణాయ స్వాహా ॥
ఓం భాద్రపదాయ స్వాహా ॥
ఓం ఆశ్వియుజాయ స్వాహా ॥
ఓం కార్తికాయ స్వాహా ॥
ఓం మార్గశీర్షాయ స్వాహా ॥
ఓం పౌషాయ స్వాహా ॥
ఓం మాఘాయ స్వాహా ॥
ఓం ఫాల్గుణాయ స్వాహా ॥
ఓం ఇదువత్సరాను వత్సర పరివత్సర సంవత్సరేభ్యో నమ స్వాహా ॥

ఓం అహోరాత్రేభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం క్షణాయ స్వాహా ॥
ఓం లవాయ స్వాహా ॥
ఓం కలాయై స్వాహా ॥
ఓం కృతాయ స్వాహా ॥
ఓం త్రేతాయ స్వాహా ॥
ఓం ద్వాపరాయ స్వాహా ॥
ఓం కలియుగాయ స్వాహా ॥
ఓం చతుర్దశమన్వన్తరేభ్యస్వాహా ॥
ఓం పరాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం మహా కల్పాయ స్వాహా ॥
ఓం ఉదగయన దక్షిణాయనాభ్యాగ్ స్వాహా
ఓం విషువతే నమ స్వాహా ॥
ఇతికాలన్యాస హోమ :
6. ఓం బ్రాహ్మణాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం క్షత్రియాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం వైశ్యాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం శూద్రాయ నమ స్వాహా ॥
ఓం సంకరజేభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం అనులోమేభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం గోభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం అజాభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం అవికాభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం గ్రామ పశుభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం అరణ్య పశుభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఇతి వర్ణన్యాసహోమ :

ఓం మేషేభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం నదీభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం సముద్రేభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఇతి తోయన్యాస హోమ :
ఓం ఋగ్వేదాయ స్వాహా
ఓం యజుర్వేదాయ స్వాహా
ఓం సామవేదాయ స్వాహా ॥
ఓం అథర్వణ వేదాయ స్వాహా ॥
ఓం సర్వోపనిషద్భ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం ఇతిహాసపురాణేభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం అథర్వాంగిరసేభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం కల్పసూత్రేభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం వ్యాకరణేభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం తర్కేభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం మీమాంసాయై స్వాహా ॥
ఓం నిరుక్తాయ స్వాహా ॥
ఓం ఛందశ్శాస్త్రేభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం జ్యోతి శ్శాస్త్రేభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం గీతాశాస్త్రేభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం భూత శాస్త్రేభ్యో నమ స్వాహా ॥
ఓం ఆయుర్వేదాయ నమస్వాహా ॥
ఓం ధనుర్వేదాయ నమస్వాహా ॥
ఓం యోగశాస్త్రేభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం నీతిశాస్త్రేభ్యో నమస్వాహా ॥

ఓం వశ్యతంత్రాయ నమస్వాహా ॥
ఇతివిద్యాన్యాసహోమ :
ఓం దివే నమస్వాహా ॥
ఓం సూర్యలోకాయ నమస్వాహా ॥
ఓం చంద్రలోకాయ నమస్వాహా ॥
ఓం అనిలలోకాయ నమస్వాహా ॥
ఓం వ్యోమ్నే నమస్వాహా ॥
ఓం సముద్రేభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం పృథివ్యై నమస్వాహా ॥
ఇతి వైరాజన్యాస హోమ :
ఓం హిరణ్య గర్భాయ నమస్వాహా ॥
ఓం కృష్ణాయ నమస్వాహా ॥
ఓం రుద్రాయ నమస్వాహా ॥
ఓం యమాయ నమస్వాహా ॥
ఓం అశ్విభ్యాం నమస్వాహా ॥
ఓం వైశ్వానరాయ నమస్వాహా ॥
ఓం మరుద్భ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం వసుభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం రుద్రేభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం ఆదిత్యేభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం సరస్వత్యై నమస్వాహా ॥
ఓం ఇంద్రాయ నమస్వాహా ॥
ఓం బలాయ నమస్వాహా ॥
ఓం ప్రహ్లాదాయ నమస్వాహా ॥
ఓం విశ్వకర్మణే నమస్వాహా ॥

ఓం నారదాయ నమస్వాహా ॥
ఓం అనంతాయ నమస్వాహా ॥
ఓం దిగ్భ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం వరుణాయ నమస్వాహా ॥
ఓం మిత్రాయ నమస్వాహా ॥
ఓం విశ్వేభ్యో దేవేభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం పితృభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం యక్షేభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం రాక్షసేభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం పిశాచేభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం అసురేభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం విద్యాధరేభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం గ్రహేభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం గుహ్యకేభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం పూతనాభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం గంధర్వేభ్యో నమస్వాహా ॥
ఓం కార్తికేయాయ నమస్వాహా ॥
ఓం గణేశాయ నమస్వాహా ॥
ఇతి దేవన్యాస హోమ :
ఓం మత్స్యాయ నమస్వాహా ॥
ఓం కూర్మాయ నమస్వాహా ॥
ఓం వరాహాయ నమస్వాహా ॥
ఓం నార సిహ్మాయ నమస్వాహా ॥
ఓం వామనాయ నమస్వాహా ॥
ఓం పరశురామాయ నమస్వాహా ॥

ఓం రామాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం కృష్ణాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం బౌద్ధాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం కలికినే నమస్స్వాహా ॥
ఓం కేశవాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం నారాయణాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం మాధవాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం గోవిందాయ నమస్స్వాహా ॥
విష్ణవే నమస్స్వాహా ॥
మధుసూదనాయ నమస్స్వాహా ॥
త్రివిక్రమాయ నమస్స్వాహా ॥
వామనాయ నమస్స్వాహా ॥
శ్రీధరాయ నమస్స్వాహా ॥
హృషీకేశాయ నమస్స్వాహా ॥
పద్మనాభాయ నమస్స్వాహా ॥

దామోదరాయ నమస్స్వాహా ॥
ఇతి మూర్తిన్యాస హోమః ॥
ఓం అశ్వమేధాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం నరమేధాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం రాజసూయాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం గోసవాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం ద్వాదశాహాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం అహీనేభ్యో నమస్స్వాహా ॥
ఓం సర్వజిద్భ్యో నమస్స్వాహా ॥
ఓం సర్వమేధాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం అగ్నిష్టోమాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం అతిరాత్రాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం ఆప్తోర్యామాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం షోడశినే నమస్స్వాహా ॥
ఓం ఉక్థ్యాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం వాజపేయాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం అత్యగ్నిష్టోమాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం చాతుర్మాస్యేభ్యో నమస్స్వాహా ॥
ఓం సౌత్రామణ్యై నమస్స్వాహా ॥
ఓం పశ్విష్టిభ్యో నమస్స్వాహా ॥
ఓం దర్శాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం పౌర్ణమాసాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం సర్వేష్టిభ్యో నమస్స్వాహా ॥
ఓం స్వాహాకారాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం వషట్కారాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం పంచమహాయజ్ఞేభ్యో నమస్స్వాహా ॥
ఓం ఆహవనీయాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం దక్షిణాగ్నయే నమస్స్వాహా ॥
ఓంగార్హపత్యాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం వేద్యై నమస్స్వాహా ॥
ఓం ప్రవర్గ్యాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం సవనేభ్యో నమస్స్వాహా ॥
ఓం ఇధ్మేభ్యో నమస్స్వాహా ॥
ఓం దర్భేభ్యో నమస్స్వాహా ॥
ఇతి క్రతున్యాస హోమః ॥
మూలమంత్రేణ దశాహుతయః
ఇతి మూలమంత్రన్యాస హోమః ॥
ఓం ధర్మాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం జ్ఞానాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం వైరాగ్యాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం ఐశ్వర్యాయ నమస్స్వాహా ॥

ఇతి గుణన్యాస హోమః ॥
ఓం ఖడ్గాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం ముసలాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం శార్ఙ్గాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం హలాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం చక్రాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం శంఖాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం గదాయై నమస్స్వాహా ॥
శైవే
ఓం వజ్రాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం దండాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం శక్తయే నమస్స్వాహా ॥
ఓం శూలాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం ఖడ్గాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం పాశాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం అంకుశాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం ధ్వజాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం చక్రాయ నమస్స్వాహా ॥
ఓం పద్మాయ నమస్స్వాహా ॥
ఇతి ఆయుధన్యాస హోమః ॥
ఓం లక్ష్మ్యై నమస్స్వాహా ॥
ఓం సరస్వత్యై నమస్స్వాహా ॥
ఓం రత్యై నమస్స్వాహా ॥
ఓం ప్రీత్యై నమస్స్వాహా ॥
ఓం శాంత్యై నమస్స్వాహా ॥
ఓం పుష్ట్యై నమస్స్వాహా ॥

ఓం తుష్ట్యై నమస్స్వాహా ॥

ఇతి శక్తిన్యాస హోమః ॥

దేవమంత్రస్య

ఓం హృదయాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం శిఖాయై నమస్స్వాహా ॥

ఓం కవచాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం నేత్రత్రయాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం అస్త్రాయ ఫట్ నమస్స్వాహా ॥

ఓం శ్రీవత్సాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం కౌస్తుభాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం వనమాలాయై నమస్స్వాహా ॥

ఇతి అంగన్యాస హోమః ॥

విష్ణుపక్షే షోడషన్యాసాతిరిక్త

ద్వాదశాక్షరమంత్రన్యాస హోమః

ఓం ఓంకారాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం నకారాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం మోకారాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం భకారాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం గకారాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం వకారాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం తేకారాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం వాకారాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం సుకారాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం దేకారాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం వాకారాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం యకారయ నమస్స్వాహా ॥

ఇతి ద్వాదశాక్షరమంత్రన్యాస హోమ :

ఓం ప్రాణాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం అపానాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం వ్యానాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం ఉదానాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం సమానాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం పురుషాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం ఓం కారాయ పురుషాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం మకారాయ జీవాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం భకారాయ ప్రాణతత్త్వాయ జీవో పాధయే నమస్స్వాహా ॥

ఓం బకారాయ మిధ్యాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం ఫకారాయ అహంకారతత్త్వాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం పకారాయ మన ఆత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం నకారాయ శబ్ద తన్మాత్రాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం ధకారాయ స్పర్శతన్మాత్రాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం దకారాయ రూపతన్మాత్రాత్మనే నమస్స్వాహా ।

ఓం థకారాయ రసతన్మాత్రాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం తకారాయ గంధతన్మాత్రాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం ణకారాయ శ్రోత్రాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం ఢకారాయ త్వగాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం డకారాయ చక్షురాత్మనే నమ స్వాహా ॥

ఓం ఠకారాయ జిహ్వాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం టకారాయ ఘ్రాణాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం ఞకారాయ వాగాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం ఝకారాయ పాణ్యాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం జకారాయ పాదాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం ఛకారాయ పాయ్వాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం చకారాయ ఉపస్థాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం ఙకారాయ పృథివ్యాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం ఘకారాయ అబాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం గకారాయ తేజ ఆత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం ఖకారాయ వాయ్వాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం కకారాయ ఆకాశాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం శకారాయ పుండరీకాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం షకారాయ సూర్యాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం సకారాయసోమాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం రకారాయ వహ్న్యాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం షకారాయ పురుషాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం యకారాయ పురుషాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం రకారాయ సర్వాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం వకారాయ అనుగ్రహాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం సం సర్వభూతాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం శకారాయ హంసాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం క్షకారాయ కోపాత్మనే నమస్స్వాహా ॥

ఓం ఆత్మతత్త్వాయ నమస్స్వాహా ॥

ఓం ఆత్మతత్త్వాధిపతయే నమస్స్వాహా ॥

ఓం విద్యా తత్త్వాయు నమస్స్వాహా ॥

ఓం విద్యా తత్త్వాధిపతయే విష్ణవే నమస్స్వాహా ॥

ఓం శివతత్త్వాయ నమ స్వాహా ॥

ఓం శివతత్త్వాధిపతయే శివాయ స్వాహా ॥

ఓం అవ్యత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం తేజస్తత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం ఆకాశ తత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం గంధతత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం రసతత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం రూపతత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం స్పర్శ తత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం శబ్ద తత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం ఘ్రాణతత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం జిహ్వా తత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం చక్షుస్తత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం వాక్తత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం శ్రోత్రతత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం వాయుతత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం ఉపస్థతత్త్వాయ స్వాహా॥

ఓం హస్తతత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం పాద తత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం వాక్తత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం మనస్తత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం బుద్ధి తత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం అహంకార తత్త్వాయ స్వాహా ॥

ఓం సత్త్వాయ స్వాహా ॥
ఓం రజసే స్వాహా ॥
ఓం తమసే స్వాహా ॥
ఓం పురుష తత్త్వాయ స్వాహా ॥
ఓం రాగతత్త్వాయ స్వాహా ॥
ఓం విజ్ఞాన తత్త్వాయ స్వాహా ॥
ఓం నీతితత్త్వాయ స్వాహా ॥
ఓం తర్కకలాతత్త్వాయ స్వాహా ॥
ఓం మాయా తత్త్వాయ స్వాహా ॥
ఓం ఈశ్వర తత్త్వాయ స్వాహా॥
ఓం సదాదేవతత్త్వాయ స్వాహా ॥
ఓం శక్తి తత్త్వాయ స్వాహా॥
ఓం శివతత్త్వాయ స్వాహా॥
ఓం ఇతి జీవన్యాస హోమ :
ఇతి శేషన్యాస :
హోమశ్చ

జయా దులు

ఓం చిత్తం చ స్వాహా ॥
ఓం చిత్తిశ్చ స్వాహా ॥
ఓం ఆకూతం చ స్వాహా॥
ఓం ఆకూతిశ్చ స్వాహా ॥
ఓం విజ్ఞాతం స్వాహా॥

ఓం విజ్ఞానం స్వాహా ॥
ఓం మనశ్చ స్వాహా ॥
ఓం శక్వరీశ్చ స్వాహా ॥
ఓం దర్శశ్చ స్వాహా ॥
ఓం పూర్ణమాసశ్చ స్వాహా ॥
ఓం బృహచ్చ స్వాహా ॥
ఓం రధంతరం చ స్వాహా ॥
ఓం ప్రజాపతయే....... స్వాహా॥
ఓం అగ్నిర్భూ....... స్వాహా॥
ఓం ఇంద్రోజ్యే....... స్వాహా॥
ఓం యమః పృ....... స్వాహా॥
ఓం వాయురంత....... స్వాహా॥
ఓం సూర్యో ది....... స్వాహా॥
ఓం చంద్రమా....... స్వాహా॥
ఓం బృహస్పతి....... స్వాహా॥
ఓం మిత్ర....... స్వాహా॥
ఓం వరుణో పా....... స్వాహా॥
ఓం సముద్ర స్రో....... స్వాహా॥
ఓం అన్నగ్ం సా....... స్వాహా॥
ఓం సవితా ప్ర....... స్వాహా॥
ఓం రుద్రః పశూనా....... స్వాహా॥
ఓం త్వష్టా రూ....... స్వాహా॥

ఓం విష్ణు : పర్వ....... స్వాహా॥
ఓం మరుతో గణా....... స్వాహా॥
ఓం పితరః పితామహా....... స్వాహా॥
ఋతాషా - ఔష -ఉర్జా....... స్వాహా॥
సంగ్ంహితో - మరీచి -ఆయు....... స్వాహా॥
సుషుమ్న - న-బేకు....... స్వాహా॥
భుజ్యుస్సు - దక్షిణా -స్తవా....... స్వాహా॥
ప్రజాపతి -ఋక్సా- వహ్ని....... స్వాహా॥
ఇషిరోవి-అపోప్స-ముదా....... స్వాహా॥
- భువనస్య- సనోరా....... స్వాహా॥
పరమేష్ఠ్య - విశ్వ -భువో....... స్వాహా॥
సుక్షితి - విద్యుతో - రుచా....... స్వాహా॥
దూరేహేతి- ప్రజాభ్యాం -భీరు....... స్వాహా॥
చారుఃకృ - అధయో=శోచ....... స్వాహా॥
సనోభువ - ఉరుబ్ర....... స్వాహా॥
ప్రజాపతే....... స్వాహా॥
భూ స్స్వాహా ॥
ఓం భువస్స్వాహా ॥
ఓం సువ స్స్వాహా ॥
ఓం యదస్యకర్మ - పరిధీను ద్వాస్య
ఓం ఆనాజ్ఞాతం....... స్వాహా॥
ఓం పురుష....... స్వాహా॥
ఓం యత్పాకత్రా....... స్వాహా॥

ఓం త్వన్నో అగ్నే....... స్వాహా॥
ఓం స త్వన్నో....... స్వాహా॥
ఓం ఆబిర్గీర్బి .... స్వాహా॥
ఓం ఇదం విష్ణు....... స్వాహా॥
ఓం త్ర్యంబకం....... స్వాహా॥
ఓం యద్విద్వా....... స్వాహా॥
ఓం అస్కాంద్యౌ....... స్వాహా॥
ఓం అస్కానజని....... స్వాహా॥
ఓం యన్న ఆత్మ....... స్వాహా॥
ఓం పునరగ్నిశ్చ....... స్వాహా॥
ఓం పునస్త్వా....... స్వాహా॥
ఓం సర్వప్రాయశ్చిత్తం కరిష్యే ॥
ఓం భూర్భువస్సువస్స్వాహా ॥

జయాదిహోమవ్యవస్థ (తంత్రసారే)

హుత్వేజ్జయాది వర్జం చ ప్రత్యహం హోమకర్మణి ॥
యాగే జయాది హోమస్తు దీక్షాంతే సముదాహృత : ॥
మహా వ్యాహృతి హోమస్తు జయాద్యర్థే విధీయతే ॥
అతస్సమాపయేద్ధో మం మహావ్యాహృతి పూర్వకమ్ ॥
మహా వ్యాహృతిభిర్హుత్వా సాయం హోమే గురూత్తమః ॥
బ్రహ్మార్పణాఖ్యమంత్రేణ హోమస్య పరిపూర్తయే ॥
ఘృతాహుతిభి రష్టాభి ర్జుహుయాత్ దేశికోత్తమః ।
హుత్వా పూర్ణాహుతిం మంత్రీ తంత్రశేషం సమాపయేత్ ॥
తంత్ర శేషం నామ ప్రణీతా విసర్జనమ్ - ప్రథమ దివసహోమ : ॥

అగ్ని లక్షణము

సధూమోఽగ్నిశ్శిరో జ్ఞేయ : నిర్ధూమశ్చక్షురేవ హి॥
జ్వలత్కృశో భవే త్కర్ణః కాష్ఠలగ్నశ్చ నాసిక॥
ప్రజ్వలోఽగ్ని స్తథా జిహ్వా ఏతదేవాగ్నిలక్షణమ్ ॥
అస్యాం తర్జుహుయాదగ్నేః విపశ్చిత్సర్వ కర్మసు ॥
కర్ణహోమే భవేద్వ్యా ధిః నేత్రేఽం ధత్వముదా హృతః ॥
నాసికాయాం మనః పీడా మస్తకే ధన సంక్షయః ॥
సర్వ కార్య ప్రసిద్ధ్యర్థం జిహ్వాయాం తత్ర హోమయేత్ ॥
చక్షుః కర్ణాదికం జ్ఞాత్వా హోమయేద్దేశి కోత్తమః ॥
వహ్నెశ్శిరసి నాసాయాం శ్రోత్రే చక్షుషి వా త థా ॥
జుహుయాచ్చేత్తదాక్షిప్రం తదంగాని వినాశయేత్ ఇతి ॥
స్విష్టకత్సమిత్సన్నహనం- నజయాదయః ద్రవ్యోపరి - భూస్స్వా-భువ-సువ-భుర్భు=స్స్వా పరిధ్యుద్వాసయేత్ భూరగ్నయేచ= కాల విపర్యాసే= సర్వప్రాయశ్చిత్తం అదితేను ॥ ప్రణీతాస్వప॥ యజ్ఞేశ్వరపూజ ॥ఆజ్య నైవేద్యం అగ్నేనయ - ప్రథమదివసహోమేన = మస్తు ॥
అగ్నేరష్టాంగుళస్థానే పరిషేచనమా చరేత్ ॥
నవాంగుళ ప్రమాణేన విధినా పరిధీన్ న్యసేత్ ॥
దశాంగుల ప్రమాణేన పరిస్తీర్యకుశాక్షతాన్ ॥
ఏకాంగుళప్రదేశే తు పూజయె దక్ష తాదిభిః ॥
అష్టమే నవమేచైవ దశమ్యేకాదశీతథా ॥
పూజనం స్మరణం చైవ పరిధిః పరిషేచనమ్ ॥

స్వాహాకార విధి

సకారే చ వకారే చ హకారే చ విసర్గ యేత్ ।
స్వాహాంతే జుహు యాద్ధోమం కోటియజ్ఞ ఫలం లభేత్ ॥

స్రుక్ స్రువ లక్షణము

షోడశాంగులకో దండః చతురంగులకం బిలమ్ ।
చతరంగులికా జిహ్వా స్రుచాం మానమితీరితమ్ ॥
ద్వా వింశత్యంగులో దండః వర్తులస్యాంగుల ద్వయమ్ ।
తన్మధ్యేచాంగుళం ఛిద్రం ఏవం హి స్రువలక్షణమ్ ॥

జీవతండులాలు

పురాణవ్రీహయో యేషాం బీజముప్తం ప్రరోహతి ॥
తేభ్యో యే తండులా జాతాః విజ్ఞేయా జీవతండులాః ॥

దక్షిణాక్రమము

దక్షిణాం పంచధా కృత్వా దద్యాదధ్వర్యవే ద్వయమ్ ॥
ఇతరేషాం ఏక మేకం దాయం దద్యాద్యథా విధి ॥
గోరసే సతుషేధాన్యే చూర్ణే చ లవణే గుడే ।
ఖదిరే క్రముకే చైవ పాకదోషో న విద్యతే ॥

ధర్మసింధువు

హంత్యర్థహీనా కర్తారం మంత్రహీనా తు ఋుత్విజమ్ ।
స్త్రియం లక్షణహీనా తు న ప్రతిష్ఠా సమో రిపుః ॥
అర్చకస్యతపో యోగాత్ అర్చక స్యాతి శాయినా ।
అభిరూప్యాచ్చ బింబానాం దేవస్సానిధ్యమృచ్ఛతి ॥

కలశార్చనము

మహీద్యౌరితి భూమిం సంప్రార్థ్య
అభివస్త్రాఇతి వస్త్ర మాస్తీర్య
ఓషధయస్సం ఇతి తండులాన్ని క్షిప్య
ఆకలశేష్వితికలశాన్ సంస్థాప్య-
ఇమంమెగంగేతి జల మాపూర్య
గంధద్వారామితి సుగంధ ద్రవ్యాన్ని క్షిప్య
యాజాతా ఇతి ఓషధీన్ నిక్షిప్య
కాండాత్కాండా ఇతి దూర్వాం న్యస్య
అశ్వత్థేవో ఇతి పంచపల్లవాన్ని క్షిప్య
స్యోనా పృథివీతి సప్త మృదః
యాః ఫలినీరితి ఫలానినిక్షిప్య
సహిరత్నానీతి రత్నాని
హిరణ్యరూప ఇతి - హిరణ్యం నిక్షిప్య
దేవస్యత్వేతి కుశాః కూర్చంచ
యువాసువాసా ఇతి - కంఠేవస్త్రం
పూర్ణాదర్విపరాపతేతి పునః పూరణం
తత్త్వాయామీతి వరుణ మావాహ్య
(గృహావై ప్రతిష్ఠా ఇతి ప్రతిష్ఠాప్య)
షోడషోపచారైరర్చయేత్

ఇతి సామాన్య కలశార్చనమ్ ॥

సమయాను సారేణ కలశేషు తత్తదుక్త దేవానావాహయేత్ ॥

ఆసన విధి - భూశుద్ధి

ఆచమ్య ప్రాణానాయమ్య = శుభతిథౌ = శ్రీమ = ప్రతిష్ఠాకర్మణి- శరీర శుద్ధ్యర్థం భూశుద్ధి- భూతశుద్ధి - ప్రాణప్రతిష్ఠా -అంతర్మాతృకా - బహిర్మాతృకా - న్యాసాంశ్చ కరిష్యే ॥ఇతి సంకల్ప్య॥ ఉత్పతంత్విహ భూతాని పృథివ్యంతర వాసినః ॥ ఆసనాదౌ నమస్కృత్య బ్రహ్మకర్మ సమారభే ॥ అపసర్పంతు తే భూతాః యే భూతా భూమి సంస్థితాః యే భూతా విఘ్నకర్తారః తే నశ్యంతు శివాజ్ఞయా ॥ అపక్రామంతు భూతాని పిశాచాస్సర్వతోదిశమ్ ॥ సర్వేషామవిరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే ॥ తీక్ష్ణదంష్ట్ర మహాకాయ కల్పాంతదహనోపమ॥ భైరవాయ నమస్తుభ్యం అనుజ్ఞాం దాతుమర్హసి ॥ ఇతి వామపాదపార్ష్ణినా భూమిం త్రిస్తాడయేత్ ॥ సముద్రవసనే దేవీ పర్వతస్తన మండలే॥విష్ణుపత్ని నమస్తుభ్యం పాదస్పర్శం క్షమస్వ మే॥ పృథ్వీతి మంత్రస్య ॥ మేరు పృష్ఠఋషిః కూర్మో దేవతా॥ సుతలం ఛందః ఆసనే వినియోగః॥ పృథ్వి త్వయా ధృతా లోకా దేవి త్వం విష్ణునా ధృతా । త్వం చ ధారయ మాం దేవీ పవిత్రం కురుచాసనమ్॥ అనంతాసనాయ నమః॥ విమలాసనాయ నమః ॥ యోగాసనాయ నమః ॥ కూర్మాసనాయ నమః॥ ఆధారశక్త్యై నమః॥ దుష్ట విద్రావిణ నృసిహ్మాయ నమః॥ మధ్యే పరమసుఖాసనాయ నమః । ఓం భూర్భువస్సువః ఇత్యాసనే ఉపవిశ్య॥ అంగుష్ఠాగ్రేతు గోవిందం తర్జన్యాం తు మహీధరమ్ ॥మధ్యమా యాం హృషీకేశం అనామిక్యాం త్రివిక్రమమ్॥ కనిష్ఠిక్యాం న్యసేద్విష్ణుం కరమధ్యే తు మాధవమ్॥ ఏవం చ కరవిన్యాసం సర్వపాపప్రణాశనమ్ ఓంకారః సర్వత్ర ఓం భూః పాదాభ్యాం నమః॥ ఓంభువః జానుభ్యాం నమః ॥ఓం స్వః కటిభ్యాం నమః । ఓం మహః నాభ్యై నమః ॥ ఓం జనః హృదయాయ నమః॥ ఓం తపః కంఠాయ నమః ॥ ఓం సత్యం లలాటాయ నమః॥ ఓం పరబ్రహ్మశిరసే స్వాహా ॥ స్వశిరసి గుం గురుభ్యో నమః ॥ పం పరమ గురుభ్యో నమః ॥ పం పరాత్పర గురుభ్యో నమః ॥

పం పరమేష్ఠి గురుభ్యో నమః ॥ దక్షిణభుజే గం గణపతయే నమః॥ వామభుజే దుం దుర్గాయై నమః ॥ దక్షిణజానుని క్షం క్షేత్ర పాలకాయనమః ॥వామజానుని సం సరస్వత్యై నమః ॥ హృదయే అం ఆత్మనే నమః॥ పం పరమాత్మనే నమః॥ సం సత్వాత్మనే నమః ॥రం రజ ఆత్మనే నమః ॥తం తమ ఆత్మనే నమః॥ నమో స్త్వనంతాయ నమో స్తు వేధసే నమో వసిష్ఠాయ నమో స్తు శక్తయే పరాశరాయాథ నమో స్తు సాత్వతే నమో స్తు తే సత్యవతీ సుతాయ॥ నమోగురుభ్యో గురుపాదుకాభ్యో నమో పరేభ్యః పరపాదుకాభ్యః ॥ ఓం నమో మహద్భ్యో నమో అర్భకేభ్యో నమో యువభ్యో నమ ఆశినేభ్యః॥ యయా మద్దేవాన్యదిశక్నవామ మాధ్యాయ స్వశంసమావృక్షి దేవాః ॥ సర్వభూత నివారణాయ సశరాయ హ్రహః॥ సశార్ఙ్గాయ సుదర్శనాయాస్త్ర రాజాయ హుం ఫట్ ॥ ఇతి చోటికాబంధం కృత్వా॥ ఉదకోపస్పర్శ : ॥ ప్రాణాయామః ॥ ధర్మకంద సముద్భూ తం జ్ఞాననాళేన శోభితమ్॥ ఐశ్వర్యాష్ట దళోపేతం పరం వైరాగ్యకర్ణికమ్॥ అథోముఖం తు హృత్పద్మం ప్రణవేనోర్ధ్వ మున్నయేత్॥ ఓం ఇతి ప్రణవేన వికసితం కృత్వా॥ తత్రత్య జీవాత్మానం హంస ఇతి మంత్రేణాం కుశముద్రయా సుషుమ్నా నాడీమార్గేణ బ్రహ్మరంధ్రం నీత్వా తత్ర సహస్రదళ కర్ణికాంతర్గతేన పరమాత్మనా సహైక్యభావమాపాదయేత్॥ హంసస్సో హమ్॥బ్రహ్మ హత్యా శిరస్కంచ స్వర్ణస్తేయ భుజద్వయం సురాపానహృదాయుక్తం గురుతల్పకటిద్వయమ్॥ తత్సం సర్గి పదద్వంద్వం అంగ ప్రత్యంగపాతకమ్॥ ఉపపాతక రోమాణం రక్తశ్మశ్రువిలోచనమ్ అథోముఖం కృష్ణవర్ణం అంగుష్ఠ పరిమాణకమ్ ॥ ఖడ్గచర్మధరం పాపం వామకుక్షౌ విచింతయ ॥ ఇతి వాయుబీజేన షోడశవారం వామనాసా పుటేన సంశోష్య॥ రమిత్యగ్నిబీజేన చతుష్షష్టి వారం (64) కుంభకేన సందహ్య॥ పునర్యమితి ఓజేన ద్వాత్రింశద్వారం (32)

తద్భస్మ దక్షిణనాసాపుటేన బహిర్నిస్సార్య॥ వమిత్యమృతబీజేన షోడషవారమమృతీ కుర్యాత్॥ ఇతి బ్రహ్మకర్మాంతర్గత భూశుద్ధి :

భూతశుద్ధి

పాదాదిజాను పర్యంతం పృథ్విస్థానం చతురశ్రం చతుర్దిక్షు లాంఛితం తన్మధ్యే పీతవర్ణం లం బీజయుక్తం ధ్యాయేత్ ॥ స్యోనాపృథివి భవానృక్షరా నివేశని॥ యచ్ఛానశ్శర్మ సప్రథః॥ లం భూమ్యై నమః॥ జాన్వాదినాభిపర్యంతం అపాం స్థానం ధనురాకారముభయోః కట్యోః శ్వేతపద్మలాంఛి తం తన్మధ్యే శ్వేతవర్ణం వం బీజయుక్తం ధ్యాయేత్॥ ఓం అప్సుమే సోమో అబ్రవీదంతర్విశ్వాని భేషజా॥ అగ్నిం చ విశ్వశంభువమాపశ్చ విశ్వభేషజీః॥ వం అద్భ్యో నమః॥ నాభ్యాది హృదయ పర్యంత మగ్నిస్థానమ్॥ త్రికోణం స్వస్తికలాంఛితం తన్మధ్యేరక్తవర్ణం రం బీజయుక్తం ధ్యాయేత్॥ ఓం అగ్నిందూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వవేదసమ్॥ అస్య యజ్ఞస్య సుక్రతుమ్॥ రం అగ్నయే నమః॥ హృదయాది భ్రూమధ్య పర్యంతం వాయుస్థానం షట్కోణం షడ్బిందు లాంఛితం తన్మధ్యే ధూమవర్ణం యం బీజయుక్తం ధ్యాయేత్॥ ఓం వాయో శ్శతం హరీణాం యువస్వపోష్యాణామ్ ఉత వాతేసహస్రిణో రథ ఆయాతు వాజసా॥ యం వాయవే నమః॥ భ్రూమధ్యాది బ్రహ్మ రంధ్రపర్యంతం ఆకాశస్థానమ్॥ వృత్తాకారం ధ్వజలాంఛితం నీలవర్ణం హం బీజయుక్తం ధ్యాయేత్॥ ఓం ఆదిత్ప్రత్నస్య రేతసో జ్యోతిః పశ్యంతి వాసరమ్। పరోయదధ్యతే దివా హం ఆకాశాయ నమః ॥ పృథివీం పంచగుణాం లం బీజేన షడుద్ఘాత ప్రయోగేన అప్సు ప్రవిలాపయామి॥ (లం) 6 సార్లు ॥ చతుర్గుణా ఆపః వం బీజేన పంచోద్ఘాతయోగేణా గ్నౌప్రవిలా పయామి॥ వం॥ 5 సార్లు॥ త్రిగుణం వహ్నిం రం బీజేన చతురుద్ఘాత ప్రయోగేన వాయౌ ప్రవిలాపయామి॥ రం (4) ద్విగుణం వాయుం యం బీజేన త్రిరుద్ఘాత

ప్రయోగేన ఆకాశేప్రవిలాపయామి॥ యం (3) సార్లు ఏకగుణమాకాశం హం బీజేన ద్విరుద్ఘాత ప్రయోగేన అహంకారే ప్రవిలాపయామి" హం హం ॥ తమహంకారం మహత్తత్వే ప్రవిలాపయామి॥ తన్మహత్తత్వం ప్రకృతౌ ప్రవిలాపయామి॥ తం ప్రకృతిం పరబ్రహ్మణి ప్రవిలాపయామి॥ ఇతి ప్రవిలాప్య॥ శుద్ధో హం ముక్తో హం - సచ్చిదానంద స్వరూపో హం- బ్రహ్మోహమస్మీతి చిరం ధ్యాయేత్॥ తస్మాత్సర్వజ్ఞాత్సర్వశక్తేః పరబ్రహ్మణః సకాశాత్ప్రకృతిః ॥ ప్రకృతేర్మహాన్॥ మహతో హంకారః॥ అహంకారాదాకాశః॥ ఆకాశా ద్వాయుః వాయోరగ్నిః ॥ అగ్నేరాపః॥ అద్భ్యః పృథివీ ॥ పృథివ్యా ఓషధయః ॥ ఓషధీభ్యోన్నమ్॥ అన్నాద్రేతః॥ రేతసః పురుషః॥ సవా ఏషపురుషో న్నరసమయః ఇతి దేహోత్పత్తిం విభావ్య॥ పునర్జీవాత్మానం హంస ఇతి మంత్రేణ అంకుశముద్రయా సుషుమ్నా నాడీమార్గేణ బ్రహ్మరంధ్రాదానీయ హృది ప్రతిష్ఠాపయేత్॥

ఇతి భూతశుద్ధిః॥

అథాంతర్మాతృకాన్యాసః

అస్య శ్రీ అంతర్మాతృకా సరస్వతీ మహామంత్రస్య॥ బ్రహ్మ ఋషిః గాయత్రీఛందః ॥ అంతర్మాతృకాసరస్వతీ దేవతా॥ హల్ బీజాని ॥ సర్వాః శక్తయః॥ బిందవః కీలకమ్॥మాతృన్యాసే వినియోగః॥ తత్ర ఋష్యాదిన్యాసః బ్రహ్మఋషయే నమః శిరసి ॥ గాయత్రీ ఛందసే నమః ముఖే॥ అంతర్మాతృకా సరస్వతీదేవతాయై నమో హృదయే ॥ హల్‌బీజేభ్యోనమో గుహ్యే॥ సర్వశక్తిభ్యో నమః పాదయోః ॥ బిందుకీలకాయ నమః సర్వాంగే॥ మాతృకాన్యాసే వినియోగః॥

ఓం అం కం ఖం గం ఘం జం ఆం ఓం -అంగుష్ఠాభ్యా నమః = హృదయాయ నమః ॥ ఓం ఇం చం ఛం జం ఝం ఞం ఈం ఓం -తర్జనీభ్యాం నమః=

శిరసేస్వాహా ॥

ఓం ఉం టం ఠం డం ఢం ణం ఊం ఓం-మధ్యమాభ్యాం నమః=శిఖాయైవషట్

ఓం ఐం తం థం దం ధం నం ఐం ఓం అనామికాభ్యాం= కవచాయ హుమ్

ఓం ఏం పం ఫం బం భం మం ఔం ఓం-కనిష్ఠికాభ్యాం నమః = నేత్రత్రయాయవౌషట్ ॥

ఓం అం యం రం లం వం శం షం సం హం ళం క్షం అః-కరతల కరపృష్ఠాభ్యాం నమః =అస్త్రాయ ఫట్ ॥

ఓం అం ఆం ఇం ఈం ఉం ఊం ఋం ౠం ఌం ౡం ఏం ఐం ఓం ఔం అం అః॥ ఏతాన్షోడశవర్ణాన్ కంఠస్థానే షోడశదళపద్మే న్యసామి॥

కం ఖం గం ఘం ఙం చం ఛం జం ఝం ఞం టం ఠంఏతాన్ ద్వాదశ వర్ణాన్ హృదయస్థానే ద్వాదశదళపద్యే న్యసామి ॥

డం ఢం ణం తం థం దం ధం నం పం ఫం ఏతాన్ దశవర్ణాన్ నాభిస్థానే దశదళపద్మేన్యసామి॥

ఓం భం మం యం రం లం ఏతాన్ షడ్వర్ణాన్ లింగస్థానే షడ్దళపద్మే న్యసామి॥

వం శం షం సం ఏతాన్ చతుర్వర్ణాన్ ఆధారస్థానే చతుర్దళ పద్మే న్యసామి

హం క్షం ఏతద్వర్ణద్వయం భ్రూమధ్యగతే ద్విదళపద్మే న్యసామి॥

శ్లో ॥ ఆధారే లింగనాభౌ ప్రకటితహృదయే తాలుమూలే లలాటే
ద్వేపత్రేషోడశారే ద్విదశ దశదళే ద్వాదశార్థే చతుష్కే ।
వాసాంతే బాలమధ్యే ర ఫ క ఠ సహితే కంఠదేశే స్వరాణాం
ఆం క్షం తత్త్వార్థ యుక్తం సకలదళగతం వర్ణరూపంనమామి॥
బంధూకాభాం త్రినేత్రాం పృథుజఘన లసత్కుక్షిముద్రక్తవస్త్రాం
పీనోత్తుంగప్రబుద్ధస్తనజఘనభరాం యవ్వనారంభ రూఢామ్॥

సర్వాలంకారయుక్తాం సరసిజవదనామిందు సంక్రాంతమౌళి
మంబాం పాశాంకుశే స్త్వా భయవరదకరా మంబికాం తాం నమామి॥

ఇతి అంతర్మాతృకా॥

బహిర్మాతృక

అస్యశ్రీ బహిర్మాతృకా సరస్వతీ మంత్రస్య బ్రహ్మ ఋషిః గాయత్రీ ఛందః బహిర్మాతృకా సరస్వతీ దేవతా ॥ హలో బీజాని॥ స్వరాశ్శక్తయః॥బిందవః కీలకమ్॥ బహిర్మాతృకా న్యాసేవినియోగః॥ తత్ర ఋష్యాదిన్యాసః॥ బ్రహ్మ ఋషయే నమః శిరసి॥ గాయత్రీ ఛందసే నమః ముఖే॥ బహిర్మాతృ కా సరస్వతీ దేవతాయై నమః హృదయే॥ హల్ బీజేభ్యో నమః గుహ్యే।స్వరశక్తిభ్యో నమః। పాదయోః॥ బిందుకీలకా య నమః సర్వాంగే। బహిర్మాతృకాన్యాసే వినియోగః। అం నమః ॥ మూర్ధ్ని॥ ఆం నమో ముఖే॥ ఇం నమో దక్షిణనేత్రే॥ ఈం నమో వామనేత్రే॥ ఉం నమో దక్షిణకర్ణే॥ ఊం నమో వామ కర్ణే॥ ఋం నమో దక్షిణనాసాపుటే ౠం నమో వామనాసాపుటే ॥ ఌం నమో దక్షిణగండే ౡం నమో వామగండే॥ ఏం నమః ఊర్ధ్వోష్ఠే॥ ఐం నమః అధరోష్ఠే॥ ఓం నమః ఊర్ధ్వ దంతపఙ్క్త్యై॥ ఔం నమః అధరదంతపంక్తౌ॥ అం నమః మూర్ధ్ని ॥ అః నమః॥ జిహ్వాయామ్॥ కం ఖం గం ఘం ఙం ఏతాన్పంచ వర్ణాన్దక్షిణహస్తే సంధ్యగ్రేషు విన్యసామి॥

చం ఛం జం ఝం ఞం ఏతాన్పంచవర్ణాన్ వామహస్తే సంధ్యగ్రేషు న్యసామి॥ టం ఠం డం ఢం ణం ఏతాన్పంచవర్ణాన్దక్షిణ పాదే సంధ్యగ్రేషు న్యసామి॥ తం థం దం ధం నం ఏతాన్పంచవర్ణాన్వామపాద సంధ్యగ్రేషు న్యసామి॥ పం నమో దక్షిణపార్శ్వే॥ ఫంనమోవామపార్శ్వే॥ బంనమః పృష్ఠే॥ భం నమోనాభౌ॥

మం నమః ఉదరే॥ యం నమః త్వగాత్మనే॥హృదయేన్యసామి॥ రం నమో అసృగాత్మనే దోర్మూలే న్యసామి॥ లం నమో మాంసాత్మనే కకుది న్యసామి॥ వం నమో మేదాత్మ నేకక్ష్యద్వయే న్యసామి॥ శం నమో అస్థ్యాత్మనే హృదయా

ది హస్తయుగళే న్యసామి॥ షం నమో మజ్జాత్మనే హృదయాది పాదయుగళే న్యసామి॥ సం నమః శుక్రాత్మనే జఠరే న్యసామి॥ హం నమః॥ ప్రాణాత్మనే ముఖే న్యసామి॥ క్షం నమో జీవాత్మనే సర్వశరీరేషు న్యసామి॥

శ్లో॥ పంచాశద్వర్ణభేదైః విహితవదనదోః పాదహృత్కుక్షివక్షో
దేశాం భాస్వత్కపర్దాకలితశశికలా మిందుకుందా మదాతామ్।
అక్షస్రక్కుంభచింతాలిఖిత వరకరాం త్రీక్షణాం పద్మసంస్థా
మచ్ఛాకల్పామతుచ్ఛాస్తనజఘనభరాంభారతీం తాం నమామి॥

చత్వారివాక్పరిమితా పదాని తాని విదుర్బ్రాహ్మణా యే మనీషిణః॥ గుహాత్రీణి నిహితానేంగయంతి తురీయం వాచో మనుష్యా వదంతి॥

ఇతి బహిర్మాతృకా

ద్వార-తోరణ-వర్ణ-పతాకా:

1. ద్వార	తోరణ	వర్ణ	పతాక
2. ప్రాక్	న్యగ్రోధం	హరిత	2
ఆగ్నేయ		రక్త	1
2. దక్షిణం	ఔదుంబరం	కృష్ణ	2
నిర్ఋతి		శ్వేత	1
3. పశ్చిమ	అశ్వత్థం	పీతం	2
వాయు		ధూమ్ర	1
4. ఉత్తర	ప్లాక్షం	శ్వేతం	2
ఈశాన్యం		శ్వేతం	1
మధ్యే	ఈశాన		5
ఆగ్నేయ	మేఘ		1
నైర్ఋతి	శ్వేతం		1
వాయవ్య	సింధు		1

(కళా) ధాత్వాదిన్యాసము

ప్రతిష్ఠానంతరం సమయామపరేణ కర్తవ్యమ్

1. ఓం నమో భగవతే - త్వగధిదేవతే- అమృతే- కామరూపదూతే ఇహాకర్షయాకర్షయ - ఇహావేశయావేశయ॥
2. ఓం రం ఓం నమో భగవతే-అస్ృగధిదేవతే-క్రోధరూపదూతే ఇహాకర్షయా కర్షయ- ఇహావేశయా వేశయా॥
3. ఓం లం ఓం నమో భగవతే మాం సాధిదేవతే జీవహారిణి లోభరూ పదూతే ఇహాకర్షయా కర్షయ ఇహావేశయా వేశయ॥
4. ఓం వం ఓం నమో భగవతే మేధోధిదేవతే ప్రాణహారిణి- మోహ రూపదూతే - ఇహాకర్షయా కర్షయ - ఇహావేశయా వేశయ॥
5. ఓం శం ఓం నమో =తే అస్థ్యధిదేవతే ఆకృష్యేదంతరూపదూతే- ఇహాకర్షయా కర్షయా - ఇహావేషయా వేయుశయ ॥
6. ఓం షం ఓం నమో భగవతే మజ్జాధిదేవతే గ్రధనమాత్సర్యరూప దూతే - ఇహాకర్షయా కర్షయ ఇహావేశయా వేశయ॥
7. ఓం సం ఓం నమో భగవతే శుక్లాధిదేవతే ప్రప్రమోదే జ్ఞానరూప దూతే - ఇహాకర్షయా కర్షయ ఇహావేశయావేశయ॥
8. ఓం హం ఓం నమో భగవతే - ప్రాణాధి దేవతే తామసక్షేత్ర పతిహారిణి శ్రీమన్నారాయణ శక్తి సంపుటిత సజీవనిర్జీవదూతే - ఇహాకర్షయా కర్షయ ॥ ఇహావేశయా వేశయ ॥
9. ఓం హ్రాం।క్లీం।హ్రీం।య।ర।ల।వ।శ।ష।స।హ।ళ।క్షోం ఏవం నవ వారం జప్త్వా శ్రీమహాదేవతాయాం బలం సంగృహ్య బలాదాకృష్య- ప్రాణవాయుమాకర్షయ త్వగ్ధాతుమాకర్షయ - గంధమాకర్షయ-ఘ్రాణేంద్రియ మాకర్షయ ॥
10. ఓం।ఆం।హ్రీం।క్రోం।కం।ఖం।గం।ఘం।జం।య।ర।ల।వ।శ।ష।హ।ల।క్షోం।

శ్రీమహాదేవతాయాం బలం సంగృహ్య బలాదాకృష్య- ఆపానవా
యుమాకర్షయ - ఆపోభూతమాకర్షయ-అసృగ్ధాతుమాకర్షయ
రసగుణమాకర్షయ జిహ్వేంద్రియ మాకర్షయ॥

11. ఓం।ఆం।హ్రీం।క్రోం।చం।ఛం।జం।ఝం।ఞం।యం।రం।లం।వం।శం।షం।సం।హం।ళం।క్షోం।
శ్రీమహాదేవతాయాం బలం సంగృహ్య బలాదాకృష్య-వ్యానవాయు
మాకర్షయ తేజోభూతమాకర్షయ। మాంసధాతుమాకర్షయ
చక్షురింద్రియమాకర్షయ।

12. ఓం।ఆం।హ్రీం।క్రోం।టం।ఠం।డం।ఢం।ణం।యం।రం।లం।వం।శం।షం।సం।హం।ళం।క్షోం।
శ్రీమహాదేవతాయాం బలం సంగృహ్య-బలాదాకృష్య ఉదానవాయు
మా కర్షయ ।వాయుభూతమాకర్షయ। మేధోధాతుమాకర్షయ॥
స్పర్శరూపమాకర్షయ॥త్వగింద్రియ మాకర్షయ॥

13. ఓం।ఆం।హ్రీం।క్రోం।తం।థం।దం।ధం।నం।యం।రం।లం।వం।శం।షం।సం।హం।ళం।క్షోం।
శ్రీమహాదేవతాయాం బలం సంగృహ్య-బలాదాకృష్య- సమాన
వాయుమాకర్షయ- ఆకాశభూతమాకర్షయ అస్థిధాతుమా
కర్షయ।శబ్దగుణమాకర్షయ। శ్రోత్రేంద్రియమాకర్షయ॥

14. ఓం।ఆం।హ్రీం।క్రోం।పం।ఫం।బం।భం।మం।యం।రం।లం।వం।శం।షం।సం।హం।ళం।క్షోం।
శ్రీమహాదేవతాయాం బలం సంగృహ్య బలాదాకృష్య సప్రాణ
వాయు మాకర్షయా కర్షయ॥ పంచప్రాణానాకర్షయా కర్షయ
పంచభూతాన్యాకర్షయా కర్షయ॥ మజ్జాశుక్ల ప్రాణాత్మశక్తి
ధాతురూపానాకర్షయ॥ పంచగుణానాకర్షయ॥ పంచేంద్రియానాకర్షయ ॥

15. ఓం।ఆం।హ్రీం।క్రోం।యం।రం।లం।వం।శం।షం।సం।హం।ళం।క్షోం। శ్రీమహాదేవతాయాంబలం
సంగృహ్య బలాదాకృష్య-దశ ప్రాణానాకర్షయ దశభూతాన్యాకర్షయ

నవధాతూన్యాకర్షయ ॥దశగుణానాకర్షయ॥ దశేంద్రియాణ్యాకర్షయ॥

16. ఓం।ఆం।హ్రీం।క్రోం।ఇం।ఈం।ఉం।ఊం।ఋం।ౠం।ఌం।ౡం

ఎం।ఐం।ఓం।ఔం।యం।రం।లం।వం।శం।షం।హం।ళం।క్షోం। శ్రీమహాదేవతా ప్రాణః జీవః సర్వేంద్రియాణి వాఙ్మనశ్చక్షుశ్శ్రోత్రజిహ్వాఘ్రాణ చిత్తాంతఃకరణ ఆత్మాంతరాత్మపరమాత్మానంద ఇహ స్థితః ॥ఇహైవాగత్య సుఖం చిరం తిష్ఠంతు స్వాహా॥హంసః॥ ఆం।హ్రీం। క్లీం-- ఇతి నవవారం జప్త్వా ॥ సప్తఋషి మాతృమండలదేశే - విష్ణుపదాముఖే॥చైత్రాది ద్వాదశమాసాః పాదయోః ॥ ఇదావత్సర-ఇద్వత్సర -పరి వత్సరాః బాహుషు॥ఋతవః పర్వసు॥ అహోరాత్రే ఆస్యే॥ నిముషస్సర్వాణి రోమకూపేషు॥ కృతయుగం ముఖే॥ త్రేతా యుగం హృదయే॥ ద్వాపరయుగం కట్యామ్॥ కలియుగం పాదయోః॥ బ్రాహ్మణం ముఖే॥క్షత్రియం బాహ్వోః॥ వైశ్యమూర్వోః॥ శూద్రాః పాదయోః॥ గావఃముఖే॥అజాదిచతుష్పదాని హస్తే॥ అశ్వాదిఏకశఫాః పాదయోః॥ గ్రామాశ్చఅరణ్యాశ్చ ఊర్వోః॥ మేఘాః కేశేషు॥ అభ్రాణి రోమకూపేషు॥ నద్యః సర్వాంగేషు॥ యజుర్వేదః శిరసి ॥ఋగ్వేదః దక్షిణహస్తే॥ సామవేదః వామహస్తే అధర్వాంగిరసే నాభౌ॥ కల్పసూత్రాణి పాదౌ॥వ్యాకరణంవక్త్రే॥తర్కం కంఠే॥ మీమాంసానిరుక్తాని హృదయే॥ ఛందోజ్యోతిషీ నేత్ర యోః ద్యౌర్లోకోమూర్ధ్ని॥ చంద్రభాస్కరౌనేత్రే॥ అనిలాః ప్రాణే॥ వ్యోమ నాభౌ ॥ గిరయః అస్థిదేశే॥ వసుంధరా పాదే॥ హిరణ్యం గర్భే॥ శిరసి సర్వాః॥ వసవః కంఠే॥ రుద్రాః దంతేషు॥ సరస్వతీ జిహ్వాయామ్॥ రుద్రో మహాబలిర్భుజయోః ॥ విశ్వకర్మ హస్తయోః॥ నారదతుంబురౌ కక్షయోః ॥మిత్రావరణే హస్తే॥ విశ్వేదేవాః ఊర్వోః॥ యక్షాః జంఘయోః॥ రాక్షసాః గుల్ఫే ॥విశః పాదయోః అప్సరాః అంగుళీషు॥విద్యాధరాః పార్శ్వయోః॥ గ్రహాః పాదతలే॥జృంభణపూతనే కట్యాం॥ గంధర్వాః ఊర్వోః మత్స్యఃలలాటే॥ కూర్మః పాదే॥ వరాహః జంఘే॥ నృసిహ్మః మూర్ధ్ని ॥ వామనః

హృదయే॥ బలరామః బాహుషు॥ రామః నాభౌ ॥ బౌద్ధః గుహ్యే॥ కల్కిః జాన్వోః॥ అశ్వమేధః శిరసి॥నరమేధః లలాటే॥ రాజసూయః ముఖే॥ గోమేధఃకంఠే॥ ఉక్థ్యఃఅంగుళౌ॥దర్శపూర్ణమాసౌ నేత్రయోః॥ఇష్టయః రోమ కూపే॥ స్వాహాస్వధాకారాస్తనయోః॥ పంచ మహాయజ్ఞాఃఅంగులీషు॥ అహవనీయం ముఖే॥ దక్షిణాగ్నిః హృదయే॥ గార్హపత్యః నాభౌ॥ ప్రాతర్మధ్యందిన సాయంసవనాని అంగులీషు॥ దానధర్మః మూర్ధ్ని॥ బ్రహ్మరూపఅకారః పాదయోః॥ విష్ణురూపమకారః హృదయే ॥ రుద్రరూపఉకారః లలాటే॥ అకారాది క్షకారాంతంమాతృకాస్థానేషు న్యసేత్॥ రవిచంద్రవహ్నయః నేత్రత్రయేషు మంగళః హృదయే॥ బుధః భుజయోః॥ గురుఃవాచి॥ శుక్రః లింగే॥ శనిః లలాటే॥ రాహూ పాదయోః ॥కేతుః కేశేషు॥ రోహిణీహృదయే॥ మృగశిరః శిరసి॥ ఆర్ద్రాకేశాంతే॥ పునర్వసూలలాటే॥పుష్యమి ముఖే॥ ఆశ్లేషా నాసికాయాం॥ మఘాదంతేషు॥ పూర్వోత్త రాఫల్గున్యౌ నేత్రయోః॥ హస్తచిత్తా చ హస్తయోః॥ స్వాతీ జిహ్వాయామ్॥ విశాఖా కంఠే॥ అనూరాధా ఉపకంఠే॥ జ్యేష్ఠమూలా పార్శ్వయోః॥ పూర్వోత్తరాషాఢ్యౌ కట్యామ్॥ శ్రవణం లింగే॥ ధనిష్ఠా వృషణయోః॥ శతభిషమపానే॥ పూర్వోత్తరాభాద్రే ఊర్వోః॥ రేవత్యశ్విన్యౌ జంఘయోః॥ భరణికృత్తికే పాదయోః॥ ధృవః నాభౌ॥ అష్టవిజ్ఞానాని హృదయే॥ నవవిధవైరాగ్యాణి గుహ్యే॥ లక్ష్మీః లలాటే॥ సరస్వతీ ముఖే॥ రతిః గుహ్యే॥ ప్రాప్తిః కంఠే॥ కీర్తిః సర్వసంధిషు॥ శాంతిః తుష్టిః హృదయే॥ సర్వాస్త్రాణి హ స్తయోః॥ తేజః నేత్రయోః॥ ప్రభా ముఖే॥ కౌస్తుభమణిః నాభౌ॥ వనమాలా కంఠే॥ ఇతి దేవస్య అంగాని స్పృశేత్॥ప్రాణ ప్రతిష్ఠాం తేన్యసేత్

ఇతి (కళా)న్యాసాః ధ్యాత్వాదిచ

కళాన్యాసవివరణము

శ్లో ॥ న జంగమేషు కుర్వీత షోడశన్యాసముత్తమమ్ ।
నైవమత్స్యాదిమూర్తీనాం షోడశన్యాస ఉచ్యతే॥

ఇతివిష్ణు తిలకోక్తే : చలమూర్తిషు మత్స్యాదిమూర్తిషు చ షోడశన్యాసః నైవ కార్యః॥ సూర్యాది షోడశకళాంతన్యాసాః సర్వార్చాసు సాధారణాః॥

బింబకళాన్యాసము

తతః ఆచార్యః గర్భగేహం ప్రవిశ్య ద్వారమాచ్ఛాద్య॥ సంకల్ప్య=తిథౌ అస్య భగవద్బింబే తేజోవర్ధ ప్రకాశనార్థం బింబకళాన్యాసం కరిష్యే॥ అత్రాయం సాంప్రదాయః॥ అర్చకస్తావద్భగవద్బింబే తేజోవత్ప్రకాశనాయ సూర్య(12) అనిల(10) చంద్ర (16) అగ్ని(10) భ్యో యథా క్రమం ద్వాదశ-దశ-షోడశ-దశ-కళాః తత్తన్మన్త్రా నుష్ఠాన పూర్వకం- సప్రణవ వ్యాహృతి విశేషం-తత్తత్స్వర వ్యంజనానుబంధేన-మస్తక-లలాట- అక్షి-నాసా-కర్ణ-వక్త్ర-బాహు-హృదయ-నాభి- దేవగాయత్రీ ఘటిత సంపుటీకరణం- కూర్చతస్సమవష్టభ్య॥ భగవతః- నాభి- కౌతుక-ఆధార-పాదస్థానేషు-ద్వాదశసువా అభ్యర్చయేత్॥

తద్యథా

ఓం ఐం హ్రీం ఇతి సర్వత్ర॥

మస్తకే= ఓం శ్రీం అమృతకళాయై నమః॥ ఓం ఆం మానదా కళాయై నమః॥ ఓం ఇం పూషాకళాయై నమః॥ ఓం ఈం తుష్టి కళాయై నమః॥ అథ లలాటే॥ ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఉం పుష్టి కళాయై నమః॥ ఓం ఊం రతికళాయై నమః ॥ ఓం ఋం ధృతికళాయై నమః ॥ ఓం ౠం శశినీకళాయై నమః॥ అథఅక్ష్ణోః ఓం ఌం చంద్రికా కళాయై నమః॥ ఓం ౡం కాంతికళాయై నమః॥ ఓం ఏం జోత్స్నాకళాయై నమః॥ ఓం ఐం ఐంద్రీకళాయై నమః॥

ఇతిద్వాదశసూర్యకళాః

అథనాసికాయాం॥ ఓం ఓం ప్రీతికళాయై నమః॥ ఓంఔం అంగదకళాయై నమః॥ ఓం అం ఉదాన కళాయై నమః॥ ఓం అః పూర్ణకళాయై నమః॥
అథకర్ణయోః॥ ఓం కం భం తాపినీకళాయై నమః॥ ఓం ఖం బం తాపినీకళాయై నమః॥ ఓం గం ఘం వైరాగ్యధూమకళాయై నమః॥ ఓం ఘం పం మరీచి కళాయై నమః॥
అథవక్త్రే- ఓం జం జ్వాలినీకళాయై నమః ॥ ఓం చం ధం రుచికళాయై మః

ఇతి దశవాయు కళాః

ఓం ఛం దం సుషుమ్న కళాయైనమః ఓం జం ధం భోగదాకళాయైనమః

అథబాహ్వోః :

ఓం ఝం తం విశ్వకళాయైనమః ఓం జం ణం బోధినీ కళాయైనమః
ఓం టం ధం ధారిణీకళాయైనమః ఓం ఠం థం క్షమా కళాయై నమః :

అథహృదయే

ఓం తం ప్రాణకళాయై నమః ॥ ఓం ధం అపానకళాయైనమః॥ ఓం దం వ్యానకళాయై నమః॥ ఓం ధం ఉదానకళాయైనమః॥ - అథనాభౌ - నం సమానకళాయైనమః
ఓం పం నాగకళాయైనమః॥ ఓం ఫం కూర్మకళాయై నమః ॥ ఓం బం కృకరాకళాయై నమః॥
కామనా నిమిత్తే॥చం భం దేవతాకళాయై నమః॥ ఓం వం ధనంజయ కళాయై నమః॥

ఇతిషోడశచంద్రకళాన్యాసః

ఓం యం జ్ఞానధూమకళాయై నమః॥ ఓం రం తేజోమయ కళాయై నమః॥

అథమూలాధారే

లం జ్వాలినీకళాయై నమః॥ ఓం వం జ్వాలినీకళాయై నమః॥ ఓం శం విస్ఫులింగకళాయైనమః ॥ ఓం షం సుశ్రీకళాయై నమః అథ పాదయోః ఓం సం సురూప కళాయైనమః ॥ ఓం హం కమలకళాయైనమః ॥ ఓం ళం హవ్యవాహకళాయై నమః॥ ఓం క్షం దుష్టసంహారకళాయై నమః॥ ఇతి దశాగ్నికళాః

అథార్చాహృదికూర్చం దత్వా వ్యసేత్

అథ బ్రహ్మకళాః

కం సృష్టికళాయై నమః ॥ ఖం బుద్ధికళాయైనమః॥ గం స్మృతికళాయై నమః॥ ఘం మేధాకళాయైనమః ॥ ఙంకాంతి కళాయై నమః ॥ చం లక్ష్మీకళాయై నమః॥ ఛం ద్యుతికళాయైనమః॥ జం స్థిరాకళాయై నమః ॥ ఝం స్థితికళాయై నమః ॥ ఞం సిద్ధి కళాయై నమః ॥ బృహత్కళాయై నమః॥ హగ్ం సశ్శుచిష= బృహత్, ఇత్యేకాదశ బ్రహ్మకళాయై నమః

అథ విష్ణు కళాః

టం జరా కళాయై నమః ॥ ఠం పాలినీకళాయై నమః॥ డం శాంతికళాయై నమః॥ ఢం ఈశ్వరీ కళాయై నమః॥ ణం రతికళాయై నమః॥ తం కామినీకళాయై నమః ॥ థం వరదా కళాయై నమః॥ దం హ్లాదినీ కళాయై నమః ॥ ధంప్రీతి కళాయై నమః॥ నం దీర్ఘ కళాయై నమః॥ విశ్వా కళాయై నమః ॥ ఓం ప్రతద్విష్ణుస్తవతే వీర్యాయ॥ మృగో న భీమః కుచరోగిరిష్ఠాః॥ యస్యోరుషు త్రిషు విక్రమణేషు ॥ అధిక్షయంతి భువనాని విశ్వా॥ ఇత్యేకాదశ విష్ణు కళాయై నమః ॥

అథ రుద్ర కళాః

పం తీక్ష్ణా కళాయై నమః॥ ఫం రౌద్రా కళాయై నమః॥ బం భయా కళాయై

నమః॥ భం నిద్రా కళాయై నమః॥ మం తంద్రా కళాయై నమః॥ యం క్షుధా కళాయై నమః ॥ రం రక్షోభిణీ కళాయై నమః॥ లం క్రియా కళాయై నమః॥ వం ఉద్గార కళాయై నమః ॥ శం మృత్యు కళాయై నమః ॥ ఓం త్ర్యంబకం యజామహే సుగంధిం పుష్టివర్ధనమ్ ॥ ఉర్వారుకమి వబంధనా న్మృత్యోర్ముక్షీయమా మృతాత్- కళాయై నమః ఇత్యేకాదశ రుద్ర కళాయై నమః॥ సూర్యాది రుద్రకళాంతాః న్యాసాః సర్వార్చాసు సాధారణాః॥

అథవిష్ణు పక్షే

ఓం నారాయణాయ నమః	ఓం వాకారయ నమః
ఓం మోకారాయ నమః	ఓం సుకారాయ నమః
ఓం భకారాయ నమః	ఓం దేకారాయ నమః
ఓం గకారాయ నమః	ఓం వాకారాయ నమః
ఓం వకారాయ నమః	ఓం యకారాయ నమః
ఓం తేకారాయ నమః	ద్వాదశాక్షరమూర్తి న్యాసః

ఓం కేశవాయ నమః - నం నారాయణాయ నమః
మోం మాధవాయ - భం గోవిందాయ నమః
గం విష్ణవే నమః - వం మధుసూధనాయ నమః
తేం త్రివిక్రమాయ నమః - వం వామనాయ నమః
ఓం సుం శ్రీధరాయ నమః - దేం హృషీకేశాయ నమః
వాం పద్మనాభాయ నమః - యం దామోదరాయ నమః

ఇతి విష్ణు పక్షే

అథ శివపక్షే

ఓం షం ప్రీతి కళాయై నమః॥ ఓం సం శ్వేత కళాయై నమః॥ ఓం హం అరుణ కళాయై నమః ॥ ఓం శం అసిత కళాయై నమః॥ ఓం క్షం అనంత కళాయై

నమః॥ ఓం ఆం ప్రతిష్ఠా కళాయై నమః॥ ఓం ఇం విద్యా కళాయై నమః॥ఓం ఈం శాంతి కళాయై నమః॥ ఓం ఊం శాంత్యతీత కళాయై నమః॥ ఓం తద్విష్ణోః ప = పదమ్, ఇతి మహత్పద కళాయై నమః॥ ఓం సదాశివకళాత్మనే నమః॥ ఓం నం సోమాయ నమః॥ ఓం మోం రుద్రాయ నమః ॥ భం తామ్రాయ॥ గం అరుణాయ॥ వం శంగాయ ॥ తేం పశుపతయే॥ రుం ఉగ్రాయ॥ద్రాం భీమాయ॥ యం అగ్రేవధాయ॥ ఇతి దశాక్షర రుద్రమూర్తిన్యాసః

తతో దేవ్యాదీనాం సూర్యాద్యగ్ని కళాంతం విన్యసెత్
దేవం సకలకళా పరిపూర్ణం విదిత్వా సంపూజ్య
ద్వారాచ్ఛాదనపటం నిష్కాస్య- బలినీరాజనంకుర్యాత్ ॥

ఇతి కళాన్యాసః

పవమానసూక్తము

ఓం పవమానస్సువర్జనః॥ పవిత్రేణ విచర్షణిః ॥ యః పోతా స పునాతుమా॥ పునంతు మా దేవజనాః॥ పునంతు మనవో ధియా॥ పునంతు విశ్వ ఆయవః॥ జాతవేదః పవిత్రవత్॥ పవిత్రేణ పునాహి మా॥ శుక్రేణ దేవదీద్యతు॥ అగ్నే క్రత్వా క్రతూగ్ం రను ॥1॥ అగ్నే వితతమంతరా॥ బ్రహ్మ తేన పునీమహే॥ ఉభాభ్యాం దేవ సవితః పవిత్రేణ సవేన చ॥ ఇదంబ్రహ్మ పునీమహే॥ వైశ్వ దేవీ పునతీ దేవ్యాగాత్॥ యస్యై బహ్వీస్తనువో వీతపృష్ఠాః॥ తయా మదంతస్స ధమాద్యేషు॥ వయగ్గ్ స్యా మ పతయో రయీణామ్॥2॥ వైశ్వానరో రశ్మిభిర్మా పునాతు॥వాతః ప్రా ణేనషి రోమయోభూః ॥ద్యావా పృథివీ పయసా పయోభిః॥ ఋతావరీయజ్ఞియే మా పునీతామ్॥ బృహద్భిస్సవితస్తృభిః॥ వర్షిష్ఠైర్దేవమన్మభిః అగ్నేదక్షైః పునాహి మా॥ యేన దేవా అపునతా॥ యేనాపో దివ్యం కశః ॥తేన దివ్యేన బ్రహ్మణా ॥3॥ ఇదం బ్రహ్మ పునీమహే॥ యః పావమా నీరధ్యేతి ॥ ఋషిభిస్సంభృతగ్ం రసమ్॥ సర్వగ్ం స పూతమశ్నాతి

స్వధితం మాతరిశ్వనా॥ పావమానీర్యో అధ్యేతి॥ ఋషిభి స్సంభృతగ్ం రసమ్॥
తస్మై సరస్వతీదుహే॥ క్షీరగ్ం సర్పిర్మధూదకమ్॥ పావమానీ స్స్వస్త్య యనీః॥4॥
సుధుఘా హి పయస్వతీః ఋషిభిస్సంభృతో రసః॥ బ్రాహ్మణేష్వమృతగ్ం
హితమ్॥ పావ మానీర్దిశంతు నః॥ ఇమం లోకమథో అముమ్ ॥ కామాన్స
మర్థయంతునః॥ దేవీర్దేవైస్సమాభృతాః॥ పావమానీస్స్వస్త్యయనీః॥ సుధుఘా
హి ఘృతశ్చ్యుతః॥ ఋషి భిస్సంభృతో రసః ॥5॥ బ్రాహ్మణేష్వమృతగ్ం
హితం॥ యేన దేవాః పవిత్రేణ ఆత్మానం పునతే సదా। తేన సహస్రధారేణ॥
పావమాన్యః పునంతు మా॥ ప్రాజాపత్యం పవిత్రమ్॥శతోద్యామగ్ం
హిరణ్మయమ్॥ తేన బ్రహ్మవిదో వయం ॥ పూతం బ్రహ్మ పునీమహే॥ 6॥
ఇంద్రస్సు నీతీ సహ మా పునాతు॥ సోమస్స్వస్త్యా వరుణస్సమీచ్యా॥ యమో
రాజా ప్రమృణాభిః పునాతు మా । జాతవేదా మూర్జయంత్యా పునాతు॥

యాజాతా

యా జాతా ఓషధయో దేవేభ్య స్త్రి యుగం పురా॥ మందామిబభ్రూణా
మహగ్ం శతంధామాని సప్త చ॥ శతంవో అంబ ధా మాని సహస్రముతవోరుహః॥
అథాశతక్రత్వోయూయమిమం మే అగదం కృతా॥ పుష్పావతీః ప్రసూవతీః
ఫలినీరఫలా ఉత॥ అశ్వా ఇవ సజిత్వరీర్వీరుధః పారయిష్ణవః॥ ఓషధీరితి మాతర
స్తద్వో దేవీరుపబ్రువే రపాగ్ం సి విఘ్ను తీరితరపః॥ 1॥
చాతయమానాః॥ అశ్వత్థేవో నిషదనం పర్ణేవో వసతిః కృతా॥ గో భాజ ఇత్కిలా
సదయంత్సనవథ పూరుషమ్॥ య దహం వాజ యన్నిమా ఓషధీర్హస్త ఆదధే
ఆత్మాయక్ష్మస్య నశ్యతి పురా జీవగృభో యథా॥ యదోషధయ స్సంగచ్ఛం త్రే
రాజానస్సమితావివ॥ విప్రస్స ఉచ్యతే భిషగ్రక్షోహా మీవచాతనః॥ నిష్కృతిర్నామవో
మాతాథాయూయగ్గ్స్థ సంకృధీః ॥ సరాః పతత్రిణీః ॥2॥ స్తనయద్గామయతి
నిష్కృతా అన్యావో అన్యా మవత్వన్యాన్యస్యా ఉపావత॥ తాస్సర్వా

ఓషధయస్సంవిదానా ఇదం మే ప్రావతా వచః ॥ ఉచ్ఛుష్మా ఓషధీనాం గావో
గోష్ఠాది వే రతే॥ ధనగ్ం సనిష్యంతీ నా మాత్మానం తవ పూరుషా॥
అతి విశ్వాః పరిష్ఠాస్తేన ఇవ వ్రజమక్రముః ॥ ఓషధయః ప్రాచుచ్యవుర్యత్కించ
తనువాగ్ం రపః ॥ యాః ॥3॥ తఆతస్థురాత్మానం యా వివిశుః పరుఃపరుః ॥
తాస్తే యక్ష్మంవిబాధతముగ్రోమధ్య మశీరివా ॥ సాకం యక్ష్మ ప్రపతశ్యేనేన
కికిదీవినా ॥ సాకం వాతస్యధ్రాజ్యా సాకం నస్యనిహాకయా ॥ అశ్వావతీగ్ం
సోమవతీమూర్జయంతీముదోజసమ్॥ ఆవిత్సి సర్వా ఓషధీరస్మా అరిష్టతాతయే।
యాః ఫలినీర్యాఅఫలా అపుష్పా యాశ్చ పుష్పిణీః ॥ బృహస్పతిప్రసూతాస్తానో
ముంచంత్వగ్ంహసః యాః ॥ 4॥ ఓషధయస్సోమరాజ్ఞీః ప్రవిష్టాః పృథివీ మను
తాసాం త్వమస్యుత్తమా ప్రణోజీవాతవే సువ ॥ అవపతంతీరవదందివ
ఓషధయః పరి యంజీవమశ్నవామహైనసరిష్యాతి పూరుషః ॥
యాశ్చేదముపశృణ్వంతి యాశ్చ దూరం పరాగతాః॥ ఇహ సంగత్య తాస్సర్వా
అస్మై సంధత్త భేషజమ్ ॥ మావోరిషత్ఖనితా యస్మై చాహం ఖనామి వః ॥
ద్విపచ్చతుష్పదస్మాకగ్ం సర్వమస్త్వనాతురమ్ ॥ ఓషధయస్సంవదంతే సోమేన
సహ రాజ్ఞా ॥ యస్మై కరోతి బ్రాహ్మణస్తగ్ం రాజన్పారయామసి ॥5॥

అఘమర్షణసూక్తము

ఓం హిరణ్యశృంగ్ం వరుణం ప్రపద్యే తీర్థం మే దేహి యాచితః ॥ యన్మయా
భుక్తమసాధూనాం పాపేభ్యశ్చ ప్రతిగ్రహః ॥ యన్మే మనసా వాచా కర్మణా వా
దుష్కృతం కృతమ్ ॥ తన్న ఇంద్రో వరుణో బృహస్పతిస్సవితా చ పునంతు
పునఃపునః ॥ నమో గ్నయేప్సుమతే నమ ఇంద్రాయ నమోవరుణాయ నమో

వారుణ్యైనమ్రా 2ద్భ్యః ॥ యదపాం క్రూరం యదమేధ్యం యదశాంతం తదపగచ్ఛతాత్ ॥ అత్యాశనాదతీపానాద్యచ్చ ఉగ్రాత్ప్రతిగ్రహాత్ ॥ తన్నో వరుణో రాజా పాణినా హ్యవమర్శతు ॥ సో2హమపాపో విరజో నిర్ముక్తో ముక్తకిల్బిషః ॥ నాకస్య పృష్ఠమారుహ్య గచ్ఛేద్బ్రహ్మసలోకతామ్ ॥ యశ్చాప్సు వరుణ స్సపునాత్వఘమర్షణః ॥ ఇమం మే గంగే యమునే సరస్వతి శుతుద్రిస్తోమగ్ం స చ తాపరుష్ణియా॥ అసిక్నియా మరుద్వృధే వితస్తయార్జీకీయే శృణుహ్యా సుషోమయా ॥ ఋతం చ సత్యం చాభీద్ధాత్తపసో ధ్యజాయత తతో రాత్రిరజాయత తతస్సముద్రో అర్ణవః ॥ సముద్రాదర్ణవాదధి సంవత్సరో అజాయత ॥ అహోరాత్రాణి విదధద్విశ్వస్యమిషతో వశీ ॥ సూర్యాచంద్రమసౌ ధాతా యథా పూర్వమకల్పయత్ ॥ దివం చ పృథివీం చాంతరిక్షమథో సువః యత్పృథివ్యాగ్ం రజస్స్వమాంతరిక్షే విరోదసి ॥ ఇమాగ్‌స్తదాపో వరుణః పునాత్వఘమర్షణః ॥ ఏష భూతస్య మధ్యే భువనస్య గోప్తా ॥ ఏషపుణ్యకృతాన్లోకానేషమృత్యోర్హిరణ్మయమ్ ॥ ద్యావాపృథివ్యోర్హిరణ్మయగ్ం సగ్‌శ్రితగ్ం సువః ॥ సనస్సువస్సగ్ం శిశాధి ॥ ఆర్ద్రంజ్వలతి జ్యోతిరహమస్మి జ్యోతిర్జ్వలతి బ్రహ్మాహమస్మి యో హమస్మి బ్రహ్మాహమస్మి ॥ అహమస్మి బ్రహ్మాహమస్మి ॥ అహమేవాహం మాం జుహోమి స్వాహా॥ అకార్యకార్యవకీర్ణీ స్తేనో భ్రూణహా గురుతల్పగః ॥ వరుణో పామఘమర్షణ స్తస్మాత్పాపా త్ప్రముచ్యతే రజోభూమీస్త్వ

మాగ్ం రోదయన్త్స ప్రవదంతి ధీరాః॥ ఆక్రోన్త్సముద్రః ప్రథమే విధర్మన్ జనయన్ ప్రజా భువనస్య రాజా॥ వృషా పవిత్రే అధిసానో అవ్యే బృహత్సోమో వా వృధేసుప్రాన ఇందుః॥

ప్రాసాదధ్యానం ఉత్సర్గశ్చ

తతో గురుర్బహిర్నిర్గత్య॥ ప్రాసాదాభిముఖో భూత్వా॥ తదేకరూపం ధ్యాయేత్॥ పాదౌ పాదశిలాస్తస్య జంఘాపాదోర్ధ్వముచ్యతే॥ గర్భశ్చైవోదరం జ్ఞేయం కటిశ్చ కటిమేఖలా ॥ స్తంభాశ్చ బాహవో జ్ఞేయాః ఘంటా జిహ్వా ప్రకీర్తితా ॥ దీపః ప్రాణోఽస్య విజ్ఞేయః అపానో జల నిర్గమః॥ బ్రహ్మస్థానం యదేతచ్చ తన్నాభిః పరికీర్తితః॥ హృత్పద్మం పిండికా జ్ఞేయా ప్రతిమా పురుష స్మృతః॥ పాదచా రస్త్వహంకారః జ్యోతిస్తచ్చక్షురుచ్యతే॥ తదూర్ధ్వం ప్రకృతి స్తస్య ప్రతిమాత్మా స్మృతో బుద్ధిః॥ తలకుంభాదధోద్వారం తస్య ప్రజననంస్మృతమ్॥ శుకనాసా భవేన్నాసః గవాక్షం కర్ణ ఉచ్యతే॥ కవాటపాలీ స్కంధోఽస్య గ్రీవా చామలసారికా॥ కలశస్తు శిరో జ్ఞేయః మజ్జాది ప్రదసమ్మితమ్॥ మేధశ్చైవ సుధాం వింద్యాత్ ప్రలేపో మాంస ఉచ్యతే॥ అస్థీని చ శిలాస్తస్య స్నాయుః కీలాదయస్మృతాః॥ చక్షుషీ శిఖరాస్తస్య ధ్వజాః కేశాః ప్రకీర్తితాః॥ ఏవం పురుషరూపం తంధ్యాత్వా చ మనసా సుధీః॥ ప్రాసాదం పూజయేత్పశ్చాద్గంధధూపాదిభిశ్శుభైః॥ సూత్రేణ వేష్టయేదేవంవాసస్తత్పరికల్పయేత్॥ ప్రాసాదమేవమభ్యర్చ్య వాహనం చాగ్ర మంటపే॥ ఇతి తతః కుండే వాస్తోష్పత ఇతి మంత్రేణ అష్టోత్తర శతం హుత్వా దేవమంత్రేణ చ హుత్వా పూర్ణాహుత్యంతం కృత్వా దిగ్బలిందత్వా దేవసమీపమాగత్య॥ యథాసంభవం భూసువర్ణాదికం దేవాయ చ -ఆత్మానం సమర్ప్య నివేద్య ప్రణమేత్॥ యత్ర తు స్వయం భూర్దేవః ప్రాగేవ వాప్రతిష్ఠితః॥ ప్రాసాదశ్చ నూతనః- తత్రాపి తదుక్తమంటపం కృత్వా పూర్వేద్యుః పుణ్యాహం నాందీ దేవప్రతిష్ఠోక్త మంటపస్థాపన ఋత్విగ్వరణాదికం కుర్యాత్ ॥

తత్ర గురుర్వేద్యాం తద్దేవతామండలం కృత్వా వాస్తుదేవతా పూజన అగ్ని ప్రతిష్ఠా ఆజ్యభాగోత్తరగ్రహహోమశిఖిన్యాది వాస్తు హోమ ఏకాశీతికలశస్థాపనం కృత్వా తైః ప్రాసాదం క్షాళయిత్వా యజమానమభిషిచ్య ప్రాసాదముత్సృజేత్॥

ప్రాసాదోత్సర్గము

ఆచమ్య=తిథౌ ఇమం శిలేష్టకాదార్వాది నిర్మితం లం బీ జగతీ ప్రాకార పరివారగోపుర దేవాలయసంయుతం తత్తద్దేవతా లోకప్రాప్తికామః కులద్వయానుగ్రహాయ అముకదేవతా ప్రీతయే గోత్ర నామధేయోహమ్ ఉత్సృజామి ఇతి కుశయవజలాని విసృజ్య దేవం నత్వా బ్రాహ్మణాన్భోజ యేత్ మధురేణ -దక్షిణాం చ దద్యాత్ ॥ ఇతిమయూఖోక్తవిధిః॥

జీర్ణవిగ్రహోత్పాటనవిధి

పృథివ్యాః=తిథౌ శ్రీమద=శ్రీఅముకమూర్తేః అవయవభంగలక్షణహీనాది దోషపరిహారద్వారా నూతనమూర్తేః ప్రతిష్ఠాయాః సంసిద్ధ్యై అస్యాః మూర్తేః కళావరోహణం కరిష్యే॥ తదంగకలశ గణాధిపపూజాం కృత్వా॥ పుణ్యాహంవాచయిత్వా॥ తామ్రకలశే ఉదకమాపూర్య- గంధపుష్పతులసీ సుగంధద్రవ్యాన్ కుశాని నిక్షిప్య॥ కలశార్చనమ్॥ అభ్యర్చ్య॥ అక్షతైరవరోహణం కృత్వా కలశే నిక్షిపేత్॥ అస్యాః మూర్తేః అకారాదిప్రణవాక్షరాన్ అవరోహయామి॥ భూర్భువరాది వ్యాహృతీనవరోహయామి॥ అకారాది క్షకా రాంత వర్ణాన వరోహ యామి॥ అ.క.చ.ట.త పాదివర్ణానవరోహయామి-॥ అశ్విన్యాదినక్షత్రా నవరోహయామి॥ భూర్భువాదివ్యాహృతీ నవరోహమామి॥ యజురాది వేదానవరోహయామి॥ ద్వాదశాక్షరవర్ణానవరోహయామి ॥ సూర్యాది గ్రహానవరోహయామి॥ బ్రాహ్మణాది వర్ణా నవరోహయామి॥ కేశవాది నామదేవతా నవరోహయామి॥ శ్రీమదష్టాక్షర వర్ణానవరోహయామి॥ పురుషసూక్తాది ఋచః

అవరోహయామి॥ తద్విష్ణోరితి విష్ణుమంత్రా నవరోహయామి॥ కౌస్తుభాదిభూషణాన్యవరోహయామి॥ చక్రాది ఆయుధాన్యవరోహయామి॥ పృథ్వితత్త్వాది చతుర్వింశతితత్త్వానవరోహయామి॥ ఏవం వరుణకలశే అవరోహయిత్వా॥ పూజాం కృత్వా॥ గోపుచ్ఛాదినా దేవం చాలయిత్వా నద్యాది తీర్థేషు శాయయేత్॥

సముద్రం గచ్ఛ స్వాహాంతరిక్షం గచ్ఛ స్వాహా॥ నూతనమూర్తేః ప్రతిమాశోధనం- జల-ధాన్య-శయ్యాధి వాసతత్త్వన్యాసాదికం కృత్వా ఆధివాసాంగహోమం కృత్వా॥ ప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్॥ పూర్వకలశోదకేన మూర్తేః అభిషేచనం కుర్యాత్॥ ప్రాణప్రతిష్ఠాది పూర్ణాహుతిం మార్జనాది దేవాలంకారపూజాదికం నీరాజనమంత్రపుష్ప-కృతంకర్మ ఈశ్వరార్పణం కృత్వా స్తోత్రేణ సంతోష్య- దానాని కుర్యాత్॥

చక్రరాజప్రతిష్ఠ

ఆచమ్య= తిథౌ. శ్రీమ= శ్రీసుదర్శన చక్రరాజప్రతిష్ఠాంకరిష్యే॥ గణపతిపూజా పుణ్యాహం వాచయిత్వా॥ చక్రరాజం తండులపూర్ణపాత్రే నిధాయ॥ షోడశోపచారైస్సంపూజ్య॥ రక్షాబంధనం ఆదివాసాంశ్చకృత్వా॥ అధివాసాంగహోమం నిర్వర్త్య॥ కృతాంజలిపుటో భూత్వా ప్రార్థయేత్॥

శ్లో॥ ఉద్యత్కోట్యర్కభాసం త్రిభువనమఖిలం తేజసా పూరయంతం
రక్తాక్షం సర్వకేశం రిపుకులదహనం తీక్ష్ణదంష్ట్రాట్టహాసమ్॥
శంఖం చక్రం ధృతాబ్జం పృథుతరముసలం చాపబాణాంకుశాస్త్రం
సౌమ్యం శాంతం త్రినేత్రం జ్వలదనలనిభం చక్రరాజం నమామి॥

ఇతి ధ్యాత్వా॥అభిమంత్రయేత్॥ తతః అచక్రాయ నమః॥ విచక్రాయ నమః॥సుచక్రాయనమః॥ జ్వాలాచక్రాయ నమః॥ ఇతి షణ్ణామభిః అక్షతాన్వికీర్య॥రక్షోహణమితిరక్షాబంధనం కృత్వా॥ సుదర్శనాయ

విద్మహేసహస్రారాయధీమహి-తన్నశ్చక్రఃప్రచోదయాత్॥ఇతినమేత్॥
గర్తసంస్కారంకృత్వాస్థాప్రయేత్

శివప్రతిష్ఠాయాంతు

త్రిశూలశృంగేషు॥ బ్రహ్మాస్త్రాయనమః వైష్ణవాస్త్రాయనమః॥ పాశుపతాస్త్రాయన నమః॥సదాశివాయనమః ॥ పీఠే కూర్మాయ నమః॥ 'అస్త్రరాజాయ విద్మహే తీక్షశృంగాయ ధీమహి తన్నస్త్రిశూలః ప్రచోదయాత్॥ ధ్యానం - నమస్తే అస్త్వాయుధాయానాతతాయ ధృష్ణవే ॥ ఉభాభ్యాముతతే నమో బాహుభ్యాం తవ ధన్వనే ఇతి విశేషః॥

ఇతి చక్రరాజ ప్రతిష్ఠాక్లుప్తి ః

నవగ్రహాదీనాం గాయత్రీమంత్రాః

రుద్ర ః- భాస్కరాయ విద్మహే మహద్యుతి కరాయ ధీమహి -తన్నో ఆదిత్యః ప్రచోదయాత్॥ (ఘృణిస్సూర్య ఆదిత్యోం)
చంద్రః- ఆత్రేయాయ విద్మహే దండహస్తాయ ధీమహి-తన్నశ్చంద్రః ప్రచోదయాత్ ॥ ఓం హ్రీం (సంసోమాయ నమః॥)
అంగారకః- అంగారకాయ విద్మహే శక్తిహస్తాయ ధీమహి-తన్నో భౌమః ప్రచోదయాత్॥ ఓం హ్రీం (అంగారకయా నమః)
బుధః- చంద్రాత్మజాయ విద్మహే బుద్ధిప్రదాయ ధీమహి-తన్నస్సౌమ్యః ప్రచోదయాత్॥ ఓం హ్రీం (బుధాయనమః)
గురు ః- అంగీరసాయ విద్మహే సురాచార్యాయ ధీమహి-తన్నో జీవః ప్రచోదయాత్॥ ఓం హ్రీం (గుంగురవే నమః)
శుక్ర ః- దైత్య పూజ్యాయ విద్మహే భార్గవాయ ధీమహి-తన్నోశ్శుక్రః ప్రచోదయాత్ ఓం హ్రీం (శుంశుక్రాయ నమః)
శని ః- చతుర్భుజాయ విద్మహే దండహస్తాయ ధీమహి-తన్నోమందః ప్రచోదయాత్॥

ఓం హ్రీం శం శనైశ్చరాయ నమః ॥
రాహుః- పైఠీనసాయ విద్మహే చర్మధరాయ ధీమహి-తన్నో రాహుః ప్రచోదయాత్ ఓం హ్రీం (రాం రాహవే నమః)
కేతుః- వికృతాననాయ విద్మహే జైమినీజాయ ధీమహి-తన్నో కేతుః ప్రచోదయాత్॥ ఓం హ్రీ(కేం కేతవే నమః)
హయగ్రీవః- వాగీశ్వరాయ విద్మహే హయగ్రీవాయ ధీమహి॥ తన్నో హంసః ప్రచోదయాత్॥
మత్స్యః- తత్పురుషాయ విద్మహే మహా మీనాయ ధీమహి ॥తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్॥
రుద్రః- తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్॥
దుర్గా ॥ కాత్యాయనాయ విద్మహే కన్యకుమారి ధీమహి తన్నో దుర్గిః ప్రచోదయాత్॥
విష్ణు ః ॥ నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి - తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్॥
లక్ష్మీ ॥ మహాదేవ్యై చ విద్మహే విష్ణుపత్న్యై చ ధీమహి - తన్నో లక్ష్మీః ప్రచోదయాత్॥
గణపతిః ॥ తత్పురుషాయ విద్మహే వక్రతుండాయ ధీమహి - తన్నో దంతిః ప్రచోదయాత్॥
షణ్ముఖః ॥ తత్పురుషాయ విద్మహే మహాసేనాయ ధీమహి- తన్నో షణ్ముఖః ప్రచోదయాత్॥
నంది ః ॥ తత్పురుషాయ విద్మహే చక్రతుండాయ ధీమహి- తన్నో గరుడః ప్రచోదయాత్॥

గరుడః ॥ తత్పురుషాయ విద్మహే సువర్ణపక్షాయ ధీమహి-
తన్నో గరుడః ప్రచోదయాత్॥
హనుమాన్॥ ఆంజనేయాయ విద్మహే వాయు పుత్రాయ ధీమహి-
తన్నో హనుమత్ప్రచోదయాత్॥
నారసిహ్మః ॥ వజ్రనఖాయ విద్మహే తీక్ష్ణదగ్ష్ట్రాయ ధీమహి-
తన్నో నారసిగ్ంహః ప్రచోదయాత్॥
బ్రహ్మ ॥ వేదాత్మనాయ విద్మహే హిరణ్యగర్భాయ ధీమహి-
తన్నో బ్రహ్మ ప్రచోదయాత్ ॥
అగ్ని ॥ వైశ్వానరాయ విద్మహే లాలీలాయ ధీమహి-
తన్నో అగ్నిః ప్రచోదయాత్॥
సర్ప : ॥ భుజంగాయ విద్మహే చక్షుశ్రవాయ ధీమహి -
తన్నో స్సర్పః ప్రచోదయాత్॥
త్రిశూల ॥ అస్త్రరాజాయ విద్మహే తీక్ష్ణశృంగాయ ధీమహి-
తన్నో త్రిశూలః ప్రచోదయాత్॥
రామః ॥ దాశరథాయ విద్మహే సీతావల్లభాయ ధీమహి-
తన్నో నీళా ప్రచోదయాత్॥
నీళా : ॥ విష్ణు పత్న్యై చ విద్మహే శ్రీ భూ సఖ్యై చ ధీమహి -
తన్నో నీళా ప్రచోదయాత్॥
భూ : ॥ ధనుర్ధరాయచ విద్మహే సర్వసిద్ధ్యై చ ధీమహి-
తన్నో ధరాః ప్రచోదయాత్॥
వృషభ ః॥ తీక్ష్ణశృంగాయ విద్మహే వేదపాదాయ ధీమహి -
తన్నో వృషభః ప్రచోదయాత్॥
యంత్రః ॥ యంత్రరాజాయ విద్మహే మహాయంత్రాయ ధీమహి-

తన్నో యంత్రః ప్రచోదయాత్॥
మంత్రః ॥ మంత్రరాజాయ విద్మహే మహామంత్రాయ ధీమహి-
తన్నో మంత్రః ప్రచోదయాత్॥
దక్షిణామూర్తి : ॥ జ్ఞానముద్రాయ విద్మహే తత్త్వబోధాయ ధీమహి -
తన్నో దేవః ప్రచోదయాత్॥
కృష్ణ : ॥ క్లీం కృష్ణాయ విద్మహే గోవిందాయ ధీమహి-
తన్నః కృష్ణః ప్రచోదయాత్ ॥
మన్మథః ॥ కామదేవాయ విద్మహే పుష్పబాణాయ ధీమహి-
తన్నో అంగః ప్రచోదయాత్ ॥
వరుణః ॥ జంబుకాయ విద్మహే పాశహస్తాయ ధీమహి-
తన్నో వరుణః ప్రచోదయాత్॥
కృష్ణ : ॥ గోవిందాయ విద్మహే గోపీజనవల్లభాయ ధీమహి-
తన్నః కృష్ణః ప్రచోదయాత్ ॥
భైరవః ॥ దిగంబరాయ విద్మహే శూలహస్తాయ ధీమహి -
తన్నో భైరవః ప్రచోదయాత్॥
శంఖ : ॥ పాంచజన్యాయ విద్మహే పావమానాయ ధీమహి-
తన్నశ్శంఖః ప్రచోదయాత్॥
వేంకటేశ్వరః ॥ నిరంజనాయ విద్మహే నిరాబాధాయ ధీమహి -
తన్నో వేంకటేశః ప్రచోదయాత్॥
గదా ॥ అసురఘ్నాయ విద్మహే హిరణ్యాయైచ ధీమహి-
తన్నో గదాః ప్రచోదయాత్ ॥
ఖడ్గ : ॥ తీక్ష్ణధారాయ విద్మహే ఘోర రూపాయ ధీమహి-
తన్నః ఖడ్గః ప్రచోదయాత్ ॥

శార్ఙ్గః ॥ ముష్టిహస్తాయ విద్మహే మహాసారాయ ధీమహి -
తన్నశ్శార్ఙ్గః ప్రచోదయాత్॥
శ్రీః ॥ తేజోరూపా చ విద్మహే విష్ణుపత్న్యై చ ధీమహి -
తన్నో శ్రీః ప్రచోదయాత్ ॥

ద్వాదశలింగతోభద్ర దేవతాస్థాపన విధి

మండలాద్బాహ్యే ఈశాన్యకోణే - గురవే నమః = యామిఇతిసర్వత్ర ఆగ్నేయ్యాం గణపతయే నమః ॥ నైరృత్యాం - దుర్గాయై నమః ॥ వాయవ్యాం - క్షేత్రపాలాయ నమః ॥ మండలమధ్యే - శ్రీశివాయ నమః ॥ తతో భద్రమధ్యే అష్టదళేషు - పూర్వస్యాం దిశి- కాలాగ్నిరుపాయ నమః ॥1॥ 2 మండూకాయ నమః ॥ 3 వరాహాయ నమః ॥ 4 పృధివ్యై నమః ॥ 5 స్కందాయ నమః ॥ 6 అంకుశాయ నమః ॥ 7 కేసరేభ్యో నమః ॥ 8 కర్ణికాయై నమః ॥ వాయువ్యాం సిహ్మాసనాయై నమః ॥ పద్మాసనాయ నమః ॥ ఉత్తరే ధర్మాయ నమః ॥ జ్ఞానాయ నమః ॥ వైరాగ్యాయ నమః ॥ ఈశాన్యాం ఐశ్వర్యాయ నమః ॥ చిదాకాశాయ నమః॥ పద్మమధ్యే యోగ పీఠాత్మనే నమః ॥ తతః కర్ణికోపరి- పూర్వేపృథివ్యై నమః ॥ దక్షిణే కాలాయ నమః ॥పశ్చిమే సప్తసరిద్భ్యో నమః ॥ ఉత్తరే వామదేవాయ నమః॥ తత్సమీపేకృష్ణాది అష్టభద్రాణీ తి దేవతాస్థాపనమ్॥ ఈశానాదితః - ఈశాన్యాం భగవత్యై నమః ॥ పూర్వే ఉమాయై నమః ॥ ఆగ్నేయ్యాం శంకరప్రియాయై నమః ॥ దక్షిణే పార్వత్యై నమః॥ నైరృత్యాం గౌర్యై నమః పశ్చిమే కాళ్యై నమః ॥ వాయవ్యాం కౌమార్యై నమః॥ ఉత్తరే విశ్వంభర్యై నమః ॥ తతః కృష్ణభద్రాణామధః- అష్టారత్న భద్రాణి తత్తద్దేవతాస్థాపనమ్ - ఈశానాదితః - ఈశాన్యాం నందినే నమః ॥ ప్రాచ్యాం- మహాకాలాయ నమః ॥ ఆగ్నేయ్యాం వృషభాయ నమః ॥ దక్షిణే భృంగిరిటినే నమః ॥ నైరృత్యాం స్కందాయ నమః ॥ పశ్చిమే ఉమాపతయే నమః ॥ వాయువ్యాం చండీశ్వరాయ నమః॥ ఉత్తరే సోమసూత్రాయ నమః ॥ అథ

లింగోపరి- చత్వారి శ్వేతభద్రాణి దేవతాస్థాపనం - పూర్వే - ధాత్రే నమః॥ దక్షిణే మిత్రాయ నమః॥ పశ్చిమే యమాయ నమః॥ ఉత్తరే - రుద్రాయ నమః తతః తత్సమీపలింగోపరి- అష్టౌ పీతభద్రాణి తత్తద్దేవతా స్థాపనమ్ - ఈశాన్యే వరుణాయ నమః ॥ పూర్వే సూర్యాయ నమః ॥ ఆగ్నేయ్యాం భగాయ నమః ॥ దక్షిణే వివస్వతయే నమః ॥ నైరృత్యాం పురుషోత్తమాయ నమః ॥ పశ్చిమే సవిత్రే నమః ॥ వాయవ్యాం - త్వష్ట్రే నమః ॥ ఉత్తరే విష్ణవే నమః ॥ తతః ద్వాదశలింగదేవతాస్థాపనం పూర్వాదిక్రమేణ - పూర్వేశిఖాయ నమః ॥ ఏక నేత్రాయ నమః ॥ ఏకరుద్రాయ నమః ॥ 3॥ దక్షిణే త్రిమూర్తయే నమః ॥ శ్రీ కంఠాయ నమః వామదేవాయ నమః ॥3॥ పశ్చిమే జ్యేష్ఠాయ॥ శ్రేష్ఠాయ ॥ రుద్రాయ॥ ఉత్తరే - కాలాయ నమః ॥ కలవికరణాయ నమః ॥ బలవికరణాయ నమః ॥3॥ అథ శ్వేత షోడశవాపీషు - దేవతాస్థాపనం ఈశానాదాక్రమేణ- అణిమాయే నమః ॥ మహిమాయై నమః ॥ లఘిమాయై నమః ॥ గరిమాయై నమః ॥ ప్రాప్త్యై నమః ॥ ప్రాకామ్యై నమః ॥ ఈశిత్వై నమః ॥ వశిత్వై నమః ॥ బ్రాహ్మ్యై నమః ॥ మాహేశ్వర్యై నమః ॥ కౌమార్యై నమః ॥ వైష్ణవ్యై నమః ॥ వారాహ్యై నమః॥ ఇంద్రాణ్యై నమః ॥ చాముండాయై నమః ॥ చండికాయై నమః ॥ తతః వాపీసమీపె అష్టారత్న భద్రాణి స్థాపనమ్- ఈశానాది క్రమేణ- ఈశాన్యే-అసితాంగభైరవాయ నమః ॥ రురుభైరవాయ నమః॥ చండభైరవాయ నమః ॥ క్రోధభైరవాయ నమః ॥ ఉన్మత్తభైరవాయ నమః ॥ కపాల భైరవాయ నమః ॥ భీషణభైరవాయ నమః॥ సహ్మారభైరవాయ నమః ॥ అష్టావల్లీ దేవతా స్థాపనం ఈశానాది- ఘృతాచ్యై నమః ॥ మేనకాయై నమః॥ రంభాయై నమః॥ ఊర్వశ్యై నమః ॥ తిలోత్తమాయై నమః సుకేశిన్యై నమః ॥ మంజుఘోషాయై నమః॥ అప్సరసే నమః॥ తతః మండలమధ్యే పరిధిసమీపే ॥ శృంఖలదేవతా స్థాపనం ఆగ్నేయాదిక్రమేణ- భవాయ నమః॥ శివాయ నమః॥ రుద్రాయ

నమః॥ పశుపతయే నమః॥ ఉగ్రాయ నమః॥ మహాదేవాయ నమః॥ భీమాయ నమః॥ ఈశానాయ నమః॥ అనంతాయ నమః ॥ వాసుక్యై నమః॥ తతః నైర్పత్యాం పరిధి సమీపే శృంఖలదేవతా : - తక్షకాయ నమః॥ కుళికాయ నమః॥ కర్కోటకాయ నమః ॥ శంఖపాలాయ నమః॥ కంబలాయ నమః॥ అశ్వత్తరాయ నమః ॥ వైన్యాయ నమః॥ అంగాయ నమః॥ హైహయాయ నమః॥ అర్జునాయ నమః॥ అథ వాయవ్యే దశశృంఖల దేవతాః॥ శాంకుతలాయ నమః ॥ భరతాయ నమః॥ నలాయ నమః॥ రామాయ నమః॥ సార్వభౌమాయ నమః॥ నిషధాయ నమః॥ వింధ్యా చలాయ నమః॥ మాల్యవతే నమః॥ పారియాత్రాయ నమః॥ సహ్యాయ నమః॥ తతః ఈశాన్యపరిధి సమీపే-దశశృంఖలదేవతాః - హేమకూటాయ నమః॥ గంధమాదనాయ నమః॥ కులాచలాయ నమః॥ హిమవతే నమః ॥ రైవతాయ నమః॥ దేవగిరయే నమః॥ మలయాచలాయ నమః॥ కనకాచలాయ నమః॥పృథివ్యై నమః॥ అనంతాయ నమః ఇతిశృంఖలదేవతాః॥ అథ చతుర్దిక్షుఖండేందుస్థాపనమ్-ఈశాన్యా దిషు - ఈశాన్యాం అశ్వినీకుమారాభ్యాం నమః॥ ఆగ్నేయ్యాం విశ్వేభ్యో దేవేభ్యో నమః॥ నైర్పత్యాం పితృభ్యో నమః॥ వాయవ్యాభాగేభ్యో నమః॥ తతో మండలాద్బహిః ప్రథమం సత్వపరిధౌ - పూర్వాదిక్రమేణ- పూర్వే -ఇంద్రాయ నమః॥ అగ్నయే నమః॥ యమాయ నమః॥ నిర్పతయే నమః॥ వరుణాయ నమః॥ వాయవే నమః॥ కుబేరాయ నమః॥ ఈశానాయ నమః॥ బ్రహ్మాణమ్ ॥ అనంతమ్॥ తద్బహిః- రజఃపరిధౌ- పూర్వాదిక్రమేణ- వజ్రాయ నమః॥ శక్త్యై నమః॥ దండాయ నమః॥ ఖడ్గాయ నమః॥ పాశాయ నమః॥ అంకుశాయ నమః॥ గదాయ నమః॥ త్రిశూలాయ నమః॥ తద్బహిః తమోమయం కృష్ణపరిధౌ- పూర్వాదిక్రమేణ - కశ్యపాయ నమః అత్రయే నమః॥ భరద్వాజాయ నమః॥ విశ్వామిత్రాయ నమః ॥ గౌతమాయ నమః॥ జమదగ్నయే నమః॥ వసిష్ఠాయ

నమః॥ అరుంధత్యై నమః॥ తతః పూర్వాది చతుర్దిక్షు- పూర్వేఋగ్వేదాయ నమః॥ దక్షిణే యజుర్వేదాయ నమః॥ పశ్చిమే సామవేదాయ నమః॥ ఉత్తరే అధర్వణ వేదాయ నమః॥ ఇతి అష్టోత్తరశతదేవతాః స్థాపనియాః॥ వేదిమధ్యే పద్మే తామ్రకలశం సంస్థాప్యతదుపరి సౌవర్ణమయం॥ రుద్రప్రతిమాం అగ్న్యుత్తారణ పూర్వకం సంస్థాప్య గృహవై = తతః పూజాం కుర్యాత్ - ఆవాహిత దేవతాభ్యో నమః

ఇతి ద్వాదశలింగతోభద్ర విధిః

ద్వాదశలింగతోభద్ర దేవతా నామమంత్రములు

ఓం గురవే నమః	ఓం సిహ్మాసనాయ నమః॥
ఓం గణపతయే నమః	ఓం పద్మాసనాయ నమః॥
ఓం దుర్గాయై నమః	ఓం ధర్మాయ నమః॥
ఓం క్షేత్రపాలాయ నమః	ఓం జ్ఞానాయ నమః॥
ఓం శ్రీశివాయ నమః	ఓం వైరాగ్యాయ నమః॥
ఓం కాలాగ్నిరుద్రాయ నమః	ఓం ఐశ్వర్యాయ నమః॥
ఓం మండూకాయ నమః	ఓం చిదాకాశాయ నమః॥
ఓం వరాహాయ నమః	ఓం యోగపీఠాయ నమః॥
ఓం అనంతాయ నమః	ఓం పృథివ్యై నమః॥
ఓం పృథివ్యై నమః	ఓం కాలాయ నమః॥
ఓం స్కందాయ నమః	ఓం సప్తనద్భ్యో నమః॥
ఓం అంకుశాయ నమః	ఓం వామదేవాయ నమః॥
ఓం కేసరేభ్యో నమః॥	ఓం భగవత్యై నమః॥
ఓం కర్ణికాయై నమః॥	ఓం ఉమాయై నమః॥

ఓం శంకరప్రియాయై నమః॥
ఓం పార్వత్యై నమః॥
ఓం గౌర్యై నమః॥
ఓం కాళ్యై నమః॥
ఓం కౌమార్యై నమః॥
ఓం విశ్వంభర్యై నమః॥
ఓం నందిన్యై నమః॥
ఓం మహాకాలాయ నమః॥
ఓం వృషభాయ నమః॥
ఓం భృంగిరిటినే నమః॥
ఓం స్కందాయ నమః॥
ఓం ఉమాపతయే నమః॥
ఓం చండీశ్వరాయ నమః॥
ఓం సోమసూత్రాయ నమః॥
ఓం ధాత్రే నమః॥
ఓం మిత్రాయ నమః॥
ఓం యమాయ నమః॥
ఓం రుద్రాయ నమః॥
ఓం వరుణాయ నమః॥
ఓం సూర్యాయ నమః॥
ఓం భగాయ నమః॥
ఓం వివస్వతయే నమః॥
ఓం పురుషోత్తమాయ నమః॥
ఓం సవిత్రే నమః॥

ఓం త్వష్ట్రే నమః ॥
ఓం విష్ణవే నమః॥
ఓం శివాయ నమః॥
ఓం ఏకనేత్రాయ నమః॥
ఓం ఏకరుద్రాయ నమః॥
ఓం త్రిమూర్తయే నమః॥
ఓం శ్రీకంఠాయ నమః॥
ఓం వామదేవాయ నమః॥
ఓం జ్యేష్ఠాయ నమః॥
ఓం శ్రేష్ఠాయ నమః ॥
ఓం రుద్రాయ నమః॥
ఓం కాలాయ నమః॥
ఓం కలవికరణాయ నమః॥
ఓం బలవికరణాయ నమః॥
ఓం అణిమాయై నమః॥
ఓం మహిమాయై నమః॥
ఓం లఘిమాయై నమః॥
ఓం గరిమాయై నమః॥
ఓం ప్రాప్త్యై నమః॥
ఓం ప్రాకామ్యాయై నమః॥
ఓం ఈశిత్వై నమః॥
ఓం వశిత్వై నమః॥
ఓం బ్రాహ్మ్యై నమః॥
ఓం మాహేశ్వర్యై నమః॥

ఓం కౌమార్యై నమః॥
ఓం వైష్ణవ్యై నమః॥
ఓం వారాహ్యై నమః॥
ఓం ఇంద్రాణ్యై నమః॥
ఓం చాముండాయై నమః॥
ఓం చండికాయై నమః॥
ఓం అసితాంగ భైరవాయ నమః॥
ఓం రురు భైరవాయ నమః॥
ఓం చండ భైరవాయ నమః॥
ఓం క్రోధ భైరవాయ నమః॥
ఓం ఉన్మత్త భైరవాయ నమః॥
ఓం కపాల భైరవాయ నమః॥
ఓం భీషణ భైరవాయ నమః॥
ఓం సంహార భైరవాయ నమః॥
ఓం ఘృతాచ్యై నమః॥
ఓం మేనకాయై నమః॥
ఓం రంభాయై నమః॥
ఓం ఊర్వశ్యై నమః॥
ఓం తిలోత్తమాయై నమః॥
ఓం సుకేశ్యై నమః॥
ఓం మంజుఘోషాయై నమః॥
ఓం అప్సరసాయై నమః॥
ఓం భవాయ నమః॥
ఓం శివాయ నమః॥

ఓం రుద్రాయ నమః॥
ఓం పశుపతయే నమః॥
ఓం ఉగ్రాయ నమః॥
ఓం మహాదేవాయ నమః॥
ఓం భీమాయ నమః॥
ఓం ఈశానాయ నమః॥
ఓం అనంతాయ నమః॥
ఓం వాసుక్యై నమః॥
ఓం తక్షకాయ నమః॥
ఓం కులిశాయ నమః॥
ఓం కర్కోటకాయ నమః॥
ఓం శంఖపాలాయ నమః॥
ఓం కంబలాయ నమః॥
ఓం అశ్వతరాయ నమః॥
ఓం వైన్యాయ నమః॥
ఓం అంగాయ నమః
ఓం హైహయాయ నమః॥
ఓం అర్జునాయ నమః॥
ఓం శాంకుతలాయ నమః॥
ఓం భరతాయ నమః॥
ఓం నలాయ నమః॥
ఓం రామాయ నమః॥
ఓం సార్వభౌమాయ నమః॥

మూలమంత్ర నిర్ణయ విధి

ప్రణవాది నమోఽన్తశ్చ చతుర్థ్యంతం చ సత్తమ ।
దేవతాయా స్స్వ కం నామ మూలమంత్రః ప్రకీర్తితః ॥
బీజలక్షణ -తత్తన్మన్త్రాద్యక్షరం వై మంత్రబీజముదాహృతమ్॥ఆకారో ప్రాణబీజం చ ఉకార శ్శక్తిరుచ్యతే ॥ భవేదికాఈకారః నేత్ర బీజమితిస్మృతాః సో : - హ్రీం మాయాబీ- ఉం ఊం శ్రోత్ర- ఇఃఈం నేత్ర -సో హం - ప్రాణ-
అం కం చం టం తం పం యం శం వర్గాష్టకాని అష్టదళేషు- తదుపరి అం ఆం- ఇం ఈం ఉం ఊం- ఋం ౠం లుం లూం-ఏం-ఐం-ఓం-ఔం-అం-అః॥- కం ఖం గం ఘం ఙం-చం ఛం జం ఝం ఞం టం ఠం డం ఢం ణం- తం థం దం ధం నం పంఫం బం భం మం-యం రం లం వం శం షం సం హం తదుపరి- అనునీతే - అమృతంవై -

విశేషాధివాసములు

ప్రథమతః పంచమహాభూతసిద్ధి :

సంకల్ప్య -గణపతిమభ్యర్చ్య -పుణ్యాహంవాచయిత్వా ॥ గంధతోయం - పునస్సంకల్ప్య=అస్య దేవస్య పృథ్వీభూత సిద్ధ్యర్థం సుగంధతోయాధి వాసం కరిష్యే-సుగంధతోయేనాభిషేకం కుర్యాత్- భూమిర్భూమ్నా = భూమిర్దే నుర్ధరణీ = ఇత్యభిషిచ్య-పంచోపచారనీరాజనం కృత్వా -ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన స్పృష్ట్వా॥ అస్య దేవస్య పృథ్వీ భూతసిద్ధిర = రస్తు -
2. శుద్ధజలం - సంకల్ప్య -అస్య దేవస్య-అప్‌భూత సిద్ధ్యర్థం శుద్ధ జలాధివాసం కరిష్యే - అపోహిష్ఠామ-హిరణ్యవర్ణా = ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన స్పృశన్ శుద్ధ జలాభిషేకం కుర్యాత్-పూజా నీరాజనమ్ ॥
అస్యదేవస్య -అప్‌భూతసిద్ధిరస్త్వితిభవంతో= అప్‌భూతసిద్ధిరసుస్తు-
3. భస్మ-సంకల్ప్య-అస్యదేవస్య-తేజోభూత సిద్ధ్యర్థం -భస్మ అధివాసం కరిష్యే

అగ్నేతేజస్విన్తేజస్వీత్వందేవేషు భూయాస్తే జస్వంతంమామాయుష్మంతం వర్చస్వంతం మనుష్యేషు కురు- త్ర్యంబకం- భస్మలేపనంకృత్వా సంపూజ్య- నీరాజనం - అస్యదేవస్య-తేజోభూత సిద్ధిర= రస్తు-
4. సుగంధధూపం - సంకల్ప్య - అస్య దేవస్య -వాయుభూత సిద్ధ్యర్థం సుగంధ ధూపాధి వాసం కరిష్యే-
తవ వాయువృధస్పతే = హేవాయోశతం హరీణాం యువస్వ పోష్యాణాం ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన -
ఉతవాతే సహస్రిణో రథ ఆయాతు వాజసా-ఇతి ధూపయత్వా సంపూజ్య నీరాజనం-అస్యదేవస్య - వాయు భూతసిద్ధిరస్త్వితి = రస్తు-
5. పుష్పాః - సంకల్ప్య= అస్య దేవస్య ఆకాశభూత సిద్ధ్యర్థం పుష్పాభిషేచనం కరిష్యే -ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన -అతః పరం నాన్యదణీయ్యసగ్ం హి పరాత్పరం యన్మహతో మహాంతం యదేకమవ్యక్త మనంతరూపం విశ్వం పురాణం తమసః పరస్తాత్ । ఆకాశశరీరం బ్రహ్మ-సత్యాత్మ ప్రాణారామం మన ఆనందం -శాంతి సమృద్ధమమృతమ్॥ పుష్పైరభిషిచ్య-సంపూజ్య-అస్య దేవస్య ఆకాశభూత సిద్ధి = సుత్వైవంపంచమహాభూతసిద్ధింకృత్వా- పంచతన్మాత్రావరణాని కుర్యాత్ -

విశేషాధివాసములు

అధివాసే తు మూర్తీనాం శరీరాణాం బలం త్రయమ్ ॥జలాధి వాసస్థూలస్య-ధాన్యపుష్పాన్నాధి - సూక్ష్మశరీరస్య-శయ్యా ధివాసః పంచకోశత్వ సిద్ధయే - కారణశరీరసిద్ధిశ్చ ॥

పంచామృతాధివాసములు

పృథివ్యాః - తిథౌ అస్య పరమేశ్వరస్య పంచతన్మాత్రావరణసిద్ధ్యర్థం పంచామృతాధివాసం కరిష్యే ॥ ప్రత్యధివాసే దేవం పంచోపచారైస్సంపూజ్య

నీరాజనం దత్వా అగ్నిరాయుష్మానితి పంచమంత్రాన్ పఠిత్వా (మంత్రైః పూజయేత్) అస్య దేవస్య స్పర్శతన్మాత్రావరణ సిద్ధిరస్త్వితి భవంతో బ్రువంతు- స్పర్శతన్మాత్రావరణ సిద్ధిరస్తు ఇతి బ్రాహ్మణవచనం సర్వత్ర కార్యమ్ - ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన స్పృశేత్ 1. క్షీరాణి -పునస్సంకల్ప్య-అస్య దేవస్య- స్పర్శతన్మాత్రావరణ సిద్ధ్యర్థం క్షీరాధివాసం కరిష్యే- శ్వేతగోక్షీరేణ ఆప్యాయస్వేతి దేవమభిషించేత్ (నిక్షిపేత్) ఆప్యాయస్వ సమేతు తే విశ్వతస్సోమ వృష్ణియమ్॥ భవా వాజస్య సంగధే॥ ఇత్యభిషిచ్య పంచోపచార నీరాజనం-కత్వా॥ ఆచార్యోబ్రహ్మకూర్చేన స్పృష్ట్వా॥అస్య దేవస్య- స్పర్శతన్మాత్రావరణసిద్ధిరస్త్వితి భవంతో బ్రువంతు॥ -స్పర్శతన్మాత్రావరణ సిద్ధిరస్తు ॥

2. దధి - సంకల్ప్య = అస్య దేవస్య రూపతన్మాత్రావరణ సిద్ధ్యర్థం దధ్య ధివాసం కరిష్యే ॥ రక్తధేనుదధ్నా అభిషిచ్య ॥ బ్రహ్మకూర్చేనాభిమృశ్య॥ దధిక్రావుణ్ణో = షితారిషత్ । సంపూజ్య॥ నీరాజనం అస్య దేవస్య- రూపతన్మాత్రా=రస్తు -ఇతివదేత్ ॥

3. ఘృతమ్-సంకల్ప్య - అస్య దేవస్య శబ్దతన్మాత్రావరణ సిద్ధ్యర్థం ఘృతా ధివాసం కరిష్యే ॥ కపిలధేనుఘృతేన -శుక్రమసీతి - బింబస్య లేపనం కృత్వా- ఘృతం తేజో మధు మదింద్రియమ్॥ మయ్యయమగ్నిర్దధాతు॥ హరిః పతంగః పటరీసుపర్ణః ॥ దివి క్షయో నభసా యఏతి॥ స న ఇంద్రః కామవరం దదాతు ॥ పంచారం చక్రం పరివర్తతే ప్రుధు॥ ఇంద్రస్య జ్యోతిస్సరిరస్య మధ్యే ॥ అజస్రం జ్యోతిర్నభసా సర్పదేతి॥ స న ఇంద్రః కామ వరం దదాతు॥ ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన స్పృశేత్ ॥ పంచపూజా - నీరాజనం - అస్య దేవస్య - శబ్ద తన్మాత్రావరణ సిద్ధిరస్త్వితిభవంతోబ్రువంతు= స్తు -

4. మధుశర్కర- సంకల్ప్య- దేవస్య రసతన్మాత్రావరణ సిద్ధ్యర్థం మధుశర్కరాధి వాసం కరిష్యే । బింబస్య సర్వాంగేషు మధుశర్కరాలేపనం బ్రహ్మ

కూర్చేనాభిమృశ్య - మధువాతా॥ తాశ్శర్కరా భవమ్- పఠిత్వా సంపూజ్య - నీరాజనమ్ -అస్య దేవస్య

రసతన్మాత్రావరణసిద్ధి = సిద్ధిరస్తు -

5. గంధంవగైరా - సంకల్ప్య - అస్య = స్య గంధతన్మాత్రావరణ సిద్ధ్యర్థం పరిమల ద్రవ్యాధివాసం కరిష్యే॥ ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన స్పృశన్‌పరిమళ సూక్తం పఠన్-బింబస్య సుగంధలేపనం కుర్యాత్॥ సుమంగ్గలీరియం = తన సంపూజ్య-నీరాజనం- అస్య దేవస్య గంధతన్మాత్రావరణ సిద్ధి = సిద్ధిరస్తు -

6. శర్కర - సంకల్ప్య- అస్య దేవస్య స్వాదుగుణ సిద్ధ్యర్థం శర్కరాధివాసం కరిష్యే ఆచా= బ్రహ్మకూర్చేన స్పృశన్-స్వాదుఃపవ=అదాభ్యః- సంపూజ్య- అస్య దేవస్య స్వాదుగుణసిద్ధిర=సిద్ధిరస్తు-

పంచగవ్యాధివాసములు

7. సంకల్ప్య -అస్య దేవస్య పంచకోశావరణసంస్కారసిద్ధ్యర్థం పంచగవ్యాధివాసం కరిష్యే॥

పంచగవ్యాన్ తత్తన్మంత్రైః తత్తత్స్థానేషు పాత్రేషు నిధాయ తత్తన్మం త్రేణాభిమంత్ర్య ॥

8. గోమూత్రం-సంకల్ప్య -అస్య దేవస్య అన్నమయకోశావరణ సిద్ధ్యర్థం గోమూత్రా ధివాసం కరిష్యే॥ బింబం గోమూత్రేణ ప్రక్షాళ్య - ఆచార్యోబ్రహ్మ కూర్చేన స్పృశన్ - అన్నాద్వై ప్రజాః ప్రజాయంతే॥ యాః కాశ్చ పృథివీగ్ శ్రితాః॥ అథో అన్నేనైవ జీవంతి॥ అథైనదపియంత్యం తతః॥ అన్నగ్ం హి భూతానాం జ్యేష్ఠమ్॥ తస్మాత్సర్వాయుష ముచ్యతే॥ సర్వం వైతేన్నమాప్నువంతి= భవతి సంపూజ్య = అస్య దేవస్య అన్నమయకోశావరణసిద్ధిరస్త్వి=రస్తు

9. గోమయం-సంకల్ప్య-అస్య-ప్రాణమయకోశావరణ సిద్ధ్యర్థం గోమయాధివాసం కరిష్యే -బింబస్య లేపనం కృత్వా-ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన

ప్రాణం దేవా అనుప్రాణంతి॥ మనుష్యాః పశవశ్చ యే॥
ప్రాణోహి భూతానామాయుః॥ తస్మాత్సర్వాయుషముచ్యతే
సర్వమేవత ఆయుర్యంతి॥ యే ప్రాణం బ్రహ్మో పాసతే॥ ప్రాణో హి భూతానామాయుః॥ తస్మాత్సర్వాయుష ముచ్యత ఇతి॥ తస్యైష ఏవ శారీరఆత్మా॥ భవతి॥ సంపూజ్య= అస్య దేవస్య ప్రాణమయకోశావరణ సిద్ధి = సిద్ధిరస్తు -

10.గోక్షీరం-సంకల్ప్య = అస్య దేవస్య - మనోమయకోశావరణ సిద్ధ్యర్థం గోక్షీరాధివాసం కరిష్యే-ఆచార్యోబ్రహ్మకూర్చేన బింబం క్షీర మధ్యే నిక్షిప్య - మనో బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్॥ మనసో హ్యేవఖల్విమాని భూతాని జాయంతే॥ మనసా జాతాని జీవంతి॥ మనః ప్రయంత్యభిసంవిశంతీతి ॥ సంపూజ్య-అస్య దేవస్య మనోమయకోశావరణసిద్ధి = సిద్ధిరస్తు ।

11. దధి-సంకల్ప్య = అస్య దేవస్య విజ్ఞానమయకోశావరణ సిద్ధ్యర్థం దధ్యధివాసం కరిష్యే॥ ఆచార్యోబ్రహ్మకూర్చేన బింబం గో. దధిమధ్యే నిక్షిప్య॥ విజ్ఞానం బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్॥ విజ్ఞానాద్ధ్యే వఖల్విమాని భూతాని జాయంతే విజ్ఞానేన జాతాని జీవంతి॥ విజ్ఞానం ప్రయంత్యభిసంవిశంతీతి॥ సంపూజ్య- అస్య దేవస్య- విజ్ఞానమయకోశావరణ సిద్ధిరస్త్వితి=సిద్ధిరస్తు

12. ఘృతం-సంకల్ప్య= అస్య దేవస్య ఆనందమయకోశావరణ సిద్ధ్యర్థం గోఘృతాధివాసం కరిష్యే॥ ఆచార్యోబ్రహ్మకూర్చేన గోఘృతమయనులిప్య॥ ఆనందో బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్॥ ఆనందాద్ధ్యేవఖల్విమాని భూతాని జాయంతే॥ ఆనందేన జాతాని జీవంతి॥ ఆనందం ప్రయంత్యభి సంవిశంతీతి॥ సంపూజ్య-అస్య దేవస్య -ఆనందమయకోశావరణసిద్ధి = స్తు ॥-

13. నవనీతం - సంకల్ప్య - అస్య బుద్ధికోశావరణ సిద్ధ్యర్థం నవనీతాధివాసం కరిష్యే॥ నవనీతేన బింబలేపనం కృత్వా - ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన

ఆసన్నేవస భవతి॥ అస్తద్బ్రహ్మేతి వేదచేత్॥ అస్తి బ్రహ్మేతి చేద్వేద॥ సంతమేనం తతో విదురితి॥ తస్యైషఏవశారీర ఆత్మా॥ సంపూజ్య అస్య దేవస్య - బుద్ధికోశావరణ సిద్ధి = స్తు ॥

14. పంచామృతం-సంకల్ప్య= అస్య దేవస్య చిత్తకోశావరణ సిద్ధ్యర్థం పంచామృతాధివాసం కరిష్యే- పంచామృతాన్ పంచభిర్మంత్రైః పఠన్ అభిషించేత్- ఆచార్యోబ్రహ్మకూర్చేన సంపూజ్య=అస్యదేవస్య చిత్తకోశావరణసిద్ధిరస్త్వి=రస్తు

15. ఇక్షురసః -సంకల్ప్య= అస్య దేవస్య అహంకారకోశావరణ సిద్ధ్యర్థం ఇక్షు రసాధివాసం కరిష్యే ॥ ఇక్షురసే బింబం ప్రాక్శిరసం అధోముఖం నిక్షిప్య. నూతనవస్త్రైణాచ్ఛాద్య॥ ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన-అహంకారానువాకం పఠేత్॥ అహంభూపతిరహం భువనపతి రహం మహతో భూతస్యపతిః॥ దేవేస సవిత్రాప్రసూత ఆర్త్విజ్యం కరిష్యామి దేవసవితరేతం త్వా వృణతే బృహస్పతిం దైవ్యం బ్రహ్మాణం తదహం మనసే ప్రబ్రవీమి మనోగాయత్రియై గాయత్రీ త్రిష్టుభే త్రిష్టుజ్జగత్యై జగత్యనుష్టుభే నుష్టుప్ పంక్త్యై పంక్తిః ప్రజాపతిః॥ సంపూజ్య - అస్య దేవస్య- అహంకారకోశావరణ సిద్ధిరస్త్వితి = రస్తు॥

16. ఏలకజలం- సంకల్ప్య అస్య దేవస్య పంచజ్ఞానేంద్రియ సంస్కారార్థంఏలా- లవంగ- జాతీపత్ర-మరీచీ-తక్కోల చూర్ణాని ప్రత్యేకం ప్రత్యేకం పాత్రేషు జలే నిక్షిపేత్ ॥

త్వగింద్రియ సంస్కార సిద్ధ్యర్థం ఏలకీ జలాధివాసం కరిష్యే॥ ఏలకీ రసే బింబం నిక్షిప్య -ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన-ఆనోనియుద్భిశ్శుచినీభిరధ్వరగ్ం సహస్రిణీభిరుపయాహియజ్ఞమ్॥ వాయో అస్మిన్హ విషిమాదయస్వ యూయం పాతస్వస్తిభిస్సదా నః॥ సంపూజ్య = దేవస్య త్వగింద్రియ -సంస్కారసిద్ధి = రస్తు - [illegible]భస్యపారే - ఇతివా -

17. లవంగరసం (జలం) -సంకల్ప్య=దేవస్య చక్షురింద్రియ సంస్కారసిద్ధ్యర్థం

లవంగరసాధివాసం కరిష్యే- లవంగరసే బింబం-నిక్షిప్య-ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన స్పృశన్ జపతి - విశ్వతశ్చక్షురుత విశ్వతో ముఖో విశ్వతో హస్త ఉత విశ్వతస్పాత్॥ సంబాహుభ్యాం నమతి సంపతత్రైర్ద్యావాపృథివీ జనయన్ దేవ ఏకః ॥ సంపూజ్య అస్య దేవస్య చక్షురింద్రియసంస్కార సిద్ధిరస్త్వి=రస్తు -

18. జాజీఫలతోయం - సంకల్ప్య - దేవస్య-శ్రోత్రేంద్రియసంస్కార సిద్ధ్యర్థం జాతీఫలరసాధివాసం కరిష్యే॥ రసే బింబం నిక్షిప్య-ఆ-బ్ర-కూర్చేన - భద్రం కర్ణేభి= బృహస్పతిర్బదాతు॥ సంపూజ్య-అస్య దేవస్య॥ శ్రోత్రేంద్రియ సంస్కారసిద్ధిరస్త్వి = రస్తు-

19.మరీచ-సంకల్ప్య - దేవస్య జిహ్వేంద్రియ సంస్కార సిద్ధ్యర్థం మరీచి రసాధివాసం కరిష్యే -ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన - నమో వాచే యా చోదితాయా చానుదితా =సంపూజ్య - దేవస్య జిహ్వేంద్రియ సంస్కారసిద్ధిరస్త్వి = రస్తు ॥

20. తక్కోల- సంకల్ప్య - దేవస్య ఘ్రాణేంద్రియ సంస్కార సిద్ధ్యర్థం తక్కోల రసాధివాసం కరిష్యే॥ రసే బింబం నిక్షిప్య -ఆచా-బ్ర-కూర్చేన - గంధద్వారాం = శ్రియం- సంపూజ్య-దేవస్య ఘ్రాణేంద్రియ సంస్కారసిద్ధి = రస్తు ॥

దేవస్య పంచకర్మేంద్రియ సంస్కార సిద్ధ్యర్థం తిల-ముద్గమాష- చణక-హరిద్రా-చూర్ణలేపనాధివాసం కరిష్యే

21.తిలపిష్టం-సంకల్ప్య -దేవస్య వాగింద్రియస=ర్థం తిలపిష్టేనానులిప్య-వస్త్రేణాచ్ఛాద్య- ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన - నమో వాచేయాచోదితా ప్రణోదేవి - నర్యప్రజా॥ సంపూజ్య అస్య దేవస్య వాగింద్రియ సంస్కార సిద్ధిర = రస్తు

22. ముద్గపిష్టము- సంకల్ప్య - దేవస్య ప్రాణేంద్రియ సంస్కార సిద్ధ్యర్థం ముద్గపిష్టలేపనాధివాసం కరిష్యే - బింబస్య లేపనం కృత్వా-ఆచార్యో బ్రహ్మ కూర్చేన - నమస్తే. అస్త్వాయుధాయానాహితం - సంపూజ్య - దేవస్య-ప్రాణేంద్రియ సంస్కార సిద్ధిర=రస్తు -

23. చణకపిష్టం - సంకల్ప్య - దేవస్య- పాదేంద్రియ సంస్కార సిద్ధ్యర్థం మాషపిష్ట లేపనాధివాసం కరిష్యే - అనులిప్య-ఆచ్ఛాద్య-ఆచా-న ఇదం విష్ణుర్వి=సురే ॥ చరణం పవిత్రం = తరేమ- సంపూజ్య- దేవస్య- పాదేంద్రియ సంస్కార సిద్ధిరస్తు

24. ఛణక పిష్టము । సంకల్ప్య । దేవస్య పాయ్వింద్రియ సంస్కార సిద్ధ్యర్థం ఛణక పిష్టలేపనాధివాసం కరిష్యే -అనులిప్య-ఆచా=కూర్చేన సశిరా జాతావేదా॥ అక్షరం పరమం పదమ్॥ వేదానాగ్ం శిర ఉత్తమమ్॥ జాతవేదస్తే శిరసి మాతా॥ బ్రహ్మభూర్భువస్సువరోమ్॥ సంపూజ్య- దేవస్య పాయురింద్రియసం= రస్తు

25. హరిద్రాచూర్ణము-సంకల్ప్య - దేవస్య -గుహ్యేంద్రియ సంస్కార సిద్ధ్యర్థం హరిద్రాచూర్ణలేపనాధివాసం కరిష్యే అనులిప్య -అచ్ఛాద్య॥ ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన - ఆయం గౌః పృశ్నిరక్రమీదసనన్మాతరం పునః ॥ పితరం చ ప్రయన్సువః॥ అథ దైవీః తృప్తిరితి ప్రష్ఠే బలమితి విద్యుతి- యశ ఇతిపశుషు॥ జ్యోతిరితి నక్షత్రేషు॥ ప్రజాతిరమృతమానంద ఇత్యుపస్థే॥ సంపూజ్య-దేవస్య గుహ్యేంద్రియసం= సిద్ధిరస్తు

26. సర్వ చక్రసంస్కార సిద్ధ్యర్థం పంచబిల్వ- అధివాసాన్.

27. తులసీజలం- సంకల్ప్య- దేవస్య మూలాధారచక్ర సంస్కారార్థం తులసీజలాధివాసం కరిష్యే॥ తులసీ జలే బింబం నిక్షిప్య-ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన గణానాంత్వా= సాదనమ్॥ సద్యో జాతం = భవోద్భవాయ ॥ సంపూజ్య-దేవస్య-మూలాధారచక్రసంస్కారసిద్ధి = రస్తు

28. బిల్వోదకం - సంకల్ప్య - దేవస్య స్వాధిష్ఠానచక్రసం=ర్థం బిల్వోదకాధివాసం కరిష్యే - బిల్వోదకే బింబం నిక్షిప్య -ఆచా=ర్చేన

నమో బిల్మినే చ = సేనాయ చ॥ వామదేవాయ న= మనోన్మ నాయ నమః॥ సంపూజ్య॥ దేవస్య స్వాధిష్ఠాన చక్రసంస్కారసి= స్తు

29. నిర్గుండీ జలము - సంకల్ప్య - దేవస్య మణిపూరచక్రసం=ర్థం నిర్గుండీ జలాధివాసం కరిష్యే॥ బింబం నిక్షిప్య॥ ఆ= బ్రహ్మకూర్చేన- ఇదంవిష్ణు= సురే అఘోరేభ్యో= రూపేభ్యః॥ సంపూజ్య దేవస్య మణిపూరచక్రసంస్కారసిద్ధి = రస్తు -

30. జంబీరపత్రజలం - సంకల్ప్య - దేవస్య - అనాహతచక్రసం = ర్థం జంబీరపత్రజలాధివాసం కరిష్యే॥ బింబం నిక్షిప్య॥ ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన తమీశానం జ= స్వస్తయే తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదే=త్॥
సంపూజ్య-దేవస్య-అనాహతచక్రసంస్కార = రస్తు-

31. ఆమలకపత్రోదకం -సంకల్ప్య- దేవస్య- విశుద్ధచక్రసం=ర్థం ఆమలకపత్రోదకాధివాసం కరిష్యే= బింభం నిక్షిప్య-ఆ-న- ఆకాశశరీర్రం బ్రహ్మ॥ సత్యాత్మ ప్రాణారామం మన ఆనందమ్॥ శాంతిసమృద్ధమమృతమ్॥ ఇతి ప్రాచీనయోగ్యోపాస్వ॥ ఈశానస్సర్వవిద్యా= శివోమ్॥ సంపూజ్య-దేవస్య-విశుద్ధ చక్రసంస్కారసి= స్తు

32. కుశోదకం-సంకల్ప్య- దేవస్య-ఆగ్నేయచక్ర సంస్కా=ర్థం కుశోదకాధివాసం కరిష్యే ॥ బింబం నిక్షిప్య-ఆచార్యో బ్రహ్మకూర్చేన - అగ్నే నయ సుపధా రాయే॥ సంపూజ్య దేవస్య -ఆగ్నేయ చక్రసంస్కారసి = రస్తు -

33. ఆకాశం - సంకల్ప్య - దేవస్య సహస్రారకమలసంస్కారసి = ర్థం ఆకాశాధివాసం కరిష్యే॥ ఆచార్యః బింబం నిరావరణస్థానే నిక్షిప్య॥ ఆచార్యాదయః నిమిలతలోచనాః ధ్యాయంతి॥ సహస్రశీరుషం దేవం = శివమచ్యుతమ్ ॥ ఓమిత్యేకాక్షరంబ్రహ్మ= భూర్భువస్సువరోం ॥ సహస్ర పరమాదేవి= నాశిని సంపూజ్య-దేవస్య సహస్రారకమల సంస్కారసి = రస్తు ॥

34. క్షీరమిశ్రిత హరిద్రోదకం -సంకల్ప్య = దేవస్య సప్తధాతు సంస్కార= క్షీరమిశ్రిత హరిద్రోదకాధివాసం కరిష్యే॥ తస్మిన్బింబంనిక్షిప్య-ఆచార్యో

బ్రహ్మకూర్చేన-అహిరివభోగైఃప = విశ్వతః॥ క్షీరగం స్సర్పిర్మధూదకం బ్రాహ్మణేష్వమృతగం హితమ్॥ ధాతుశ్చయోనౌ సుకృతస్య లోకే స్యోనంత సహపత్యాకృణోమి॥
ఇమంవిష్యామి = ॥ సంపూజ్య-దేవస్య సప్తధాతు సంస్కారసిద్ధి = రస్తు ॥

35. పంచపల్లవోదకము - పంచప్రాణవాయు సంస్కారార్థం పంచపల్లవోదకాది వాసం కరిష్యే॥ వేదికాంతర్మధ్యే తండులోపరి- బింబమూర్ధ్న ముఖం నిక్షిప్య॥ పంచపల్లవైరాచ్ఛాద్య॥ ఆచార్యో= న
ప్రాణానాం గ్రంధిరసి= పాహి॥ ప్రాణం దేవా అనుప్రాణంతి॥ మనుష్యాః పశవశ్చయే॥ ప్రాణో హి భూతానామాయుః ॥ తస్మాత్సర్వాయుషముచ్యేత ఇతి॥ సంపూజ్య-దేవస్య పంచప్రాణ వాయు సంస్కారసి= రస్తు -

36. పంచామృతం - పంచోపప్రాణవాయుసంస్కారార్థం పంచామృతాధివాసం కరిష్యే॥తత్తన్మంత్రైః పంచామృతం కృత్వాఅభిషేకం కుర్వన్- అమృతంవైప్రాణా= హ్వాయతి॥ ప్రాణో బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్ =విశంతీతి సంపూజ్య- పంచోప ప్రాణవాయు సంస్కారసిద్ధి = రస్తు ॥

37. ఆమలకజలాధివాసము - సంకల్ప్య=దేవస్య ఇచ్ఛాశక్తి జ్ఞానశక్తి క్రియాశక్తి సహిత శుద్ధ సత్యస్వరూప మాయావరణ ప్రతిబింబిత శుద్ధచైతన్యస్య పరమాత్మనః దివ్యమంగళవిగ్రహావాప్త్యర్థం ఆమలకజలాధివాసం కరిష్యే॥ బింబం నిక్షిప్య అసద్వా ఇదమగ్ర ఆసీత్=
భీషాస్మాద్వాతః పవతే= పంచీకరణసిద్ధానాం మూర్తీనాం సుగంధ తైలలేపనం స్నానచూర్ణానులేపనం- ఉష్ణోదకస్నానం హరిద్రాకుంకుమచందన కర్పూర పుష్పోదకాది సుగంధ ద్రవ్యమిళిత జలైః గాయత్రీ పంచాక్షరేణాభిమంత్రితజలైః రుద్ర- పురుష సూక్త - శ్రీసూక్తేన స్నాపయిత్వా- యంత్రాన్ విగ్రహాన్ వస్త్రేణ సమ్మృజ్య-కాశ్మీరాది దుకూలవస్త్రేణాలంకృతపీఠే నిధాయ- పూజాం కుర్యాత్-సచేతః నమస్కుర్యాత్ - మధుక్షీరం నివేదయేత్॥

38. నిధనపతయే నమః - ఇత్యాది- సర్వోహ్యేషరుద్ర ఇత్యంతం శివలింగస్య॥
39. సద్యోజాతమిత్యాది- శివవిగ్రహాణామ్॥
40. తామగ్నివర్ణాం-గౌరీమిమాయ-కాత్యాయనాయేతి-త్రిభిర్దేవ్యాః॥
41. గణానాంత్వేతి గణపతయే॥
42. తత్పురు=హే-మహాసేనాయధీమహి తన్నష్షణ్ముఖః ప్రచోదయాత్ ఇతికుమారస్య ॥ ఇతి నమేత్॥

విశేషాధివాసానంతరమేవ జల-ధాన్య-శయ్యాధివాసాః-

ఇత్యధివాసక్రమః

ధ్వజప్రమాణస్థానాది వివరణము - స్థాపనవిధియును

ప్రాసాదభిత్తిబాహ్యం తు సమారభ్య రమాపతే ॥ ఏక త్రి. పంచ తురగ-నందైకాదశ-సమ్మితైః॥ దండస్థలే పరిచ్ఛేదే ధ్వజస్థాప్యోమనీసిభిః॥ ఇతిశిల్పిశాస్త్రవిదాం వాక్యానుసార వచనాత్ ధ్వజప్రాసాదయోరంతారళవిధిః జ్ఞేయః॥ దేవగృహకుడ్యబాహ్యామారభ్య ధ్వజదండేన ధ్వజస్థాన పర్యంతం మాత్వా-పుర్వోక్త ఏకసంఖ్యా విషయ సమ్మితస్థానే ధ్వజః స్థాపనీయ ఇతి-తదుక్తం కామకాగమ తంత్రే-గోపురాది విహీనం స్యాత్ పీఠమారభ్య యత్నతః॥ ప్రాకారాంతే పంచభాగే ధ్వజ స్థానం విధీయతే॥ పీఠగోపురయోర్మధ్యే పంచభాగం కురుష్వహ॥ చతుర్భాగం సముచ్ఛ్రిద్య పంచభాగం విధీయతే॥

ధ్వజప్రతిష్ఠాక్లుప్తి

సంకల్ప్య॥ విఘ్నేశ్వర పూజాది అధివాసాంతం కృత్వా హరిద్రాలేపనం కృత్వా గాయత్ర్యా సంప్రోక్ష్య ధ్వజదేవతానావహయేత్॥ ధ్వజమూలే బ్రహ్మణే నమః॥ మధ్యే విష్ణవే నమః॥ అగ్రే శివాయ నమః॥ ఫలకేషు నందాయ నమః॥ సునందాయ నమః॥ చండాయనమః॥ ఘంటాయాం బ్రహ్మణే నమః॥ సూత్రే అనంతాయ నమః॥ రసనాయాం సరస్వత్యై నమః॥ నాదే ప్రజాపతయే నమః ధ్వజే గరుడాయ నమః ॥ హనుమతే నమః॥ ఇత్యావాహ్య॥

ధర్భమాలాపుష్పస్రగ్భిస్సంవేష్ట్య॥ గరుడ గాయత్ర్యా గరుడ పటం బధ్నీయాత్॥ తత్పురుషాయ విద్మహే సువర్ణపక్షాయ ధీమహి॥ తన్నో గరుడః ప్రచోదయాత్॥ ఇత్యాబధ్వా॥ పక్షీంద్ర పక్ష విక్షేప తరంగానిల సంపదః॥ నిరస్తాసుర సంత్రాస సమరే శత్రుసూదన॥ ఇతి సంప్రార్థ్య ॥ సుపర్ణో సీతి ధ్వజముచ్ఛ్రయేత్॥ ధ్రువ సూక్తేన స్థాపయేత్॥ ధ్రువం తే రాజా॥

శైవే- చండీశ్వరాయన మః॥ భృంగీశ్వరాయ నమః॥ ఘంటాయాం గణేశ్వరాయ నమః॥ సూత్రే మహాకాలాయ నమః॥ ధ్వజే వృషభాయ నమః॥ నంది గాయత్ర్యా వృషభ పటం బధ్నీయాత్॥ తత్పురుషాయ విద్మహే చక్రతుండాయ ధీమహి॥ తన్నో నందిః ప్రచోదయాత్॥ ఏహ్యేహి వృషరాజేంద్ర శివకార్య ధురంధర॥ ఇతి సంప్రార్థ్య ॥ నందిగాయత్ర్యా వృషభ పటం భధ్నీయాత్ ఆశుశ్శిశాన ఇతి ఉచ్ఛ్రయేత్ ॥ ధ్రువసూక్తేన స్థాపయేత్॥ చతుర్ధ్వజ పక్షస్తు నేహ- ప్రపంచితః॥ తత్పక్షేప్యేవమేవ ॥

మత్స్యయంత్రప్రతిష్ఠాక్లుప్తి

తారాచంద్రబలాన్వితే శుభే హని దంపతీ మంగళస్నానం కృత్వా ధౌత వస్త్రాణి ధృత్వా వేదవిద్భిర్బ్రాహ్మణైః సువాసినీభిః మంగళవాద్యైః సంభారాన్ గృహీత్వా గోమయేనోపలిప్తవిచిత్రరంగవల్లీ విరాజితం తోరణైస్సమలంకృతం ఆయతనే శానభాగం ప్రవిశ్య విష్ణోర్దేవయజనమితి- శ్వేత సర్షపాన్ నవధాన్యాన్ వికీర్య ॥ ఆచమ్య= శుభతిథౌ= మమ అస్మిన్గృహే శోభన పరంపరావాప్త్యర్థం ధనధాన్యపశుసం పత్సమృద్ధ్యర్థం - గృహే స్మిన్ స్థితానాం నిరోగశతాయుష్యా భివృద్ధ్యర్థం- చతుర్విధపురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం - గృహస్య ఆయుర్ధనఋణాయదిక్-ఆదివశాత్- జన్మకర్మసాంఘతిక వైనాశికాది -నక్షత్రదోషవశాత్- దుష్టతిథివార నక్షత్ర ద్రేక్కాండ నవాంశ ద్వాదశాంశ త్రింశాంశాది సమస్త దోషవశాత్-గృహే ంతర్భూమౌ-నరమృగపశుపక్ష్యాది-కేశనఖఅస్థి-కపాలాది -స్థితవశాత్- నిషిద్ధ

దారుసంయోగవశాత్- వి(ఘశాలద్వారశాల భిత్తి శూలస్తంభశూల-కూపశూల-ప్రాంతీయ-గృహశూల-వశాచ్చ-యోదోషస్సమజని-తద్దోషపరిహారార్థం-సమస్తకూశ్మాండ శాకినీ-ఢాకినీ-రాక్షస-పిశాచాది-గ్రహోపద్రవ నివారణార్థం-శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండ నాయకస్య-దేవదేవాత్మకస్య జగత్కుటుంబినః జగద్రక్షణార్థ మవతీర్ణస్య-శ్రీమత్స్యమూర్తియంత్ర ప్రతిష్ఠావనం-కర్మకరిష్యమాణస్తదంగత్వేన-పుణ్యాహవాచనమ్-ఋత్విగ్వరణం రక్షాబంధనం-మాతృక-అఖండస్థాపనం-నవగ్రహ-వాస్తు-కలశస్థాపనం- మూర్తేః అగ్న్యుత్తారణం- అధివాస-అగ్నిప్రతిష్ఠా- ఆవాహితదేవతాహవనం-మూలమంత్రహవనం-గర్త సంస్కారం- యంత్ర ప్రతిష్ఠా-ప్రాణప్రతిష్ఠా-బలి పూర్ణాహుతి-పునఃపూజా- మార్జనం భస్మరక్షా ఆశీర్వాచనాదికం కర్మకరిష్యమాణస్తదాదౌ-శుద్ధ్యర్థం వృద్ధ్యర్థం అభ్యు= స్వస్తి పుణ్యాహవాచనం కరిష్యే ॥ తదంగకలశగణాదిపపూజాం కరిష్యే -

మత్స్యగాయత్రి

తత్పురుషాయ విద్మహే మహామీనాయ ధీమహి॥ తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్

మంత్రము

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం మత్స్యరూపాయ -సోమకాసురభంజనాయ మహావిష్ణవే -అణిమాద్యష్టవిభూతిం దేహి దేహి స్వాహా ॥

పూర్ణాహుతి కాలనిర్ణయము

శుక్ల పక్షాదితిథులు - ఆగి మొదలు వారాలు అందులో ఒకటి కలిపి - 4 చే భాగించిన- శేషం-1-2- సామాన్యం-3-4 మంచి. రవి-బుధ-శుక్ర-శని-చంద్ర-కుజ-గురు-రాహు-కేతు-రవిస్థనక్షత్రాత్- నిత్యనక్షత్ర పర్యంతం -గణయిత్వా-రవ్యాదీ నాం త్రీణి త్రీణి నిధాయ-శుభగ్రహాశ్చేచ్ఛుభం- ఇతివింద్యాత్

ప్రతిష్ఠాకాల నిర్ణయము

చైత్రే వా ఫాల్గునే వాపి - జ్యేష్ఠే వా మాధవే పి వా॥
మాఘే వా సర్వ దేవానాం ప్రతిష్ఠా శుభదా సితే॥
ప్రావృషి స్థాపితం లింగం భవేద్వరదయోగదా॥ ఇతి నిర్ణయ సింధౌ॥
శ్రేష్ఠోత్తరే ప్రతిష్ఠా స్యాదయనే భుక్తి మాహితః॥
దక్షిణే తు ముముక్షూణాం మలమాసే న సాధ్వయోరితి॥
శైవసిద్ధాంతశేఖరేచోక్తా: ఆర్ద్రా ప్రవేశాత్పూర్వం ఆషాఢే పి భవతి ముక్తికామినాం తు దక్షిణాయనే పి భవతి॥

తిథి నిర్ణయము

రిక్తాన్యాతిథిషు స్యాత్సా వారే భౌమాన్యకే తథా॥ ఇతిత త్రైవ -
ఆషాఢే ద్వే తథా మూలోత్తరాత్రయమేవచ॥ జ్యేష్ఠా శ్రవణ రోహిణ్యః పూర్వాభాద్ర పదాతథా॥ హస్తాశ్వినీ రేవతీ చ పుష్యో మృగశిరా తథా॥ అనూరాధా తథా స్వాతీ ప్రతిష్ఠాసుప్రశస్యతే ॥ ఇతి॥ ఆషాఢే ద్వే ఇత్యనేనైవోత్తరాషాఢాప్రాప్తావప్యుత్తరా త్రయ పదా- ఉత్తరాఫల్గున్యుత్తరాభాద్రపదయోర్భవేత్॥ నారసిహ్మే॥ తథా మాఘాశ్వినోమాస ఉత్తమస్సర్వ కామదః॥ దేవీతత్ర సదా శక్ర ప్రాంసునాపి ప్రతీతితా॥ భవనే ఫలదా పుంసాం. కర్కస్థే చ వృషస్థితే॥ న తిథిర్న చ నక్షత్రం సోపవాసో త్రకారణమ్॥

మాతృభైరవవారాహ- నారసిహ్మత్రివిక్రమాః॥ మహిషాసుర హంత్ర్యశ్చ స్థాప్యావై దక్షిణాయనే॥ క్వచిన్నిషేధః॥ ఆర్ద్రాదికే స్వాతివిరామకాలే నక్షత్రబృందే దశకే తథైవ వివాహచౌలవ్రతబంధ దీక్షా సురప్రతిష్ఠా చ న కార్యమేవ॥ పంచమీ చ ద్వితియా చ తృతియా సప్తమీ తథా॥ దశమీ పూర్ణమాసీ చ తథా శ్రేష్ఠా త్రయోదశీ ॥ ఆసుప్రతిష్ఠా విధివ త్కృతా ఫలదా భవేత్॥ బుధో బృహస్పతి శ్శుక్రః త్రయోప్యే తే శుభప్రదాః॥ ఏభిర్నిరీక్షితం లగ్నం నక్షత్రం

చ ప్రశస్యతే॥ శుభే లగ్నే శుభస్థానే శుభే క్రూరవివర్జితే॥ లగ్నే ఋక్షే ప్రకుర్వీత ప్రతిష్ఠావిధిముత్తమమ్॥ అయనే విషువత్తద్వత్ షడశీతిముఖే తథా॥ ఏతేషు స్థాపనం కార్యం విధిదృష్టే న కర్మణా॥ ప్రాజాపత్యేషు శయనం చైతేషు స్థాపనం తథా॥ ముహూర్తే స్థాపనం కుర్యాత్ పునర్బ్రాహ్మే విచక్షణః॥ ఇతిరాజకౌస్తుభే

పునరపి ప్రతిష్ఠా మాస నిర్ణయము (గ్రంథాంతరే)

మార్గశీర్షే తథా మాఘే ఫాల్గుణే చైత్ర ఏవ చ॥ వైశాఖే చ తథా జ్యేష్ఠే శ్రావణే చాశ్వీజే తథా॥ ప్రతిష్ఠాం సర్వమూర్తీనాం కుర్యాచ్చైకధియా నరః॥ కార్తికే చ విశేషణ ॥ త్రీన్మాసాన్వర్జయేత్ బుధః॥ న చాషాఢే భాద్రపదే పౌషే చైవ చ దూష్యతి॥ గురు భార్గవయోర్మౌఢ్యే మలమాసాదివర్జయేత్॥

ఉత్తరాయణకాలే తు శుక్లపక్షే విధీయతే॥

అథప్రతిష్ఠా కాలక్రోడీకారః॥

యద్దినం యస్య దేవస్య తద్దినం తస్య సంస్థితిః॥

యాతి ధీఃయస్య దేవస్య తస్యాం వా తస్య కీర్తిదా॥

సౌమ్య ప్రకృతీనాం దేవానాం ఉదగయనే స్థాపనీయమ్ ఉగ్రప్రకృతీనాం దేవానాం తు దక్షిణాయనే స్థాపనమ్॥ అత ఏవ మాధవీయే మాతృభైరవి వారాహవారసిహ్మా త్రివిక్రమాః॥ మహిషాసురహంత్రీ చ స్థాప్యావై దక్షిణాయనే॥

ఉత్తరాషాఢ- ఉత్తరాభాద్ర-ఉత్తరా-మూల-జ్యేష్ఠ-శ్రవణం- రోహిణి-హస్త-అశ్వినీ-రేవతి-పుష్యమి- మృగశిర-అనూరాధా- స్వాతి (పూర్వాషాఢ) (ఉత్తరాషాఢ)॥

ప్రాక్

క్షేత్రపాలకపీఠము (వాయవ్యాం)

[పేజి ౧౬ లో కూడా]

44	అజరా యనమః 2	8
38	పావన యనమః 1	14
32	26	20

పీఠే వస్త్రం తదుపరి తండులాన్ - తదుపరి నవకోష్ఠాని కృత్వా, మధ్యకోష్ఠే పావనమ్ - అష్టసు కోష్ఠేషు పంచ కోణాన్ కృత్వా, మధ్యే వృత్త పూర్వాదిక్రమేణ అజరాదిస్థాపనమ్, మధ్యే పావనమ్ ॥

క్షేత్రపాలకపీఠస్థ దేవతా హోమము- (అస్తిచేత్)

ఓం అజరాయ స్వాహా ॥
ఓం వ్యాపకాయ స్వాహా ॥
ఓం ఇన్ద్రచోరాయ స్వాహా ॥
ఓం ఇంద్రమూర్తయే స్వాహా ॥
ఓం ఉక్షాభిధాయ స్వాహా ॥
ఓం కూష్మాండాయ స్వాహా ॥
ఓం వారుణాయ స్వాహా ॥
ఓం బాహుకాయ స్వాహా ॥
ఓం విముక్తాయ స్వాహా ॥
ఓం లిప్తకాయ స్వాహా ॥
ఓం లీలాలోకాయ స్వాహా ॥
ఓం ఏకదంష్ట్రాయ స్వాహా ॥
ఓం ఐరావతాయ స్వాహా ॥
ఓం ఓషధిఘ్నాయ స్వాహా ॥
ఓం బంధనాయ స్వాహా ॥
ఓం దివ్యకాయ స్వాహా ॥
ఓం కంబలాయ స్వాహా ॥
ఓం క్షోభణాయ స్వాహా ॥
ఓం గవయే స్వాహా ॥
ఓం ఘంటాభిధాయ స్వాహా ॥
ఓం వ్యాలాయ స్వాహా ॥
ఓం అణుస్వరూపాయ స్వాహా ॥
ఓం చంద్రవారుణాయ స్వాహా ॥
ఓం ఆటాటోపాయ స్వాహా ॥

ఓం జటాలాయ స్వాహా ॥
ఓం క్రతవే స్వాహా ॥
ఓం ఘంటేశ్వరాయ స్వాహా ॥
ఓం విటంకాయ స్వాహా ॥
ఓం మణిమతయే స్వాహా ॥
ఓం గణబంధాయ స్వాహా ॥
ఓం డామరాయ స్వాహా ॥
ఓం ఢుండికర్ణాయ స్వాహా ॥
ఓం స్థవిరాయ స్వాహా ॥
ఓం దంతురాయ స్వాహా ॥
ఓం ధనదాయ స్వాహా ॥
ఓం నాగకర్ణాయ స్వాహా ॥
ఓంమార్గీగణాయ స్వాహా ॥
ఓం ఫేత్కారాయ స్వాహా ॥
ఓం చీకరాయ స్వాహా ॥
ఓం సిహ్మకృతయే స్వాహా ॥
ఓం మృగాయ స్వాహా ॥
ఓం యక్షప్రియాయ స్వాహా ॥
ఓం మేఘవాహనాయ స్వాహా ॥
ఓం తీక్ష్ణోష్ఠాయ స్వాహా ॥
ఓం అనలాయ స్వాహా ॥
ఓం శుక్లతుండాయ స్వాహా ॥
ఓం అంతరిక్షాయ స్వాహా ॥
ఓం పావనాయ స్వాహా ॥

పవమానంసోఽద్యనః

ఓం పవమానస్సువర్జనః ప్రవిత్రేణ విచర్షణీః ॥ యః పోత్తా సపునా తు మా
అజరాదిపావమానాంత క్షేత్రపాలేభ్యో నమః ॥ ఇతి పూజా॥
శ్లో॥ ఏహ్యేహిరాకాపతితుల్యవక్త్రః స్వపీవసంపూరిత దిక్తటాయ ।
పూతాత్మనే సత్యవనాభిధాయ క్షేత్రాధినాథాయ నమో నమస్తే ॥
ఇతి నమస్కుర్యాత్॥

త్రిరాత్ర పంచరాత్ర-విభాగము

త్రిరాత్ర విధానము

1. వరుణానయనాది స్థాపితదేవతాహవనజలాధివాసాంతము ॥
2. ధాన్యాధివాసహవనశయ్యాధివాస తత్త్వహోమాంతము ॥
3. మూలమంత్రహవనాది పూర్ణాహుత్యంతము ॥

పంచరాత్రకార్యక్రమము

1. వరుణానయనాది స్థాపితదేవతాహవనాంతము ॥
2. నిగ్రహనయనాది జలాధివాస హవనాంతము - స్థాపితదేవానాంచ ॥
3. ధాన్యాధివాసహవన మూలమంత్ర - స్థాపితదేవానాంచ ॥
4. శయ్యాధివాస - తత్త్వన్యాస -హోమశ్చ -
5. ప్రతిష్ఠా పూర్ణాహుతి -భూశుద్ధి - ఇత్యాదులు.

కుండరచనాప్రకారము

తతో నవకుండపక్షే ప్రాచ్యాదిషు దిక్షు-విదిక్షు-అష్టౌ-వైశాన్యామేకమ్-
ఆచార్యకుండమితి నవకుండాని కుర్యాత్ ॥
తదశక్తౌ పంచకుండపక్షే చతుర్దిక్షు చత్వారి ఐశాన్యామేకమితిపంచ ॥
తత్రాప్యశక్తౌ ఏకకుండమాత్రంకార్యమ్-కుండనిర్మాణస్య
అతీవదుష్కరతయా న్యూనాధికతాయాం దోషశ్రవణాచ్చ ॥ కుండస్థానే
స్థండిలాన్యేవాధునా కుర్యాత్ ॥ కుండాని స్థండిలాని చ మధ్యమవేద్యాః
సపాదకరాంతరగతేశే ప్రాచ్యాదిషు కారయేత్ ॥ తద్యథా చతుర్వింశాంగులో

హస్తః ఆచార్యాయతుం-(గృహవేదితః సపాదకరాంతరదేశే కార్యమ్ ॥ తాని చ స్వల్పహోమే-హస్తమాత్రం-దీర్ఘవిస్తారాణి-కార్యాణి ॥ షడస్రాదిభేదస్య దుష్కరతయా చతురస్రాణ్యేవకుర్యాత్ ॥ పంచకుండిపక్షే తు సమంతాద్ద్వావింశాంగులాంతరాళేషు పూర్వాదిచతుర్దిక్షు-చతురస్ర-అర్ధచంద్ర-వర్తుల-అష్టదళకుండాని కారయేత్ ॥ పంచమమింద్రేశాన యోర్మధ్యే హోమానుసారేణ చతురస్రమాచార్యకుండఖంకార్యమ్ । యజమానో శక్తశ్చేత్-ఏకాగ్నివిధానేనైవ కుర్యాదితి మదనరత్నాదయః ॥ తత్రైకకుండపక్షే ఉత్తరే ఐశాన్యాం వా చతురస్రం మేఖలాయుతం కుండంకార్యమ్ ॥ ఈశాన్యే వైదిశ్చేత్-మధ్యేకుండమితి వశిష్ఠసహ్మితాయామ్ ఉక్తం॥ శారదాతిలకే-కర్పూర్దక్షిణహస్తస్య మధ్యమాంగుళిపర్వణః మధ్యస్య దీర్ఘమానేన మానాంగుళముదీరితః ॥ చతుర్వింశత్యంగుళాఢ్యం హస్తం తంత్రవిదోవిదుః యావత్తుండస్య విస్తారస్తావత్ఖననమీరితమ్ ॥ కుండానాం యాదృశం రూపం మేఖలానాం తు తాదృశమ్॥ కుండానాం మేఖలాస్తిస్రః ఉత్సేధాయామతోజ్ఞేయః ఏకహస్తమితే కుండే వేదా అగ్ని -(3)-నయనాంగుళీః -(9) మేఖలాః కుండే ద్విహస్తే తా జ్ఞేయా రస-(6)-వేద-(4)-గుణాంగుళిః ॥ ఏకాంగుళం తుయోన్యగ్రం కుర్యాదీషదధోముఖమ్ ॥ యోన్యగ్రాదారభ్యనాభిపర్యంతం-సరంధ్రం నాళం కుర్యాత్ ॥ సర్వసిద్ధికరం కుండం చతురస్రముదాహృతమ్ ॥ విప్రాణాం చతురస్రం స్యాత్ చతురస్రం తు సర్వేష్వాంకేచిదిచ్ఛంతి తాంత్రికాః ॥ సర్వవర్ణానాం - నిత్యం నైమిత్తికం కామ్యం స్థండిలే వా సమారభేత్ ॥ హస్తమాత్రేణ తత్కుర్యాద్వాలుకాభిస్సుశోభితః ॥ ఏవం చ ఏకాగ్నివిషయస్తు-కతిపయవచనైః అధమపక్షత్వేన నిషేధితో పి బౌధాయన త్రివిక్రమాద్యైః ముఖ్యపక్షేత్వేనైకాగ్నివిధానస్య కృతత్వాత్ వైకల్పికత్వేపి వైకల్పికపదార్థేషు శిష్టాచారస్య నియామకత్వాచ్చ ఏకకుండరచనాప్రకారోయుక్త ఏవేతి

అలంపల్లవితేనా ॥ తతశ్శుభేష్ని షోడషహస్తంద్వాదశహస్తం వా షోడశస్తంభసంయుతం మంటపం నిర్మాయ ॥ మధ్యే వేదిం మంటప నవాంశవిస్తృతాం హస్తోచ్ఛ్రాం మధ్యే వేద్యాం-సర్వతోభద్రంచకృత్వా-తదు కృత్వా-తదుపరి వితానకదళీస్తంభాదినామాలాభిః భూషయేత్ ॥

18-16	ఉత్తమం	మంటపవిస్తారము
14-12	మధ్యమం	
10-8	మాడోరకం	

1. ఘనః-4 వివాహే 2: ఘోషో-8-గ్రహశాంత్యాది 3. విరామః-16 సోమయాగకుండస్య 4. కాంచనః -20-5. కామరాజః -24 అతిరుద్ర మహారుద్రతులావానాదీషు

6. సుఘోషం 28 ధేనుదాన-లక్షహోమ భోజనేం 7 దర్ధరః 8 దక్షః 9 లేహన

సమిల్లక్షణము

సమిత్పవిత్రం వేదిశ్చ త్రయః ప్రాదేశ సం మితాః ॥ ఇధ్మస్తు ద్విగుణః కార్యః త్రిగుణః పరిధిస్మృతః ॥ నాంగుష్ఠా దధికాకార్యా సమిత్స్థూలతయా క్వచిత్ ॥ న విముక్తత్వచా చైవ న సకీటాన వా ఉత ॥ ప్రాదేశిన్యధికా నాత్ర తథా నస్యాద్విశాఖికా ॥ సపర్ణా స్యాదకర్తవ్యా హోమేషు చ విజానతా ॥ (సమిద్యోగ్య కాష్ఠాని)

పలాశఖదిరాశ్వత్థబిల్వోదుంబరజా సమిత్ వనస్పతీనాం సర్వేష్వాంఇధ్మః కార్యో విశేషతః ।

కంఠము

కుండవ్యాసం ఎన్ని అంగుళములో దానిలో 24వ భాగము కంఠము॥ కంఠము విడిచి మేఖలములు కట్టవలయును ॥

నాభి

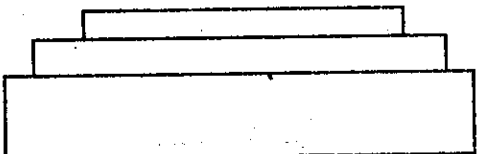
24వ భాగము నాభి ఎత్తు 12వ భాగం నాభి వెళ్ళు -

ఏక హస్త కుండ యోని

12- అం = పొడుగు - 8అం వెల్పు దీనిని గజోష్ఠ యోని అందురు ॥

రెండవ విధానము 9- అం పొడ్గు -8-అం వెళ్ళు - దీనిని అశ్వత్థదళయోని అందురు ॥ నాభి యోని సమాయుక్తం కుండం శ్రేష్ఠం త్రిమేఖలమ్ ॥ యోనిః కంఠం కీర్తి ముఖం నాభి పద్మ సమన్వితమ్ ॥ మేఖలాత్రితయం చైవ ప్రుథివీ పరిశోధనమ్। ఆచ్ఛాదనం ధాన్య పూర్ణం కుండస్యాంగాని వై దశ ॥ కుండస్య దశాంగాని

ఏకహస్తకుండము

అష్టదా విహితం కుండం శరాంశై స్సంఖనేద్భువి ॥ ఉపర్యనలాంశైః కుడం పొడ్గను - 8 పాళ్ళు చేసి - 5పాళ్ళు లోతు - 3పాళ్ళు ఎత్తు

అంగుళ ప్రమాణము

మానాంగుళః ॥ యజమానస్య పాదాంగుష్ఠాది బ్రహరంధ్ర పర్యంత రజ్జుః (96) షణ్ణ వతిధా కృత్వా ॥ తేష్వేక భాగః అంగుళః ఇతి శాస్త్ర వచనాత్ ॥

అన్యచ్చ

యం కంచిత్పురుషాయామం విభజ్య దశధాపునః ॥ ఏకం ద్వాదశభాగం తు కృత్వా తేష్వేకమంగులమితి ॥ ప్రాసాదాదీని మానాంగులేనేతి ॥

ద్విహస్తకుండమానః ఏక హస్త కుండకర్ణః ద్విహస్త కుండభుజంస్యాత్

తద్భుజం చతుర్వింశతి భాగాన్కృత్వాఖాతోత్సేద మేఖలాదీనికుర్యాత్ ॥

కుండహస్తప్రమాణములు

సిద్ధా 24 వేదాగ్నయః (34) భూతచతురా (41) ఇభయుగ (48) రామబాణా (53) గజాక్షా (58) త్రియాంగాః (63) శైలబుతవః (68) ద్వ్యద్రయః (72) ఇషుగిరయో (75) హస్తయోర్మాన మత్ర

శ్లో॥ యోనిర్వ్యాసార్ధ దీర్ఘా వితతి గుణలవాదాయతాబ్ధిర్వి భాగా
తుంగాతావత్స మంతాత్పరిధి రుపరిగా తావదగ్రేణరమ్యా ।
నిమ్నం కుండం విశంతీ వలయుదళయుగే నాన్వితాధో విశాలా
మూలా త్వచ్ఛిద్రనాలాంతర వటురుచిరాశ్వత్థ పత్రాకృతిస్సా ॥

ద్విహస్తకుండము	త్రిహస్తకుండము
34 అంగుళములు	41 వెడల్పు,పొడుగు, లోతు
వెడల్పు,పొడుగు,లోతు	
22 3/4 ఖాతము	25 3/4 ఖాతము
11 1/4 ఉత్సేధము	15 1/4 ఉత్సేధము
4 3/7 ఉపరిమేఖలము	7 ఉపరిమేఖలము
3 1/2 మధ్య మేఖలము	5 1/4 మధ్యమేఖలము
3 అధోమేఖలము	3 అధోమేఖలము
1 3/5 కంఠము	13 6/10 యోని వెడల్పు
6 నాభి	20 1/2 యోని పొడుగు
11 1/4 యోని వెడల్పు	1 3/4 కంఠము
17 యోని పొడుగు	[illegible]

పంచకుండము బ్రహ్మ కర్మ (181 పుటలో)

ప్రాచ్యాం చతురస్రం- దక్షిణ యోని	ఉత్తరే పద్మకుండం-పశ్చిమయోని
దక్షిణే అర్ధచంద్రం-దక్షిణయోని	ఈశాన్యాం చతురస్రమ్-
పశ్చిమేవర్తులం-పశ్చిమయోని	సర్వాణి చతురస్ర కుండానివా

భగవచ్ఛబ్దార్థము

ఐశ్వర్యస్యసమగ్రస్య-ధర్మస్యయశసశ్శ్రియః ।
జ్ఞానవైరాగ్యయోశ్చైవ షణ్ణాంభగఇతీరితః ॥
అశేషజ్ఞాన-శక్తి-బల-ఐశ్వర్య-వీర్య-తేజ-భగ-6 గుణములు, వత్=కలవాడు. భగవాన్అనబడును.సంభర్తేతి తథా భర్తా భకారోర్థద్వయాన్వితః ॥
నేతా గమయితా స్రష్టా గకారార్థస్తథామునే ॥
వసంతి తత్ర భూతాని భూతాత్మన్యఖిలాత్మని॥
స చ భూతేష్వశేషేషు వకారార్థస్మతోవ్యయః ॥
ఏవమేషమ్మహచ్ఛబ్దో మైత్రేయభగవానితి ॥
పరమబ్రహ్మభూతస్య వాసుదేవస్య నాన్యగః
భ- అందరినిపోషించి అన్నిటికి ఆధారభూతము ॥
గ- కర్మఫలప్రదాతా, లయకర్త-మరి-రచయిత-సృష్టి-స్థితి-లయము
వ- అవ్యయపరమాత్మ-త్మానుసమస్త భూతములలో, తన యందు సమస్త భూతములు ఉండుట. ఈప్రకారము భగవాన్ - శబ్దము పరబ్రహ్మస్వరూప శ్రీవాసు దేవునికే చెల్లును॥ (ఇంకొకరికి లేనే లేదు)

సంప్రోక్షణప్రయోగము

ఆచమ్య=తౌ అముకదేవస్య స్పృశ్యాస్పృశ్య బహుకాలపర్యంత పూజా లోప అమేధ్యవస్తుస్పర్శ చోరహరణాది జనిత అశుచిత్వనివృత్త్యర్థం పూర్వవచ్ఛుచిత్వేన వ్యవహారసిద్ధయే-సంప్రోక్షణవిధిం కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య ॥ గణేశపూజనం స్వస్తివాచనం కృత్వా ॥ దేవం పంచవారం మృజ్జలైః ప్రక్షాళ్య ॥ బ్రహ్మకూర్చ సంస్కృతపంచగవ్యైః దేవం స్నాపయిత్వా ॥ కుశైర్విశోధ్య పంచగవ్యాదిభిః ప్రాసాదం చ సంప్రోక్ష్య ॥ కలశస్థాపనవిధినా మహావారుణ కుంభం సంస్థాప్య ॥ అగ్న్యుత్తారణం కృత్వా ॥ తత్కుంభోదకేన అబ్లింగ మంత్రైః వారుణైశ్చ ॥ దేవం మూర్ధాది పీఠాంతం అభిషిచ్య ॥ సంపూజ్య ॥ లిపినా మంత్రన్యాసపూర్వక స్థిరార్చా

ప్ర ుక్తవిధినా ప్రాణప్రతిష్ఠాం కృత్వా ॥ మహాపూజాం కుర్యాత్ ॥

పునః ప్రతిష్ఠావిధి

ఆచమ్య=తిథౌ అముకదేవస్య చోరశవాది పతిత అగ్న్యుపఘాతాది జనితాశుచిత్వ నివృత్త్యర్థం పునఃప్రతిష్ఠావిధిం కరిష్యే=ఇతిసంకల్ప్య ॥ గణేశపూజాది గ్రహ మఖాంతం కృత్వా అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య ॥ ఆజ్యభాగాంతే-సమిత్తిలపాయసాద్యైః ఆవాహిత దేవతాన్ హుత్వా దిక్పాలబలిం దత్వా ॥ దేవం సంతతధారయా జలాధివాససూక్తైః అధివాస్య ॥ దేవస్య అష్టదిక్షుపంచగవ్య-పంచపల్లవ కషాయ మృజ్జలయుతానభిషేక కుంభాన్ విధినా సంస్థాప్య ॥ అగ్న్యుత్తారణాంతం కృత్వా తదుదకేన దేవం వారుణ మంత్రైరభిషిచ్య పూజాం కృత్వా ॥ మూలమంత్ర మష్టోత్తరశతం హుత్వా సంపాతాజ్యేన దేవమభ్యజ్య హృద్యంగుష్ఠం నిధాయ ప్రాణప్రతిష్ఠాకళాన్యాసం కృత్వా ॥ బలిపూర్ణాహుతిహుత్యంతం తత్ర శేషం సమాప్య -- మహాపూజాం కృత్వా బ్రాహ్మణాన్స్ భోజయిత్వా ॥ దక్షిణాదినా సంతోషయేదితి పునః ప్రతిష్ఠా ॥

కలశస్నపనము

1. పయః పృథివ్యామితి దుగ్ధేన= (క్షీరేణ)పయః పృథివ్యాం పయ ఓషధీషు పయో దివ్యంతరిక్షే పయోధాః -- పయస్వతీః ప్రదిశస్సంతు మహ్యమ్ ॥ ఆపమాపో ఇతిశుద్ధోదకేన ॥ ఆపమాపోమపస్సర్వాః అస్మాదస్మాదితోముతః అగ్నిర్వాయుశ్చ సూర్యశ్చ ॥ సహసంచస్కరర్ధియా ॥
2. దధిక్రావుణ్ణ ఇతి దధ్నా దధిక్రా = షట్ । సంత్వా నహ్యామీతి శుద్ధోదకేన ॥ సంత్వానహ్యామిపయసా ఘృతేన సంత్వానహ్యా మ్యాప ఓషధీభిః సంత్వా నహ్యామిప్రజయా హమద్య సాదీక్షితాసనవో వాజమస్మే ॥
3. శుక్రమసీత్యాజ్యేన ॥ శుక్రమసిజ్యోతి = రశ్మిభిః ఆపో దేవీరితి శుద్ధోదకేన ॥ ఆపోదేవీరగ్రేపువోగ్రేగువోగ్ర ఇమం యజ్ఞన్నయతాగ్రే యజ్ఞపతిం ధత్త యుష్మానింద్రో వృణీత వృత్ర తూర్యేయూయమింద్ర మవృణీధ్వంవృత్రతూర్యే ప్రోక్షితాస్థ ॥

4. మధువాతేతి మధునా ॥ మధువాతాఋతాయతే మధుక్షరన్తి సిన్ధవః ॥ అపాగ్ం రసమితిశుద్ధోదకేన ॥ అపాగ్ం రసముద్వయసగ్ం సన్ ॥ సూర్యే శుక్రం సమాభృతం అపాగ్ం రసస్య యోరసః తతో గృహ్ణామ్యుత్తమ మితి ॥

5. స్వాదుః పవస్వేతి శర్కరేణ - స్వాదుః పవస్వ దివ్యాయ జన్మనే స్వాదురింద్రాయ సుహవేతు నామ్నే ॥ స్వాదుర్మిత్రాయ వరుణాయ వాయవే బృహస్పతయే మధుమాగ్ం అదాభ్యః ॥

6. అశ్వత్థేవో ఇతి పంచపల్లవోదక స్నానం-కషాయేన చ । అశ్వత్థేవో నిషదనం పర్ణేవో వసతిః కృతా ॥ గోభాజ ఇత్కిలాసథ యత్సనవథ పూరుషమ్ ॥

7. పుష్పావతీరితి పుష్పోదక స్నానమ్॥ పుష్పావతీః ప్రసూవతీః ఫలినీర ఫలా ఉత అశ్వా ఇవ సజిత్వరీర్వీరుధః పారయిష్ణవః ॥

8. యాః ఫలినీరితి ఫలకలశోదకేన-యాః ఫలినీ ...

9. హిరణ్యగర్భ ఇతి సువర్ణోదకేన । హిరణ్యగర్భ స్సమవర్తతాగ్రే భూతస్య జాతః పతిరేక ఆసీత్ ॥ సదాధార పృథివీం ద్యాముతేమాం కస్మైదేవాయ హవిషా విధేమ॥

10. హవిష్మతీరితి గోశృంగోదకేన ॥ హవిష్మతీరిమా ఆపో హవిష్మాన్దేవో అధ్వరో హవిష్మాగ్ం ఆవివాసతి హవిష్మాగ్ం అస్తు సూర్యః ॥

11. ధాన్యమసీతి ధాన్యోదకేన॥ ధాన్యమసి ధినుహి దేవాన్ప్రాణాయ త్వా పానాయ త్వా వ్యానాయత్వాదీర్ఘామనుప్రసితి మాయుషేధామ్ ॥ దేవో వస్సవితా హిరణ్యపాణిః ప్రతిగృహ్ణాతు ॥

12. యథా కూప ఇతి సహస్రధారాకలశేన ॥ యథా కూపశ్శతధారస్సహస్రధారో అక్షితః ॥ ఏవామే అస్తు ధాన్యగ్ం సహస్రధారమక్షితమ్ ॥

13. తస్మిన్సుపర్ణమితి పంచపల్లవోదకేన-తస్మిన్సుపర్ణో మధు కృత్కులాయ భజన్నాస్తే. మధు దేవతాభ్యః ॥ తస్యా సతే హరయస్సప్త తీరేస్వధాం దుహానామమృతస్యధారామ్ ॥

14. కాండాత్కాం డా ఇతి దూర్వోదకేన ॥ కాండాత్కాండా త్ప్రరోహంతే పరుషః

పరుషః పరి ఏవానో దూర్వే ప్రతను సహస్రేణ శతేన చయా శతేన ప్రతనూషి సహస్రేణ విరోహసి ॥

15. సముద్రాదూర్మిరితి సముద్రోదకేన ॥ సముద్రాదూర్మిర్మధుమాగ్ం ఉదారదుపాగ్ం శునా సమమృతత్వమస్యామ్ ॥ ఆప్యాయస్వేతి క్షీరకుంభేన ॥

పయః పృథివ్యామితి ఇక్షురసేన - (1వ మంత్రము)

దేవస్య త్వేతి కుశోదకేన॥ తతః ఇంద్రాది మంత్రైః లోకపాల కలశస్థ ఉదకేన స్వాదిష్ఠయామి దిష్ఠయా పవస్వ సోమధారయా ఇంద్రాయ పాతవే సుతః॥

తతః సహస్రశీర్షేతి పూజాం కుర్యాత్ ॥ శైవే సద్యోజాతాది పూజాంకుర్యాత్ ॥

యంత్రబీజలక్షణములు

మంత్రబీజం శిరోభాగే దృష్టిబీజం తు పార్శ్వయోః ।
ఆగ్నేయే ప్రాణబీజం చ నైర్ఋతీశానకోణయోః ॥
శక్తిబీజమధోలిఖ్య వాయవ్యే భూతపంచకమ్ ॥
ఈశాన్యేవశ్యబీజంచ వేష్టయేత్ప్రాణ మంత్రకమ్॥
వాయవ్యే పాశబీజం చ.........
బీజం ప్రాణంచ శక్తిం చ దృష్టిర్వశ్యాదికం తథా ॥
యంత్ర మంత్రాచ గాయత్ర్యా ప్రాణస్థాపనమేవచ ॥
దిక్పాల భూత బీజాని యంత్రస్యాంగాని వై దశ ॥
దశధా యో న జానాతి తస్య యంత్రం నిరర్థకమ్ ॥
తత్తన్మంత్రాద్యక్షరం వై మంత్రబీజముదాహృతమ్ ॥

అకారం ప్రాణబీజంచ సౌః కారః శక్తిరుచ్యతే ॥ భవేదికార ఈకారః నేత్రబీజ ఇతి స్మృతః ॥ దిగ్బీజాని - లం రం మం క్షం వం యం సం హం మధ్యే ఆం హ్రీం శక్తి బీజాని ॥ ఐం క్లీం సౌః హ్రీం ఏతే శక్తి ప్రణవాః ॥ దిగ్బీజాని - (ఆం హ్రీం) (ఇం ఈం నేత్రబీజాని) (ఉం ఊం శ్రోత్ర బీజాని) (హం సః సో హం ప్రాణబీజాని) (హ సౌః ప్రాణబీజం) (లోకస్య రక్షాం కురు కురు సాధ్యసాధకబీజాని)

జీర్ణోద్ధార ఫలము

యోజీర్ణ విధినా బింబం సంస్కుర్యా న్మానవో భువి। పుణ్యం శతగుణం తస్య భవేన్మూలాన్నసంశయః ॥ ప్రతిమానాం సభానాం చ సంస్కర్తా యో నరో భువి। సంశయో త్ర న కర్తవ్యః జీర్ణ సంస్కార కర్మణి ॥ మూలాద్దశగుణం ప్రోక్తం పుణ్యం కూపే ప్రతిష్ఠితం ॥ ప్రతిమాయాం శతగుణం కూపాదేః పరికీర్తితమ్ ॥ ప్రతిమాదేర్దశగుణం జీర్ణసంస్కరణాద్భవేత్ ॥ తస్మాత్ స్ఫుటిత - విశీర్ణ - శ్వపచాదినా సేవితానాం లింగానాం - తాదృశీనామాహుః॥ బాహుపాద - శిరః కర్ణ - నాసా - ఆస్య హీనానాం విధ్యుక్త ప్రకారేణ తస్మిన్ ఏవస్థానే - పూర్వజాతీయ ద్రవ్యనిర్మితాం తన్మానంతదాకారం బింబం స్థాపయేత్ ॥ నిషిద్ధ దూషిత నిషిద్ధ జలమధ్య స్పృష్టవిప్రక్షతజ దూశిత పతితాద్యర్చిత -శ్లేష్మవిణ్మూత్రాది దూషితానాం స్వస్థాన స్థితానామేవ పునస్సంస్కారో నోద్ధారో నాపి ప్రతిపత్తిః ॥ తామ్రాది ధాతుమూర్తీనాం చోరాదిస్పర్శేతామ్రాదిధాతుశుద్ధిం కృత్వా పునఃప్రతిష్ఠా॥

లింగప్రతిమాదిజీర్ణోద్ధారము

తత శ్శుభే దినే ఉద్ధార్యాత్ దక్షిణస్యాం ఈశాన్యాం వా పశ్చిమద్వార మండపం నిర్మాయ ॥ దేశకాలౌ సంకీర్త్య ॥ అముకశర్మా అహం ఈశ్వరప్రీతికామః జీర్ణాది దూషితం లింగస్య ప్రతిమాయాః జీర్ణోద్ధారం కరిష్యే ॥ ఇతి సంకల్ప్య ॥ గణేశ పూజన స్వస్తి వాచన ఋత్విగ్వరణాది ప్రతిష్ఠావత్ భద్రదేవతాన్ సంస్థాప్య ॥ మూలమంత్రేణ దేవమర్చయేత్॥ వ్యాపకేశ్వరాయ ఏహ్యేహి నమః॥ వ్యాపకేశ్వరాయ హృదయాయ నమః ఇతి హృదయాదిన్యాసాన్ కృత్వా ॥ శివం సంపూజ్య అఘోరేతి మంత్రమష్టోత్తరం జప్త్వా స్థండిలే గ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య అఘోరేతి తిలైస్సహస్రం జహుయాత్ ॥ మండల దేవతా హోమం కృత్వా ఇంద్రాదిభ్యోబలిం దత్వా జీర్ణదేవం ప్రణవేన సంపూజ్య ॥ ప్రార్థయేత్

శ్లో ॥ జీర్ణభగ్న మిదం దేవ సర్వదోషావహం నృణామ్ ।
అస్యోద్ధారే కృతే శాంతిః శాస్త్రేఽస్మిన్కథితా త్వయా ॥

జీర్ణోద్ధారవిధానం చ నృపరాష్ట్ర వివర్ధనమ్।
తదత్రాధిష్ఠితం దేవం ప్రోద్ధరామి తవాజ్ఞయా ॥

ఇతి దేవస్య జీర్ణదోషం శ్రావయిత్వా ॥ క్షీరాజ్య మధుదూర్వాభిః అష్టోత్తర శతం హుత్వా ॥ దేవమంత్రేణ దేవం ప్రార్థయేత్ ॥ లింగరూపే సమాగత్య యేనేదం సమధిష్టితమ్ ॥ యాయాత్ సమాహితం స్థానం సంత్యాజ్యే వశివాజ్ఞయా ॥ అత్ర స్థానే చ యా విద్యా సర్వవిఘ్నేశ్వరైర్యుతా ॥ ఇతి సంప్రార్థ్య ॥ శివేన సహసంతిష్ఠే మంత్రితజలేనా భిషిచ్య ॥ సర్షపై స్సంతాడ్య ॥ అర్ఘ్య దానేన విసర్జయేత్ ॥ తతో యజమాన హస్తే అఘోరేణేతి మంత్రేణ హేమకంకణం బధ్వా ॥ సమంతాత్ బధ్వా ॥ హైమ ఖనిత్రేణ- ఈశాన్య దిశమారభ్య సమంతాత్ ఈశాన పర్యంతం పరితః అప్రదక్షిణః ఖాత్వా ॥ హేమపాశయుక్తయా గోపాలరజ్వాపరివేష్ట్య ఋత్విగ్భిస్సహ ఉద్ధరేత్ ॥ జీర్ణస్వామినం రథమారోప్య నద్యాదౌ ప్రణవేన నిక్షిపేత్। దారుజా చేత్ గ్రామోత్తరతో మనో రమే స్థానే నీత్వా మధునాభ్యజ్య అఘోర మంత్రేణ దహేత్ ॥ హేమరత్నాది మయం దగ్ధం చలితం వా పునస్తత్రైవ స్థాపయేత్॥ అనేనైవ విధినా ధ్వజాదికం విసర్జయేత్ తతః శాన్త్యై అఘోరేతి మంత్రేణ తిలైస్సహస్రం హుత్వా ఫలపుష్పాక్షతహస్తః నూతన దేవం ప్రార్థయేత్ ఆచార్యః ॥ భగవన్భూత భవ్యేశ లోకనాథ జగత్పతే ॥ జీర్ణలింగసముద్ధారః కృతస్తే చాజ్ఞయా మయా। అగ్ని నాదారుజం దగ్ధం క్షిప్తం శైలాధికం జలే ॥ ప్రాయశ్చిత్తాయ దేవేశ అఘోరాస్త్రేణ తర్పితమ్ ॥ జ్ఞానతో జ్ఞానతో వాపి యథోక్తం న కృతం యది తత్సర్వం పూర్ణతామేతు త్వత్ప్రసాదాన్మహేశ్వర ॥ కర్తురాజ్ఞా ప్రజానాం చ శాంతిర్భవతు సర్వథా। అస్మాకం శిల్పినాం చైవ సుప్రీతో భవ సర్వదా ॥ గోవిప్రశిల్పినాం చైవ ఆచార్యస్య చ యజ్వనః ॥ శాంతిర్భవతు దేవేశ-అచ్ఛిద్రం జాయతామిదమ్ ॥ మూర్తౌ తు విశేషః ॥ ప్రార్థన ॥ త్వత్ప్రసాదేన నిర్విఘ్నం గేహం నిర్మాయ యత్నసా ॥ వాసం కురు సురశ్రేష్ఠ తావత్త్వం హ్యల్పకే గృహే। వంసన్క్లేశం సహత్వేవమూర్తిం వై తవ పూర్వవత్ ॥ యావత్కారయతే భక్తః కురు తస్య చ వాంఛితమ్ ॥ ఇతి సంప్రార్థ్య ॥ పూర్ణాహుత్యంతం సమాప్య ॥

ఆచార్యాదిభ్యో దక్షిణాం దత్వా దేవాన్ విసృజ్య బ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥
తతః నవాం మూర్తిం లింగం వా ప్రతిష్ఠారంభపూర్వకం పంచరాత్ర । త్రిరాత్ర విధినా - స్థాపయేత్ ॥ (బ్రహ్మకర్మ-302-303-పుటలో)

సంప్రోక్షణ విధి

సంకల్పః ॥ అవతీర్ణస్య స్వామినః మద్య ఇతర స్పృష్ట-వహ్నిదగ్ధ రక్తదూషిత-శవ-పాపి స్పృష్ట ప్రతిమాః పునస్సంస్కార్యాః ఖండితే స్ఫుటితే స్థానభ్రంశే పూజా భావే అశ్వగర్ధభాది స్పర్శే రజస్వల చోర స్పర్శే ఖండితాం భగ్నాం విధినా ఉత్సృజ్య పునః స్థాపయేత్ ॥ అనేక దిన పర్యంత పూజాలోపే జలాధివాసం - తతః పంచగవ్యేన పంచామృతేన గంధోదకేన పురుషసూక్తేన అభిషిచ్య పూజాం కృత్వా - తతః గుడోదకం నివేద్య ॥ ఏతదేవ బలిః॥ పురుషసూక్త మన్యుసూక్త మూలమంత్ర హవనం- బలి - పూర్ణాహుతిః - పునః పూజా-నీరాజనం తీర్థప్రసాదం - మార్జనం - ఆశీర్వాదః

ప్రాసాదోమాతవశ్చేత్

తదుత్తరే మంటపం నిర్మాయ-వాస్తు నవగ్రహ గాణాపత్య మాతృకాది పీఠోపరి దేవతానావాహ్య కలశస్థాపనం కృత్వా 81-33-9-1 వా కలశార్చనం కృత్వా ప్రాసాభిషేకం-ప్రాసాదస్య రక్షాబంధనం వాస్త్వాది స్థాపిత దేవతా హవనం-ప్రాసాద ప్రార్థన-ఉత్సర్గంచ ॥ బలి పూర్ణాహుతిః ॥ మార్జనం ఆశీర్వాదః ॥

సంప్రోక్షణ కార్యక్రమము

1. సంకల్పము 2. పుణ్యాహము 3. ఋత్విగ్వరణము 4. అఖండము 5. మాతృక 6. నవగ్రహ 7. వాస్తు 8. సర్వతోభద్ర 9. అగ్ని ప్రతిష్ఠ 10 స్థాపిత దేవతా హవనము 11. మూలమంత్ర హవనము 12. ప్రతిమాభిషేకము 13. పూజ 14. బలి 15. పూర్ణాహుతి

నమక విధానము
రూపం=1
రుద్రీ=11
లఘురుద్రము=121
మహారుద్రము=1331
అతిరుద్రము=14641 సార్లు నమకము

రుద్రలక్షణము (బ్రహ్మ కర్మలో)

రుద్రః పంచధా ॥ రూపం-రుద్రీ - లఘురుద్రో - మహారుద్రో అతిరుద్రశ్చేత్యే కాదశగుణవృద్ధ్యా ॥ సర్వశ్చ త్రేధా జపరుద్రో హోమరుద్రో అభిషేక రుద్రశ్చేతి కేవల జపాత్మకో హోమాంగశ్చేతి ॥ హోమాభిషేకయోస్తు కేవలతదాత్మకత్వమేవ తత్ర తావత్ పాపక్షయకామః శ్రీ రుద్రప్రీతికామో వా ఉత్తరాయణాదౌ ఇత్యాది నియమాః ఋత్విగ్వరణనియమః ॥ రూపే ఏక ఏవ, రుద్రీలఘురుద్రమహా రుద్రేషు ఏకః ఏకాదశ వా ॥ అతిరుద్రే ఏకాదశ ఏకవింశత్యుత్తర శతం వా ఋత్విక్సంఖ్యా ॥

కుండ మంటప విధాన విశేషము

మండపే చ మధ్య భాగే కుండం కుర్యాత్ ॥ మధ్య భాగ ఏవ రుద్రవిషయే కుండమితి సాధితమ్ అన్యత్ర ॥ తత్ర వక్ష్యమాణ గ్రహరుద్రహోమాది సంఖ్యా విశేషేణ కుండ పరిమాణ విశేషా ఉచ్యంతే ॥ తత్ర ఏకో నపం చాశదాహుతిపర్యంతం స్థండిలమేవ।తచ్చ అష్టాదశాంగులాది పరిమాణం (తత్ర ఏకోన పంచాదశాహుతి మారభ్య హస్తాంతం చతురశ్రం।అంగులోత్సేధంచతురంగులోత్సేధంవా) పంచాశదాది నవనవత్యాహుతిపర్యంతం ముష్టిమాత్రమ్ ॥ శతాద్యేకోన సహస్ర పర్యంతం అరత్ని మాత్రమ్- సహస్రాది ఏకోన అయుత పర్యంతం హస్త మాత్రం అయుతా ద్యేకోనలక్ష పర్యంతం ద్విహస్తమ్ ॥ లక్షాది ఏకోన దశలక్ష పర్యంతం చతుర్హస్తమ్ ॥ దశలక్షాది కోటి పర్యంతం షడ్ఢస్తమ్ ॥ కోటిమారభ్య అధిక హోమే అష్ట హస్తమ్। తత్రైవ అధికతరహోమే దశహస్తమితి కేచిత్ ॥

రుద్రయంత్రోద్ధారము (స్కాందోక్తము)

యంత్రోద్ధారమహం వక్ష్యే రుద్రీకృత్వా ను సారతః ॥ మధ్యేవృత్తం సమాలిఖ్య తన్మధ్యే తు దశాక్షరమ్ ॥ బహిరష్ట దళం పద్మం తత షోడశపత్రకమ్ । చతుర్వింశతి పత్రాంశ్చద్వాత్రింశత్పత్రకం తథా ॥ చత్వారింశత్పత్రకం తు వృత్తం సూర్య సమప్రభమ్ ॥ పంచపద్మాత్మకం వృత్తం చతురస్రం చ భూగృహమ్। సత్వం రజస్తమ ఇతి త్రిగుణైః పరితో వృతం ॥ చతుర్ద్వారం ద్వారదేశే బహిర్నాగసమావృతమ్ ॥ రుద్రపీఠమితి ఖ్యాతం దేవతాస్తత్ర విన్యసేత్॥ చత్వారిశచ్చతంత్యైకం దేవతా నాముదాహృతమ్ ॥

అత్రదేవతాః

కర్ణికాయాం-

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ (లిఖేత్)

ప్రథమకోష్ఠే ప్రాగాదిక్రమేణ

మధ్యేచ.

ఓంసద్యోజాతాయ నమః = ఆవాహయామి ॥

ఓం వామదేవాయ నమః = ఆవాహయామి ॥

ఓం లఘోరాయ నమః = ఆవాహయామి ॥

ఓం తత్పురుషాయ నమః = ఆవాహయామి ॥

ఓం మధ్యే ఈశానాయ నమః = ఆవాహయామి ॥

తతః ప్రాగాది ఇత్యుక్తేస్వరూపతో పశ్చిమాదారభ్యేత్యర్థః ॥ ప్రథమకోణా ద్బహిః॥ అష్టదళోపరి

ఓం నందీశ్వరాయ నమః = నందీశ్వరమావాహయామి ॥

ఓం మహాకాలాయ నమః = యామి ॥

ఓం గణేశ్వరాయ నమః = యామి ॥

ఓం వృషభాయ నమః = యామి ॥

ఓం భృంగిరిటినే నమః = యామి ॥

స్కందాయ నమః= యామి ॥

ఓం ఉమాయై నమః = యామి ॥

ఓం చండీశ్వరాయ నమః = యామి ॥

ఇతి ప్రథమావరణమ్॥

షోడశ దళద్వితీయావరణే

ఓం అనంతాయ నమః= యామి ॥

ఓం సూక్ష్మాయ నమః = యామి ॥

ఓం శివాయ నమః = యామి ॥

ఓం ఏకపదే నమః = యామి ॥

ఓం ఏకరుద్రాయ నమః = యామి ॥

ఓం త్రిమూర్తయే నమః = యామి ॥

ఓం శ్రీకంఠాయ నమః = యామి ॥

ఓం వామదేవాయ నమః = యామి ॥

ఓం జ్యేష్ఠాయ నమః = యామి ॥

ఓం శ్రేష్ఠాయ నమః = యామి ॥

ఓం రుద్రాయ నమః = యామి ॥

ఓం కాలాయ నమః = యామి ॥

ఓం కలవికరణాయ నమః = యామి ॥

ఓం బలవికరణాయ నమః = యామి ॥

ఓం బలాయ నమః = యామి ॥

ఓం బలప్రమథనాయ నమః = యామి ॥

ఇతి ద్వితీయావరణమ్ ॥

అథతృతీయావరణే చతుర్వింశతి దళోపరి.

ఓం అణిమాయై నమః = యామి ॥

ఓం మహిమాయై నమః = యామి ॥

ఓం లఘిమాయై నమః = యామి ॥
ఓం గరిమాయై నమః = యామి ॥
ఓం ప్రాప్త్యై నమః = యామి ॥
ఓం ప్రాకామ్యాయ నమః = యామి ॥
ఓం ఈశిత్వై నమః = యామి ॥
ఓం వశిత్వై నమః = యామి ॥
ఓం బ్రాహ్మ్యై నమః = యామి ॥
ఓం మాహేశ్వర్యై నమః = యామి ॥
ఓం కౌమార్యై నమః = యామి ॥
ఓం వైష్ణవ్యై నమః = యామి ॥
ఓం వారాహ్యై నమః = యామి ॥
ఓం ఇంద్రాణ్యై నమః = యామి ॥
ఓం చాముండాయై నమః = యామి ॥
ఓం చండికాయై నమః = యామి ॥
ఓం అసితాంగభైరవాయ నమః = యామి ॥
ఓం ఋఋ భైరవాయ నమః = యామి ॥
ఓం చండభైరవాయ నమః = యామి ॥
ఓం క్రోధభైరవాయ నమః = యామి ॥
ఓం ఉన్మత్తభైరవాయ నమః = యామి ॥
ఓం కపాల భైరవాయ నమః = యామి ॥
ఓం భీషణ భైరవాయ నమః = యామి ॥
ఓం సహ్మోరభైరవాయ నమః = యామి ॥
ఇతి తృతీయావరణమ్॥

చతుర్థావరణే
ద్వాత్రింశద్దళోపరి -
ఓం భవాయ నమః ॥
ఓం శర్వాయ నమః ॥
ఓం ఈశానాయ నమః ॥
ఓం పశుపతయే నమః ॥
ఓం రుద్రాయ నమః ॥
ఓం ఉగ్రాయ నమః ॥
ఓం భీమాయ నమః ॥
ఓం మహతే నమః ॥
ఓం శేషాయ నమః ॥
ఓం అనంతాయ నమః ॥
ఓం వాసుకయే నమః ॥
ఓం తక్షకాయ నమః ॥
ఓం కుళీరాయ నమః ॥
ఓం కర్కోటకాయ నమః ॥
ఓం శంఖపాళాయ నమః ॥
ఓం కంబళాశ్వతరాయ నమః ॥
ఓం వైన్యాయ నమః ॥
ఓం పృథునే నమః ॥
ఓం హైహయాయ నమః ॥
ఓం అర్జునాయ నమః ॥
ఓం శాకుంతలేయాయ నమః ॥
ఓం రతాగు నమః ॥
ఓం ఇలాయ నమః ॥
ఓం రామాయ నమః ॥
ఓం హిమవతే నమః ॥
ఓం నిషధాయ నమః ॥
ఓం వింధ్యాయ నమః ॥
ఓం మాల్యవతే నమః ॥
ఓం పారియాత్రకాయ నమః ॥
ఓం మలయాయ నమః ॥
ఓం హేమకూటాయ నమః ॥
ఓం గంధమాదనాయ నమః ॥
ఇతి చతుర్థావరణమ్ ॥
పంచమావరణేచత్వారింశద్దళోపరి
ఓం ఇంద్రాయ నమః ॥
ఓం అగ్నయే నమః ॥
ఓం యమాయ నమః ॥
ఓం నిర్‌ృతయే నమః ॥
ఓం వరుణాయ నమః ॥
ఓం వాయవే నమః ॥
ఓం కుబేరాయ నమః ॥
ఓం ఈశానాయ నమః ॥
ఓం శచ్యై నమః ॥
ఓం స్వాహాయై నమః ॥

ఓం వారాహ్యైనమః ॥
ఓం ఖడ్గినే నమః ॥
ఓం వారుణ్యై నమః ॥
ఓం వాయవ్యై నమః ॥
ఓం కౌబేర్యై నమః ॥
ఓం ఈశాన్యై నమః ॥
ఓం వజ్రాయ నమః ॥
ఓం శక్తయే నమః ॥
ఓం దండాయ నమః ॥
ఓం ఖడ్గాయ నమః ॥
ఓం పాశాయ నమః ॥
ఓం అంకుశాయ నమః ॥
ఓం గదాయ నమః ॥
ఓం త్రిశూలాయ నమః ॥
ఓం ఐరావతాయ నమః ॥
ఓం మేషాయ నమః ॥
ఓం మహిషాయ నమః ॥
ఓం ప్రేతాయ నమః ॥
ఓం మకరాయ నమః ॥
ఓం హరిణాయ నమః ॥
ఓం దరాయ నమః ॥
ఓం వృషభాయ నమః ॥
ఓం ఐరావతాయ నమః ॥

ఓం పుండరీకాయనమః ॥
ఓం వామనాయ నమః ॥
ఓం కుముదాయ నమః ॥
ఓం అంజనాయ నమః ॥
ఓం పుష్పదంతాయ నమః ॥
ఓం సార్వభౌమాయ నమః ॥
ఓం సుప్రతీకాయ నమః ॥
ఇతి పంచమావరణమ్ ॥
తతః బహిశ్చతుష్కోణమ్ ॥
భూగృహం తత్ర ప్రాకృతః ప్రాగాది -
ఓం పూర్వే ఇంద్రాయ నమః ॥
ఓం ఆగ్నేయే-అగ్నయే నమః ॥
ఓం విరూపాక్షాయ నమః ॥
ఓం దక్షిణే-యమాయ నమః ॥
ఓం నైర్ఋతే-నిర్ఋతయే నమః ॥
ఓం విశ్వరూపాయ నమః ॥
ఓం పశ్చిమే-వరుణాయ నమః ॥
ఓం వాయవ్యాం-వాయవే నమః ॥
ఓం పశుపతయే నమః ॥
ఓం ఉత్తరే-కుబేరాయ నమః ॥
ఓం ఈశాన్యాం-ఈశానాయనమః
ఓం ఊర్ధ్వలింగాయ నమః ॥
తతః పూర్వే

పూర్వే - సహస్రఫణసహిత శేషాయ నమః ॥

ఆగ్నేయే - పంచాశత్ఫణభూషిత తక్షకాయ నమః ॥
దక్షిణే - సహస్రఫణసహిత అనంతాయ నమః ॥
నిర్ఋతౌ - సప్తదశఫణయుత వాసుకినే నమః ॥
పశ్చిమే - సప్తశతఫణయుత శంఖపాలాయ నమః ॥
వాయవ్యాం - పంచాశత్ఫణయుత అహిపద్మాయ నమః ॥
ఉత్తరే - త్రింశత్ఫణయుత కంబలాయ నమః ॥
ఈశాన్యే - త్రింశత్ఫణయుత కర్కోటకాయ నమః ॥
ఇత్యావాహ్య పూజయేత్ ॥

ఏత ద్భద్రయంత్రోపరి రుద్రకలశమాకలశేష్వితి యథావిధి ప్రతిష్ఠాపయేత్ ॥ తతః అగ్న్యుత్తారణ పూర్వకముఖ్యదేవతాప్రతిమా స్థాపనం కుర్యాత్ ॥ పూజాం కృత్వా ॥ ఆగ్నేయాదికలశార్చనం తతః అగ్ని ప్రతిష్ఠావనం చరుశ్రపణాద్యాజ్యభాగాంతే చరుణాముఖాహుతిగ్ం హుత్వా స్థాపితదేవతాహోమం కృత్వా ॥

రుద్ర స్వాహాకార సంకల్పము

పార్వతీ పరమేశ్వరాభ్యాం నమః ॥

హరిః ఓం తతో యజమానస్సపత్నీకో ఆచార్యాది ఋత్విగ్భిః బ్రాహ్మణైః బంధుభిస్సంభారైస్సహితో మంగళవాద్య పురస్సరం నదీతీరం గత్వా ॥ మమాగ్నే= మేదినం త్వా, సంకల్ప్య వరుణపూజాం కృత్వా యజమానో కలశం శిరసి ధృత్వా - వేదఘోషైః మంగళవాద్య పురస్సరమాగత్య మంటపం త్రిః ప్రదక్షిణీ కృత్వా ప్రత్యగ్ద్వారేణ ప్రవిశ్య ఈశాన్యభాగే కలశం ప్రతిష్ఠాప్య పూజాం కృత్వా రాక్షస్సోఘ్న నిర్హరణార్థం రక్షోహణమితి మంత్రేణ శ్వేతసర్షపాన్ వికీర్య॥ తతః పంచగవ్యేన క[illegible] ప్రోక్షణం కార్యమ్ ॥

శుచీవోహవ్యేతి ॥ తతః కృతాంజలిః స్వస్త్యయనం తార్క్ష్యమితి జపేత్ ॥ తతో మంటపాంతః పశ్చిమదేశే ఉపవిశ్య- దేవీం వాచమ = పృథివ్యాః = శుభతిథౌ

అస్మాకం =ర్థం సాలోక్య సమీప్య సారూప్య సాయుజ్య చతుర్విధముక్తి ప్రాప్త్యర్థం శ్రీమదఖిలాం = శ్రీభవానీశంకర దేవతా ప్రీత్యర్థం ఏకోన సప్తత్యుత్తర శతధావిభాగేన సమగ్రపక్షేణ సమిదాజ్య చరుతిలవ్రీహిద్రవ్యేణ రుద్ర హోమాఖ్యం కర్మకరిష్యమాణః తదంగత్వేన ఋత్విగ్వరణపూర్వక మాతృకా - నాందీ - ఇడాహవాచనం - మంటపదేవతాపూజనం ధ్వజపతాకాది స్థాపనం - వాస్తు - గ్రహమఖ - సర్వతోభద్ర దేవతా స్థాపనం - చతుర్వింశతి రేఖాత్మక అష్టలింగతో భద్రదేవతా స్థాపనం - రుద్రపీఠే రుద్రయంత్ర స్థాపనం తత్తద్దేవతా స్థాపనం - పూజాం స్థాపిత దేవతా హోమ పూర్వక రుద్రహోమం - బలిపూర్ణాహుతిం కర్మ కరిష్యమాణస్తదా శుద్ధ్యర్థం వృ = స్వస్తిపుణ్యాహవాచనం కరిష్యే । తదంగ నిర్విఘ్న పరిసమాప్త్యర్థం కలశ గణాధిపతి పూజాం కరిష్యే ॥

గణపతి పూజా - పుణ్యాహం - ఋత్విగ్వరణం - అఖండం మాతృక - నాంది - దేవతాహ్వానం - ధ్వజపతాకపూర్వకమంటపసంస్కారం - ప్రాసాదవాస్తు - సర్వతోభద్ర - గ్రహమఖ - రుద్రయంత్రస్థాపన - అష్టలింగతోభద్ర స్థాపనం ॥ (96వ పేజీవలేకుర్యాత్ ॥)అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య ఆవాహిత దేవతాహోమానంతరం రుద్రహవనం కుర్యాత్ ॥

యథా న్యాసః

అస్య శ్రీ రుద్రస్య ప్రశ్నస్య అఘోర ఋషిః అనుష్టుప్ఛందః ॥ సంకర్షణ మూర్తిః స్వరూపో యోసావాదిత్యః పరమపురుషస్సఏషరుద్రో దేవతా ॥ అగ్నిక్రతుచర మేష్టకాయాగ్ం శతరుద్రీయే జపాభిషేకే వినియోగః - సకలస్య శ్రీరుద్రాధ్యాయస్య శ్రీరుద్రో దేవతా, ఏకా గాయత్రీ ఛందః, తిస్రో నుష్టుభః తిస్రః పఙ్క్తయః సప్తానుష్టుభః ॥ ద్వే జగత్యౌ శ్రీ సాంబసదాశివప్రీత్యర్థే జప హోమాభిషేకే వినియోగః ॥

అగ్నిహోత్రాత్మనే = అంగు = హృదయా ।

దర్శపూర్ణమాసాత్మనే = తర్జనీ = శిరసే ।

చాతుర్మాస్యాత్మనే = మధ్య = శిఖాయై ।

నిరూఢపశుబంధాత్మనే = అనా = కవచాయ ।

జ్యోతిష్టోమాత్మనే = కనిష్టి = నేత్రత్రయా ।

సర్వ క్రత్వాత్మనే = కరత = అస్త్రాయ। భూర్భువస్సువ=గ్బంధః ॥

ధ్యానం

ఆపాతాళనభస్థలాన్త............విప్రో భిషించే[illegible] ॥ [illegible]

బ్రహ్మాండ............నః ప్రయచ్ఛన్తు సౌఖ్యమ్ ॥

రుద్రస్వాహాకారములు

ఏకోన సప్తత్యుత్తరశతధావిభాగః

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ

ఓం నమస్తే రుద్రమన్యవ = బాహుభ్యాముతతే నమ స్వాహా ।

ఓం యాత ఇషుశ్శివత = రుద్రమృడయ స్వాహా ॥

ఓం యాతేరుద్ర శివాతనూరఘో = చాకశీహి స్వాహా ॥

ఓం యామిషుంగిరిశం = పురుషంజగత్ స్వాహా ॥

ఓం శివేన వచసాత్వా = అసత్స్వాహా ॥

ఓం అధ్యవో చదధివ = ధాన్య స్వాహా ॥

ఓం అసౌయస్తామ్రో = ద్విక్షు=ఈమహే స్వాహా ॥

ఓం అసౌయోవసర్ప = యాతిన స్వాహా ॥

ఓం నమోఅస్తునీలగ్రీవాయ = కరంనమస్వాహా ॥

ఓం ప్రముంచధన్వన = వోవప స్వాహా ॥

ఓం అవతత్యధను = స్సుమనా భవ స్వాహా ॥

ఓం విజ్యం ధనుః కప = నిషంగధి స్వాహా ॥

ఓం యా తే హేతిర్మీఢు = పరిబ్భుజ స్వాహా ॥

ఓం నమస్తే అస్త్వా = తవధన్వనే స్వాహా ॥

ఓం పరితే ధన్వనో హేతి = నిధేహితగ్గ్ స్వాహా ॥

ఓం నమో హిరణ్యబా = పతయే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో వృక్షేభ్యో = పతయేనమ స్వాహా ॥
ఓం నమస్సస్పింజరాయ = పతయేనమ స్వాహా ॥
ఓం నమో బబ్లుశాయ = పతయే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో హరికేశాయో = పతయే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో భవస్య = పతయే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో రుద్రాయా త = పతయే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమస్సూతాయా = పతయే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో రోహితాయ = పతయే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో మంత్రిణే వా = పతయే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో భువంతయే = పతయే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమ ఉచ్చైర్ఘోషాయ = పతయే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమః కృత్స్నవీతా = పతయే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమస్సహమాన = పతయే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమః కకుభాయ = పతయే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో నిషంగిణ = పతయే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో వంచతే = పతయే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో నిచేరవే = నమ స్వాహా ॥
ఓం నమస్సృకావిభ్యో = నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో స్సిమద్భ్యో = యే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమ ఉష్ణీషిణేగి = యే నమ స్వాహా ॥
ఓం నమ ఇషుమద్భ్యో = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమ ఆతన్వానే = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమ ఆయచ్ఛ = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో స్స్వద్భ్యోవి = వో నమ స్వాహా ॥

ఓం నమ ఆసీనేభ్య = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమ స్స్వపద్భ్య = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమ స్తిష్ఠద్భ్యోదా = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమ స్సభాభ్య = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో అశ్వేభ్యోశ్వ = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమ అవ్యాధినీభ్యో = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమ ఉగణాభ్య = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో గృత్సేభ్యో = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో వ్రాతేభ్యో = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో గణేభ్యో = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో విరూపేభ్యో = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో మహద్భ్యః = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో రథిభ్యో = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో రథేభ్యో = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమ స్సేనాభ్యసే = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమః క్షత్తృభ్య = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమ స్తక్షభ్యో = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమః కులాలేభ్యః = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమః పుంజిష్టేభ్యః = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమ ఇషుకృద్భ్యో = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో మృగయు = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమ శ్వభ్యశ్వ = వో నమ స్వాహా ॥
ఓం నమో భవాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమశ్శర్వాయ = యే చ స్వాహా ॥
ఓం నమో నీలగ్రీవాయ = చ స్వాహా ॥

ఓం నమః కపర్దినే చ వ్యుప్త = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ సహస్రా = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో గిరిశాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో మీఢు = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో హ్రస్వాయ = య చ స్వాహా ॥
ఓం నమో బృహతే = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో వృద్ధాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో అగ్రియాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ ఆశవేచా = చ స్వాహా ॥
ఓం నమశ్శీఘ్రియాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ ఊర్మ్యాయ చా వస్వ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ స్రోతస్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో జ్యేష్ఠాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమః పూర్వ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో మధ్య = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో జఘన్యా = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ స్సోభ్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో యామ్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ ఉర్వర్యా ఖల్యా = చ స్వాహా ॥
ఓం నమశ్లోక్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో వన్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ శ్రవాయచ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ ఆశుషేణాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమశ్శూరాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో వర్మిణే = చ స్వాహా ॥

ఓం నమో బిల్మినే = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ శ్రుతాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో దుందుభ్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో ధృష్ణవే = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో దూతాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో నిషంగిణే = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ స్తీక్ష్ణేషవే = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ స్స్వాయుధాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమః సృత్యాయచ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమః కాట్యాయ చ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ సూద్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో నాద్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమః కూప్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో వర్ష్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో మేఘ్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ ఈధ్రియాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో వాత్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో వాస్తవ్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమస్సోమాయచ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ స్తామ్రాయచ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమశ్శంగాయచ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ ఉగ్రాయచ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో అగ్రేవధాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో హంత్రేచ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో వృక్షేభ్యో = చ స్వాహా ॥

ఓం నమ స్తారాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమశ్శంభవే = చ స్వాహా ॥
ఓం నమశ్శంకరాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమశ్శివాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమస్తీర్థ్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమః పార్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమః ప్రతరణాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ ఆతార్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ శ్శష్ప్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ సికత్యా = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ ఇరిణ్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమః కిగ్ం శిలాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమః కపర్దినేచ పుల = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో గోష్ఠ్యాయ చ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమస్తల్ప్యాయ చ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమః కాత్యాయచగహ్వ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో హ్రదయ్యా = చ స్వాహా ॥
ఓం నమః పాగ్ంస = చ స్వాహా ॥
ఓం నమశ్శుష్క్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమో లోప్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ ఊర్వ్యాయచ సూర్మ్య = చ స్వాహా ॥
ఓం నమః పర్ణ్యాయ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమోపగురమ = చ స్వాహా ॥
ఓం నమ అక్షిదతే = తే చ స్వాహా ॥

ఓం నమో వః కిరికే భ్యోదేవా = భ్య స్వాహా ॥
ఓం నమో విక్షీణ కేభ్యో = దేవానాగ్ం హృదయేభ్య స్వాహా ॥
ఓం నమో విచిన్వత్కేభ్యో = దేవా = స్వాహా ॥
ఓం నమ ఆనిర్హతేభ్యో = దేవా = స్వాహా ॥
ఓం నమ అమీవత్కేభ్యో = దేవానా = స్వాహా ॥
ఓం ద్రాపే అంధసస్పతే = నామమత్స్వాహా ॥
ఓం యా తే రుద్రశి = శ్శివా = జీవసేస్వాహా ॥
ఓం ఇమాగ్ం రుద్రాయ = అనాతురగ్గ్ స్వాహా ॥
ఓం మృడానో రుద్రో = ప్రణీత్తా స్వాహా ॥
ఓం మానో మహాంత = రీరిష స్వాహా ॥
ఓం మానస్తోకే త = విధేమతే స్వాహా ॥
ఓం ఆరాత్తే గోఘ్న = ద్విబర్హా స్వాహా ॥
ఓం స్తుహిశ్రుతంగ = సేనాస్వాహా ॥
ఓం పరిణో రుద్రస్య = మృడయ స్వాహా ॥
ఓం మీఢుష్టమశివ = బిభ్రదాగహి స్వాహా ॥ వికిరిద = పంచ్తు వా స్వ
సహస్రాణిసహస్రధా వా హోమో = క్రిధి స్వాహా
ఓం సహస్రాణి సహస్రశోయే = తేషాగ్ంస = తన్మసి స్వాహా ॥
ఓం అస్మిన్మహత్యర్ణవే = అధి = తేషాగ్ంస = తన్మసి స్వాహా ॥
ఓం నీలగ్రీవాశ్శితికంఠాశ్శర్వా = తేషాగ్ంస = తన్మసి స్వాహా ॥
ఓం నీలగ్రీవాశ్శితికంఠాదివగ్ం = తేషాగ్ంస = తన్మసి స్వాహా ॥
ఓం యే వృక్షేషు సస్పి=విలోహితాః = తేషాగ్ంస = తన్మసి స్వాహా ॥
ఓం యే భూతానా మ = ధిపః = తేషాగ్ంస = తన్మసి స్వాహా ॥
ఓం యే న్నేషు వివిధ్యంతి = న్ = తేషాగ్ంస = తన్మసి స్వాహా ॥
ఓం యే పథాం పథిరక్ష = వృధః = తేషాగ్ంస = తన్మసి స్వాహా ॥
ఓం యే తీర్థాని ప్ర = షంగిణః = తేషాగ్ంస = తన్మసి స్వాహా ॥

ఓం య ఏతావంతశ్చ = స్థిరే = తేషాగ్ంస = తన్మస్తి స్వాహా ॥
ఓం నమో రుద్రేభ్యో యేపృథివ్యాం యేషామన్నమిషవస్తేభ్యో దశప్రాచీర్దశ దక్షిణా = తం వో జంభే దధామి స్వాహా ॥
ఓం నమో రుద్రేభ్యో యే అంతరిక్షే యేషాం వాత ఇషవస్తేభ్యోదశ =వో జంభే దధామి స్వాహా ॥
ఓం నమో రుద్రేభ్యో యే దివి యేషాం వర్షమిషవస్తేభ్యో = వో జంభే దధామి స్వాహా ॥

ఓం అగ్నా విష్ణూ సజోష = భిరాగతగ్స్వాహా ॥
ఓం వాజశ్చ మే ప్రసవశ్చ = శరీరాణి చ మే స్వాహా ॥
ఓం జ్యైష్ఠ్యం చ మే = సుమతిశ్చ మే స్వాహా ॥
ఓంశం చ మే మయశ్చ = సుదినం చ మే స్వాహా ॥
ఓం ఊర్క్చమే సూ = నీవారాశ్చ మే స్వాహా ॥
ఓం అశ్మా చ మే మృత్తికా = ఇతి శ్చ మే గతిశ్చ మే స్వాహా ॥
ఓం అగ్నిశ్చ మ ఇంద్ర = ప్రజాపతిశ్చ మ ఇంద్రశ్చ మే స్వాహా ॥
ఓం అగ్ంం శుశ్చమే = హారియో జనశ్చ మే స్వాహా ॥
ఓం ఇధ్మశ్చ మే = స్వగాకారశ్చ మేస్వాహా ॥
ఓం అగ్నిశ్చ మేఘర్మ = కల్పేతాగ్ స్వాహా ॥
ఓం గర్భాశ్చ మే = యజ్ఞేన కల్పతాగ్ స్వాహా ॥
ఓం ఏకా చ మే = అనువదంతు స్వాహా ॥

స్విష్టకృదాది హోమశేషం సమాప్య - ప్రాయశ్చిత్తాదీన్ హుత్వా - (అపి) స్థాపిత దేవతాబలిం కృత్వా క్షేత్రపాలక బలిం కృత్వా ॥ పూర్ణాహుతిం కుర్యాత్ ॥ అనంతరం ఉత్తరపరిషేచనం పూర్ణపాత్ర ఆజ్యనైవేద్యం అగ్నేనయ రక్ష ఉద్వాసనం ॥ (స్థాపిత దేవతా పునఃపూజా) దేవతా అఖండోద్వాసనం చ ॥ కలశమార్జనమ్ ॥ ఆశీర్వాదః - ఋత్విక్పూజా - భోజనాదికామ్ ॥

శ్రీకృష్ణ ప్రవర

యజుర్వేద శాఖాధ్యాయినే
చతుస్సా = భవతు గార్గేయస - గౌతమ - కణ్వ - త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గార్గేయ సగోత్రోద్భవస్య ॥
అజామీఢ మహారాజవర్మణో నప్త్రే ॥
శూరసేనమహారాజవర్మణః పౌత్రాయ ॥
వసుదేవ మహారాజవర్మణః పుత్రాయ ॥
శ్రీకృష్ణపరమాత్మనే కన్యార్థినే వరాయ ॥

యజుర్వేద శ్రీ రుక్మిణీ

ఆత్రేయనగోత్రోద్భవస్య చతు=భవతు ఆత్రేయ-అర్చన-శ్రావాశ్రవ-త్ర్యార్షేయ=న్విత
కుంతిభోజమహారాజవర్మణో నప్త్రీమ్ ॥
విదర్భమహారాజవర్మణః పౌత్రీమ్ ॥
భీష్మకమహారాజవర్మణః పుత్రీమ్ ॥
శ్రీరుక్మిణీనామ్నీం వరార్థినీం కన్యామ్ ॥

యజుర్వేద సత్యభామ

చతు=భవతు కాశ్యప-అవవత్సార-నైధ్రువ-త్ర్యార్షేయ-ప్రవరాన్విత-కాశ్యపసగోత్రోద్భవస్య
అనమిత్రమహారాజవర్మణో నప్త్రీమ్ ॥
నిఘ్నమహారాజవర్మణః పౌత్రీమ్ ॥
సత్రాజిన్మహారాజవర్మణః పుత్రీమ్ ॥
శ్రీసత్యభామనామ్నీం వరార్థినీంకన్యామ్ ॥

శ్రీమహావిష్ణుప్రవర

చతు=భవతుఅనంతవేదశాఖాధ్యాయినే అచ్యుతవరబ్రహ్మణే-ఆది నారాయణాయ-సాకార - త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత అచ్యుత గోత్రోద్భవస్య

ప్రణవస్య నప్త్రే ॥
మకారస్య పౌత్రాయ ॥
ఉకారస్య పుత్రాయ ॥
అకారస్వరూపాయ శ్రీ మహావిష్ణవే కన్యార్థినే వరాయ ॥

శ్రీ లక్ష్మీ

చతు = భవతు। చదుర్వేద శాఖాధ్యాయినీం సౌభాగ్యవిశ్వంభరీం - నిరాకార సాకార ఆకార ప్రవరాన్విత సౌభాగ్య సగోత్రోద్భవస్య
విశ్వంభర శర్మణో నప్త్రీమ్ ॥
రత్నాకర శర్మణః పౌత్రీమ్ ॥
క్షీరాబ్ధి శర్మణః పుత్రీమ్ ॥
శ్రీదేవీ నామ్నీం వరార్థి నీం. కన్యామ్ ॥

భూదేవి

చతు = భవతు ॥ చతుర్వేద శాఖాధ్యాయినీం కాశ్యప - అపవత్సార - నైధ్రువత్ర్యార్షేయ కాశ్యపస గోత్రోద్భవస్య -
చతుర్ముఖ శర్మణో నప్త్రీమ్ ॥
మరీచిశర్మణః పౌత్రీమ్ ॥
కశ్యప శర్మణః పుత్రీమ్ ॥
భూదేవీనామ్నీం వరార్థినీం కన్యామ్ ॥

శ్రీరామ ప్రవర

చతు = భవతు। యజుర్వేద శాఖాధ్యాయినే వాసిష్ఠ - మైత్రావరుణ - కౌండిన్యస త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్ఠస గోత్రోద్భవస్య -
రఘుమహారాజ వర్మణో నప్త్రే॥
అజమహారాజ వర్మణః పౌత్రాయ ॥
దశరథ మహారాజ వర్మణః పుత్రాయ ॥
త్రిభువనాధీశాయ - అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకాయ - తత్త్వాతీతాయ-

సచ్చిదానందమూర్తయే ॥ సూర్యవంశ పావనాయ శ్రీమదిక్ష్వాకువంశోద్భవాయ శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే సాక్షాన్నారాయణస్వరూపాయ - కన్యార్థినే వరాయ

సీతా

చతు = భవతు। యజుర్వేద శాఖాధ్యాయినేఆంగీరస అయాస్య గౌతమ - త్ర్యార్షే-న్విత గౌతమసగోత్రోద్భవస్య -
స్వర్ణరోమమహారాజ వర్మణో నప్త్రీమ్ ॥
హ్రస్వరోమమహారాజ వర్మణః పౌత్రీమ్ ॥
జనక మహారాజ వర్మణః పుత్రీమ్ ॥
చతుర్దశభువనాధీశ్వరీం - అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయికాం తత్త్వస్వరూపిణీం చంద్రవంశప్రదీపికాం - నిమివంశసముద్భవాం సాక్షాల్లక్ష్మీస్వరూపిణీం సీతానామ్నీం వరార్థినీం కన్యామ్ ॥

శ్రీ శివ ప్రవర

చతు=భవతు। పరశివ-శివ-సదాశివ-ఈశ్వర-మహేశ్వర పంచార్షేయప్రవరాన్విత పరశివగోత్రోద్భవస్య
పరశివశర్మణో నప్త్రే
సదాశివశర్మణః పౌత్రాయ
మహేశ్వరశర్మణః పుత్రాయ
పరశివగోత్రోద్భవాయ-హరిణపరశుధరాయ-చతుర్దశభువనాధీశ్వరాయ-సకలసురాసురమునిగణసేవితపాదారవిందాయ-శ్రీఉమామహేశ్వరశర్మణే కన్యార్థినేవరాయ ॥

శ్రీ పార్వతి

చతు=భవతు ఇచ్ఛాశక్తి-జ్ఞానశక్తి-క్రియాశక్తి-త్ర్యా=న్వితపరశక్తిగోత్రోద్భవస్య
అనిరుద్ధశర్మణో నప్త్రీమ్ ॥
చతుర్ముఖబ్రహ్మణః పౌత్రీమ్ ॥
హిమవచ్ఛర్మణః పుత్రీమ్ ॥

పరశక్తిగోత్రోద్భవాం - చతుర్దశభువనాధీశ్వరీం । అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండ నాయికాం-తత్స్వరూపిణీం పార్వతీ నామ్నీం వరార్థినీం కన్యామ్॥

శ్రీలక్ష్మీనృసిహ్మ ప్రవర

చతు=భవతు సదానంద-చిదానంద-సచ్చిదానందత్ర్యార్షే=న్విత-ఆనంద గోత్రోద్భవస్య

పరబ్రహ్మణో నప్త్రే

పరబ్రహ్మణః పౌత్రాయ

పరబ్రహ్మణః పుత్రాయ

ఆనందగోత్రోద్భవాయ-దుష్టశిక్షణాయ-శిష్టరక్షణాయ-అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకాయ

శ్రీలక్ష్మీనృసింహస్వామినే కన్యార్థినే వరాయ

శ్రీలక్ష్మి

చతు=భవతు-ఇచ్ఛాశక్తి-జ్ఞానశక్తి-క్రియాశక్తి-త్ర్యార్షే=న్విత-మూల ప్రకృతి గోత్రోద్భవస్య-

అంతరాత్మనో నప్త్రీమ్ ॥

పరమాత్మనః పౌత్రీమ్ ॥

ఆత్మనః పుత్రీమ్ ॥

మూలప్రకృతి గోత్రోద్భవాం-త్రిభువనాధీశ్వరీం-అఖిలాం=కాం శ్రీలక్ష్మీనామ్నీం వరార్థినీం కన్యామ్ ॥

ఏకబేరపద్ధేర విధానము

ఏకబేరవిధానేవ పరివారాన్నకల్పయేత్॥ బహుబేరవిధానేన పరివారాన్ ప్రకల్పయేత్ విష్ణుతిలకే ఏకబేరవిధానే తు సురసిద్ధావతారితే ॥ కల్పనం పరివారాణాం న కుర్వీత చతుర్ముఖ ॥అన్యత్ర బహుబేరే తు పరిపూర్ణార్చనం మతమ్ ॥ కర్మార్చాచోత్సవాచార్చాబల్యర్చా చ తథైవచ యాగార్చాస్నానార్చాతీర్థయాత్రార్చా శయనార్చేతి షట్కమాత్ ॥ షడ్భిః ప్రకృతిభిః పూజాత్స్రోత్రమాకమలాసన ॥

తిసృభిర్మధ్యమాపూజా జఘన్యా చాద్యమాత్రయా ఏకబేరవిధానేమ కర్మార్చాస్నపనాహ్వయా ॥ నేష్య తేహి తయోః కర్మ మూలబేరే సమాచరేత్ ॥ మూలబేరసముచ్ఛ్రాయాం దశధావిభజేత్పురా కల్పయేదేకభాగేన క్రమార్చాం కమలాసన బల్యర్చా తీర్థయాత్రార్చా శయనోత్థానకౌతుకమ్ ॥ కర్మార్చా సమ్మితోచ్ఛ్రాయకల్పయేచ్ఛిల్పివిత్తమః ॥

కూర్మశిలా-బ్రహ్మశిలా పిండికాస్థాపనవిధి

అథ దేవం ప్రాసాదసమ్ముఖం స్థాపయిత్వా-ప్రాసాదం ప్రవిశ్య తతః సయజమానో గురుః మూర్తిపైస్సార్థం అధివాసితాం దేవతాధారభూతాం స్త్రీశిలాం కూర్మశిలాం బ్రహ్మశిలాం పిండికాం చ-త్రాతారమింద్ర ఇతి మంత్రేణ గృహీత్వా శాంతిఘోషైః ప్రదక్షిణం ప్రాసాదమానీయ ॥ ద్వారదేశే స్థాపయిత్వా ॥ ఓం అస్త్రాయఫట్ ఇతి సర్షపైః విఘ్నోత్సారణం కృత్వా ॥ పుష్పోదకధారయా ప్రాసాదగర్భమభ్యుక్ష్య మహాగ్ం ఇంద్ర ఇతి దర్భైణోల్లిఖ్య ॥ ఓం హుం ఫట్ ఇత్యస్త్రపూతేన జలేన ప్రోక్ష్య దేవాలయస్య సూత్రపాతేన మధ్యంసమీకతయాకృత్వా॥ మధ్యంతత్సూత్రపాతం తస్మాద్యవప్రమాణమ్ ఉత్తరాశ్రితాం స్నానాదిసంస్కృతాం కూర్మశిలాం ప్రణవేన పంచరత్నోపరినిధాయతచ్ఛ్వభ్రే సౌవర్ణం కూర్మం ద్వారసమ్ముఖం నిధాయ పరివాజపతిరితికూర్మోపరిపంచరత్నానినిధాయ పరివాజపతిః కవిరగ్నిర్హవ్యాన్య క్రమీత్ దధద్రత్నాని దాశుషే॥ ఇతి నిధాయ తదుపరి అధివాసితాం బ్రహ్మశిలాం షట్త్రింశదఙ్గుళయుతాం నిదధ్యాత్॥ ఓం నమో వ్యాపిన్యై-స్థిరే-అచలే-ధృవే-ఓం శ్రీం లం స్వాహేతి మంత్రేణ యథాశక్తి సంపూజ్య ప్రార్థయేత్ ॥

శ్లో॥ త్వమేవ పరమా శక్తిః త్వమేవాసనధారికా ॥ శివాజ్ఞయా త్వయా దేవీ స్థాతవ్యమిహ సర్వథా ॥ ఇతి ప్రార్థ్య తతః ఆసన శిలాయాం సంపూజయేత్ । వర్ణాధ్వనే నమః ॥ పదాధ్వనే నమః ॥ మంత్రాధ్వనే నమః ॥ భువనాధ్వనే నమః తత్త్వాధ్వనే నమః సకలాధ్వనే నమః ఇత్యాసనశిలాయాం షడధ్వన్యాసః॥ తతః ఆసనస్థానస్థాం కూర్మశిలాం సంపూజ్య ప్రణమేత్ ॥ ఇతి స్థిరీకృత్వా శిలాగ్రే స్థండిలం కృత్వా

అగ్నిం సంస్థాప్య ఆజ్యభాగౌ కృత్వా-విష్ణుపక్షే ఇదంవిష్ణురితి, శివపక్షే త్ర్యంబకమితి దేవీ పక్షే గౌరీమిమాయేతి, సూర్యపక్షే ఆకృష్ణేనేతి ॥ శైవే-

శివతత్త్వాయ నమః ॥ శివతత్త్వాధిపత్యైఇచ్ఛాశక్త్యై నమః ॥ స్థాప్యదేవముద్దిశ్య మంత్రోహోతికార్యః ॥ బ్రహ్మశిలాయాం సశ్వభ్రాం పిండికాం పూర్వపశ్చిమాననే ప్రాసాదే సౌమ్యప్రణాళీం, దక్షిణోత్తరాననే పూర్వప్రణాళీం ధృవసూక్తేన నిదధ్యాత్ ధృవం తే రాజా॥ తతో దేవపత్నీ లింగమంత్రేణ- పిండికాయాం దేవతాన్ న్యసేత్ విష్ణుపక్షే॥ హ్రీశ్చతే ఇతి లక్ష్మీమ్, శివపక్షే గౌరీమిమాయేతి గౌరీం, అథతత్త్వన్యాసః- శివతత్త్వాయ నమః శివతత్త్వాధిపత్యై ఇచ్ఛాశక్త్యై నమః ॥ విష్ణు ఆత్మతత్త్వాయ నమః ॥ ఆత్మతత్త్వాధిపత్యై క్రియాశక్త్యై నమః ॥ విద్యాతత్త్వాయ నమః - విద్యాతత్త్వాధిపతయే జ్ఞానశక్త్యై నమః ॥ ఆధారశక్త్యై నమః ॥ అనంతాయ నమః ॥ కూర్మాయ నమః ॥ వరాహాయ నమః ॥ ఆసనశక్తిభ్యో నమః ॥ ఇతి న్యస్య అభ్యర్చ్య ప్రార్థయేత్ ॥ శ్లో॥ సర్వదేవమయీశాని త్రైలోక్యాహ్లాదకారిణి ॥ త్వాం ప్రతిష్ఠాపయామ్యత్ర మందిరే విశ్వనిర్మితే॥ యావచ్చంద్రశ్చ సూర్యశ్చ యావదేషా వసుంధరా తావత్వం సర్వదేవేశి మందిరే స్మిన్‌స్థిరాభవ ॥పుత్రానాయుశ్చ లక్ష్మీంశ్రీం అచలామజరామరామ్ ॥ అభయం సర్వభూతేభ్యో కురు దేవి నమో స్తుతే ॥ ఇతి దేవీం ప్రార్థ్య, దేవం ప్రార్థయేత్ ॥ ప్రభుధ్యస్వ మహాభాగ దేవ దేవజగత్పతే॥ మేఘశ్యామగదాపాణే బుధ్యస్వ కమలేక్షణ। బుధ్యస్వ భూధరానంత వాసుదేవ నమో స్తుతే ॥ ఓం నృసింహాయ ఉగ్రరూపాయ జ్వలజ్వల ప్రజ్వలప్రజ్వలస్వాహా ఇతిశ్వభ్రం ప్రోక్ష్య॥ ప్రణవం శ్వభ్రే-తద్బాహ్యే షోడశస్వరాన్, తేషాం పరితోవ్యంజనాని న్యస్య ॥ శ్వభ్రాంతః రత్నాని న్యసేత్ ॥ హిరణ్యరూప- సహిరత్నాని ఓషధయస్సం ॥ గంధద్వారాం॥ యోరుద్రో ఇతి పారదమ్ ॥ ఇతి గర్తసంస్కారవత్ ధాతున్యాసం కుర్యాత్ ॥ పాయసేనానులిప్య వస్త్రేణాచ్ఛాద్య హుం ఇతికవచేన అవకుంఠ్య అస్త్రాయఫట్ ఇతిఅస్త్రమంత్రేణ సంరక్ష్య ॥ ఓం మనోజ్యోతిః జుషతామాజ్యం ఇతి ప్రాసాదమభిషిచ్య ॥ ఇంద్రాదిభ్యో బలిం దత్వా ॥ తతః పిండికాపటమపహాయ ॥ ఉపాసితం యంత్రరాజం సౌవర్ణం

రాజతం వా పిండికాశ్వభ్రే నిధాయ, మంగళవాద్య ఘోషైః సుముహూర్తే సుస్థిరే లగ్నే పిండికాశ్వభ్రే దేవం ధృవసూక్తేన స్థాపయేత్ ॥

శ్రీరామనామలేఖనఉద్యాపనము

దేశకాలౌ సంకీర్త్య=ఆత్మనః అనేకజన్మార్జితపాపక్షయ పూర్వక సకల మనోరథప్రాప్తిద్వారా శ్రీరామచంద్ర ప్రీత్యర్థం మయా లిఖితంయత్-కోటి-లక్ష- అముకావధిరామనామ తత్సంపూర్ణతాసిద్ధయే తదుద్యాపనాఖ్యం కర్మ కరిష్యే ॥ తదంగత్వేన కలశ-గణపతి-పుణ్యాహం-ఋత్విగ్వరణం-దీపస్థాపనం రక్షాబంధనం-సర్వతోభద్ర-తస్మిన్కలశేసాక్షతపూర్ణపాత్రే షోడశమాసాత్మకరజత సిహ్మాసనే సువర్ణస్యపలేన తదర్ధేన వా నిర్మితం రామం, వామతస్సీతాం- దక్షిణతఃలక్ష్మణం, పురతఃహనూమంతం-సౌవర్ణప్రతిమాసు మూలమంత్రేణ- నామమంత్రేణ చ ఆవాహ్య ॥ అగ్న్యుత్తారణపూర్వకం-ప్రాణప్రతిష్ఠాం కృత్వా పురుషసూక్తేన పూజయిత్వా ॥ పరితః సప్తధాన్యపుంజోపరి వారిపూర్ణానష్టౌ కలశాన్పూర్వాది క్రమేణ సంస్థాప్య-తేషు లోకేశానావాహ్య ॥ తత్తన్మంత్రేణ సంపూజ్య ప్రాతః అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య॥ అత్ర లేఖనదశాంశేన శతాంశేన వా హోమః ॥అత్రప్రధానం రామం ఆజ్యద్రవ్యేణ-దశాంశ-శతాంశ-మూలమంత్రేణ- పరివారదేవతాన్ ఆవాహితదేవతాంశ్చ హుత్వా పూర్ణాహుతిపర్యంతం కృత్వా మార్జనాదికం కృత్వా ఆచార్యం సంపూజ్య ॥ రజతసిహ్మాసనసహితసువర్ణ రామమూర్తిం ఆచార్యాయ దద్యాత్.తత్రమంత్రః॥ సీతా సౌమిత్రి హనుమద్యుతం రామం సదక్షిణం॥ దదామి ద్విజవర్యాయ రామో మే ప్రీయతామితి దత్వా॥ వ్రత సంపూర్ణతా సిద్ధ్యర్థంగాం దత్వా॥ ఘృత పూరిత కాంస్య పాత్రం తిలపాత్రం చ- యథాశక్తి దశదానాని - వాసాంసి - సువర్ణాని -దత్వా- యోగిరాజం వటుకత్రయం చ సంపూజ్య -అన్యానపి -ద్విజాన్ సదన్న పక్వాన్నేన సంతుష్య ॥ దక్షిణాదినా ప్రతోష్య -ఆశిషోగృహీత్వా ఇష్టజనైస్సహ భుంజీత ॥

ఇతి రామనామలేఖన విధిః

ప్రతిష్ఠాసంభారములు

పసుపు
కుంకుమ
కొబ్బరికాయలు
బుక్కా
గులాలు
ఊదుబత్తీలు
హారతికర్పూరము
గంధకచూరాలు
శ్రీగంధంపోడి
వటవేళ్లు
శ్రీగంధం చెక్క
అత్తరు
పన్నీరు
హేరాయిల్
ఎసెన్సులు
మిశ్రీ
కాజా
కిశ్ మిష్
చిరంజి
తేనె
కేసరి
పచ్చకర్పూరము
ఏలకులు
లవంగాలు

జాపత్రి
తెల్లవక్కలు (బాగాలు)
చికిని వక్కలు
ఖర్జూరపండ్లు
కుడుకలు
చందనము
పన్ని
మైదము
మానె
నెయ్యి
తెల్లఆవాలు
పిల్లకొమ్ములు
దారపుండలు
తక్కోలాలు
జటామాంసి
రక్తచందనము
హోమపూడ
రంగుకాగితాలు
మంగళహారతి (మాణిక్యాలు , పళ్లేలు)
ఘంట- శంఖము
ఏకార్తి
రంగులు- నల్ల- ఆకుపచ్చ
నవధాన్యాలు
పంచామృతము

పంచపల్లవాలు
గోమూత్రము
దర్భ (గరక)
గోమయము
గొర్రెఎరువు
బిల్వం
పుట్టమన్ను
ఉసక
గంగమట్టి - సప్తమృత్తికలు
మోతుకు సమిధలు
గుమ్మడికాయలు
సున్నం డబ్బీలు
అగ్గిపెట్టెలు
జాజికాయ

యాజ్ఞికమువకు
సువర్ణ రజత ప్రతిమలు
ముత్తెం పగడం బంగారు జతలు
సువర్ణశలాక
పాదరసము
వరుణకలశము
బ్రహ్మ కలశము
ఆజ్య - ప్రోక్షణ-పూర్ణ పాత్రలు
చరుస్థాలి- (మూత, చంచా)
నిద్రాకలశం చీర - కణ్మ
అష్టకలశాలూ - కణుములు
యంత్రములకు తాంబాళము
ఋత్విక్కులకు
ధోతులు - ఉత్తరీయాలు
యజమాని వస్త్రాలు - కణ్ములు
చెంబులు, గ్లాసులు, ఉద్ధరిణీలు
చిత్రాసనాలు
జపమాలలు
అంగుళీయకాలు
చాట
స్రుక్ స్రువములు - దర్భ
పట్టుచీర కన్ను - చాట - పూర్ణాహుతి-
దేవతా వస్త్రాలు-
చిన్న పీటలు - పెద్ద పీటలూ
వత్తులు-చెమ్మెలు-

సుతిలి - మామిడితోరణాలు
ధ్వజపతాకాలు
తులసి - పత్రి పూలు -
తమలపాకులు
దేవతా ఫోటోలు
మెరుగు హారాలు
ఆధివాసాలకు 33
తుంగచాపలు
తెల్ల నల్ల గొంగళ్లు
జంపుఖానాలూ
చెద్దర్లు
సన్న పక్కబట్టలు
కృష్ణాజినాలు
శాలువలు పైకప్పుటకు
దోతులజోడాలు తెల్లబట్ట
ఉత్తరియ్యంలు
సన్న -కణ్ములు తెల్లబట్ట
ఛత్రము- పాదరక్షలు
అద్దము- దువ్వెనలు
పౌండాను డబ్బీలలోని.
అరికొత్తు
స్నో పౌడరు
వాసన నూనె అత్తరు
మిఠాయిలు, పూలు పండ్లు
చెంబు, గ్లాస్ నీళ్లకు

గాజులు ; కాటుక	**కుమ్మరి సామాను**
పంచఖాద్యాలు	కుండలు
వడ్లు- బియ్యము నువ్వులు	గురుగులు
మినపపప్పు, పెసరపప్పు	కంచుల్లు (చిన్నవి, పెద్దవి)
	అఖండ ప్రమిదలు
	మోదుగు సమిధలు

విష్ణ్వాదిపంచాయతనము

తూర్పు

రవి

రు		గ
	రవి	
దే		వి

దేవి

వి		శి
	దేవి	
ర		గ

శివ

వి		ర
	శివ	
దే		గ

విష్ణు

శి		గ
	విష్ణు	
దే		ర

గణపతి

వి		శి
	గ	
దే		ర

విష్ణుర్మధ్యేశివేభాస్య సూర్యార్యాయీశాదిక్రమాత్ ॥ శంభౌ మధ్యే - విష్ణు సూర్యగజాస్వార్యా స్తథాక్రమాత్ ॥ రవౌ మధ్యగతే రుద్రగణే శాచ్యుత శక్తయః ॥ మధ్యే దేవీ విష్ణు శివ గణేశ రవయః క్రమాత్ ॥ మధ్యే గణ పతిర్విష్ణుః శివసూర్యాంబికా స్తథా ॥ ఈశానాదిక్రమేణైవ పంచాయతన పంచకమ్ ॥

(ఇతి - ధర్మసింధౌ 258 వపుట)

అగ్నిరహిత అగ్న్యుత్తారణమన్త్రములు

సప్తింవాజం భరందదాతి వీరం శృత్యం కర్మనిష్ఠామ్ ॥ రోదసీ విచరత్సమస్తం జన్నారం వీరకుక్షిం పురంధిమ్ ॥ అప్పసస్పుమిధస్తు ॥ భద్రా మహీ రోదసీ ఆవివేశ ఏకం చోదయత్సమత్సువృత్రాణిదయతే పురూణి ॥ హత్యం జరాతః కర్ణమావాని ద్భ్యోనిరదహజ్జరూఢమ్ ॥ అత్రిం ఘర్మ ఉరుష్యదంతన్నమేధం ప్రజయా సృజత్సమ్ ద్రాద్రవిణం వీరపేశారు షిఃం యస్సహ ప్రాసనోతి దివిహవ్యమాతతాన ధామాని విభృతా పురుత్రా ఉక్తై ర్యషయో విహ్వయంతే నర్యోయామన్ని బాధితాసః ॥ వయో అంతరిక్షే పతంతస్సహస్రాపరీయాత్రి గోనామ్ ॥ విశ ఈళతే మానుషీర్యా మనుష్తోనహ్వష్తోవిజాతాః గాంధర్వీం పథ్యా మృతస్య గవ్యూతి ధృత ఆనిషత్తా ॥ బ్రహ్మోరుభ వస్తతక్షుర్మ హమవోచా మాసువృక్తిమ్ ॥ ప్రావాజరితారం యవిష్ఠ యాహిద్రవిణ మాయజస్వ॥ ఇత్యగ్నిరహితమ్॥

అగ్నిసహితము

అగ్ని స్సప్తింవాజం భరం దదాత్యగ్నిర్వీరం శృత్యం కర్మనిష్ఠామ్ ॥ అగ్నిరోదసీ విచరత్స మంజన్నగ్ని న్నారీం వీరకుక్షిం పురంధిమ్ ॥ అగ్నేరప్న సస్నుమిధస్తు భద్రాగ్ని ర్మహీరోదసీ ఆవివేశ ॥ అగ్ని రేకం చోదత్రయ సమత్స్వగ్ని ర్వృత్రాణి దయతే పురూణి ॥ అగ్నిర్హత్యం జరాతః కర్ణమా వాగ్నిరద్భ్యో నిరదహజ్జరూఢమ్ అగ్నిరత్రింఘర్మ ఉరుష్యదంతరాగ్నిర్నృమేధం ప్రజయాసృజత్సమ్ అగ్నిర్దాద్రవిణం వీరపేశాఅగ్నిదృష్టిం యస్సహస్ప్రాసనోతి॥ అగ్నిర్దివిహవ్యమాతతా న్నాగ్నిర్ధా మానివిభృతాపురుత్రా ॥

అగ్నిముక్థైర్ ఋషయో విహ్వయంతేగ్నిం నరోయామనిబాధితాసక్షీ॥ అగ్నిం వయో అంతరిక్షే పతంతోగ్ని స్సహస్రాపరియాతిగోనామ్ ॥ అగ్నిం విశఈళతే మానుషీర్యాఅగ్నింమనుషోనహృషోవిజాతాః ॥ అగ్నిర్గాంధర్వీం పథ్యామృతస్యాగ్నేర్గవ్యూతిర్ఘృత ఆనిషత్తా॥ అగ్నయే బ్రహ్మ ఋభవస్తుతక్షురగ్నిం మహామవోచామాసువృక్తిమ్ ॥ అగ్నేప్రావా జరితారంయ విష్ఠాగ్నే మహిద్రవిణా మాయజస్వా ॥ ఇత్యగ్ని పదసహితమ్ ॥

ఇతి మంత్రద్వయం మిళిత్వాఏకవారం భవతి ॥

కుండస్యదిగ్బలమాహ (కుండరత్నాకరే)

స్తంభనే పూర్వతః కుండం మారణేగ్నిముఖం తథా విద్వేషే దక్షిణే కుండం వశ్యకర్మణి నైర్ఋతౌ ॥ శాంతికే పశ్చిమే కుండం ఉచ్చాటే వాయవేదిశి ॥ అణిమాదిగణోత్సాహం కుబేర దిశి సంస్థితః॥ సర్వేషు శుభకార్యేషు కుండమీశానసంస్థిత॥ ఆయామఖాతవిస్తారైఃయథాయత్రోచ్యతే తథా। న్యూనాధికా న కర్తవ్యం కుండంకార్యే వినాశనమ్ ॥ ఖాతాధికేభవేద్రోగో ఖాత న్యూనే ధనక్షయః వక్రకుండే చ సంతాపః మరణం ఛిన్నమేఖలే ॥ మేఖలారహితే శోకస్స్యనాభౌ విత్తసంక్షయః ॥ యోనిహీనే స్త్రియో నాశః విష్ణుర్తే పత్య పంచతా ॥ కపాలతూల పాషాణ కేశాది యది దృశ్యతే ॥ తత్కర్మ నిధనం యాంతి జాయతే చమహద్భయమ్ ॥ ఏవం లక్షణహీన స్స్యాత్ దుస్తరం ఫలమీరితమ్ ॥ తతో దోషాన్వి చింత్యాదౌ కుండనిర్మాణమారభేత్ ॥

సందిగ్ధే చాశుచౌ దేశే పర్వతాగ్రే తథై వచ ॥ కుండాదికం న కర్త వ్యంస్థండిలం తత్రకారయేత్ ॥ ఇతి బ్రహ్మకర్మసముచ్చయే

పంచకుండీపక్షేఅన్వాధానాది

శ్రీః॥ పూర్వం-ఈశానకుండస్థముఖ్యాచార్యః ఉపరిమేఖలాయాం ఇదం విష్ణురితి విష్ణుమ్॥ మధ్యమేఖలాయాంబ్రహ్మజజ్ఞానమితి బ్రహ్మాణమ్॥ అధోమే ఖలాయాం కద్రుద్రాయేతి రుద్రమ్॥ యోన్యాం గౌరీమిమాయేతి గౌరీం చావాహ్య సం పూజ్య

స్వగృహ్యావిధినా కుండసంస్కారపూర్వకం అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య॥ అగ్నేః గర్భాధానాది (అస్యాగ్నేః -గర్భాధాన-పుంసవన-సీమంత-ఉన్నయన-జాతకర్మ-నామకరణ-ఉపనిష్క్రమణ-అన్నప్రాశన-చౌల ఉపనయన-ప్రాజాపత్య-సౌమ్య-ఆగ్నేయ-గోదానవ్రత-సమావర్తన-వివాహసంస్కారాన్ సంపాదయామి నమః స్వాహా ॥ ఇత్యాజ్యాహు తిం హుత్వా) సంస్కారార్థం వ్యాహృత్యాహుతీః ప్రతిసంస్కారం అష్టాష్టసంఖ్యయా హుత్వా ॥ పంచప్రాణాహుతీర్హుత్వా-తతః ప్రాగాద్యాచార్యాః ప్రాగాదికుండహోమం కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య ఉపరివత్ స్వస్వ కుండసంస్కారం కృత్వా ॥ ముఖ్యాచార్యకుండాత్ సంస్కృతమగ్నిం అగ్నినాగ్నిస్సమిధ్యత ఇతి మంత్రేణ స్వే స్వే కుండే ప్రతిష్ఠాపయేయురగ్నేర్ధ్యానాది చ కుర్యాత్ ॥ ముఖ్యకుండాచార్యాఃస్వకుండస్యేశాన్యే శాంతికుంభం విధివత్ సంస్థాపయేత్ ప్రాగాద్యాచార్యాః స్వస్వకుండస్యేశాన్యాం సంపాతోదకార్థం శాంతికలశం చ స్థాపయేయుః ॥ తత్రైకః కలశః సంపాతోదకార్థమ్॥ ద్వితీయకలశే సాక్షత పాత్రే మూర్తిం మూర్త్యధిపతిం-లోకపాలం చావాహయేత్ ॥ తత్ప్రకారః-పూర్వకుండస్యేశానకలశే పృథివీమూర్తిమావాహయామి ॥ పృదివీ మూర్త్యధిపతిం శర్వమా॥ లోకపాలమింద్రమా॥ అగ్నిమూర్తిమా॥ అగ్నిమూర్త్యధిపతింపశుపతిమా॥ లోకపాలంఅగ్నిమా॥ ఇతి పూర్వకుండే షట్ ॥ దక్షిణకుండైకకలశే యజమానమూర్తిమా ॥ మూర్త్యధిపతింఉగ్రమా ॥ లోకపాలకంయమమా ॥ సూర్యమూర్తిమా ॥ సూర్యమూర్త్యధిపతింరుద్రమా ॥ లోకపాలకంనిర్ఋతిమా ॥ ఇతి షట్ ॥

పశ్చిమకుండైకకలశే-జలమూర్తిమా ॥ జలమూర్త్యధిపతింభవమా ॥ లోకపాలంవరుణమా ॥ వాయుమూర్తిమా ॥వాయుమూర్త్యధిపతింఈశానమా॥ లోకపాలంవాయుమా ॥ ఇతి షట్ ॥

ఉత్తరకుండైకకలశే-సోమమూర్తిమా॥ సోమమూర్త్యధిపతిమా॥ లోకపాలంకుబేరమా ॥ ఆకాశమూర్తిమా ॥ ఆకాశమూర్త్యధిపతింభీమమా ॥ లోకపాలంఈశానమా ॥ ఉత్తరకుండేషట్ ॥ ఆవాహ్య పూజయిత్వా ॥ (ముఖ్యకుండేమూర్తిపాఃనసంతి) పిండికాం చ సంపూజ్య-కలశస్థ మూర్తిమూర్త్యధిపతి హోమః

పృథివ్యధిపతిమూర్తే: = స్యోనాపృథివి = ధాస్వాహా = పృథివ్యా:
పృథివిమూర్త్యధిపతే: = అఘోరేభ్యో = భ్యస్వాహా = శర్వస్య
ఇంద్రంలోకపాలస్య = త్రాతారమింద్ర = దాత్వింద్రస్వాహా = ఇంద్రస్య
అగ్నిమూర్తే: = అగ్నిందూతం = తుగ్గ్స్వాహా = అగ్నయు
అగ్నిమూర్త్యధిపతే: = తేజఃపశూనాం = పశుపతే:
అగ్నఆయాహీతిలోకపాలస్యాగ్నే: అగ్నఆయాహివీ = షిస్వాహ్వా =
అగ్నయవిష్ణుస్థాపృశ్చేత్-ఇదంవిష్ణు:-నారాయణశ్చేత్-విష్ణోర్నుకం-హ్రీశ్చతే ఇతి
పిండికామంత్ర:-హిరణ్యవర్ణామితిలక్ష్మ్యా: ॥

దక్షిణకుండే

దేవ రథారోహణక్రమము

రథారోపణ విధిం వ్యాఖ్యాస్యామః॥ రథస్యపూర్వోత్తరదేశే మంటపం కారయిత్వా గోమయేనో పలిప్య రంగవల్లీం కృత్వా పుణ్యాహం వాచయేత్ ॥
పృథివ్యా: =తిథౌ అథ = అముకదేవతాయా: ధ్వజారోహణ మహోత్సవాంగ రథయానార్థం శకట నేమి భుజ-గోత్ర -ప్రథమ పదపట్టిక స్తంభకపోతపట్టిక - ఊర్ధ్వపతాక కీల శాంతశుద్ధ్యర్థం స్థలశుద్ధ్యర్థం ద్రవ్యశుద్ధ్యర్థం మహోజనైస్సహ స్వస్తిపుణాహవాచనం కరిష్యే ॥ వాచయిత్వా ॥ పున: ప్రాణానాయమ్య ॥ రథశుద్ధ్యర్థం నవకలశస్నపనం కరిష్యే ॥ స్యోనాపృథివీతి భూమిం ప్రార్థ్య ॥ అభివస్త్రా ఇతి వస్త్రమాస్తీర్య ॥ ఓషధయ ఇతి తండు లాన్నిక్షిప్య ॥ ఆకలశేష్వితి కలశాన్ ॥ ఇమం మే గంగే। గంధద్వారాం। యా: ఫలినీ। హిరణ్యరూప- అశ్వత్థేవో ఓషధయ ఇతి ఓషధీన్ ॥ మధ్యకలశే దాశరథాయ విద్మహే సీతావల్లభాయ దీమహితన్నో రామచంద్ర: ప్రచోదయాత్ ఇతి రామమావాహ్య ॥ ఇంద్రాదీన్ అష్టదిక్షు కలశేష్వావాహ్య ॥ సంపూజ్య ॥ తత: అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య ॥ సోమాయేదం తత: పంచవిష్ణుమన్త్రై:(కమ్మలో)
దాశరథాయ ఇతి ॥ పురుషసూక్తేన చ - మహాదేవ్యైచ విద్మహే ఇతి హుత్వా ॥ తత:

రథహోమం కుర్యాత్ ॥ రథ్వాహనగ్ ం హవిరస్య నామ యత్రాయుధం నిహితమస్య వర్మ ॥ తత్రారథ[illegible]గ్ం రూపేమ విశ్వాహావ్వయగ్ం సుమనస్య మానాస్వాహా ॥రథాయేదం ॥ (108 సార్లు హవనము)
తత: ఇంద్రాదీన్ హుత్వా జయాదీన్ జాహుయాత్ ॥ గురు: రథసమీపం గత్వా కూర్మాసనే సౌమ్యా స్యోపవిశ్య ॥ రథపూజాం కుర్యాత్ ॥ పుణ్యాహోదకేన శుచీవో హవ్యేతి ప్రోక్ష్య ॥ రథస్య మధ్యాది అష్టదిక్షు తత్తన్మంత్రై: నవకలశైరభిషిచ్య ॥ (రథాంగేషు కేశవాదినామభి: పూజయేత్ ॥ ధర్మాదిభిశ్చ -ధర్మాయ నమ: జ్ఞానాయ నమ: వైరాగ్యాయ నమ: ఐశ్వర్యాయ నమ: అధర్మాయ నమ: అజ్ఞానాయ నమ: అనైశ్వర్యాయ నమ: ఇతి సంపూజ్య ॥ ఇంద్రాదీన్సం పూజ్య ప్రాణ ప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్ ॥ (69వ పేజీలో ప్రాణప్రతిష్ఠ)
అముక దేవతా ప్రాణా: ఇహప్రాణా: ॥ దేవస్య సర్వేంద్రియాణి వాఙ్మ నశ్చక్షుశ్శ్రోత్రజిహ్వా ఘ్రాణ ప్రాణా: - ఇహైవాగత్య సుఖం చిరం తిష్ఠంతు స్వాహా అమృతం వై ప్రాణా ॥ ప్రాణదా అపానదా ॥ హృది ప్రాణో గుదే పాన: సమానో నాభిసంస్థిత: ॥ ఉదాన: కంఠదేశస్థో వ్యానస్సర్వ శరీరగ: ॥ ఆకాశాద్వాయు: ॥ అగ్నిర్మేవా చిత్రిత: అక్షతాదిభి: పీఠపూజాం కుర్యాత్ ॥
ఆగ్నేయే అగ్నిముఖ భేతాళం పూజయామి ॥ నైరృతౌ ప్రేతవాహినీ భేతాళం పూజయామి ॥ వాయవ్యే జ్వాలాముఖీ భేతాళం పూజయామి ॥ ఈశాన్యాం ధూమ్రాక్ష భేతాళం పూజయామి ॥ తత: బ్రాహ్మీం పూజయామి ॥ మాహేశ్వరీం పూ॥ కౌమారీం పూ ॥ వైష్ణవీం పూ ॥ వారాహీం పూ ॥ ఇంద్రాణీం పూ ॥ చాముండాం పూ ॥ చండికాం పూ ॥ తత: అష్టలోక పాలానావాహ్య పూజయేత్ తత: అష్టదిక్షు గుర్వాదీన్ పూజయేత్ ॥ గురుం పూజయామి ॥ పరమగురుం ॥ పరమేష్ఠి గురుం ॥ పరాత్పరగురుం పూ ॥ గణేశం పూ ॥ హరిం ॥శివం ॥ బ్రహ్మాణం ॥ ఇతి ప్రాణప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్ ॥ మహానైవేద్యం దర్శయిత్వా ॥ అముక దేవం రథమారోప్య ॥ భద్రం కర్ణేభిరితి ముద్గ చణక నారికేళఫలాని నివేద్య హారతిం సమర్ప్య ॥ చాతుర్వర్ణజనా: వేదవిద్భిర్బ్రాహ్మణై: సహఛత్రచామర

దీపికా ధారకజనైః గణికాభిస్సహ శనైః గ్రామప్రదక్షిణం కృత్వా ॥ దేవం రథా దవతీర్య ॥ ఆస్థానమంటపే సిహ్మాసనే ఉపవేశ్య ॥ నవకలశస్నపనం కృత్వా ॥ పురుష సూక్తే నాభిషిచ్య ॥ ఉత్సవేశ్వరమలంకృత్వా ధూపదీపాది భిస్సం పూజ్య స్తోత్రాదికం కుర్యాత్ ॥ ఇతి రథారోహణ క్రమః ॥

అవతారార్ఘ్యమంత్రాః

శ్రీరామనవమి

1. కౌసల్యా గర్భసంభూతో దుష్టదానవభంజనః
గృహాణార్ఘ్యం మయా దత్తం పీతయా సహ రాఘవ ॥
2. జాతో రఘు కులశ్రేష్ఠః కౌసల్యానందవర్ధనః
గృహాణార్ఘ్యం మయా దత్తం రామ చంద్ర నమో స్తుతే ॥
3. చైత్రమాసే శుక్లపక్షే నవమ్యాం చ పునర్వసౌ
మధ్యాహ్నే కర్కటే లగ్నే జాతో రామస్స్వయం హరిః ॥

శ్రీకృష్ణ జయంతి

1. జాతః కంసవధార్థాయ భూభారోత్తారణాయ చ ।
దానవానాం వినాశాయ వసుదేవకులోద్భవః ॥
2. పాండవానాం హితార్థాయ ధర్మ సంస్థాపనాయ చ ।
గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం శ్రీకృష్ణాయ నమో నమః ॥
3. శ్రావణ్యాం కృష్ణ పక్షే తు అష్టమ్యాం శశి రోహిణే ।
అర్ధ రాత్రౌ తు వేళాయాం జాతో కృష్ణ స్స్వయం హరిః ॥

శివరాత్రి

1. గౌరీవల్లభ దేవేశ త్రినేత్ర శశి భూషణ
సర్వపాప విశుద్ధ్యర్థం గృహాణార్ఘ్యం నమో స్తుతే ॥
2. వ్యోమకేశ నమస్తే స్తు వ్యో మాత్మన్ వ్యోమరూపిణే ।

నక్షత్రరూపీ భగవన్ గృహాణార్ఘ్యం నమో స్తుతే ॥
3. మాఘ మాసే సితే పక్షే చతుర్దశ్యాం మహానిశి ॥
లింగో ద్భవస్య వేళాయాం గృహాణార్ఘ్యం నమోనమః ॥

నృసింహ జయన్తి

1. హిరణ్య కశ్య పవధార్థాయ భూభారోత్తారణాయ చ ॥
దానవానాం వినాశాయ నృసింహాయ నమో నమః ॥
2. ప్రహ్లాదరక్షణార్థాయ అయస్తంభోద్భవాయ చ ॥
గృహాణార్ఘ్యం మయా దత్తం నృసింహాయ నమో నమః ॥
3. వైశాఖే శుక్లపక్షే తు - చతుర్దశ్యాముపోషితః ॥
సాయంకాలే మందవారే స్వాతీయుక్తో హరిస్స్వయమ్ ॥

వామనజయంతి ॥

1. జాతో బ్రహ్మకులే శ్రేష్ఠః వటురూపధరో హరిః ।
గృహాణార్ఘ్యం మయా దత్తం వామనాయ నమో నమః ॥
2. అదితేః గర్భసంభూత బలినా తు సుపూజిత ।
గృహాణార్ఘ్యం మయా దత్తం వామనాయ నమో నమః ॥
3. మాసిభాద్రపదేశుద్ధే ద్వాదశ్యాం తు శుభే దినే ।
మధ్యాహ్నే శుభవేళాయాం జాతో వామనరూపవాన్ ॥

బ్రహ్మశిలాస్థాపన విధి

మూర్తీనాం సహశోధన అధివాసైః సంస్కృతాం కూర్మశిలాం బ్రహ్మశిలాం-పిండికాం చ. త్రాతారమితి గృహీత్వా ॥ త్రాతారమిం = దాత్వింద్రః । విశ్వాభావాళ్ళం పుశ్పోదకధారయా అస్త్రాయ ఫట్-ఇతి మంత్రేణ నవప్రాసాదమభ్యుక్ష్య ॥ మహాగ్ం ఇంద్రేణేతి దర్భైర్లోల్లిఖ్య ॥ మహాగ్ంఇంద్రో=ద్వేష్టి వస్తుపూతేన జలేవ పునః ప్రోక్ష్య ॥ ప్రాసాదమధ్యాత్ యవేన యవార్ధేన వా ఈశానీం - ఉత్తరాం వా ఆశ్రిత్య ॥ స్నానాది సంస్కృతాం కూర్మ శిలాం

స్యోనాపృథివీత్యాదినా సంస్కృతాయాం భూమౌ పంచరత్నే పరినిధాయ తచ్ఛ్వభ్రే సౌవర్ణం కూర్మం ద్వారసంముఖం నిధాయ ॥ తదుపరి రత్నానినిధాయ ॥ షట్త్రింశద్గర్త సంయుతాం పంచచత్వారింశద్గర్త సంయుతాం వాధివాసితాం బ్రహశిలాం నిదధ్యాత్ ॥ ఓం నమో వ్యాపినే స్థిరే అచలే ధృవే ॥ ఓం శ్రీం లం స్వాహేతి మంత్రేణ యథాశక్తి సంపూజ్య ॥ ప్రార్థయేత్ ॥ త్వమేవ పరమాశక్తిః॥ త్వమేవా సన్నధారికా ॥ శివాజ్ఞయా త్వయాదేవీ స్థాతవ్యమిహసర్వదా ॥ ఇతి ॥ తతః ॥ వర్ణాధ్వనే నమః ॥ పాదాధ్వనే నమః ॥ మంత్రాధ్వనే నమః ॥ భువనాధ్వనే నమః తత్త్వాధ్వనే నమః ॥ సకలాధ్వనే నమః ॥ ఇతి సకలమధ్వానం తదారూఢం ధ్యాయేత్ ॥ పిండికాస్థాపనాఖ్యే కర్మణః పుణ్యాహం=చ ఇతి పుణ్యాహం కృత్వా మూలమంత్రేణ అష్టోత్తర శతం హుత్వా ॥ షడ్వింశత్సు పంచచత్వారిం శత్సువా బ్రహ్మ శిలాగర్తేషు ప్రాదక్షిణ్యేన సహేమ్నా (హస్తేన) రత్నన్యాసం కుర్యాత్ ॥ శ్వభ్రరహితే బ్రహ్మ శిలోపరి భాగే సశ్వ భ్రపిండికా పూర్వపశ్చిమాననే ప్రాసాదే సౌమ్య ప్రణాళీ దక్షిణోత్తరాననే పూర్వప్రణాళం కృత్వా ॥ ధృవసూక్తేన నిధాయ దేవపత్నీ లింగకేన మంత్రేణ పిండికామభిమంత్ర్య ॥ తతః ఆత్మ తత్త్వా య నమః ఆత్మతత్త్వాధి పతయే ప్రియాశక్త్యై నమః ॥ విద్యాతత్త్వాయ నమః విధ్యాతత్త్వాధిపత్యై జ్ఞానశక్త్యై నమః॥ శివ తత్త్వాయ నమః శివతత్త్వాధిపత్యై ఇచ్ఛా శక్త్యై నమః ఇతి తత్త్వన్యాసః ॥తతః పీఠపూజాం కుర్యాత్ ॥ (కమ్మలో) ఆధారశక్త్యై నమః లోకపాలావాహనాంతం పీఠపూజాం కుర్యాత్ ॥ దేవ్యాస్తు నవరాత్ర కల్పోక్త పీఠపూజాం కుర్యాత్ ॥ అక్షతాదిభిః చతురశ్రస్య పూర్వదిగ్భాగే ఒఢ్యాణ పీఠం పూజయామి ॥ బ్రాహ్మణేశ్వరో పనాథం పూజయామి॥ ఒఢ్యాణాం పాదుకాం పూజయామి ॥

ఆగ్నేయే మాతృకాపీఠం = మాతృక పీఠేశ్వరో పనాథం = పూజయామి॥ మాత= కాంబాపాదుకాం పూజయామి

దక్షిణే- జలధరపీఠం = జలధరేశ్వరో పనాథం = జలధరాంబపాదుకాం = మి॥ నైరృతౌ కొల్లాపురి పిఠం =కొల్లాపురేశ్వరోపనాథం = కోల్లాపుర్యాం పాదు = మి॥

పశ్చిమే పూర్ణగిరిపీఠం = పూర్ణగిరీశ్వరోపనాథం = పూర్ణగిర్యం బాపాదు =మి॥ వాయవ్యే - చౌహాళేశ్వరోపనాథం = చౌహాళాంబాపాదు = మి॥ ఉత్తరరే కైలాసగిరి పీఠం కైలాసగిరేశ్వరోపనా =కైలాసగిర్యంబాపాదుకాం =మి॥ ఈశాన్యే కామరూప పీఠం కామరూపేశ్వరోపనా = కామరూపాం బాపా = మి॥ భ్రధచతురశ్రస్య చతుష్కోణేషు భేతాళచతుష్టయం పూజయేత్ ॥ ఆగ్నేయే నైరృతి ప్రేతవాహన భేతాళం వాయవ్యే జ్వాలాముఖి భేతాళం ॥ ఈశాన్యే - ధూమ్రాక్ష భేతాళం పూజయామి

అష్టదళేషు - పూర్వాది

బ్రాహ్మీం పూజయామి ॥ మహేశ్వరీం పూజయామి ॥ కౌమారీం పూజయామి ॥ వైష్ణవీం పూజయామి ॥ వారాహీం పూజయామి ॥ఇంద్రాణీం పూజయామి చాముండాంపూజయామి ॥ చండికాం పూజయామి ॥

తేష్వేవ దళేషు పూర్వాది అష్టభైరవాన్॥ అసితాంగ భైరవం పూజయామి ॥ బుబుబైరవం పూజయామి ॥ చండభైరవం పూజయామి ॥ క్రోధభైరవం పూజయామి ॥ ఉన్మత్త భైరవం పూజయామి ॥ కపాల భైరవం పూజయామి ॥ భీషణ భైరవం పూజయామి ॥ సంహార భైరవం పూజయామి ॥

తేష్వేవదళేషు అష్టలోకపాలాన్ ॥ ఇంద్రం పూజయామి ॥ అగ్నింపూజయామి ॥ యమం పూజయామి ॥ నిర్ఋతిం పూజయామి ॥వరుణం పూజయామి ॥ వాయుం పూజయామి ॥ కుబేరం పూజయామి ॥ ఈశానం పూజయామి ॥ తేష్వేవదళేషు గుర్వాదీన్పూజయేత్ ॥

గురుంపూజయామి ॥ పరమగురుం పూజయామి ॥పరమేష్ఠిగురుం పూజయామి పరాత్పరగురుం పూజయామి ॥ గణేశం పూజయామి ॥ హరిం పూజయామి ॥ శివం పూజయామి ॥ బ్రహ్మాణం పూజయామి ॥ త్రికోణాద్బహిః ప్రధానతః పృష్ఠతః క్రమేణ మిథున త్రయమ్ ॥ గౌరీసహితశివం పూజయామి ॥ లక్ష్మీ సహిత విష్ణుం పూజయామి ॥ సరస్వతీ సహిత బ్రహ్మాణం పూజయామి ॥ త్రికోణాద్బహిః దక్షిణ భాగే కాలాదీన్పూజయేత్, కాలం పూజయామి ॥ స్వధర్మం పూజయామి

మృత్యుం పూజయామి ॥ మాహిక్షం పూజయామి ॥

త్రికోణమధ్యే మహాకాళం పూజయామి ॥ దక్షిణే ఆదిదేవీం పూజయామి ॥

వామేమహాలక్ష్మీంపూజయామి ॥ అనయోర్మధ్యే సరస్వతీం పూజయామి ॥

ఇతి పీఠపూజా

విశేషాధివాసావసరవ వస్తువులు

శ్రీ గంధచూర్ణము నీటిలో
శుద్ధ జలము
భస్మము
ఊదుబత్తీలు , మైలాక్షి గుగ్గిలము
సువాసన పుష్పములు
పంచామృతాలు పెరుగు, తేనే, శర్కర,
సుగంధ జలము,
పన్నీరు,
గోమూత్రము, గోమయము
గో క్షీరము , దధి
గో ఘృతము
వెన్న
చెరుకు రసము
ఏలక జలము (ఏలక చూర్ణం కలిపిన నీరు)
లవంగ చూర్ణము (జలం)
జాజికాయ చూర్ణము (సులము)
మరీచి చూర్ణము(జలము)
తక్కోల చూర్ణము
తిలపిష్టము
ముద్గపిష్టము
మాషపిష్టము
ఛణక పిష్టము

హరిద్రాచూర్ణము (పసుపు)
తులసి వేసిన జలము
బిల్వోదకము
విర్గుండి జలము (వావిలి)
నిమ్మఆకు - జలము
ఉసిరి ఆకు - (జలము)
కుశోదకము
ఆకాశము
క్షీరమిశ్రిత హరిద్రోదకము
పంచపల్లవోదకము
పంచామృతము
ఆమలక జలము
పచ్చ కర్పూరము
వట వేళ్లు
పన్నీరు
అష్టగంధచూర్ణము
అత్తరు
వాసన నూనే
చందన తైలము

తప్పొప్పుల పట్టిక

పేజ	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
17	7	గం	గుం
52	23	శీర్ణో.	శీర్ష్ణో
53	19	దష్యాం	దష్టాం
54	2	అధరారణీంయజ	అధరారణీం పల్యైప్రయచ్ఛతి ఉత్తరారణీంయజమానాయ
54	4	తగం	తగుం
54	4	రక్షోవధేత	రక్షోవధూత
54	5	ఉత్తరతో	ఉత్తరలోమా
54	8	నిధాయ.	నిఖాయ
54	11	జాతగం	జాగతం
54	12	ప్రాశువదతి	ప్రాశుంమందతి
54	14	స్వాదోయనైరధి	స్వాద్యోనేరధి
54	18	మహిం	మహ్యా
56	20,	నోద్వాసయేత్	చోద్వాసయేత్
60	13	దేవ్యక్షభిః	దేవ్యఅక్షభిః
60	14	దేవ్యుద్వృతః	దేవ్యఉద్ధృతః
66	3	గౌర్యైనమఃశ్రియైనమః	గౌర్యైనమఃశ్రియైనమః దక్షిణద్వారే ద్వారశ్రియైనమః బలాయనమః
77	19	జుహోతి	జుహోతి తేజోవా ఆజ్యం తేజోవసోర్ధారా తేజసైవాస్మై
77	22	అస్యామేవాప్నోతి	అస్యామేవప్రతితిష్ఠతి
79	10	ప్రాజ్ఞేన	పాజ్యేన
79	17	రుద్రేహబో	రుద్రేహబోధి
134	12	మర్షణః	పునంతు వసవః పునాతు వరుణః పునాత్వఘ మర్షణః
137	22	జ్వాలాచక్రాయనమః	జ్వాలాచక్రాయనమః, త్రైలోక్య చక్రాయనమః, అనురాంతక చక్రాయనమః, ఇతిషణ్ణా

ఏక / ద్వి హస్త కుండము

(24") మానాంగుళములు ((34") మానాంగుళము-ద్విహస్తకుండమునకు)

ఊర్ధ్వమేఖలము 4" ఎత్తు 4" వెడల్పు

మధ్యమేఖలము 3" ఎత్తు 3" వెడల్పు

అధోమేఖలము 2" ఎత్తు 2" వెడల్పు

(భూమినుండి మొత్తం ఎత్తు 9" వెడల్పు 9")

కంఠము (ఆఫ్‌సెట్) 1" అంగుళము

యోని వెడల్పు 8" పొడవు 12"

నాభి 4" వెడల్పు, పొడుగు - కుండం అడుగున చిన్న గద్దె

భూమినుండి లోతు 15" (భూమి నుండి లోతు + ఎత్తు 15+9=24)

సూచన :- పై కొలతల ప్రకారం మెట్న అంగుళములతో నిర్మించిన కుండము, ద్విహస్తమగును. (34" మానాంగుళముల [illegible]),

వేదాంత సంగ్రహం

VEDANTA SANGRAHAM